

420.7

26847

5.3

การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางการฟัง การพูดภาษาอังกฤษและมนุษยสัมพันธ์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยการเรียนรู้อาษาชุมชน
ตามแนวทฤษฎีอรรถฐานกับการสอนตามคู่มือครู

29 พ.ธ. 2537

ปริญญาโท
ของ
บุหงา คณาพงศ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการมัธยมศึกษา

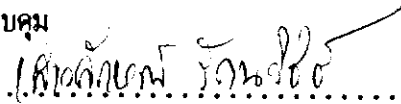
ธันวาคม 2536

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

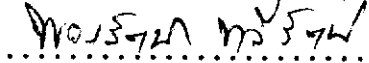
191781

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาใบปฏิญาณพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกการมัธยมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

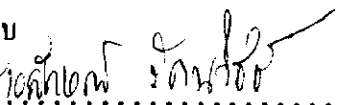
..........ประธาน

(รศ.ดร.เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย)

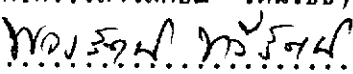
..........กรรมการ

(รศ.พวงรัตน์ ทวีรัตน์)

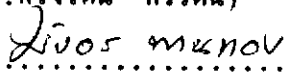
คณะกรรมการสอบ

..........ประธาน

(รศ.ดร.เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย)

..........กรรมการ

(รศ.พวงรัตน์ ทวีรัตน์)

..........กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ดร.บังอร พานทอง)

บัณฑิตวิทยาลัย ออมนัดให้รับใบปฏิญาณพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการมัธยมศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..........คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ดร.ศิริภา พูลสุวรรณ)

วันที่ 14 เดือน ธันวาคมพ.ศ. 2536

ประกาศขอบคุณ

บริษัทยาพิทเธอร์บักนี้สำเร็จได้ด้วยความรู้จากรองศาสตราจารย์ ดร. เสาวลักษณ์ รัตนวิทย์ รองศาสตราจารย์พวงรัตน์ ทวีรัตน์ ดร. บังอร พานทอง ดร. ชูติมา เจียมศิริ รองศาสตราจารย์อัฉรา สุขารมณ์ และ Mr. George Hays ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำในการศึกษาค้นคว้า และความช่วยเหลือในการตรวจสอบ และปรับปรุง แก๊วเครื่องมือในการวิจัยจนสำเร็จลงด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา และขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์จารุ โรจนรังสิมันต์ ผู้อำนวยการโรงเรียนฤๅษีพัฒนา อำเภอมะนัง จังหวัดนราธิวาส อาจารย์มโน ศรีวัฒนพงศ์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ อาจารย์จิตรา นิตยสุทธิ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายธุรการ อาจารย์พรพรรณ แดงเจริญ อาจารย์พัชระ เทพุลย์ศรีนครา อาจารย์มยุรี สาคาสี อาจารย์วันดี แอบจันทร์ อาจารย์สมเกียรติ พิษภัย และอาจารย์ทพวศภาษาอังกฤษ - ฝรั่งเศส ทุกท่าน รวมทั้งอาจารย์ฝ่ายโสตทัศนศึกษาของโรงเรียนที่กรุณาช่วยอำนวยความสะดวก และให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี ตลอดระยะเวลาในการดำเนินงานวิจัย และขอขอบใจนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 ของโรงเรียนฤๅษีพัฒนา ที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินงานวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณที่ ๑ น้อง ๆ และเพื่อน ๆ เอกการมัธยมศึกษาทุกท่านที่ให้ความแนะนำช่วยเหลือ และให้กำลังใจด้วยดีตลอดมา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาจารย์บังอร พลอวิริยากุล อาจารย์พรพิมล ประสงค์พร ที่ผู้วิจัยซาบซึ้งในความช่วยเหลือยิ่ง ขอขอบคุณอาจารย์สายสุรีย์ เติมสินสุข อาจารย์ สติศา ชูดวงแก้ว ที่แนะนำแนวทางศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

ขอขอบใจน้องจุรีรัตน์ หอมจันทร์ สุชาติ หล่อนกลาง ปรีชา ศรีเรืองฤทธิ์ อัญลี จิตโสภณ จันทนา นักบุญ นิสากร พ่วงมหา และปิยนุช พัฒนภิรมย์ ที่ให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจเสมอมา

ขอขอบคุณ คุณปราโมทย์ คณาพงศ์ ผู้เป็นที่รัก ตลอดจนลูก ๆ หลานๆ และญาติพี่น้องทุกคนที่เป็นกำลังใจ และให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยเป็นอย่างดีตลอดมา

คุณค่า และประโยชน์ของบริษัทยาพิทเธอร์บักนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของบิดา มารดา ครูอาจารย์ ตลอดคนผู้มีพระคุณต่อผู้วิจัยทุกท่าน

บุหงา คณาพงศ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
จุดมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	5
ความสำคัญในการศึกษาค้นคว้า	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
เอกสารเกี่ยวกับการฟัง	11
เอกสารเกี่ยวกับการพูด	20
เอกสารเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะฟัง - พูด	25
กระบวนการกลุ่มในการสอนภาษา	27
เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาอังกฤษ	
โดยการเรียนรู้ภาษาชุมชน	33
เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทฤษฎีอรรถฐาน	59
เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์สัมพันธ์	76
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	85
3 วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า	86
ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง	86
เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง	86
การสร้าง และหาคุณภาพเครื่องมือ	87

บทที่	หน้า
การดำเนินการทดลอง และการเก็บรวบรวมข้อมูล	96
การวิเคราะห์ข้อมูล	97
สถิติใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	97
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	104
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	104
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	104
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	108
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	108
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	108
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	108
การวิเคราะห์ข้อมูล	110
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	110
อภิปรายผล	111
ข้อเสนอแนะ	115
บรรณานุกรม	116
ภาคผนวก	130
ประวัติย่อผู้วิจัย	201

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงแบบแผนการทดลอง	96
2 แสดงการเปรียบเทียบความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษระหว่างกลุ่มทดลอง กับกลุ่มควบคุม	105
3 แสดงการเปรียบเทียบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม	106
4 แสดงการเปรียบเทียบมนุษยสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม	107
5 แสดงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัด ความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ	192
6 แสดงค่าอำนาจจำแนก (t) ของแบบสอบถามวัดความสามารถในการพูด ภาษาอังกฤษ	193
7 แสดงค่าอำนาจจำแนก (t) ของแบบสอบถามวัดมนุษยสัมพันธ์	194
8 แสดงคะแนนความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ก่อน และหลังการทดลอง	195
9 แสดงคะแนนความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ก่อน และหลังการทดลอง	197
10 แสดงคะแนนมนุษยสัมพันธ์ของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ก่อน และหลังการทดลอง	199

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แผนภูมิแสดงพัฒนาการของผู้เรียนภาษาด้วยการเรียนรู้ภาษาชุมชน	45
2 ตัวอย่างคำถามที่ใช้ในการดำเนินเรื่องของกรณีศึกษาต่าง ๆ	73

ภูมิหลัง

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสำคัญยิ่งในการสื่อสารในปัจจุบัน ผู้มีความรู้ในการติดต่อสื่อสาร จึงเป็นผู้มีโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ทั้งยังเป็นพื้นฐานที่ดำเนินการศึกษาความรู้เพิ่มเติม ด้วยเหตุนี้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบันจึงมุ่งเน้นถึงการสอนภาษาเพื่อให้ผู้เรียน สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันในการประกอบอาชีพและในการศึกษาระดับสูงต่อไป ดังที่ กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนวิชาภาษาอังกฤษในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) ไว้ว่า เพื่อพัฒนาความสามารถ ความถนัดในภาษาต่างประเทศตามความสนใจของผู้เรียน เพื่อให้มีทักษะเบื้องต้นด้านการฟัง พูด อ่าน เขียนในภาษาที่เลือกเรียน สำหรับใช้ในการสื่อสาร การแสวงหาความรู้ และเป็น พื้นฐานในการศึกษาระดับที่สูงขึ้น และเพื่อให้เห็นคุณค่าของภาษาที่เลือกเรียนและมีนิสัยรัก การอ่าน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2533 : 14)

เพื่อให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรดังกล่าว แนวโน้มของการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษจึงเปลี่ยนจากการเรียนที่เน้นโครงสร้างทางภาษามาเป็นลักษณะบูรณาการของ แนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร (เสาหลัก รัตนาวิรัช. 2531 : 44) ซึ่งสอดคล้องกับ ริชาร์ด และรอตเจอร์ส (Richard and Rodgers. 1986 : 66) ที่ว่าการสอนภาษาเพื่อ การสื่อสาร คือการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถใช้ภาษาได้ครบทั้งสี่ทักษะ คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียน และหากพิจารณาถึงทักษะทั้งสี่ดังกล่าวแล้วนั้น ทักษะฟัง พูด เป็นทักษะที่มีความสำคัญ มากเพราะเป็นทักษะพื้นฐานของการเรียนที่ก่อให้เกิดการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนต่อไป ซึ่งในประเด็นนี้ ริเวอร์ส และเทมเพอเล (Rivers and Temperley. 1978 : 62) ได้กล่าวถึง หัวใจสำคัญของการมีปฏิสัมพันธ์ในการสื่อสารไว้ว่า ความสามารถในการที่จะเข้าใจ สิ่งที่มีการสื่อสารเกิดขึ้นนั้นจะใช้เวลาถึงร้อยละ 45 ในการฟังร้อยละ 30 ในการพูดร้อยละ 16 และร้อยละ 9 ในการอ่านและการเขียนตามลำดับ สอดคล้องกับความคิดเห็นของฟินอคเชียโร (Finochiaro. 1964 : 28) ที่ว่าการใช้ภาษาในการติดต่อสนทนากันนั้น เริ่มต้นด้วยการฟัง การพูด โดยเน้นที่การฟังแล้วสามารถปฏิบัติตามคำสั่งได้ สามารถเล่าเรื่องที่ฟังได้ และจาก

การศึกษานเรื่องการเรียนรู้ภาษาโดยวิธีธรรมชาติประกอบหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ของ แอชเชอร์ (Asher. 1982 : 17 - 19) ที่ว่า ธรรมชาติการเรียนรู้ภาษาแม่ของเด็กก่อนที่เด็กจะสามารถพูดคำใดคำหนึ่งออกมาได้นั้น จะต้องผ่านประสบการณ์ในการฟังอย่างมากก่อน

จากแนวคิดข้างต้นแสดงว่าการเรียนรู้ภาษาให้บรรลุเป้าหมายนั้น จะต้องเริ่มต้นที่ทักษะการฟัง และการพูดก่อน แต่อย่างไรก็ตามสภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในปัจจุบันยังมีข้อบกพร่องและประสบปัญหาอยู่ตลอดเวลา เนื่องจากนักเรียนไม่ได้รับการพัฒนาทักษะการฟัง พูดให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้ กล่าวคือนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษมาเป็นเวลาหลายปีนั้นไม่สามารถนำทักษะดังกล่าวไปใช้ในการสนทนาได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมตามกาลเทศะ (สุวิระ พงษ์ทองเจริญ. 2526 : 1) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยเกี่ยวกับสมรรถวิสัยในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา และมัธยมศึกษาตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2522 - 2528 พบว่าผู้เรียนมีความสามารถในการฟังอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์การวัดผลของกระทรวงศึกษาธิการ (คณะนิสิตปริญญาโทสาขาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อ่างอิง นันทนา มโนกุล. 2529 : 3)

ปัญหาดังกล่าวมาจากหลายสาเหตุด้วยกัน เช่น สาเหตุจากวิธีสอนของครูวิชาภาษาอังกฤษยังขาดประสิทธิภาพ กล่าวคือการสอนยึดตัวครูเป็นศูนย์กลาง ทำให้นักเรียนไม่มีโอกาสฝึกทักษะการฟัง พูด และครูขาดเทคนิคใหม่ ๆ ในการปรับปรุงการสอน (หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา. ม.ป.ป. ; คณะมนุษยศาสตร์ มศว ปทุมวัน. 2528 : 339) การสอนเน้นเนื้อหามากกว่ากระบวนการ และทักษะพื้นฐานของนักเรียนไม่เป็นที่น่าพอใจ (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2531) และจากการสังเกตการเรียนรู้ภาษาที่สองของผู้เรียน เคอร์รัน (Curran. 1976 : 1 - 2) พบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่ที่พยายามจะเรียนภาษาที่สองมักจะประสบความวิตกกังวล และความหวาดกลัว เช่น กลัวตนเองจะทำผิด กลัวเพื่อนจะหัวเราะเยาะ เกิดความอายที่จะพูด ฯลฯ

นอกจากนี้จากการสังเกตของ เมอร์ฟอร์ด (Orser กิจการ. 2533 : 2 ; อ่างอิงมาจาก Mountford. 1986) พบว่า ครูไทยที่สอนภาษาอังกฤษจะใช้ภาษาไทยสอนมาก ซึ่งบางครึ่ง 90 เปอร์เซ็นต์ของบทเรียนภาษาอังกฤษครูจะใช้ภาษาไทยสอน ครูผู้สอนส่วนใหญ่จะขาดความเชื่อมั่นในตนเอง และความรู้ที่จะใช้ภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ครูบางคนกล่าวว่านักเรียนต้องการให้ใช้ภาษาไทยในการสอน เพราะพูดเป็นภาษาอังกฤษไม่เข้าใจ

ซึ่งจะเห็นได้ว่าตรงกับวิธีการสอนของไทยสมัยก่อน คือวิธีการสอนแบบแปลและไวยากรณ์ (Grammar Transtation Method หรือ Traditional Method) โดยที่ครูจะเป็นผู้จัดการทุกอย่างในการเรียน การสอนซึ่งจะเน้นทักษะอ่าน เขียน ส่วนทักษะฟัง และพูด ภาษาอังกฤษจะพบน้อยมาก ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ บอทท์ (Bott. 1980 : 33 - 42) ที่ว่า การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษาของประเทศไทยนั้น ไม่ได้เป็นการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร เพราะครูใช้เทคนิคการสอนแบบแปลคำต่อคำ มีการอธิบายกฎไวยากรณ์ทางภาษา

จากสภาพปัญหา สาเหตุ หลักการและเหตุผลดังกล่าวจึงจำเป็นต้องหาแนวทางแก้ไขและส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศของครู และนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น กล่าวคือ ท้าย่างไรนักเรียนจึงจะเกิดการพัฒนาทักษะทางภาษาโดยเฉพาะ การฟังและการพูดที่มีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะสื่อสารได้ กล่าวโดยสรุปครูควรมีวิธีสอนที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทฤษฎีการสอน เนื้อหาการสอน และการเรียนรู้ที่เหมาะสม บรรยายภาคการเรียนการสอน ควรเอื้อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น และแสดงออกถึงการพัฒนาทางภาษาได้ตลอดเวลา รวมทั้งเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกเรียนในสิ่งที่ตนสนใจมากยิ่งขึ้นทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมลักษณะการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบอันเป็นองค์ประกอบหนึ่งของการเรียนภาษาในปัจจุบัน

ผู้วิจัยเชื่อว่าวิธีการสอนที่จะแก้ปัญหาดังกล่าวได้วิธีหนึ่งคือ วิธีสอนด้วยการเรียนรู้ภาษาชุมชนตามแนวทฤษฎีอรรถฐาน วิธีสอนด้วยการเรียนรู้ภาษาชุมชน (Community Language Learning หรือ CLL) เป็นวิธีสอนซึ่ง เคอร์รัน (Curran. 1972) ได้เน้นทฤษฎีจิตวิทยาการให้คำปรึกษามาปรับใช้ในการสอน วิธีสอนนี้พัฒนามาจากแนวทฤษฎีด้านมนุษยนิยม ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับกระบวนการสอนด้วยภาษาชุมชน และการศึกษาภาษาสองภาษา (Bilingual Education) อันจะเดียวกับการเรียนภาษาสองภาษาควบคู่กันนั้นเป็นกระบวนการของ "การสลับภาษา" (Language Alternation) หรือการ "สับสวิตช์" (Code Switching) ซึ่งเป็นการสื่อสารแลกเปลี่ยนโดยการส่งข้อมูลจากผู้พูดไปสู่ผู้ฟัง และการตอบโต้ หรือการให้ข้อมูลย้อนกลับจากผู้รับข่าวสาร (เสาวลักษณ์ รัตนวิทย์. 2531 : 54) ส่วนทฤษฎีอรรถฐานนั้นยึดบทเรียน หรือกิจกรรมมาเป็นหลัก ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยเบื้องต้นที่สำคัญในการให้รูปแบบภาษาแก่ผู้เรียน และยึดหลักการพัฒนามาจากแนวทฤษฎีทางภาษาศาสตร์เชิงระบบ (Systemic Linguistics Theory) ของ M.A.K. Halliday ซึ่งทฤษฎีดังกล่าวจะเน้นการใช้ภาษาเพื่อ

การสื่อเนื้อความจากบริบทภาษาในกาลและเทศะต่าง ๆ ที่ใช้กันนาลังคม หรือชุมชน (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2534 : 26)

วิธีสอนด้วยการเรียนรู้ภาษาชุมชน ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และเน้นกระบวนการกลุ่ม เป็นสื่อไปสู่การเรียนรู้ภาษา โดยได้หลักการ และเหตุผลเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาแบบ รोजерเรียน (Rogerian) ซึ่งเน้นการให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้อื่น ซึ่งมีปัญหาโดยการเข้าไป มีส่วนร่วมที่จะเข้าใจปัญหาเหล่านั้น การดำเนินการสอนจะเน้นความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอน และผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนนั้นล่องมวง และให้ผู้สอนเป็นผู้ออกวาง ผู้เรียนจะผลิตกันกระชับข้อความ เป็นภาษาแม่ (ภาษาไทย) ของตน ผู้สอนจะถอดข้อความนั้น ๆ เป็นภาษาเป้าหมาย (ภาษาอังกฤษ) ผู้เรียนจะกล่าวซ้ำข้อความในภาษาเป้าหมายนั้นบันทึกเทป แล้วนำมาเปิดฟัง ทุกคนได้รู้ ภาษาที่เรียนไปพร้อมกันจนานที่สุดทุกคนสามารถพูดจาโต้ตอบกันได้อย่างคล่องแคล่วด้วยความรู้สึก สบายใจ และภาคภูมิใจ (Haskell. 1978 : 20)

จากงานวิจัยของ ทศ เตียวรัตนกุล (2526 : 56) ที่ได้ศึกษาความสามารถในการ เรียนภาษาอังกฤษแบบกลุ่มสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลปรากฏว่า นักเรียนมีความ สามารถในการเรียนภาษาอังกฤษหลังจากที่ได้รับการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์แตกต่างจากก่อนที่ได้รับการ สอน และศรัทธา กาเนตบุต (2531 : 66) ได้ศึกษาพัฒนาการในการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยวิธีการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ พบว่านักเรียนมีพัฒนาการใน การเรียนภาษาเพิ่มขึ้น

จากข้อเสนอแนะของ ทศ เตียวรัตนกุล (2526 : 105) ที่ว่า การดำเนินการสอน ตามวิธีการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์นี้ เพื่อมาให้ความสนใจของผู้เรียนจะจัดกระจาย ขาดเอกภาพ ครูควรให้ผู้เรียนกำหนดหัวข้อเรื่องที่จะใช้สนทนาล่วงหน้าก่อนที่จะเริ่มเรียน ซึ่งสอดคล้องกับที่ ผู้วิจัยได้นำเนื้อหาที่จะสอนตามแนวทฤษฎีอรรถฐานมาใช้กับวิธีนี้ เพราะเป็นเนื้อหาที่มีเป้าหมาย ในตัวเองที่ชัดเจนที่จะสื่อความให้ผู้ฟังสามารถเข้าใจเนื้อความได้ชัดเจน และแน่นอนว่าผู้พูดมี เจตนาอย่างไรในการสื่อความ (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2534 : 27) ดังเห็นได้จากผล การวิจัยของภาสกร แจ่มจันทร์เกษม (2534 : 129) ว่านักเรียนที่ได้รับการสอนเรียนภาษาอังกฤษตามแนวอรรถฐาน มีความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษแตกต่างจากนักเรียนที่ได้รับการ สอนตามคู่มือครู

โดยเหตุที่วิธีสอนด้วยการเรียนรู้ภาษาชุมชน เน้นกิจกรรมกลุ่มในทักษะกระบวนการเรียนการสอนนั้น น่าจะช่วยให้นักเรียนเกิดมนุษยสัมพันธ์ในการเรียนดังกล่าวของ ลิตเทิลวูด (นิตยา ประพตกิจ. 2527 : 5 ; อ้างอิงมาจาก Littlewood. 1981 : 17 - 18) ที่ว่า การจัดกิจกรรมกลุ่มที่เอื้อให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมสื่อสารกับผู้อื่นนั้นช่วยให้เกิดการเรียนรู้ของภาษาและสร้างมนุษยสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนด้วยกัน และระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน อันจะส่งเสริมการฝึก ทักษะฟัง พูด โดยใช้กิจกรรมชนิดต่าง ๆ ได้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน

กล่าวโดยสรุปวิธีสอนด้วยการเรียนรู้ภาษาชุมชนตามแนวทฤษฎีอรรถฐาน น่าจะทำให้เกิดมนุษยสัมพันธ์ และทำให้ความสามารถในการเรียนทักษะฟัง พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนดีขึ้น

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการนำวิธีสอนด้วยการเรียนรู้ภาษาชุมชนตามแนวทฤษฎีอรรถฐานนี้ไปทดลองสอนกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการฟัง พูดภาษาอังกฤษ และมนุษยสัมพันธ์ของนักเรียน กับการสอนตามคู่มือครูว่าแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

จุดมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชนตามแนวทฤษฎีอรรถฐานกับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชนตามแนวทฤษฎีอรรถฐานกับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู
3. เพื่อเปรียบเทียบมนุษยสัมพันธ์ของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชนตามแนวทฤษฎีอรรถฐานกับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

ความสำคัญในการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษ และผู้เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่จะใช้เป็นแนวทางการพัฒนา และปรับปรุงการสอนทักษะฟัง พูดภาษาอังกฤษและมนุษยสัมพันธ์ให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่กำลังเรียนวิชาภาษาอังกฤษหลัก 3 (อ 013) โรงเรียนอนุวัฒนา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2536 จำนวน 10 ห้อง รวมเป็นนักเรียนทั้งสิ้น 400 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่กำลังเรียนวิชาภาษาอังกฤษหลัก 3 (อ 013) โรงเรียนอนุวัฒนา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2536 จำนวน 2 ห้องเรียน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายแบบจับสลากโดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม จากประชากรดังกล่าวข้างต้น ได้จำนวนนักเรียนห้องละ 40 คน แล้วจับสลากให้ห้องหนึ่งเป็นกลุ่มทดลอง และอีกห้องหนึ่งเป็นกลุ่มควบคุม รวมนักเรียนเป็นกลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 80 คน

3. เวลาที่ใช้ในการทดลอง

ดำเนินการทดลองภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2536 ใช้เวลาในการทดลองสอน สัปดาห์ละ 4 คาบ ๆ ละ 50 นาที เป็นเวลา 4 สัปดาห์ รวมทั้งหมด 16 คาบ

4. เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกเนื้อหาโดยยึดจุดประสงค์หมวดวิชาภาษาต่างประเทศของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น เขตการศึกษา 11 แล้วเลือกเนื้อหาจากทฤษฎีอรรถฐานได้เนื้อหา 2 ชนิดคือ ชนิดวิธีการ และเรื่องเล่าหรือบรรยายเชิงจินตนาการ (Prcedure and Narrative Genre) รวมทั้งสิ้น 4 เรื่อง ให้ความยากง่ายของเนื้อหาในระดับเดียวกันกับหนังสือ English for a Changing World Book II

5. ตัวแปรที่ศึกษา

5.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การสอนซึ่งแบ่งเป็น 2 วิธี

1. การสอนโดยการเรียนรู้ภาษาตามขั้นตอนตามแนวทฤษฎีอรรถฐาน
2. การสอนตามคู่มือครู

5.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

1. ความสามารถทางการฟังภาษาอังกฤษ
2. ความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ
3. มนุษยสัมพันธ์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ภาษาชุมชน หมายถึงภาษาซึ่งใช้สื่อสารเป็นที่เข้าใจกันในกลุ่มสังคม หรือชุมชนหนึ่ง ๆ เช่นชุมชนชาวเขาเผ่าต่าง ๆ ภาษาที่ใช้ก็คือภาษาชาวเขาเผ่านั้น ๆ แต่ภาษาชุมชนในที่นี้หมายถึงภาษาไทยที่นักเรียนใช้สนทนาได้ตอบกันในขณะที่เรียน

2. การสอนภาษาโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชน หมายถึง การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้ภาษาชุมชน (ภาษาไทย) เป็นสื่อในการถ่ายทอดความหมายในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตามความคิดของผู้เรียนโดยผู้สอนตอบสนองความต้องการในการสื่อสารของผู้เรียนด้วยการให้รูปแบบทางภาษา พร้อมทั้งช่วยเหลือ ชี้แนะให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการสื่อสารได้ตามต้องการจากกิจกรรมต่าง ๆ ที่ผู้เรียนมีโอกาสฝึกฝนได้ด้วยตนเอง วิธีการสอนดำเนินการตามขั้นตอนการสอนเสนอแนะจากงานวิจัยของเคอร์รัน (Curran, 1972)

3. อรรถลักษณะภาษา (Genre) หมายถึง ชนิดของเนื้อความซึ่งแตกต่างกันไปตามจุดมุ่งหมายและลักษณะของการสื่อความที่แตกต่างกัน

4. แนวทฤษฎีอรรถฐาน (Genre Based Approach) หมายถึง แนวทฤษฎีการใช้ชนิดของเนื้อความในการสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน ที่มีลักษณะหลากหลายตามจุดมุ่งหมายของผู้สื่อสารมาเป็นหลักในการจัดรูปแบบภาษาและฝึกฝนผู้เรียนตามรูปแบบดังกล่าว โดยใช้อรรถลักษณะภาษามาเป็นแนวการจัดสื่อการเรียนการสอน แนวทฤษฎีดังกล่าวจะช่วยให้ผู้เรียนได้รูปแบบของโครงสร้างทางภาษาและการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันที่ชัดเจน และนำไปใช้ได้จริงในสังคม

สำหรับงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้อรรถลักษณะ 2 ชนิด คือชนิดวิธีการ และเรื่องเล่าหรือบรรยายจากจินตนาการ (Procedure and Narrative Genre) เพื่อให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของรายวิชานี้ ตลอดจนเวลาที่ใช้ในการวิจัย

3. การสอนโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชนตามแนวทฤษฎีอรรถฐาน หมายถึง การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้ภาษาชุมชน (ภาษาไทย) ของนักเรียนเป็นสื่อในการถ่ายทอดความหมายในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตามความคิดของผู้เรียน โดยผู้สอนตอบสนองความต้องการในการสื่อสารของผู้เรียนโดยใช้อรรถลักษณะเป็นรูปแบบในการฝึกปฏิบัติการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร พร้อมทั้งช่วยเหลือชี้แนะให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการสื่อสารได้ตามต้องการ จากกิจกรรมต่าง ๆ ที่ผู้เรียนมีโอกาสฝึกฝนได้ด้วยตนเอง ซึ่งมีขั้นตอนการสอนที่รับจากงานวิจัยของเคอร์รัน (Curran, 1972) ดังนี้

3.1 ชั้นปฐมนิเทศ

3.1.1 ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละประมาณ 10 คนนั่งเป็นแถวตามแผนผังที่ครูกำหนดหาหัวข้อบรรยายรายละเอียดของเนื้อหาแบบอรรถลักษณะทั้ง 2 ชนิดคือ ชนิดวิธีการ และชนิดเรื่องเล่าหรือบรรยายจากจินตนาการ โดยให้คู่ตัวอย่างประกอบกับการใช้แผนภูมิเพื่อสรุปโครงสร้างทางภาษาที่ใช้ในการพูดแต่ละประเภท

3.2 ชั้นปฏิบัติการ

3.2.1 ครูเสนอเนื้อเรื่องที่จะเรียนตามอรรถลักษณะภาษาที่คัดเลือกไว้ เช่น เรื่องที่จะเรียน เรื่องเกี่ยวกับอะไร พิจารณาจากองค์ประกอบต่าง ๆ เช่น ภาพ แผนภูมิของจริง นักเรียนพูดเรื่องที่จะเรียนเป็นภาษาไทยด้วยความคิดของตนเอง ครูพูดกลับเป็นภาษาอังกฤษตามความเข้าใจและนักเรียนพูดซ้ำ จนกระทั่งเรียนครูเปิดเทปอัดเสียงไว้ด้วย

3.2.2 ครูเปิดเทปบันทึกเสียงให้นักเรียนฟังซ้ำอีกครั้งเพื่อตรวจสอบความเข้าใจและความถูกต้อง

3.2.3 ให้นักเรียนแยกกลุ่มนั่งในลักษณะวงกลม เพื่อฝึกพูดตามข้อ 3.2.1 อีกครั้ง เป็นภาษาอังกฤษ ครูเข้าฟังและให้ความช่วยเหลือที่ละกลุ่มจนครบทุกกลุ่ม ซึ่งนักเรียนในแต่ละกลุ่ม ให้นักเรียนอัดเสียงพูดของกลุ่มไว้ด้วย เพื่อให้ครูได้ตรวจสอบจากการฟังเทปนั้น

3.2.4 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มผลิตกันเขียนเรื่องที่พูดนั้นลงบนกระดาษแผ่นใหญ่โดยมีครูเป็นผู้ช่วยเหลือตรวจสอบความถูกต้องพร้อม ๆ กันกับนักเรียนกลุ่มอื่น ๆ และแนะนำหรือเพิ่มเติมในเรื่องต่าง ๆ เช่น การใช้ไวยากรณ์ การใช้คำศัพท์

3.2.5 ให้นักเรียนฝึกพูดตามเรื่องใน 3.2.4 ที่เขียนร่วมกันและผ่านการตรวจสอบแล้ว

3.3 ชั้นเสริมทักษะ หรือถ่ายโอนการเรียนรู้

3.3.1 ให้นักเรียนฝึกสนทนาเป็นคู่ เล่นบทบาทสมมติ เล่นเกมต่าง ๆ

เพื่อทบทวน ฝึกความแม่นยำ และเสริมทักษะทางภาษาทางการฟัง การพูด

4. การสอนตามคู่มือครู หมายถึงการสอนตามแผนการสอนที่จัดกิจกรรมมาให้ให้นักเรียนได้ฝึกทักษะด้านการฟัง พูด ตามคู่มือแนวการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

4.1 สร้างความสนใจด้วยการซักถาม สร้างสถานการณ์ ใช้รูปภาพเกี่ยวกับเรื่องที่นักเรียนจะได้ฟัง

4.2 แจ้งจุดประสงค์ว่านักเรียนจะเรียนอะไร และสามารถทำอะไรบ้าง เมื่อนักเรียนจะเรียนจบบทเรียน

4.3 ทบทวนความรู้เดิมที่จำเป็น เช่น คำศัพท์ โครงสร้าง สำนวน โดยใช้สื่อประกอบ

4.4 เสนอบทเรียนใหม่ เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ เช่น คำศัพท์ และโครงสร้าง สำนวนที่นักเรียนจะได้ฟังจากเรื่อง

4.5 ให้นักเรียนเรียนรู้ ใช้รูปภาพ การสร้างสถานการณ์ เพลง เกม หรือการเล่าเรื่อง แล้วให้นักเรียนเดาเรื่องที่จะเกิดขึ้น

4.6 นักเรียนลงมือปฏิบัติโดยฟังเรื่องจากเทป แล้วทำแบบฝึกหัด

4.7 แจ้งผลการปฏิบัติ ชมเชยเมื่อนักเรียนทำถูก แก้ไขให้กำลังใจเมื่อนักเรียนทำผิด

4.8 ประเมินผลการปฏิบัติ จากการสังเกตพฤติกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน

4.9 ส่งเสริมความแม่นยำ และถ่ายโอน แบ่งกลุ่มรายงานผล หรือเตรียมเรื่องมาพูดจัดประกวดสุนทรพจน์ ละครสั้นคำ สัมภาษณ์ ฯลฯ

5. มนุษย์สัมพันธ์ หมายถึงพฤติกรรมในการติดต่อเกี่ยวข้องกับระหว่างบุคคลเพื่อเป็นการสร้างมิตรและรู้จักผู้อื่นด้วยการยิ้มแย้มแจ่มใสด้วยความจริงใจ รวมทั้งการสร้างหรือพัฒนาตนเองให้รู้จักพูดกล่าวคำทักทายผู้อื่นก่อน ยกย่อง ชมเชยผู้อื่น เป็นผู้ฟังที่ดี ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ตลอดจนมีความรับผิดชอบ มนุษย์สัมพันธ์นี้วัดได้จากคะแนนการตอบแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และหาคุณภาพแล้วโดยวัดพฤติกรรมของนักเรียน 5 ด้าน คือ

5.1 ความเข้าใจกว้าง หมายถึงลักษณะนิสัยอย่างหนึ่งของบุคคลที่แสดงออกพร้อมที่จะรับความท้าทาย ๑ หรือแนวทางการแก้ปัญหาอื่น ๆ การรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างจากตน หรือข้อวิพากษ์วิจารณ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับตนได้ การทำให้อภัยในความผิดพลาดที่มีได้เป็นไปโดยเจตนาของผู้อื่น การทำให้เหตุผลและความจริงในการแก้ปัญหา สัมผัสจนความเชื่อและการกระทำของคนอื่น รู้จักที่จะเสียสละเมื่อมีข้อขัดแย้งภายในกลุ่ม

5.2 ความเห็นอกเห็นใจ หมายถึงการที่บุคคลแสดงออกมาโดยการสนใจปัญหาและความต้องการของผู้อื่น การไม่เห็นแก่ตน การไม่มุ่งทำลายผู้อื่น การเคารพสิทธิของผู้อื่น การรู้จักใช้กลวิธีต่าง ๆ การเคารพในบุคลิกภาพของผู้อื่น และการมีจิตเมตตาธรรมในการเกี่ยวข้องกับผู้อื่น

5.3 การติดต่อสื่อสาร หมายถึงการกระทำที่ทำให้เกิดความเข้าใจในความคิดของกันและกันทั้งโดยวาจา และโดยลายลักษณ์อักษร พูดชี้แจงให้เพื่อนเข้าใจได้ง่าย พูดประนีประนอมได้ ควบคุมการสนทนาไปสู่เป้าหมายอย่างรวดเร็ว วิเคราะห์เพื่อนได้อย่างนุ่มนวล เขียนตอบปัญหาได้ตรงจุด คนอื่นอ่านได้เข้าใจตรงกัน

5.4 ความรับผิดชอบ คือลักษณะบุคลิกภาพอย่างหนึ่งของบุคคล แสดงถึงความเชื่อมั่นในตนเอง ความขยันขันแข็งในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในการทำงานร่วมกัน เพื่อให้งานนั้นบรรลุเป้าหมายอย่างดีที่สุด มีความละเอียดละออ ชี้อตรงต่อเวลา รู้จักปรับปรุงงานของตนเองให้ดีขึ้น ทอดธุระให้ผู้อื่น

5.5 การรู้งาน หมายถึงการกระตุ้นให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งกระทำพฤติกรรมที่ตนปรารถนาโดยมีการให้สิ่งที่ทำให้เกิดความพอใจ ได้แก่สิ่งของ ค่ำชมเชย หรือคำพูดที่ชักจูง หรือโน้มน้าวจิตใจ

6. ความสามารถทางการฟังภาษาอังกฤษ หมายถึงความสามารถที่จะเข้าใจความหมายของคำ ประโยค และสามารถฟังข้อความสั้น ๆ แล้วตอบคำถามได้ถูกต้อง ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบวัดความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และตรวจหาคุณภาพแล้ว

7. ความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ หมายถึงความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษด้วยสำเนียง ศัพท์ ไวยากรณ์ ถูกต้องและสื่อความหมายสำคัญของเรื่องที่พูดให้ผู้ฟังเข้าใจได้ ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบ วัดความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และหาคุณภาพแล้ว

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาแนวทางสำหรับการวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แยกตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. เอกสารเกี่ยวกับการฟัง
2. เอกสารเกี่ยวกับการพูด
3. การพัฒนาทักษะฟัง-พูด
4. กระบวนการกลุ่มในการสอนภาษา
5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชน
6. เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับแนวทฤษฎีอรรถฐาน
7. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์

เอกสารเกี่ยวกับการฟัง

1. ความหมายของการฟัง

วิดโดวสัน (Widdowson. 1976 : 60) กล่าวถึง ความแตกต่างระหว่างการฟังกับการได้ยินว่า การได้ยินหมายถึง ความสามารถที่ผู้ฟังรับรู้ และจำส่วนประกอบของเสียง และระบบโครงสร้างภาษาสามารถเห็นความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบเหล่านั้นในวลีหรือประโยคและเข้าใจความหมายของประโยคที่ได้ยิน ส่วนการฟังเป็นความสามารถที่จะเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างประโยคที่พูดว่ามีหน้าที่ในการสื่อสารอย่างไร

เทมเพอร์ลี และริเวอร์ส (Temperley and Rivers. 1978 : 63) กล่าวถึงการฟังว่า การฟังเป็นกระบวนการร่วมกันระหว่างการรับรู้ (Perception) และความรู้ทางภาษา (Linguistic Knowledge) นอกจากนี้ยังมีผู้ที่บอกความหมายและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการฟังไว้หลายคน ดังนี้

สแตมเมอร์ (Stammer. 1977 : 661) ได้กล่าวถึงการฟังว่ามีส่วนประกอบอยู่ 3 ประการคือ

1. การได้ยินเสียง (Hearing) เป็นการกระทำที่ไม่ตั้งใจ บางครั้งก็ไม่มี
ความหมายเป็นเสียงรบกวน เสียงคุย ฯลฯ

2. การฟัง (Listening) เป็นการกระทำอย่างตั้งใจ สามารถที่จะจับ
ความหมายของสิ่งที่ได้ฟังนั้นได้

3. การตีความ (Auding) เป็นการฟังเพื่อเข้าใจความหมาย ผู้ฟังต้องมีความ
รู้หรือประสบการณ์เดิมมาช่วยจึงจะเข้าใจความหมาย

กรีน และเพ็ทตี (Green and Petty. 1971 : 163) กล่าวถึงการฟังว่า
การฟังนั้นมีความหมายมากกว่าการได้ยิน การฟังนั้นต้องการความตั้งใจในการฟังเพื่อให้ได้
ความหมาย การมีปฏิกิริยาต่อสิ่งที่ฟังด้วย กระบวนการของการฟังมี 4 ขั้นตอน คือ

1. การได้ยิน (Hearing)
2. ความเข้าใจ (Understanding)
3. การประเมิน (Evaluating)
4. การมีปฏิกิริยาได้ตอบ (Responding)

เมื่อได้ยินคำหรือประโยค ผู้ฟังจะพยายามเข้าใจความหมายของและมีปฏิกิริยา
ได้ตอบสิ่งที่ฟังด้วยการแสดงออกทางสีหน้า ท่าทาง หรือคำพูด

บาร์เคอร์ (Barker. 1978 : 24) ได้กล่าวถึงการฟังไว้ว่า เป็น
กระบวนการ 4 ขั้นตอน (Four - Stage Process) ซึ่งประกอบด้วย การได้ยิน (Hearing)
ความตั้งใจ (Attention) ความเข้าใจ (Understanding) และการจำ (Remembering)
ซึ่งขั้นตอนทั้ง 4 มีความสัมพันธ์กันโดยเริ่มจากการได้ยินคือ ขั้นตอนที่คลื่นเสียงเคลื่อนที่ไปกระทบ
อวัยวะรับเสียง และเคลื่อนสู่สมอง ต่อมาความตั้งใจก็จะทำหน้าที่พิจารณาตัดสินว่าจะยอมรับหรือ
ปฏิเสธข่าวสารนั้น ๆ ถ้ายอมรับขึ้นความเข้าใจก็จะทำหน้าที่ให้ความหมาย และขั้นสุดท้ายการจำก็
ทำหน้าที่เก็บข่าวสารนั้นไว้ในส่วนของความทรงจำ เพื่อการนำไปใช้ต่อไป

รีเวอร์ส (Revers. 1981 : 16) กล่าวว่า การฟังเป็นทักษะที่เกิดจาก
การสร้างสรรค์ การที่จะเข้าใจสิ่งที่ได้ยินต้องรู้ที่มาของคำ การจัดรูปคำ และเสียง
ที่สูงและลงต่ำ จากสิ่งเหล่านี้จะสร้างความสำคัญขึ้นมาอย่างหนึ่ง สิ่งนี้ผู้พูดให้ความหมายนั้น
ความสำคัญจะอยู่ที่ความนึกคิดของผู้ฟัง ด้วยเหตุนี้จึงมีนัยสำคัญที่แม้ว่าเราจะรู้จักภาษาของ

ผู้พูดอย่างดี เราก็จะฟังไม่เข้าใจเลย และถ้าเราฟังจะคุ้นเคยกับภาษาและวัฒนธรรม ก็จะมี ความยุ่งยากมากขึ้น

สรุปได้ว่า การฟังมีความหมายมากกว่าการได้ยิน โดยที่ผู้ฟังจะต้องเข้าใจความหมาย ของสิ่งที่ได้ยิน และสามารถตีความได้ตรงกับที่ผู้พูดหรือผู้ส่งสารต้องการสื่อความหมาย ซึ่งต้อง อาศัยสิ่งต่าง ๆ เช่น กริยาท่าทาง ทักษะคิด ประสบการณ์ต่าง ๆ ฯลฯ เป็นส่วนประกอบเพื่อให้ เกิดความเข้าใจในสิ่งที่สื่อสารได้ตรงกัน การฟังจะประสบผลสำเร็จได้ดีเมื่อผู้ฟังมีความเข้าใจ เกี่ยวกับสังคม และวัฒนธรรมของผู้พูดด้วย

2. ระดับของการฟัง

ในการสอนทักษะการฟังนั้น ความรู้เกี่ยวกับระดับของการฟังเป็นเรื่องสำคัญที่ครู ผู้สอนต้องคำนึงถึง เพราะในการสอนแต่ละครั้ง ผู้สอนควรจะต้องจัดมุ่งหมายของการสอนไว้ว่า การให้นักเรียนมีความสามารถในการฟังระดับใด เพื่อจะได้บรรลุจุดมุ่งหมายในการสอน (Tutolo. 1977 : 262)

ได้มีผู้แบ่งพฤติกรรมของการฟังไว้เป็นระดับแตกต่างกันไปดังนี้

แมคคี (Mackey. 1965 : 261 - 263) แบ่งระดับของการฟัง 2 ระดับ คือ

1. ระดับความจำ (Recognition Level) เป็นระดับที่ผู้ฟังสามารถแยกแยะ เสียงที่เกี่ยวกับการเน้นหนักในคำและระดับเสียงสูงต่ำในประโยค

2. ระดับความเข้าใจ (Comprehension Level) เป็นระดับที่ผู้ฟังสามารถ รับรู้สิ่งที่สื่อความหมายของภาษานั้นได้ทันที สามารถเข้าใจข้อความที่ได้อ่าน

ริเวอร์ส (Rivers. 1968 : 140) ได้แบ่งระดับของการฟังออกเป็น 2 ระดับคือ

1. ระดับการจำ (Recognition) ประกอบด้วยการป้อนซ้ำหรือวลีที่แสดงถึง ความเกี่ยวข้องกันของโครงสร้าง ลำดับเหตุการณ์ย่อยคำที่เป็นเหตุเป็นผล และกลุ่มคำที่ซ้ำซ้อนกัน (Redundant) สำหรับนักเรียนที่ไม่คุ้นเคยกับการส่งภาษาต่างประเทศ จะสามารถฟังเข้าใจได้ ก็เมื่อสามารถจำความหมายของคำต่าง ๆ ที่เรียนมาโดยอัตโนมัติ แล้วจึงจะสามารถคาดการณ์ สิ่งที่จะได้ยินเป็นลำดับต่อไป

2. ระดับการเลือก (Selection) ในการติดต่อสื่อสาร ผู้ฟังจะเลือกส่วนที่แสดงให้เห็นถึงจุดประสงค์ของผู้พูด หรือส่วนที่ตรงหรือสอดคล้องกับจุดประสงค์ของผู้ฟังเอง โดยตอนแรกอาจจะฟังจากข้อความสั้น ๆ การที่จะหาข้อความได้ตรงตามที่ต้องการและตรงกับความเป็นจริง ผู้ฟังจะต้องมีความสามารถที่จะจดจำข้อความได้ทันเวลาที่ เพื่อที่จะนำไปเชื่อมโยงกับข้อความอื่น ๆ ซึ่งระดับนี้ ผู้เรียนจะต้องได้รับการฝึกฝนในการเลือกส่วนที่ต้องการจากข้อความที่ถูกต้องโดยเจ้าของภาษาและมีความยาวพอสมควร

ทัทโทโล (Tutolo. 1977 : 262) ได้แบ่งระดับชั้นของการฟังไว้เป็น

3 ระดับคือ

1. ระดับได้ยิน (Hearing) คือระดับที่ผู้ฟังได้ยินเสียง และสามารถบอกได้ว่าเสียงที่ได้ยินเป็นอย่างไร เช่น ดัง เบา หึน หรือแหลม

2. ระดับจำแนกเสียง (Discrimination) คือระดับที่ผู้ฟังสามารถจำแนกเสียงที่ได้ยินว่า มีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

3. ระดับความเข้าใจ (Comprehension) แบ่งเป็น 2 ชั้น คือ

3.1 ชั้นฟังคำ (Literal Comprehension) เป็นชั้นที่ผู้ฟังสามารถพูดเกี่ยวกับสิ่งที่ฟังได้

3.2 ชั้นตีความหมาย (Interpretation) เมื่อผู้ฟังข้อความหรือประโยคแล้วสามารถตีความหมายของข้อความหรือประโยคนั้นได้

3.3 ชั้นวิเคราะห์ (Critical Listening) คือชั้นที่ผู้ฟังสามารถประเมิน ตีความหมายของสิ่งที่ฟังได้

วาเลต และดิสลิก (Valette and Disick. 1972 : 141 - 142)

ได้แบ่งระดับการฟังภาษาต่างประเทศออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

1. ระดับทักษะกลไก (Mechanical Skills) เป็นพฤติกรรมภายนอกอยู่ในระดับการรับรู้ เป็นระดับที่ผู้ฟังสามารถแยกแยะความแตกต่างระหว่างภาษาแม่กับภาษาต่างประเทศจากเสียงที่ได้ยินได้ โดยไม่จำเป็นต้องเข้าใจความหมาย

2. ระดับความรู้ (Knowledge) เป็นระดับที่ผู้ฟังเข้าใจความหมายของคำหรือประโยคที่เคยได้ยินมาแล้ว สามารถปฏิบัติตามคำสั่งที่คุ้นเคย และสามารถจับคู่ประโยคหรือคำพูด

ที่ได้ยินกับรูปภาพได้ สามารถเลือกประโยคภาษาที่หนึ่งที่มีความหมายเหมือนประโยคภาษาต่างประเทศได้

3. ระดับถ่ายโอน (Transfer) เป็นระดับที่ผู้ฟังสามารถ เข้าใจประโยคที่แต่งขึ้นใหม่ โดยใช้คำศัพท์และไวยากรณ์ที่เรียนมาแล้ว สามารถตอบคำถามได้ว่าถูกหรือผิด สามารถเลือกคำหรือข้อความที่เหมาะสมเพื่อตอบคำถาม หรือข้อความในประโยคได้ และสามารถฟังข้อความยาว หลาย ๆ ประโยคได้เข้าใจ

4. ระดับสื่อสาร (Communication) ในระดับนี้ผู้ฟังสามารถเข้าใจคำสั่ง คำแนะนำ และคำอธิบายที่เป็นภาษาต่างประเทศได้ และเข้าใจความหมายโดยทั่วไปของข้อความที่มีคำศัพท์ใหม่ โดยการคาดหมายจากความรู้เดิม พฤติกรรมขั้นสูงสุดในระดับนี้คือ ผู้ฟังสามารถเข้าใจคำพูดของเจ้าของภาษาในบทละคร บทภาพยนตร์ รายการวิทยุหรือโทรทัศน์ได้

5. ระดับวิเคราะห์วิจารณ์ (Criticism) การฟังในระดับนี้ผู้ฟังสามารถวิเคราะห์มาตรฐานของภาษาที่ได้ยินได้ฟังว่าเป็นภาษาของชนชั้นใด ภาษานั้นใช้ในด้านใดสามารถเข้าใจความหมายตรงและความหมายแฝง (Explicit and Implicit Meaning) สามารถเข้าใจความแตกต่างของความหมายของคำพูดได้จากระดับเสียงสูง - ต่ำ เสียงเน้นหนักของคำพูดที่ได้ยิน และสามารถเข้าใจอารมณ์และน้ำเสียงของผู้พูดได้

กล่าวโดยสรุปได้ว่า พฤติกรรมการฟังภาษาต่างประเทศมี 2 ระดับใหญ่ ๆ คือ ระดับการรับรู้ และระดับความเข้าใจ กล่าวคือระดับการรับรู้เป็นระดับที่ผู้ฟังสามารถแยกแยะหรือจำแนกเสียงได้ว่าเสียงนั้นแตกต่างจากเสียงที่ได้ฟังอย่างไร ซึ่งเป็นระดับพื้นฐานของการฟัง ส่วนระดับความเข้าใจเป็นความสามารถในการฟังในระดับสูง ที่ผู้ฟังจะต้องเข้าใจจุดประสงค์ของการสื่อความหมายของภาษาที่ฟังได้

3. ความสามารถในการฟัง

ฮีตัน (Heaton. 1975 : 58 - 82) ได้แบ่งความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษไว้ 2 ระดับ คือ

1. ความสามารถในการจำแนกเสียง การเน้นหนักของเสียงในความระดับเสียงสูงต่ำในประโยค ซึ่งแบ่งย่อยได้อีกดังนี้

- 1.1 ความสามารถในการจำแนกเสียงในคำ
- 1.2 ความสามารถในการฟังการเน้นเสียงพยางค์ และระดับเสียงสูงต่ำ
ในประโยค

2. ความสามารถในการฟังเพื่อความเข้าใจ ซึ่งแบ่งย่อยได้อีกดังนี้
 - 2.1 ความสามารถในการฟังเพื่อความเข้าใจประโยคที่ได้ฟังว่าตรงกับภาพใด
 - 2.2 ความสามารถในการเข้าใจระดับข้อความหรือบทสนทนาสั้น ๆ
 - 2.3 ความสามารถในการเข้าใจการสนทนา และการบรรยาย

แฮริส (Harris. 1974 : 32 - 40) ได้แบ่งความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษไว้คล้ายกันกับของฮัตตัน แต่มีรายละเอียดแตกต่างออกไป คือเป็นการทดสอบเพื่อวัดความสามารถในระดับการฟังต่าง ๆ

1. ความสามารถในการจำแนกเสียง
 - 1.1 ความสามารถในการจำแนกเสียงคำโดด ๆ โดยสามารถจำแนกเสียงได้ว่า เหมือนหรือต่างกันอย่างไร หรือคำใดออกเสียงต่างไปจากคำอื่น ๆ ที่ได้ยินอย่างไร
 - 1.2 ความสามารถในการจำแนกเสียงคำที่มีอยู่ในข้อความ โดยสามารถจำแนกได้ว่าคำที่ได้ยินในประโยคหรือข้อความนั้น ตรงกับรูปภาพใด หรือประโยคใด
2. ความสามารถในการเข้าใจข้อความที่ได้ยิน
 - 2.1 ประโยคคำสั่งที่ให้ผู้ฟังปฏิบัติตาม เหมาะสำหรับผู้เรียนในระดับต้น เป็นการทดสอบความสามารถในการฟังเพียงทักษะเดียว
 - 2.2 ประโยคคำถามหรือประโยคบอกเล่าให้ผู้ฟังเลือกคำตอบให้ตรงกับประโยคที่ได้ยิน เหมาะสำหรับผู้เรียนที่สามารถอ่านประโยคภาษาอังกฤษง่าย ๆ ได้ เพราะต้องเลือกคำตอบที่เป็นภาษาเขียนสั้น ๆ เป็นการทดสอบการฟังที่มีทักษะการอ่านเข้ามาเกี่ยวข้อง
 - 2.3 การสนทนา เป็นการทดสอบความสามารถในการเข้าใจเรื่องราวที่ได้ฟังจากบทสนทนา แล้วตอบคำถาม โดยเลือกคำตอบจากภาษาเขียนสั้น ๆ
 - 2.4 การบรรยาย เป็นความสามารถในการเข้าใจเรื่องราวทั่วไปที่จำลองสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน ผู้ฟังจะต้องจดจาะสาระสำคัญต่าง ๆ ไว้ แล้วตอบคำถามโดยเลือกคำตอบจากภาษาเขียนหรือเขียนคำตอบเอง เป็นการทดสอบที่มีทักษะการอ่านและการเขียนเข้ามาเกี่ยวข้อง

สรุป ความสามารถในการฟังนอกจากจะสามารถจำแนกเสียงในคำแล้วยังต้องฟังเพื่อ
ความเข้าใจทั้งประโยค ระดับข้อความ ตลอดจนบทสนทนา และการบรรยาย ซึ่งสามารถวัด
ระดับความสามารถในการฟังได้ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่นผู้ฟังได้ยินประโยคคำถามแล้วสามารถ
เลือกประโยคคำตอบจากที่นำมาได้ตรงหรือไม่

4. การสอนทักษะการฟัง

นอกจากความรู้เกี่ยวกับระดับของการฟังแล้ว ผู้สอนควรมีความรู้ในเรื่องวิธีการ
เรียนการสอน และการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะทำให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมี
ประสิทธิภาพ ซึ่งการสอนทักษะการฟังนั้น ได้มีผู้เสนอแนะไว้หลายคนดังต่อไปนี้

อัลเลน และวาเล็ท (Allen and Valette. 1972 : 138 - 159)
ได้เสนอวิธีการสอนทักษะการฟังภาษาต่างประเทศให้กับนักเรียนดังนี้คือ

1. ฝึกให้นักเรียนเข้าใจคำเดี่ยว ๆ ในภาษาเสียก่อน โดยจะฝึกเป็นคำเดี่ยว
โดด ๆ หรือจะฝึกให้ประโยคก็ได้ สิ่งที่ต้องฝึกก็คือ ตัวเลขต่าง ๆ และคำศัพท์ใหม่ ๆ
2. ฝึกให้นักเรียนสามารถที่จะเข้าใจประโยคได้ โดยครูสั่งให้นักเรียนทั้งชั้น
ทำตามให้เร็วที่สุดเท่าที่จะสามารถทำได้ หรือให้นักเรียนออกมาเขียนภาพบนกระดาน
โดยให้ฟังคำสั่งเป็นภาษาต่างประเทศสั้น ๆ ก่อน และฟังคำสั่งที่ยาวขึ้นเป็นลำดับ
3. ฝึกให้นักเรียนฟังรายละเอียดเกี่ยวกับไวยากรณ์ในประโยค เช่น
คำคุณศัพท์ คำบุพบทนาม คำสรรพนาม คำกริยา ฯลฯ
4. ฝึกให้นักเรียนได้มีโอกาสฟังภาษาต่างประเทศหลาย ๆ แบบ เช่นฟังจาก
วิทยุ เครื่องบันทึกเสียง ฟังการเล่าเรื่องที่ เป็นภาษาต่างประเทศ
5. ฝึกให้นักเรียนฟังเพื่อความสั้น ๆ จากเครื่องบันทึกเสียง เมื่อนักเรียนฟัง
แล้ว ให้ตั้งชื่อเรื่องของข้อความที่ได้ยิน ให้ตอบคำถามเกี่ยวกับข้อความนั้น หรือให้นักเรียนฟัง
คำจำกัดความของข้อความนั้น แล้วบอกว่าคำจำกัดความนั้นหมายถึงอะไร
6. ฝึกให้ฟังเกี่ยวกับสำนวนที่ใช้พูดกันอยู่ในปัจจุบัน รวมทั้งลักษณะของการพูด
เช่น การรวมคำ และการที่เสียงขาดหายไปเวลาพูด โดยการให้นักเรียนฟังเสียงที่พูดอย่างรวดเร็ว
และฟังเสียงที่พูดภาษาแตกต่างกันไปตามท้องถิ่นต่าง ๆ เช่น ฟังเสียงเจ้าของภาษาที่มาจาก
ท้องถิ่นต่าง ๆ และดูภาพยนตร์ต่างประเทศ

สุวิทย์ พงษ์ทองเจริญ (2520 : 54 - 55) ได้แบ่งการสอนทักษะการฟังออกเป็น 2 ลักษณะคือ

1. การฟังเนื้อหาเฉพาะอย่าง (Selected Listening) เป็นการฝึกนักเรียนเบื้องต้นที่ต้องอาศัยบทเรียนซึ่งเรียบเรียงขึ้นเพื่อการฝึกเฉพาะเรื่องในแต่ละครั้ง ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนเข้าใจเนื้อเรื่องแต่ละตอนให้ถ่องแท้ เป็นการป้องกันการสับสน

2. การฟังเพื่อความเข้าใจ (Listening Comprehension) หมายถึง การฝึกให้ผู้เรียนฟังบทเรียนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการเมือง ศาสนาและโครงสร้างที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่ หรือที่เคยเรียนมาแล้ว วัตถุประสงค์ของการสอนส่วนนี้ เป็นใบเพื่อให้นักเรียนฟังและหาความเข้าใจจากภาษาอังกฤษอย่างแท้จริง จึงควรรู้ให้เจ้าของภาษาเป็นผู้อ่านบทเรียนนั้น ๆ

วีณา จัณฑนาโกเมศ (2530 : 107 - 112) ได้เสนอแนะว่าในการสอนทักษะฟัง ผู้สอนควรจะสอนสิ่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ผู้สอนควรจะเน้นให้ผู้เรียนเห็นว่า ผู้เรียนสามารถที่จะเดาสิ่งที่ผู้พูด พูดค้างอยู่ได้ ถ้าผู้ฟังรู้จักจะสังเกตว่าคำพูดที่พูดค้างอยู่นั้นเป็นส่วนหนึ่งของสุภาวศิ และคำฟังเพยหรือไม่ หรือมีคำเชื่อมอะไรบ้างหรือไม่ นอกจากนี้ผู้สอนควรฝึกให้ผู้เรียนสามารถที่จะใช้ทักษะการคาดการณล่วงหน้าในการฟัง (Predictive Skills) โดยจัดให้มีแบบฝึกหัดนำเข้าสู่บทเรียน ซึ่งทำให้ผู้เรียนสามารถเตรียมตัว และรู้ว่าสิ่งที่จะได้ฟังนั้นมีขอบเขตกว้าง ๆ อย่างไร

2. ฝึกให้ผู้เรียนรู้จักเลือกที่จะฟัง (Extracting Specific Information) เพื่อค้นหาคำตอบหนึ่งโดยไม่ต้องสนใจที่จะฟังเพื่อความอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ว่าคำตอบ โดยผู้สอนจะต้องบอกจุดประสงค์ของการฟัง (Reason for Listening) แต่ละครั้งให้ผู้เรียนรู้ก่อนที่จะเปิดเทปให้ผู้เรียนฟัง หลังจากนั้นจึงให้ผู้เรียนฟังเทปเพื่อหาคำตอบตามที่ต้องการ

3. ฝึกให้ผู้เรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟัง (Getting the General Picture) โดยเน้นให้ผู้เรียนสังเกตลักษณะที่แตกต่างกันระหว่างภาษาพูดและภาษาเขียนเพื่อให้นักเรียนตระหนักอยู่เสมอว่าในขณะที่ฟังบทเรียนว่า ส่วนใดที่เป็นภาษาพูดที่จะต้องฟังข้ามไปไม่ว่าจะเป็น Hesitation Markers, Filler Phrases, False Start หรือการพูดทวน พูดนอกเรื่อง หรือรายละเอียดปลีกย่อยอื่น ๆ ซึ่งเป็นส่วนที่ไม่มีความสำคัญต่อเนื้อหาของสิ่งที่ฟัง

4. ฝึกผู้เรียนให้มีความสามารถที่จะใช้เนื้อความข้างเคียง (Context) ช่วยในการเดาความหมายของคำหรือข้อความที่ผู้เรียนไม่รู้จัก (Deducing Meaning from Context) ไม่ว่าจะเป็นการใช้เนื้อความที่นามาก่อนหรือเนื้อความที่ตามหลังคำ ๆ นั้นมาก็ได้ ทั้งนี้รวมถึงการใช้โครงสร้างทางไวยากรณ์ที่อยู่ใกล้เคียงกับคำหรือข้อความนั้นด้วย

5. ช่วยผู้เรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับบทสนทนาหรือเนื้อหาที่จะได้ฟังว่าเป็นบทสนทนา ระหว่างผู้ใด หรือเป็นการพูดของใคร (Contextual Knowledge) โดยผู้สอนอาจจะใช้รูปภาพ หรือให้ผู้เรียนช่วยกันคิด และถกเถียงกันถึงประเด็นเหล่านี้ รวมทั้งฝึกให้ผู้เรียนเรียนรู้ที่จะสังเกต ความรู้สึก อารมณ์ ความคิด และทัศนคติของผู้พูดด้วย

6. จัดหาอุปกรณ์หรือสื่อทางตาที่จะช่วยในการฟังของผู้เรียน (Visual help) ไม่ว่าจะเป็นรูปภาพ ภาพนิ่ง ตาราง แผนที่ แผนภูมิ หรือแผ่นใส มากกว่าจะเป็นการใช้ เล่นเทปแต่เพียงอย่างเดียว

ฟังก์ และฟังก์ (Funk and Funk. 1989 : 660) ได้เสนอแนะวิธีการ สร้างสรรค์ผู้เรียนให้มีทักษะฟัง ดังนี้

1. ตั้งจุดประสงค์ด้านการฟัง เพื่อจะทราต้นำจว่าผู้เรียนจะเข้าใจจนถึงขั้น เช่น ฟังเพื่อจับใจความสำคัญ ฟังแล้วสามารถเลือกคำศัพท์ที่บอกลักษณะได้ เป็นต้น เพราะเด็ก ต้องการการนำทางว่าต้องฟังอะไรในแต่ละกิจกรรม การตั้งจุดประสงค์ด้านการฟังยังช่วยให้ครู ประเมินผลด้านความเข้าใจในเรื่องที่ฟังของเด็กด้วย

2. ตั้งขั้นตอนการฟัง เพื่อทำให้เกิดนิสัยการฟังที่ดี ซึ่งผลที่จะได้รับคือ ความรู้ ความเข้าใจในการเรียนยิ่งขึ้น

3. หากิจกรรมที่ช่วยในการฝึกฟังเพิ่มขึ้น เพื่อจะได้ประสบการณ์ด้านการฟัง เพียงพอ และเพื่อพัฒนาการฟังเป็นนิสัยถาวร เช่น การอภิปรายงานชิ้น การเขียน การค้นคว้า การทัศนศึกษา เป็นต้น

4. ใช้วิธีสอนง่าย ๆ ที่ส่งเสริมการฟัง ซึ่งมีผู้คิดค้นเทคนิควิธีสอนหลายวิธีที่ช่วย ได้มาก

สิ่งที่ครูน่าจะคำนึงถึง คือ ครูควรหาเวลาให้เด็กได้ฟังภาษาประมาณ 60% ใน 1 วัน (Strother. 1987) ซึ่งควรจะได้ฟังจากแหล่งเดียวหรือครูคนเดียว 30%

าน 60% เพราะเป็นสิ่งที่สำคัญที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับเด็กที่ฟังแล้วไม่รู้เรื่อง (Carbo. 1986 ; Dunn and Dunn. 1987)

สรุป การสอนทักษะการฟังต้องให้ผู้เรียนได้ฟังจากส่วนย่อยไปหาส่วนใหญ่คือจากคำไปสู่ประโยค แต่ละย่อหน้า เป็นเรื่องทั้งหมด หรือการฟังเนื้อหาเฉพาะอย่างหรืออื่น ๆ ซึ่งมีนักการศึกษาได้ออกแบบการสอนหลายรูปแบบหลายวิธี เพื่อให้การฟังของผู้เรียนสัมฤทธิ์ผล ซึ่งอยู่ตามดุลยพินิจของผู้สอนที่จะนำไปปรับใช้

เอกสารเกี่ยวกับการพูด

1. ความหมายของการพูด

นักภาษาศาสตร์ และนักการศึกษาได้กล่าวถึงความหมายของการพูดไว้ดังต่อไปนี้ การพูดหมายถึง "การติดต่อสื่อความหมายระหว่างมนุษย์ด้วยการใช้สัญลักษณ์ คือเสียง ภาษา ท่าทาง เพื่อถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดและความเข้าใจจากผู้พูดไปยังผู้ฟังให้เป็น ที่เข้าใจกัน" (นิพนธ์ ศศิธร และคนอื่น ๆ. 2524 : 11)

แคดเลอร์ (Kadler. 1970 : 6) ได้อธิบายความหมายของการพูดไว้ว่า พฤติกรรมการพูดเริ่มขึ้นจากความรู้สึกของผู้พูดถึงการมายังสมอง และส่งผ่านอวัยวะต่าง ๆ ที่ใช้ในการออกเสียง เพื่อจัดเตรียมระบบเสียงที่จะใช้พูด การเปลี่ยนความรู้สึกและความคิดออกมาเป็นภาษาพูด เรียกว่าสื่อความหมาย (Encoding) เมื่อการพูดเกิดขึ้นผู้ฟังจะรับข้อความและตีความหมายหน่วยทางภาษาซึ่งประกอบด้วย เสียง โครงสร้าง และความหมาย การตีความ หน่วยทางภาษาเรียกว่า แปลความหรือถอดความ

แฮร์ริส (Harris. 1974 : 81 - 82) กล่าวว่า ถ้า จุดมุ่งหมายหลักในการเรียนหรือฝึกทักษะการพูดภาษาที่สอง โดยทั่วไปเรามุ่งหวังเพียงให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสารโดยการใช้ภาษาอย่างเป็นทางการ สามารถพูดเกี่ยวกับชีวิตประจำวันด้วยอัตรา ความเร็ว ความถูกต้อง และความคล่องแคล่วที่จะไม่ทำให้ผู้ฟังรู้สึกอึดอัดหรือเบื่อหน่าย

วาลเล็ท (Vallette. 1977 : 120) กล่าวถึงความสามารถในการพูดไว้ว่า การพูดไม่ได้เป็นแต่เพียงการออกเสียงคำ และการออกเสียงสูงต่ำในประโยคเท่านั้น ในระดับหน้าที่ (Functional Level) การพูดเป็นการทำให้ผู้อื่นเข้าใจสิ่งที่เราพูดออกไป ส่วนในระดับ

สูงขึ้นไป คือ ในระดับลึ้นกรอง (Refine Level) การพูดจะต้องมีการเลือกใช้สำนวนภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับความนิยมและเป็นที่ยอมรับของเจ้าของภาษา

สรุปได้ว่า การพูดคือการติดต่อสื่อสารระหว่างมนุษย์ด้วยการใช้เสียง ภาษาและท่าทางเพื่อถ่ายทอดความรู้สึกร ความคิด และความเข้าใจจากผู้พูดไปยังผู้ฟัง เป็นกระบวนการที่ไม่ได้ดำเนินไปตามระเบียบแบบแผนที่กำหนดไว้ หรืออาจกล่าวได้ว่าการพูดเป็นกระบวนการใส่ความหมาย เกิดขึ้นควบคู่กับการฟัง ซึ่งเป็นกระบวนการแปลความหรือการถอดความ

2. องค์ประกอบของทักษะการพูด

องค์ประกอบที่สำคัญของกระบวนการพูด ได้แก่

1. การออกเสียง (Pronunciation) ซึ่งหมายถึง การออกเสียง สระ พยัญชนะ การเน้นเสียง การออกเสียงสูงต่ำในประโยค ตลอดจนถึงจังหวะในการพูด

2. โครงสร้างไวยากรณ์ (Grammar)

3. การใช้คำศัพท์ (Vocabulary)

4. ความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาพูด (Fluency)

5. ความเข้าใจ (Comprehension) ซึ่งหมายถึง ปริมาณและคุณภาพของความเข้าใจของผู้ฟังต่อคำพูดที่พูดออกไป (Harris. 1974 : 81 - 82)

อยลเลอร์ (Oller. 1979 : 320 - 326) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของภาษาพูดซึ่งแบ่งเป็น 5 ด้าน ใน The Foreign Service Institute Oral Interview (FSI) ไว้ดังนี้

1. สำเนียง (Accent)

2. ไวยากรณ์ (Grammar)

3. ศัพท์ (Vocabulary)

4. ความคล่องแคล่ว (Fluency)

5. ความสามารถเข้าใจคำพูดผู้อื่น (Comprehension)

ลินเดอร์ (Linder. 1977 : 6 - 7) แบ่งองค์ประกอบของการพูดเป็น 4 ประการคือ

1. ความคล่องแคล่ว (fluency)

2. ความสามารถพูดให้ผู้ฟังเข้าใจ (Comprehensibility)
 3. ปริมาณของข้อความในการสื่อสาร (Amount of Communication)
 4. คุณภาพของข้อความที่นำมาสื่อสาร (Quality of Communication)
- บาร์ทซ์ (Bartz. 1979 : 18 - 22) แบ่งองค์ประกอบของภาษาพูด

ออกเป็น 5 ด้านดังนี้

1. ความคล่องแคล่ว (Fluency) หมายถึง ความราบรื่นและความต่อเนื่อง และความเป็นธรรมชาติในการพูด
 2. ความเข้าใจ (Comprehensibility) หมายถึง ปริมาณของข้อความหรือ ข้อมูลที่สามารถพูดให้ผู้ฟังเข้าใจ
 3. คุณภาพของข้อความที่นำมาสื่อสาร (Quality of Communication) หมายถึง ความถูกต้องทางภาษาที่พูดออกมา
 4. ความพยายามในการสื่อสาร (Effort to Communication) หมายถึง ความพยายามที่จะให้ผู้ฟังเข้าใจในสิ่งที่ตนพูด โดยใช้คำพูดและน้ำเสียงคำพูดเพื่อสื่อสาร
- กล่าวโดยสรุป ได้ว่า องค์ประกอบเหล่านี้ เป็นแนวความคิดพื้นฐานเกี่ยวกับ ความสามารถทางการพูด ที่จะเป็นหลักเกณฑ์ในการตัดสินความสามารถในการพูดว่าถึงระดับที่ใช้ได้แล้วหรือยัง

3. การสอนการพูดภาษาอังกฤษ

นักการศึกษาได้แบ่งเนื้อหาและขั้นตอนของการสอนพูดไว้ดังนี้

ทวงเพ็ญ อินทรประวัติ (2521 : 89) กล่าวว่าไว้ว่าขั้นตอนที่สำคัญในการเรียน การพูดมีอยู่ 2 ระดับ คือ

1. ระดับที่นักเรียนต้องเลียนแบบประโยคที่ถูกต้องจากครู และท่องจำประโยค พื้นฐานที่สำคัญ ๆ
 2. ระดับที่นักเรียนสามารถพูดแสดงความต้องการของตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้
- โดยทั่วไปแล้วนักเรียนมักจะบรรลุวัตถุประสงค์แต่เพียงระยะที่ 1 เท่านั้น ส่วน ระดับที่ 2 นักเรียนส่วนใหญ่มักจะขาดการฝึกฝนอยู่มาก

สกอตต์ (Scott. 1981 : 70) ได้เสนอขั้นตอนในการสอนทักษะพูด ดังนี้

1. ชั้นบอกวัตถุประสงค์คือ ผู้สอนควรจะบอกให้ผู้เรียนรู้ถึงสิ่งที่จะเรียน

2. ชั้นเสนอเนื้อหา การเสนอเนื้อหาควรอยู่ในรูปแบบบริบท ผู้สอนจะต้องให้ผู้เรียนสังเกตลักษณะของภาษา ความหมายของข้อความที่จะพูด ซึ่งจะต้องขึ้นกับบริบท เช่น ผู้พูดเป็นใคร มีความรับผิดชอบกับคู่สนทนาอย่างไร ผู้สนทนาพยายามจะบอกอะไร สิ่งที่ถูก สถานที่พูดและเนื้อหาที่พูดมีอะไรบ้าง

3. ชั้นการฝึกและการถ่ายโอน การฝึกจะกระทำทันทีหลังจากเสนอเนื้อหา อาจฝึกพูดพร้อม ๆ กัน หรือเป็นคู่ ผู้สอนควรให้ผู้ฟังได้ยินได้ฟังสำนวนภาษาหลาย ๆ แบบ และเป็นสำนวนภาษาที่เจ้าของภาษาใช้จริง และควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอย่างอิสระใกล้เคียงกับสถานการณ์ที่เป็นจริง

คินอกเชียโร และบรัมฟิต (Finochiaro and Brumfit. 1983 : 141) ได้เสนอกิจกรรมต่าง ๆ ในการสอนทักษะการพูด ซึ่งผู้สอนอาจเลือกใช้ให้เหมาะกับผู้เรียนแต่ละระดับได้ดังนี้

1. ให้ตอบคำถาม ซึ่งครูหรือเพื่อนในชั้นเป็นผู้ถาม
2. บอกให้เพื่อนทำตามคำสั่ง
3. ให้นักเรียนถามหรือตอบคำถามของเพื่อนในชั้น เกี่ยวกับชั้นเรียนหรือประสบการณ์ต่าง ๆ นอกชั้นเรียน
4. ให้บอกลักษณะวัตถุสิ่งของต่าง ๆ จากภาพ
5. ให้เล่าประสบการณ์ต่าง ๆ ของนักเรียน โดยครูอาจให้คำสำคัญต่าง ๆ
6. ให้รายงานเรื่องราวต่าง ๆ ตามที่กำหนดหัวข้อให้
7. จัดสถานการณ์ต่าง ๆ ในชั้นเรียน ให้นักเรียนใช้บทสนทนาต่าง ๆ กันไป เช่น ร้านขายของ ร้านอาหาร ธนาคาร เป็นต้น
8. ให้เล่นเกมต่าง ๆ ทางภาษา
9. ให้ได้ว่าที่ อภิปราย แสดงความคิดเห็นในหัวข้อต่าง ๆ
10. ให้ฝึกการสนทนาทางโทรศัพท์
11. ให้อ่านหนังสือพิมพ์ไทย แล้วรายงานเป็นภาษาอังกฤษ
12. ให้แสดง บทบาทสมมติ

นอกจากนี้ สมถวิล ธนะโสภณ (2523 : 50 - 54) ได้ให้แนวปฏิบัติในการฝึก
าให้เด็กพูดภาษาไว้ดังนี้

1. การพูดต้องมีแรงจูงใจ แรงจูงใจภายในได้แก่ การที่ผู้พูดปรารถนา ที่จะบอก
สิ่งที่น่าสนใจที่สำคัญแก่ผู้ฟัง หรือต้องการรับข่าวสารจากผู้ฟัง แรงจูงใจภายนอกได้แก่คะแนน
การพูดเพื่อสอบ ดังนั้นครูจึงจำเป็นต้องคิดถึงแรงจูงใจที่จะทำาให้เด็กพูด เด็กควรมีความจาเป็น
ต้องพูด ไม่ใช่เพื่อความต้องการที่จะทำาให้ได้มาซึ่งคะแนนที่ดี ครูควรพยายามสร้างสถานการณ์
ซึ่งทำาให้นักเรียนต้องการพูด ต้องการแสดงความคิดไม่ใช่การนำาคำพูดของผู้อื่นมาพูด คำพูดของ
นักเรียนในห้องเรียนได้รับแรงหนุนซึ่งจะช่วยเร้าให้เด็กต้องการตอบด้วยตนเอง
2. การพูดต้องมีผู้ฟัง ครูควรจัดกระบวนการสอนที่ทำาให้เด็กพูดกับเพื่อนร่วมชั้น
ไม่ใช่กับครูคนเดียว พยายามทำาให้เด็กพูดสิ่งใหม่ ๆ ที่น่าสนใจเกี่ยวกับตัวเขาไม่ใช่เล่าเรื่องที่
ทุกคนได้เรียนมาแล้ว เพราะจะไม่มีใครฟังสิ่งที่ตนเองรู้แล้ว
3. เวลาที่คนพูดตามปกติมักจะใส่อารมณ์ลงไปในสิ่งที่เขาพูด คิด แสดง
ความรู้สึก ดังนั้นครูควรสอนเด็กานเรื่องการารับระดับเสียงสูงต่ำ
4. การพูดขึ้นอยู่กับสถานการณ์ คำพูดหนึ่งจะเกิดขึ้นานสถานการณ์หนึ่งเท่านั้น
การสอนพูดครูควรสร้างสถานการณ์ที่เหมือนหรือเกือบเหมือนสถานการณ์จริง เพื่อกระตุ้นให้เด็กพูด
5. ภาษาพูดค่อนข้างอิสระ แต่ภาษาพูดที่สอนานโรงเรียนทั่วไบนักบาลัเดียว
กับภาษามาตรฐาน (ภาษาเขียน) เด็กควรรู้จักใช้ประโยคสั้น ๆ ซึ่งมักใช้ในการพูดภาษาปกติ
6. เด็กควรคุ้นเคยกับการพูดตามแบบธรรมชาติ เช่น การตอบโดยใช้ประโยค
ที่ไม่สมบูรณ์ แต่สื่อความหมายได้ การารับย่อ การารับคำย่อ เป็นต้น
7. ครูควรคำนึงถึงลักษณะประจำตัวเด็ก ซึ่งมีผลต่อการร่วมมือานการพูด
เช่น ข่างพูด หรืออียาย ตกใจง่าย ลักษณะเหล่านี้มีผลต่อการพูดภาษา
8. ครูควรใจกว้างยอมรับข้อคิดเห็นของเด็ก และไม่แก้ไขข้อผิดพลาดทาง
วยากรณ์มากนัก เพราะอาจไปขัดกับความพยายามที่จะเรียบเรียงคำพูดของเด็ก ครูควรคำนึงถึง
เฉพาะข้อผิดพลาดที่ทาให้ความหมายผิดไปเท่านั้น แล้วจึงนำาข้อผิดพลาดนั้นมาทบทวนให้เด็กทั้งชั้น
ได้ฝึกอีกครั้ง
9. การพูดภาษาที่เป็นธรรมชาติจะเกิดขึ้นได้านห้องเรียนที่มีบรรยากาศเป็นกันเอง
ระหว่างครูและนักเรียน

10. แบบเรียนที่เป็นรูปแบบสนทนา (Dialogue) จะช่วยการสอนพูดได้ดีเพราะ รูปแบบสนทนาจะเป็นภาษาที่ใกล้เคียงกับชีวิตประจำวัน

สรุปได้ว่าการสอนทักษะการพูดมีขั้นตอนต่าง ๆ กัน เช่น ขั้นปรุมนิเทศ เพื่อให้เด็กทราบจุดประสงค์ด้านการเรียน ขั้นปฏิบัติการฝึกพูดโดยตรง และขั้นถ่ายโอนซึ่งเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอย่างอิสระ นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมต่าง ๆ ที่ช่วยในการสอนทักษะการพูด เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ตามที่ได้สอนได้ตั้งไว้ ทั้งนี้ผู้สอนควรคำนึงถึงองค์ประกอบในการพูด ซึ่งเป็นแนวความคิดพื้นฐานเกี่ยวกับความสามารถในการพูดของผู้เรียนด้วย

การพัฒนาทักษะฟัง-พูด

แครชเชน และเทอร์เรล (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2531 : 4 ; อ้างอิงมาจาก Krashen and Terrell. 1983 :167) ให้ความเห็นในเรื่องการรับรู้ภาษา ว่า เมื่อผู้เรียนได้รับปัจจัยป้อนทางภาษาที่เข้าใจได้ ผู้เรียนย่อมสามารถรับรู้ภาษาได้ หรือพัฒนาภาษาได้อย่าง ถูกกระบวนการในการพัฒนาความคิดรวบยอด กระบวนการสอนที่จัดต่อมาคือการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสปฏิบัติการงานในการเรียนรู้ภาษามากที่สุด เท่าที่จะทำได้ โดยใช้วิธีการต่าง ๆ ในแนวทฤษฎีการสอนเพื่อสื่อสารมาซึ่งกันเพื่อให้ผู้เรียน มีโอกาสได้ใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารจริง ๆ และพัฒนาจากความคิดของผู้เรียนในการสื่อความหมาย ได้จริงอีกด้วย

เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2531 : 83 - 84) ได้สรุปการพัฒนาทักษะการฟัง และการพูด ดังนี้คือ การเริ่มให้ปัจจัยป้อนทางภาษาที่เป็นที่เข้าใจได้แก่ ผู้เรียน เป็นสิ่งแรกในการฝึกทักษะ การฟังของผู้เรียน ซึ่งอาจเลือกกิจกรรมการเรียนการสอนต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ วัยและความต้องการของผู้เรียนในการฝึกการฟังต้องใช้เวลาพอสมควรจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความ มั่นใจมากพอและพร้อมที่จะพูดในระยะต่อมา ในการฝึกพูดอาจจะทำเป็นขั้นตอนจากง่ายไปยาก คือจากการฝึกพูดรูปแบบประโยคง่าย ๆ การซักถาม หรือการตอบคำถามง่าย ๆ โดยการชี้แนะ จากผู้สอน จากผู้เรียนหรือจากวัสดุทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ จะช่วยให้ผู้เรียนมีความมั่นใจขึ้น การจัด เนื้อหาให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์จากการฟังเสียง คีท์ และรูปแบบประโยคพื้นฐานจากกิจกรรมการฟัง ควรจัดให้ต่อเนื่องกับกิจกรรมการพูด เพราะผู้เรียนจะได้รับประสบการณ์จากการฟังมาใช้พูดหลังจาก การฟังมาพอแล้ว

ไบรน์ (Byrne. 1976 : 8) กล่าวว่าทักษะฟัง - พูดเป็นการสื่อสารทางวาจาของคนตั้งแต่สองคนขึ้นไป ซึ่งต่างมีจุดประสงค์ที่จะสื่อความหมายของตนเอง ผู้ฟังจะต้องตีความสิ่งที่ผู้พูด และสามารถตอบได้ด้วยภาษาที่ผู้ฟังเข้าใจ คือตรงกับความต้องการที่จะสื่อความหมายของผู้พูด ทักษะฟัง พูด ไม่สามารถแยกจากกันได้ กล่าวคือ ทักษะฟัง เป็นทักษะทางด้านการรับ (Receptive Skill) และทักษะพูดเป็นทักษะด้านการแสดงออก (Productive Skill) อย่างไรก็ตาม ผู้ฟังสามารถจะตีความสิ่งที่ได้ยินด้วยการเน้นเสียงหนักเบา ระดับสูงต่ำาน ประโยค การแสดงสีหน้าท่าทางได้ ถึงแม้ว่าผู้พูดจะใช้ภาษาที่ไม่ถูกต้องก็ตาม

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2532 : 54 - 55) ได้กล่าวว่าสิ่งที่ผู้สอนจะต้องคำนึงถึง เกี่ยวกับการสอนทักษะการฟัง-พูด มีดังนี้

1. ผู้เรียนจะต้องมีความรู้ด้านการออกเสียง การเลือกความหมายและกฎไวยากรณ์ของภาษา และสามารถนำสิ่งที่เรียนมาไปใช้ในสถานการณ์จริง กล่าวคือ จะต้องมีความรู้ทางภาษา และทักษะทางการสื่อสาร
2. ผู้สอนควรเลือกเนื้อหาที่มีความยากง่าย เหมาะสมกับระดับชั้น ควรเน้นบทสนทนาที่ไม่เป็นทางการ ควรเป็นตัวอย่างของการใช้ภาษาจริงในชีวิตประจำวัน โดยสามารถชี้ให้เห็นกฎการพูดได้ คือรู้วาทสนทนา ใครพูดกับใคร พูดเรื่องอะไร พูดที่ไหน พูดอย่างไร ผู้พูดมีจุดประสงค์อย่างไร
3. บรรยายภาคการสอนทักษะฟัง-พูด ควรเป็นบรรยายภาคที่ไม่เครียด ผู้เรียนมีความสบายใจ และไม่อายที่จะพูด
4. ผู้สอนควรส่งเสริมให้ผู้เรียนสนใจยุทธวิธีที่จะพูดให้ผู้อื่นสนใจ เช่น รู้จักการเริ่มต้น การสนทนา การใช้เวลาคิดค้นระหว่างการสนทนา การจบการสนทนา และการรู้จังหวะที่จะหยุดพูด เพื่อฟังผู้อื่นเป็นต้น โดยผู้สอนอาจมีกาให้รู้จักใช้คำที่จะดำเนินการสนทนาให้เหมาะสมกับสังคมและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา

สรุปได้ว่าการพัฒนาทักษะฟัง - พูดนั้น ผู้เรียนจะสามารถพูดและพัฒนาการพูดขึ้นได้หลังจากได้รับปัจจัยป้อนที่มีความหมายทางการฟังมาแล้วอย่างเพียงพอ และใช้เวลาในการปรับตัวซึ่งจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับสถานการณ์ ตลอดจนการใช้คำพูดที่เหมาะสมกับสังคมและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ซึ่งครูสามารถจัดกิจกรรม การเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการฟัง-พูดได้

กระบวนการกลุ่มในการเรียนภาษา

ในปัจจุบันนี้นักภาษาศาสตร์และนักการศึกษาหลายท่านเห็นพ้องกันว่าเรื่องาให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนโดยมีแนวคิดที่ว่าครูควรทำหน้าที่เป็นผู้คอยแนะนำ (Counsellor) หรือแนะแนวทาง (Guide) เท่านั้น และห้องเรียนที่มีลักษณะดังกล่าว นักเรียนจะเป็นผู้รับผิดชอบการเรียนการสอน (Active Participants) อย่างแท้จริง (ถนอมศรี เหลาหา. 2535 : 30 ; อ้างอิงมาจาก Hipple. 1973 : 9) ซึ่งจากการศึกษาเกี่ยวกับเทคนิคการสอนต่าง ๆ โดยาให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางนั้น มีอยู่หลายรูปแบบ และวิธีการสอนด้วยการเรียนรู้ภาษาชุมชน (The Community Language Learning) ก็เป็นวิธีหนึ่งวิธีการสอนดังกล่าว มีลักษณะเป็นกระบวนการกลุ่ม (Group Process) หรือ พลักรกลุ่ม (Group Dynamics) ทั้งนี้เพราะกลุ่มจะเป็นสื่อนำไปสู่การเรียนรู้ภาษา และความไว้วางใจเชื่อใจต่อกัน ผู้สอนและผู้เรียนจะร่วมมือกันในการเรียนรู้ภาษา ผู้เรียนก็จะช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่ม (Supportive Learning) ในขณะเดียวกันก็จะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ความคิด ความรู้สึก พฤติกรรม และพฤติกรรมของสมาชิก และเรียนรู้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ด้วยตนเองจากการเรียนรู้ภาษา มีการสร้างบรรยากาศความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลภายในกลุ่มสังคม (Varela. 1978 : 39)

ความหมายของกระบวนการกลุ่ม

Group Dynamics หรือ Group Process ในภาษาไทยใช้คำต่างกันออกไป ได้แก่ พลักรกลุ่ม พลวัตรกลุ่ม กระบวนการกลุ่ม กลุ่มสัมพันธ์ กลศาสตร์ของกลุ่ม เป็นต้น (บุษบงศรี รักเรียน. 2533 : 11)

กระบวนการกลุ่ม (Group Process) หมายถึง รูปแบบของการปะทะสังสรรค์กันในกลุ่ม หรือวิธีการดำเนินการของกลุ่ม (Good. 1959 : 256)

พลักรกลุ่ม (Group Dynamics) หมายถึง อำนาจหรือพลังที่กลุ่มมีอยู่ ซึ่งมีผลทำให้กลุ่มมีลักษณะต่างกันไป อำนาจหรือพลังนี้ ได้แก่ ลักษณะของสมาชิกกลุ่ม วิธีการดำเนินงานของกลุ่ม ลักษณะผู้นำ บรรยากาศของกลุ่ม ฯลฯ (ปัทมา เทพอักษรพงศ์. 2517 ; อ้างอิงมาจาก Grim and Michaelis. 1953)

กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ (Group Process) เป็นวิทยาการแขนงใหม่ ที่สร้างความเข้าใจในเรื่องกลุ่ม ซึ่งครอบคลุมในเรื่องพฤติกรรมมนุษย์ ลักษณะของกลุ่ม การรวมกลุ่ม

กระบวนการกลุ่ม กระบวนการในการทำงานเป็นกลุ่ม การแก้ปัญหา การตัดสินใจ การสร้าง
สัมพันธภาพอันดีในกลุ่ม ตลอดจนพัฒนาความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น (ศิสนา แชนมณี. 2522
: 26)

กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ (Group Process) เป็นพฤติกรรมกลุ่มที่มีผลมาจากการ
ปฏิสัมพันธ์ของบุคคลภายในกลุ่ม ซึ่งมีหลายองค์ประกอบด้วยกัน และเป็นวิธีการที่ทำให้เกิดความ
เข้าใจระหว่างกัน รู้ถึงพฤติกรรมของกันและกัน เป็นการพัฒนาสมาชิกภายในกลุ่ม (บุษบงค์
รักเรียน. 2533 : 13 ; อ้างอิงมาจาก Bradford. 1987 : 4)

พลังกลุ่ม (Group Dynamics) เป็นวิธีการต่าง ๆ ที่ใช้ในกระบวนการกลุ่ม เช่น
การแสดงบทบาทจำลอง การอภิปราย การสังเกต และให้ข้อวิจารณ์แก่กันเพื่อช่วยในการตัดสินใจ
ร่วมกัน การฝึกทักษะเกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์ เพื่อการประชุมเพื่อการต่าง ๆ (สมภพ ลิขิตธรรม.
2525 : 10 ; อ้างอิงมาจาก Cartwright and Zander. 1960 : 4)

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่า กระบวนการกลุ่ม (พลังกลุ่ม กระบวนการ
กลุ่มสัมพันธ์) คือกระบวนการที่สมาชิกภายในกลุ่มมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันอย่างอิสระ สมาชิกทุกคนมี
บทบาทหน้าที่ในการทำกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นผลให้บุคคลมีความสัมพันธ์กัน และใช้
พลังงานกลุ่มในการทำกิจกรรมนั้นให้บรรลุจุดมุ่งหมายของกลุ่มร่วมกัน

กระบวนการกลุ่มในการศึกษา เริ่มจากหลักการของเดวิด (John Dewey) ที่ว่า
"โรงเรียน ควรมีหน้าที่ในการเตรียมเด็กให้สามารถเผชิญชีวิตในสังคมได้สืบไปหน้าที่แต่เพียง
การถ่ายทอดความรู้เท่านั้น" คือให้เรียนรู้ด้วยการกระทำ "Learning by Doing" ซึ่งต่อมา
ได้เข้ามาเป็นหลักการการศึกษาที่เน้นการรวมกลุ่มเพื่อเรียนรู้ เพื่อการทำงาน ฯลฯ ต่อจากนั้นเราได้มี
การศึกษาเกี่ยวกับเรื่องกลุ่มอย่างจริงจัง ซึ่งปรากฏว่ามีทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการกลุ่ม
สรุปได้ดังนี้ (ศิสนา แชนมณี. 2522 : 10 - 12)

1. ทฤษฎีสถาน (Field Theory) ของ เคิร์ต เลวิน (Kurt Lewin) ซึ่งมีแนว
คิดว่าพฤติกรรมจะเป็นผลมาจากพลังความสัมพันธ์ของสมาชิกในกลุ่ม โครงสร้างของกลุ่มจะเกิด
จากการรวมกลุ่มของบุคคลที่มีลักษณะแตกต่างกัน มีปฏิสัมพันธ์ในรูปของการกระทำ (Action)
ความรู้สึก (Feeling) และความคิด (Thinking) ที่ต่างกัน ซึ่งเมื่อรวมกลุ่มก็จะมี การปรับตัว
เข้าหากันและพยายามช่วยกันทำงานให้เป็นไปด้วยดี

2. ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์ (Interaction Theory) ของเบลล์ (Bales) โฮมานส์ (Homans) และ ไวท์ (Whigte) มีแนวคิดที่ว่า กลุ่มจะมีการปฏิสัมพันธ์โดยการทำกิจกรรม (Activity) จากปฏิสัมพันธ์ทุก ๆ ด้านคือ ทางด้านร่างกาย ทางวาจาและทางจิตใจ ซึ่งจะทำให้เกิดอารมณ์ ความรู้สึก (Sentiment) ขึ้น

3. ทฤษฎีระบบ (System Theory) มีแนวคิดที่ว่า กลุ่มจะประกอบด้วยโครงสร้างหรือระบบคือจะกำหนดตำแหน่งหน้าที่ของสมาชิก และจะมีการแสดงบทบาทในตำแหน่งนั้น ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยป้อน (Input) เพื่อให้ได้ผล (Output) อย่างใดอย่างหนึ่ง

4. ทฤษฎีสังคมมิติ (Sociometric Orientation) ของโมเรโน (Morano) มีแนวคิดสำคัญคือ การกระทำและจริยธรรมหรือขอบเขตการกระทำของกลุ่มจะเกิดความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่ม ซึ่งสามารถศึกษาได้โดยใช้บทบาทจำลอง (Role Playing) หรือแบบทดสอบทางสังคมมิติ (Sociometric Test)

5. ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalytic Orientation) ของ ซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud) มีแนวคิดที่ว่าเมื่อคนอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มจะต้องอาศัยกระบวนการจูงใจ (Motivation Process) เช่น มีการให้รางวัลเมื่อมีผลงานกลุ่มดี ในการวิเคราะห์ กลุ่มจะใช้วิธีการบำบัดทางจิต (Therapy) โดยให้บุคคลแสดงออกตามความเป็นจริง สามารถช่วยให้สมาชิกเกิดความเข้าใจตนเอง และผู้อื่นได้ดียิ่งขึ้น

6. ทฤษฎีจิตวิทยาทั่วไป (General Psychology) มีแนวคิดว่าการใช้หลักจิตวิทยาต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียนรู้ การเรียนรู้ ความคิด ความเข้าใจ ฯลฯ จะช่วยให้เข้าใจพฤติกรรมของบุคคลในแง่การรวบรวมข้อมูล

สรุปได้ว่า พฤติกรรมของสมาชิกในกลุ่มที่มีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ย่อมก่อให้เกิดผลในการเปลี่ยนแปลงของทั้งตัวบุคคลและกลุ่ม โดยอาศัยกิจกรรมต่าง ๆ เป็นตัวกำหนด ซึ่งจะทำให้เกิดผลงานที่ทำให้สมาชิกแต่ละคนมองเห็นคุณค่าของผลงานที่ได้ทำร่วมกันมา ซึ่งผลงานนี้จะก่อให้เกิดสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มมีความรู้สึกที่ดีต่อกันด้วย (บุษบงค์ รักเรียน, 2533 : 15)

ในวงการศึกษาที่มีการสอนที่ยึดหลักทฤษฎีกลุ่มสัมพันธ์เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน กล่าวคือ การสอนที่เน้นหรือให้ความสำคัญเป็นพิเศษในเรื่องพฤติกรรมของคนที่มีผลตกกระทบต่อกัน โดยครูผู้สอนพยายามจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักการเรียนรู้ของทฤษฎีกลุ่มสัมพันธ์

หลักการสอนตามหลักการเรียนรู้ของทฤษฎีกลุ่มสัมพันธ์มีดังนี้คือ (ทิสนา แชนมณี. 2522 : 200 - 201)

1. หลักการที่ยึดผู้เรียนเป็นจุดศูนย์กลาง ซึ่งเน้นให้ครูพยายามจัดการสอนให้ผู้เรียนมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ให้ทั่วถึงกันมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพราะการที่ผู้เรียนได้มีบทบาทต่าง ๆ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกอบอุ่น ความกระตือรือร้นที่จะเรียนและเรียนอย่างมีชีวิตชีวา
 2. หลักการสอนที่ยึดกลุ่มเป็นแหล่งความรู้ที่สำคัญ ซึ่งเน้นให้ครูพยายามจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้จากกลุ่มสมาชิกมาก ทั้งนี้เพราะมนุษย์เป็นสัตว์สังคม จำเป็นต้องอาศัยอยู่ร่วมกับผู้อื่น ซึ่งความคิดความรู้สึกและพฤติกรรมมีผลตกกระทบต่อกันและกันอยู่เสมอ การให้ผู้เรียนได้ฝึกการเรียนรู้ในกลุ่มนี้จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ และเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้สามารถอยู่และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดีขึ้น
 3. หลักการสอนที่ยึดการค้นพบด้วยตัวเอง เป็นกระบวนการสำคัญในการเรียนรู้ซึ่งเน้นให้ครูพยายามจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นหาและพบคำตอบด้วยตนเอง ทั้งนี้เพราะการค้นพบความจริงใด ๆ ด้วยตนเองนั้นผู้เรียนมักจะจดจำได้ดี และมักจะมีผลก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้มากกว่าการเรียนรู้ที่ได้รับจากการบอกเล่าจากผู้อื่น
 4. หลักการสอนที่ยึดความสำคัญของกระบวนการเรียนรู้ว่าเป็นเครื่องมือที่จำเป็นในการแสวงหาความรู้ และคำตอบต่าง ๆ ดังนั้นครูจึงควรพยายามเน้นให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ถึงกระบวนการต่าง ๆ ในการแสวงหาคำตอบด้วย ไม่ใช่มุ่งที่คำตอบอย่างเดียว โดยไม่คำนึงถึงกระบวนการและวิธีการที่ได้คำตอบนั้นมา
 5. หลักการสอนที่ยึดความสำคัญของการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันว่าเป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยให้การเรียนรู้มีความหมายยิ่งขึ้น ดังนั้นครูจึงควรพยายามจัดกระบวนการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสคิดค้นหาแนวทางที่จะนำความรู้ความเข้าใจที่ได้รับจากการเรียนไปใช้ในชีวิตประจำวัน รวมทั้งพยายาม ติดตามผลการปฏิบัติของผู้เรียนด้วย
- ดังนั้น การสอนต่าง ๆ ที่ยึดหลักดังกล่าวข้างต้น จึงมักมีลักษณะเป็นกิจกรรม ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้โดยทั่วถึงกัน และครูควรหาทางให้ผู้เรียนได้ค้นหาคำตอบต่าง ๆ ด้วยตนเองจากกิจกรรมการเรียนรู้ และพยายามกระตุ้นให้ผู้เรียนนำความรู้ความเข้าใจนั้นไปใช้อยู่เสมอ

องค์ประกอบของกลุ่มที่มีประสิทธิภาพ

เกลทธรอน (Glatthron. 1971 : 225 - 237) ; ชมัด และชมัด (Schmuck and Schmuck. 1971 : 17 - 25) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของกลุ่มอันเป็นพลังให้กลุ่มมีประสิทธิภาพสรุปได้ดังนี้

1. สภาพของกลุ่ม (Physical Condition of Group) การจัดสภาพทางกายภาพของกลุ่มควรให้สมาชิกในกลุ่มทันหน้าพบกัน เพื่อสมาชิกจะได้อภิปรายกันอย่างคล่องตัว และสมาชิกในกลุ่มจะเกิดปฏิสัมพันธ์ต่อกันและกัน นอกจากนี้ควรให้ผู้ที่เกี่ยวข้องนั่งตรงข้ามกับผู้ที่ไม่ค่อยพูด การนั่งควรจัดเป็นวงกลมและไม่ควรจัดวางกลมให้ใหญ่โตเกินไป เพราะวงกลมยิ่งใหญ่เท่าใด การสื่อสารระหว่างสมาชิกก็ยิ่งจะถูกจำกัดลงเท่านั้น ส่วนนักเรียนที่อายุน้อยจะลดความอายเมื่ออยู่ในกลุ่ม

2. บรรยากาศในกลุ่ม บรรยากาศในกลุ่มต้องเป็นกันเองที่สุดเพื่อให้สมาชิกรู้สึกเป็นอิสระในการแสดงออก นอกจากนี้ควรมีการให้กำลังใจเคารพความคิดเห็นซึ่งกันและกัน มีการช่วยให้สมาชิกรู้สึกอบอุ่น และบรรยากาศในห้องเรียนควรเป็นไปในทางบวก นักเรียนและครูต่างมีอิทธิพลต่อกัน นักเรียนจะร่วมมือกันทำงานให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีโดยแต่ละคนจะแสดงความเป็นตัวของตัวเองออกมาให้มากที่สุด

3. ผู้นำกลุ่ม ผู้นำกลุ่มมีความสำคัญมากและต้องเป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบ ผู้นำกลุ่มควรเป็นผู้ที่สมาชิกเลือกขึ้นมา เพื่อทำประโยชน์ให้กลุ่มมากที่สุด ซึ่งจะต้องเข้าใจสมาชิกในกลุ่ม ตลอดจนหน้าที่ของกลุ่ม มีความสามารถในการฟังและพูดในระดับสูง มีความเห็นอกเห็นใจและเข้าใจคนอื่นได้ มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความสามารถในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในกลุ่ม ทำตัวเป็นกลาง ไม่ข่มขู่ให้สมาชิกในกลุ่มยอมรับการตัดสินใจของตน มีความสามารถในการสรุปปัญหาและสร้างความสามัคคีในกลุ่ม

4. ขนาดของกลุ่ม จำนวนสมาชิกในกลุ่มไม่ควรต่ำกว่า 5 คน และไม่ควรมากเกิน 17 คน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมาย ขนาดของกลุ่มที่เหมาะสมควรมี 5 - 7 คน แต่ 5 คน เหมาะที่สุด กลุ่มที่มีขนาดเป็นเลขคู่จะมีแนวโน้มไม่ค่อยดีผลเหมือนกลุ่มที่มีขนาดเป็นเลขคี่

5. สมาชิกในกลุ่ม ในการแบ่งกลุ่มย่อยควรคำนึงถึงลักษณะของสมาชิกในกลุ่มซึ่งจะมีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อการทำงานของกลุ่ม การแบ่งกลุ่มอาจพิจารณาจากความสนใจ

ความพอใจ แต่ถ้าจะทำให้เกิดการเรียนรู้จากกันและกันให้มากที่สุด ควรพิจารณาสมาชิกในกลุ่ม โดยคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

- 5.1 สัมฤทธิผลทางการเรียนของสมาชิกแต่ละคน
- 5.2 ความสามารถในการพูดของสมาชิกแต่ละคน
- 5.3 บุคลิกภาพทางอารมณ์
- 5.4 ความสม่ำเสมอในการเข้าห้องเรียน
- 5.5 จุดมุ่งหมายในการเรียนของแต่ละคน
- 5.6 ความสามารถในการอ่าน
- 5.7 เพศ
- 5.8 วัย

ดังนั้น ผู้สอนควรคำนึงถึงองค์ประกอบเหล่านี้ เนื่องจากกลุ่มที่มีประสิทธิภาพเป็นส่วนหนึ่ง ที่ช่วยย่นระยะเวลาการเรียนการสอนประสพผลสำเร็จ

เทคนิคในการจัดกลุ่มกิจกรรมในการเรียนภาษาสามารถแบ่งออกได้เป็น 6 ชนิด ดังนี้ (เสาวลักษณ์ รัตนวิรัช. 2531 : 43)

1. การสร้างกลุ่มใหม่ในการทํากิจกรรม (Restructuring) ผู้เรียนจะต้อง แลกเปลี่ยนกลุ่มอยู่ตลอดและมีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มใหม่ การจัดกลุ่มชนิดนี้จะช่วยให้ผู้เรียนรู้จักกันดียิ่งขึ้น
2. การจัดกลุ่มที่มีศูนย์กลางเดียว (One – Centered) การจัดกิจกรรมกลุ่มชนิดนี้ จะมีผู้เรียนเป็นอาสาสมัครคอยพูด และถามคำถามจากเพื่อน การจัดกลุ่มชนิดนี้จะช่วยผู้เรียนที่มีนิสัยขี้อายให้เริ่มคุ้นเคย และกล้าใช้ภาษาได้ในลำดับต่อมา
3. การรวมกลุ่มในการทำงาน (Unified Group) การจัดกิจกรรมกลุ่มชนิดนี้ ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการกระทํากิจกรรมร่วมกันให้ประสบความสำเร็จในแต่ละชั้นเรียน อาจมีหลายกลุ่ม และหลายขนาดแตกต่างกันได้
4. กิจกรรมคู่ (Dyads) กิจกรรมคู่นี้จะช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกพูดกับคู่สนทนา ในชั้นเรียนที่มีการสื่อสารได้ตามความต้องการของผู้เรียนอย่างเต็มที่
5. กิจกรรมกลุ่มย่อย (Small Group) กิจกรรมกลุ่มย่อยนี้ จะเป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนโดยเฉพาะการจัดกิจกรรมการแก้ปัญหา และการร่วมกันหาข้อมูล ก่อนจะเข้าร่วม กิจกรรมกลุ่มใหญ่ทั้งชั้น

6. กิจกรรมกลุ่มใหญ่ (Large Group) จะประกอบไปด้วยผู้เรียน 7 - 15 คน หรือ ทั้งชั้น

ในการจัดกิจกรรมกลุ่มกิจกรรมนั้นผู้สอนสามารถเลือกเทคนิคการจัดต่าง ๆ ให้เหมาะสมตามจุดประสงค์ในการเรียนการสอนเพื่อประโยชน์ในการเรียนรู้ได้โดยตรง

เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับวิธีสอนภาษาอังกฤษโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชน

1. ความหมายของวิธีสอนโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชน

เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2531 : 59) ได้สรุปว่า วิธีสอนด้วยการเรียนรู้ภาษาชุมชน เป็นวิธีที่ผู้สอนจัดภาษาในการเรียนรู้ ตามความต้องการของผู้เรียนและพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ผู้เรียนให้ประสบความสำเร็จในการสื่อสารทางภาษา

ศรียรัตน์ กาณินบุญ (2531 : 6) ได้ให้ความหมายว่า วิธีสอนภาษาแบบกลุ่มสัมพันธ์ หมายถึงวิธีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่เน้นการฝึกสนทนาโต้ตอบสื่อสารกันภายในกลุ่มผู้เรียน ที่มีจำนวนประมาณ 12 - 15 คน โดยมีวิธีการดำเนินการดังนี้

1. ให้ผู้เรียนนั่งเป็นวงกลม วิทยากรภาษาอธิบายกฎเกณฑ์ หรือข้อปฏิบัติ การเรียนการสอนตามวิธีสอนนี้ให้ผู้เรียนฟังก่อน

2. ผู้เรียนเริ่มต้นสนทนากันเป็นภาษาแม่ ภายในขอบเขตหัวข้อเรื่องนั้น วิทยากรภาษาถอดคำพูดของผู้เรียนเป็นภาษาอังกฤษ ให้ผู้เรียนฝึกพูดตามแล้วอัดเสียงพูดที่ถูกต้องลงแถบบันทึกเสียงไว้ เวลาที่ดำเนินการเรียนการสอนครั้งละประมาณ 15 - 20 นาที

ทศุ เตียวรัตนกุล (2526 : 5) ได้ให้ความหมายของวิธีการสอนภาษาแบบกลุ่มสัมพันธ์ว่า หมายถึงวิธีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่เน้นการฝึกสนทนาโต้ตอบสื่อสารกันภายในกลุ่มผู้เรียนตามหัวข้อเรื่องที่วิทยากร (ผู้วิจัย) จัดให้ สมาชิกจะพูดสนทนาโต้ตอบกับสมาชิกในกลุ่มเป็นภาษาไทย วิทยากรถอดคำพูดของผู้เรียนเป็นภาษาอังกฤษ นักเรียนฝึกพูดตามแล้วอัดเสียงภาษาอังกฤษลงแถบบันทึกเสียงไว้

ดร.ชนัน มุททเสวี (2528 : 7) ได้ให้ความหมายวิธีสอนภาษาแบบการให้คำปรึกษาว่า หมายถึง วิธีสอนภาษาอังกฤษซึ่งครูดำเนินการสอนโดยเน้นการฝึกพูดภายในกลุ่มผู้เรียนตามหัวข้อที่ครูจัดให้ วิธีสอนจะเริ่มโดยให้นักเรียนได้ตอบกับเพื่อนในกลุ่มเป็นภาษาแม่เกี่ยวกับหัวข้อเรื่องที่ครูต้องการ จากนั้นครูถอดความเป็นภาษาอังกฤษให้นักเรียนฝึกพูดตามแล้วบันทึกเทปไว้

และเปิดให้นักเรียนฟังใหม่ทั้งหมดอีกครั้ง เพื่อทดสอบความเข้าใจ

ฮาaskell (Haskell. 1978 : 21) ได้กล่าวถึงความหมายและวิธีการดำเนินการเรียนการสอนภาษาไว้ว่าวิธีสอนภาษาโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชน เป็นวิธีสอนที่ฝึกผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ โดยในระยะแรก ผู้สอนจะทำหน้าที่เสมือนหนึ่งเป็นผู้ให้คำปรึกษาทางภาษา เป็นผู้ประนีประนอม (Mediator) ในระยะต่อมา บทบาทของผู้สอนจะเปลี่ยนแปลงไปเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มผู้เรียนในการเรียนภาษา ผู้เรียนมีอิสระอย่างเต็มที่ในการพูดสนทนากันในสิ่งที่ตนต้องการจะพูด ผู้สอนซึ่งยืนอยู่นอกวงกลมจะทำหน้าที่เป็นผู้ถอดคำพูดของผู้เรียนเป็นภาษาที่เรียน โดยกระซิบบอกที่ข้างหูของผู้เรียนคนนั้นแล้วผู้เรียนก็จะพูดเลียนแบบประโยคที่วิทยากรบอกให้สมาชิกในกลุ่มที่นั่งล้อมเป็นวงกลมฟัง (ประมาณ 6 - 12 คน) ทุกคนมีโอกาสได้รับทราบความคิดของเพื่อนสมาชิก ได้เรียนรู้ภาษาที่เรียนไปพร้อมกันในตัวส่วนคนอื่น ๆ ก็กระทำตามในทำนองเดียวกัน จนในที่สุดทุกคนสามารถพูดจาโต้ตอบกันได้อย่างคล่องแคล่วด้วยความรู้สึกสบายใจ และภาคภูมิใจ วิธีสอนนี้ไม่มีแบบเรียน ทุกสิ่งทุกอย่างออกมาจากความนึกคิดและความสนใจของผู้เรียนเองทั้งสิ้น

เฮย์ส ออร์สไตน์ และกาเย (Hayes, Ornstein and Gange. 1977 : 173 - 174) ได้กล่าวถึงวิธีสอนนี้เพิ่มเติมไว้ดังนี้

1. ผู้เรียนคนใดที่ต้องการจะพูด ก็สามารถพูดออกมาได้โดยอิสระโดยใช้ภาษาแม่ วิทยากรจะถอดคำพูดของผู้เรียนเป็นภาษาที่เรียน และให้ผู้เรียนคนนั้นพูดเลียนแบบตาม
2. ผู้เรียนทุกคนในกลุ่มพูดเลียนแบบตามพร้อมกัน แล้วนักเรียนคนอื่น ๆ ก็จะหันไปตามผู้สอนกิจกรรมการเรียนจะดำเนินไปตามแบบเดียวกันกับตอนแรก
3. กิจกรรมการสนทนาครั้งนี้ ครั้งหนึ่ง ๆ จะใช้ระยะเวลาประมาณ 20 นาที มีการบันทึกเสียงพูดของผู้เรียนเฉพาะในการใช้ที่พูดภาษาที่เรียนลงแถบบันทึกเสียง หลังจากจบบทเรียนครั้งหนึ่ง ๆ ครูจะกรอแถบบันทึกเสียงกลับ และเปิดให้ผู้เรียนทุกคนฟัง ทั้งนี้เพื่อเป็นการทบทวนความจำ และการวิเคราะห์แก้ไขข้อผิดพลาด

ชูมาน (Schumann. 1975 : 227) กล่าวว่า วิธีสอนภาษาโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชนเป็นวิธีสอนที่มุ่งสนองตอบความต้องการและลดอาการตื่นกลัวของผู้เรียนในการเรียนภาษาลงและจากการสังเกตการเรียนภาษาของผู้เรียน เคอร์วิน พบว่าผู้เรียนส่วนใหญ่ว่ายามจะเรียนภาษาที่สอง มักจะประสบกับความวิตกกังวลและความหวาดกลัว เช่น กลัวว่าตนเองจะ

ทำผิดกลัวเพื่อนจะหัวเราะเยาะ ฯลฯ ดังนั้น ผู้สอนจึงต้องให้ความเห็นอกเห็นใจ ให้ความอบอุ่นและให้การยอมรับกับผู้เรียน

เคอร์รัน (Curran. 1976 : 1 - 2) กล่าวว่า วิธีสอนภาษาโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชนช่วยสร้างบรรยากาศที่อบอุ่น มั่นใจ การเป็นเจ้าของ การให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในกลุ่มผู้เรียน และจากผู้สอน เพราะการเรียนรู้ภาษาจะสมบูรณ์มีประสิทธิภาพได้นั้น ต้องอาศัยกระบวนการกลุ่ม กล่าวคือ กลุ่มจะเป็นสื่อนำไปสู่การเรียนรู้ภาษา และความเชื่อใจต่อกัน ทั้งผู้สอนและผู้เรียนจะร่วมมือกันอำนวยความสะดวกสถานการเรียนรู้ภาษาในบริบทสังคม (Social Context) ของการมองเห็นคุณค่าความสำคัญซึ่งกันและกัน และจากวิทยากร จะทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกว่าตนเองมีชาติที่พึง หรือถูกแยกให้อยู่โดดเดี่ยว และทำให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจอย่างมาก ทั้งนี้เพราะวิธีสอนนี้ถือว่า การเรียนรู้คือบุคคล (Learning is Persons) กิจกรรมการเรียนรู้ทุกอย่างดำเนินไปอย่างลึกซึ้ง เน้นการผ่อนคลายทางสรีระ และอารมณ์ของผู้เรียน

ลาฟอร์จ (LaForge. 1977 : 8) กล่าวว่า วิธีสอนภาษาโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชนเป็นวิธีสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ โดยอาศัยกระบวนการเรียนแบบแบ่งปันความคิดความรู้สึกแก่กันและกันภายในกลุ่มผู้เรียนภาษา ซึ่งวิธีสอนแบบเดิมเน้นที่การจดจำตำรา มีการสอบแข่งขันกัน ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกว่า ตนถูกตัดขาดจากสังคม นอกจากนี้วิธีสอนนี้ยังเน้นบทบาทขององค์ประกอบทางด้านความรู้สึกที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ทางด้านปัญญา (Cognitive Learning) เป้าหมายที่สำคัญของวิธีสอนนี้ก็คือ การคำนึงถึงความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ที่ต้องการการเข้าใจ และได้รับความช่วยเหลือจากกลุ่ม เพื่อบรรลุถึงเป้าหมายและค่านิยมส่วนตัวในสังคมกับคนอื่น

2. วิธีการสอนโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชน

เคอร์รัน (Curran. 1972) ได้พัฒนาวิธีการสอนโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชน (Community Language Learning หรือชื่อย่อ CLL) เคอร์รัน เป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านสาขาจิตวิทยาและแนวทฤษฎีมหาวิทยาลัย Loyola มลรัฐชิคาโก เทคนิคในการใช้จิตวิทยาของเคอร์รัน คือ การให้คำปรึกษา (Counselling) และจากทฤษฎีจิตวิทยาการให้คำปรึกษานี้เองที่ เคอร์รัน นำมาปรับใช้ในการสอนภาษา

วิธีการสอนโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชนนั้น พัฒนามาจากแนวทฤษฎีด้านมนุษยนิยม ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับกระบวนการสอนด้วยภาษาชุมชน และการศึกษาภาษาสองภาษา (Bilingual Education) ในขณะเดียวกันในการศึกษาภาษาสองภาษาควบคู่กันนั้นเป็นกระบวนการของ "การสลับภาษา" (Language Alternation) หรือ "การสลับสัญลักษณ์" (Code Switching)

วิธีการสอนภาษาโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชน ได้หลักการและเหตุผลเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาแบบรอเจอเรียน (Rogerian) ซึ่งเน้นการให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้อื่น ซึ่งมีปัญหาโดยการเข้าไปมีส่วนร่วมที่จะเข้าใจปัญหาเหล่านั้น การดำเนินการสอนของผู้สอนจะเน้นความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนนั่งล้อมวง และให้ผู้สอนยืนอยู่นอกวงล้อมนั้น ผู้เรียนผลิตกันกระซิบข้อความที่เป็นภาษาแม่ของตน ผู้สอนจะแปลข้อความนั้น ๆ เป็นภาษาต่างประเทศหรือภาษาเป้าหมาย ผู้เรียนจะกล่าวซ้ำข้อความในภาษาเป้าหมายนั้นบันทึกงานแบบการที่ผู้เรียนสะท้อนความคิดออกมาตามความต้องการในการสื่อสารเช่นนั้น ทำให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน หรือผู้รับคำปรึกษา และผู้ให้คำปรึกษาในการแนะนำนั่นเอง ความสัมพันธ์ดังกล่าวอาจพิจารณาได้จากตารางต่อไปนี้

การแนะแนวทางจิตวิทยา ผู้รับคำปรึกษา-ผู้ให้คำปรึกษา	ผู้เรียนและผู้สอน
1. ผู้รับคำปรึกษาและผู้ให้คำปรึกษาดตกลงกันในการให้คำปรึกษา 2. ผู้รับคำปรึกษา พูดถึงปัญหาของเขา 3. ผู้ให้คำปรึกษาฟังอย่างตั้งใจ 4. ผู้ให้คำปรึกษาพูดข้อมูลที่ผู้รับคำปรึกษาพูดอีกครั้ง 5. ผู้รับคำปรึกษาประเมินข้อมูลที่ผู้ให้คำปรึกษาพูดกลับมาอีกครั้ง 6. ผู้รับคำปรึกษาแสดงปฏิกิริยาตอบโต้กับการให้คำปรึกษากัน	1. ผู้เรียนกับผู้สอนตกลงกันในการเรียนรู้ภาษา 2. ผู้เรียนเสนอ (เป็นภาษาแรก) ข้อมูลที่ตนเองประสงค์เพื่อสื่อสารกับผู้อื่นแก่ผู้รู้ หรือผู้สอน 3. ผู้สอนฟัง และผู้เรียนคนอื่น ๆ ร่วมฟังด้วย 4. ผู้สอนทวนข้อความของผู้เรียนเป็นภาษาที่สอง 5. ผู้เรียนย้ำข้อความภาษาที่สอง กับผู้ที่เขาพูดด้วยอีกครั้ง 6. ผู้เรียนจะเปิดเทปที่บันทึกไว้หรือคิดบททวนและตอบข้อมูลที่พูดกันในช่วงอยู่ชั้นเรียน

รอดเจอร์ และริชาร์ดส์ (Rodger and Richards. 1986 : 113 - 115) สรุปความเห็นว่าการสอนด้วยการเรียนรู้ภาษาชุมชนนี้ จะช่วยให้ผู้เรียนสื่อความหมายของภาษาที่ตนเองต้องการจริงเป็นภาษาแม่ และฟังการพูดของผู้สอนเป็นภาษาเป้าหมาย จากการฟังผู้เรียนจะจำและสามารถพูดตามผู้สอนเป็นภาษาเป้าหมายได้อย่างเข้าใจความหมาย เพราะผู้เรียนเป็นผู้แสดงความประสงค์สื่อสารข้อความกัน ๆ ด้วยตนเอง การเรียนการสอนในลักษณะนี้จะช่วยให้ผู้เรียนรับฟังข่าวจากผู้เรียนคนอื่น ๆ ได้ด้วยผลของการพยายามฟังจะทำให้สามารถเข้าใจสิ่งที่ต้องการจะสื่อสารและเข้าใจเป็นภาษาเป้าหมายได้ในที่สุด

3. แนวทฤษฎีการสอน

ทฤษฎีภาษา

ลาฟอร์จ (La Forge. 1983) ได้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับทฤษฎีภาษาในการสอนด้วยการเรียนรู้ภาษาชุมชน การเรียนรู้คือการเริ่มต้นการแสดงภาษา ทฤษฎีภาษาจำเป็นต้องเริ่มด้วย เสียง ประโยค และรูปแบบที่เป็นนามธรรมของภาษา กิจกรรมของผู้เรียนภาษาต่างประเทศคือ การเข้าใจระบบเสียงความหมายพื้นฐาน และการสร้างไวยากรณ์พื้นฐานของภาษาต่างประเทศนั้น ๆ

ทฤษฎีของภาษาจะยึดรูปแบบของเสียง และไวยากรณ์เป็นหลัก ลาฟอร์จเสนอแนวคิดที่ว่าภาษาเปรียบเสมือนกระบวนการทางสังคม และวิธีการสอนด้วยการเรียนรู้ภาษาชุมชน ก็เป็นการเรียนภาษาในฐานะเป็นกระบวนการทางสังคมด้วย ภาษาเป็นกระบวนการทางสังคม และจะแตกต่างจากภาษาเพื่อการสื่อสาร ลาฟอร์จ ให้ความเห็นว่า การสื่อสารมีความหมายมากกว่าการรับและการส่งข้อมูลจากผู้พูด ไปยังผู้ฟัง ผู้พูดอาจเป็นได้ทั้งประธานและกรรมของข้อมูลของตน การสื่อสารเป็นการแลกเปลี่ยน ซึ่งถ้าปราศจากการตอบโต้หรือการให้ข้อมูลย้อนกลับจากผู้รับข่าวสาร การสื่อสารนั้นย่อมจะไม่สมบูรณ์

รูปแบบของการส่งข่าวสาร และรูปแบบของกระบวนการทางสังคม ในการสื่อสารของ ลาฟอร์จ (La Forge. 1983 : 3 - 9) อาจขยายความในลักษณะต่าง ๆ ได้ 6 กระบวนการย่อย ๆ ดังนี้

1. กระบวนการครบส่วนบุคคล (The Whole - Person Process)

กระบวนการนี้ จะเน้นให้ผู้เรียนสามารถได้ประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างครบถ้วนทั้งทางด้านสติปัญญาและด้านอารมณ์ในการสื่อสารกับผู้อื่นอันได้แก่ ผู้สอนและผู้เรียนด้วยกัน

2. กระบวนการทางการศึกษา (The Educational Process)

กระบวนการนี้ จะเน้นการให้ผู้เรียนได้รับความรู้จากการเรียนรู้ในการสื่อสารกับผู้อื่น อันได้แก่ผู้สอนและผู้เรียนด้วยกัน

3. กระบวนการระหว่างบุคคล (The Interpersonal Process)

กระบวนการนี้จะเน้นการให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนข้อมูลหรือข่าวสารระหว่างผู้เรียนคนอื่นหรือกับผู้สอน

4. กระบวนการพัฒนาการ (The Developmental Process) กระบวนการนี้จะเน้นการให้ผู้เรียนพัฒนาการกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง จากการเรียนกับผู้อื่น

5. กระบวนการด้านการสื่อสาร (The Communicative Process) กระบวนการนี้จะเน้นการให้ผู้เรียนรู้จักการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น เช่น ผู้สอนและผู้เรียนเพื่อเข้าใจกระบวนการสื่อความหมายสาระที่ตนต้องการ

6. กระบวนการทางวัฒนธรรม (The Cultural Process) กระบวนการนี้จะเน้นการให้ผู้เรียนเข้าใจวัฒนธรรมที่สอดแทรกอยู่กับการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันกับผู้อื่น

ลาฟอว์จ ได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปฏิสัมพันธ์ทางภาษา ซึ่งเป็นหลักการสำคัญในการเรียนรู้ภาษาชุมชน ปฏิสัมพันธ์ทางภาษาดังกล่าว จะมีหลักการสำคัญ 2 ประการ คือ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอน

ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน ส่วนมากมักจะเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกันเท่านั้น แต่เนื้อหาสาระของข้อมูลยังไม่สามารถจะแน่ใจว่าจะถูกต้องได้มากนักเพียงใด การแลกเปลี่ยนข้อมูลของผู้เรียน จะทำให้เกิดความสนิทสนมกันมากขึ้น เรียนและกลายเป็นชุมชนของผู้เรียน ความปรารถนาที่จะมีส่วนร่วมในความสนิทสนมกันนี้เองจะผลักดันให้ผู้เรียนตั้งใจที่จะเรียนรู้พร้อมกับเพื่อนฝูงของตน

ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ผู้เรียนและผู้สอนมักจะต้องอาศัยซึ่งกันและกันในการเรียนรู้ ผู้เรียนจะบอกผู้สอนว่าตนต้องการจะพูดอะไรเป็นภาษาเป้าหมาย (ขั้นที่ 1) และผู้สอนก็จะแนะนำผู้เรียนว่าเขาควรพูดอย่างไร ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอนจึงต้องมีลักษณะพึ่งพาอาศัยกัน (ขั้นที่ 2) นอกจากนี้จากการโต้แย้ง ถกเถียงกันระหว่างผู้เรียนและผู้สอน (ขั้นที่ 3) จะก่อให้เกิดความอดทน อดกลั้น ที่จะฝึกฝนการใช้ภาษาให้ถูกต้องตามที่ผู้สอนพูด (ขั้นที่ 4) และเป็นอิสระในการใช้ภาษาเป็นของตนเองได้ในที่สุด (ขั้นที่ 5) การเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ของผู้เรียนและผู้สอน

จากการมีปฏิสัมพันธ์ด้านการเรียนการสอนนี้เอง จะทำให้เกิดการเรียนรู้ภาษา และเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ตามลำดับของขั้นตอนการสอนทั้ง 5 ขั้นตอน ควบคู่กันไปด้วย

ปฏิสัมพันธ์ทั้งสองชนิดนี้ จะเหมือนกับปฏิสัมพันธ์ของมนุษย์ 2 ระดับคือ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่เท่าเทียมกัน (Symmetrical) เช่น ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน และ

ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่ไม่เท่าเทียมกัน (Asymmetrical) เช่น ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนนั้น จะทำให้เกิดความสนิทสนม และไว้วางใจกันมากขึ้น ในขณะที่เดียวกันกับที่ปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียนกับผู้สอนจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ และการเรียนรู้ไปตามธรรมชาติจากการที่ต้องพึ่งพาอาศัยกัน โต้แย้งและถกเถียงกัน เปลี่ยนแปลงไปเป็นความอดทนและมีความสามารถเป็นอิสระในการใช้ภาษาของตนได้ในที่สุด

ทฤษฎีการเรียนรู้

จากประสบการณ์ของ เคอร์รีน เกี่ยวกับการทำให้การปรึกษาหารือ เคอร์รีน สรุปได้ว่า เทคนิคในการให้คำปรึกษานั้นสามารถนำมาดัดแปลงใช้ในการเรียนรู้โดยทั่วไป หรือที่เรียกว่า เรียนรู้โดยให้คำปรึกษา (Counselling Learning) และการสอนภาษา เฉพาะอย่าง (การเรียนรู้ภาษาชุมชน) เคอร์รีน ให้ความเห็นว่าการเรียนรู้ภาษาชุมชนนั้น แตกต่างจากการเรียนรู้อื่น ๆ 2 ประเภทด้วยกัน คือ

1. การเรียนรู้แบบสมมติ (Putative Learning) นั่นคือการเรียนด้วย กระบวนการทางสติปัญญาแต่เพียงอย่างเดียว ไม่คำนึงถึงการให้ตนเองมีส่วนร่วมในการเรียนรู้
2. การเรียนรู้แบบพฤติกรรม ซึ่งหมายถึงการเรียนรู้แบบสัตว์ (Animal Learning) ซึ่งค่อนข้างเฉื่อยชา และถูกจำกัดในการมีส่วนร่วมมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ (Curran. 1976 : 84)

วิธีการสอนโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชนนั้น บิดแนวทางของการบูรณาการ การเรียนรู้ภาษา ซึ่งการเรียนรู้ของมนุษย์จริง ๆ นั้น จะต้องเกี่ยวข้องกันทั้งทางด้าน สติปัญญา และด้านอารมณ์ ซึ่งบางครั้งจะเรียกว่า การเรียนรู้แบบครบส่วนบุคคล (Whole - Person Learning) การเรียนรู้ดังกล่าว จะเกิดขึ้นในสถานการณ์ที่มีการสื่อสารทางภาษา ที่ซึ่งผู้เรียน และผู้สอนมีส่วนร่วมในปฏิสัมพันธ์ ทั้งผู้สอนและผู้เรียนจะได้ประสบการณ์ของตนเองได้ครบถ้วน ด้วยเหตุนี้การพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน จึงเป็นเรื่องสำคัญ กระบวนการต่าง ๆ ได้จัดเป็น 5 ขั้นตอน ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบให้เห็นถึงการพัฒนาของเด็ก ดังนี้

ขั้นที่ 1 หรือขั้นแรกเกิด เด็กหรือผู้เรียนจะมีความรู้สึกเกี่ยวกับความปลอดภัย และการเป็นเจ้าของขณะที่ความสามารถของผู้เรียนพัฒนาขึ้น

ขั้นที่ 2 เด็กหรือผู้เรียนจะบรรลุถึงความเป็นอิสระจากพ่อแม่และแม่ของเขาได้

ขั้นที่ 3 ผู้เรียนสามารถพูดได้เองอย่างอิสระ และอาจต้องการการเสริมความมั่นใจในตนเอง และมีกฎบัตร คำนะนาที่ไม่ต้องการ

ขั้นที่ 4 ผู้เรียนเริ่มรู้สึกว่ตนกล้าพอที่จะรับฟังคำวิพากษ์วิจารณ์

ขั้นที่ 5 ผู้เรียนจะสามารถทำงานเพื่อปรับปรุงแนวการเรียน หรือความรู้ทางภาษาของตนเองได้อย่างเหมาะสม

ในกระบวนการตอนท้ายนั้น ผู้เรียนจะพัฒนาตนเป็นผู้ใหญ่ และรู้ทุกสิ่งทีผู้สอนสอน และจะเริ่มเป็นผู้รู้มากกว่าเมื่อเรียนใหม่ ๆ กระบวนการเรียนรู้ภาษาใหม่เหมือนกับการกำเนิดใหม่ และพัฒนาไปจนเติบโตใหญ่ด้วยการพยายามลองผิดลองถูกและเผชิญกับสิ่งท้าทาย การเรียนรู้ภาษาเป็นการพัฒนาสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมการประสบความสำเร็จทางการเรียนรู้ภาษา และความสำเร็จของความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ผู้เรียนจะไม่รู้สึกว่การเรียนรู้เป็นการแบ่งแยกและแข่งขันกับผู้อื่น (Curran. 1972 : 11 - 12)

เคอร์วิน ได้อธิบายเกี่ยวกับการพัฒนาความอบอุ่น ความเข้าใจ และการประเมินคุณค่า ความสามารถของผู้สอนและผู้เรียนโดยให้ความเห็นว่า ลักษณะของความสัมพันธ์นี้มีความจำเป็นต่อกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งเป็นพื้นฐานของวิธีการดำเนินการเรียนการสอนในห้องเรียน

4. การออกแบบหลักสูตร

วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์สำคัญของการสอนด้วยการเรียนรู้ภาษาชุมชน จะเน้นการให้การสอนเริ่มแรกด้วยการสนทนา เป็นภาษาเป้าหมาย หรือภาษาต่างประเทศ โดยมีข้อสมมติฐานที่ว่า ผู้สอนจะสามารถถ่ายทอดความรู้หรือความสามารถของภาษาต่างประเทศให้แก่ผู้เรียนได้ ซึ่งจะพยายามให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายการใช้ภาษาได้ใกล้เคียงกับเจ้าของภาษามากที่สุด

หลักสูตร

การเรียนรู้ด้วยภาษาชุมชน มักจะเน้นประสิทธิภาพของการฝึกพูด และการแก้ไขด้านการเรียน หลักสูตรที่เคอร์วิน แนะนำคือ การหาเนื้อหาสาระจากตัวผู้เรียนเอง โดยผู้เรียนจะต้องการพูดหรือสื่อสารสิ่งใดกับเพื่อน เขาก็ยอมเรียนรู้สิ่งนั้น ผู้สอนจะต้องให้ความหมายที่เหมาะสมกับระดับความรู้ของผู้เรียน

ผู้สอนควรเตรียมหัวข้อที่จะให้ผู้เรียนได้พูดตามความคิดของตนเอง และคอย

ช่วยเหลือในการแปล หลักสูตรของการเรียนการสอนด้วยการเรียนภาษาชุมชนจึงเกิดจาก ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนในกลุ่ม หรือชุมชนที่จะนำมาให้เหมาะสมกับการใช้ภาษาเป้าหมายได้ ความคิดที่เกี่ยวเนื่องกับความต้องการทางด้านจิตวิทยา จะสรุปได้ตามกลุ่มอักษรย่อ SARD ซึ่งจะมีความหมายดังต่อไปนี้ (La Forge. n.d. : 64 - 69)

S หมายถึง Security คือ ความรู้สึกปลอดภัยที่ผู้เรียนพึงมี เพื่อสร้างความมั่นใจ ผู้สอนจำเป็นต้องสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนด้วยการให้ความอบอุ่น ให้ความเข้าใจและยอมรับ ผู้เรียน ทั้งนี้เมื่อผู้เรียนรู้สึกปลอดภัย เขาก็จะมั่นใจที่จะเปิดเผยความรู้สึกนึกคิดออกมาได้

A หมายถึง Attention และ Aggression คือ ความใส่ใจและการแสดงออก ถ้าผู้เรียนขาดความตั้งใจหรือใส่ใจในการเรียน ผู้เรียนก็ย่อมจะไม่ประสงค์ที่จะมีส่วนร่วมในการเรียนใด ๆ ได้ ภาระงานที่มอบให้ผู้เรียนจะต้องทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และใส่ใจที่จะพัฒนาการเรียนรู้ของตนได้ ผู้เรียนจะพยายามหาโอกาสที่จะแสดงความสามารถของตนได้ปรากฏแก่ผู้อื่น ความรู้สึกนี้ จะเป็นความรู้สึกของผู้เรียนที่ประสบความสำเร็จในความรู้นั้น ๆ และอยากแสดงออกในสิ่งที่ตนรู้ ซึ่งจะเป็นเครื่องมือที่จะสร้างความมั่นใจในตนเองแก่ผู้เรียนได้

R หมายถึง Retention และ Reflection คือ ความคงทนและการสะท้อน ถ้าผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศได้เต็มที่ ความรู้จากการพัฒนาภาษาต่างประเทศก็ย่อมจะคงทนถาวรอยู่ภายในความนึกคิดของผู้เรียนเอง ซึ่งจะสร้างความคงทนในการเรียนรู้แก่ผู้เรียนได้เมื่อผู้เรียนมีสมาธิมีใจจดจ่ออยู่กับการเรียนการทํากิจกรรม ก็ย่อมจะช่วยให้ผู้เรียนได้คิดและพัฒนาการเรียนรู้ของตนได้ ซึ่งนับว่าเป็นการสะท้อนการเรียนรู้ของผู้เรียนจากสิ่งที่เรียนได้

D หมายถึง Discrimination คือ ความสามารถแยกแยะความคล้ายคลึงและความแตกต่างของสิ่งที่เรียนเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันได้ กระบวนการแยกแยะนี้จะทำให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารภายนอกชั้นเรียนได้

ลักษณะสำคัญเกี่ยวกับปรัชญาในการเรียนรู้ของ เคอร์รีน ไม่เกี่ยวข้องกับกระบวนการทางจิตวิทยา ภาษาศาสตร์ หรือด้านความรู้ความเข้าใจทางด้านการรับรู้ภาษาที่สอง แต่จะเกี่ยวข้องกับสิ่งที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนโดยตรง ก่อนที่จะเกิดกระบวนการรับรู้ทางภาษาขึ้นได้

5. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

วิธีการสอนด้วยการเรียนรู้ภาษาชุมชน จะเป็นวิธีการที่มีการผสมผสานระหว่าง กิจกรรมการเรียนรู้การสอนต่าง ๆ ซึ่งจะใช้ภาระงานที่เป็นนวัตกรรมการเรียนรู้ใหม่ ๆ กับ กิจกรรมขั้นเรียนแบบเก่า กิจกรรมต่าง ๆ เหล่านั้นมีดังต่อไปนี้

1. การแปล ให้ผู้เรียนจัดกลุ่มเป็นวงกลม 6 - 12 คน โดยให้ผู้เรียนคนหนึ่ง กระซิบตาม เพื่อสื่อความหมายสิ่งที่ต้องการจะพูดเป็นภาษาแม่ และผู้สอนจะช่วยผู้เรียนที่ละกลุ่ม แปลเป็นภาษาเป้าหมายให้ผู้เรียนพูดตาม โดยให้ผู้เรียนนึกเตรียมความที่จะพูดไว้ก่อน

2. กิจกรรมกลุ่มเล็ก ให้ผู้เรียนทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน โดยแบ่งออกหลาย ๆ กลุ่ม เช่น การอภิปรายเกี่ยวกับหัวข้อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง การเตรียมบทสนทนา การเตรียม เนื้อเรื่องเพื่อเสนองานขั้นเรียน

3. การจดบันทึก ให้ผู้เรียนบันทึกบทสนทนา ซึ่งเป็นภาษาเป้าหมาย

4. การถอดข้อความ ให้ผู้เรียนถอดบทสนทนาจากเทป เพื่อนำมาฝึกและ วิเคราะห์รูปแบบของภาษาที่ใช้

5. การวิเคราะห์ ให้ผู้เรียนวิเคราะห์ และศึกษาภาษาเป้าหมายเกี่ยวกับ ไวยากรณ์ที่นำมาประยุกต์ใช้

6. การแสดงความคิดเห็นและการสังเกต ให้ผู้เรียนรายงาน และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเองในกลุ่มย่อยหรือขั้นเรียน

7. การฟัง ให้ผู้เรียนฟังผู้สอน และฟังผู้เรียนคนอื่น ๆ ในการพูด หรือเสนองานต่าง ๆ และมีการไตร่ตรองด้วยการฟังเสียงตัวเองที่พูดภาษาที่เรียนจากเทป

8. การสนทนาแบบอิสระ ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสนทนาได้อย่างอิสระกับผู้สอน และผู้เรียนคนอื่น ๆ

การสนทนาอาจจะรวมถึงการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่เรียน และวิธีการเรียนของผู้เรียนเองด้วย

6. บทบาทของผู้เรียน

ในการเรียนรู้ภาษาชุมชน ผู้เรียนจะเป็นสมาชิกของชุมชนของเพื่อนและผู้สอน ผู้เรียนจะให้ประสบการณ์จากการปฏิสัมพันธ์ร่วมกับสมาชิกในชุมชน การเรียนรู้จะไม่นั่ง

ความสำเร็จของแต่ละบุคคล แต่จะเห็นความสำเร็จอันเกิดขึ้นจากความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
ในกลุ่ม หรือในชุมชนของผู้เรียน

ผู้เรียนจำเป็นต้องฟังผู้สอน เพราะผู้สอนจะเป็นผู้เตรียมความหมายตามที่ผู้เรียน
ต้องการพูด เพื่อสื่อสารกับผู้อื่น ผู้เรียนจะพูดตามผู้สอนในทันที ผู้เรียนสามารถแสดงความรู้สึก
พอใจ ความอึดอัดใจ และความพอใจในการเรียนได้ ผู้เรียนจะเป็นผู้ให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน
คนอื่น ๆ ได้ด้วย การพัฒนาบทบาทของผู้เรียนจะพัฒนาได้อย่างเป็นขั้นตอน

เมื่อผู้เรียนเผชิญกับกิจกรรมการแก้ปัญหาใหม่ ๆ ผู้เรียนจะต้องแก้ปัญหาในช่วง
วิกฤตนั้น ๆ ได้เองซึ่งผู้เรียนจะพัฒนากระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ของตนเอง ในขั้นต่อไปจน
ถึงขั้นสูงได้ การเรียนภาษาตามขั้นตอนในวิธีการสอนด้วยการเรียนรู้ภาษาชุมชนนั้น เปรียบเทียบ
ได้กับการเรียนรู้ภาษาตามขั้นตอนการเจริญเติบโตของมนุษย์โดยทั่ว ๆ ไป ดังนี้ (La Forge.
1983 : 45 - 46)

ขั้นที่ 1 ผู้เรียนจะเหมือนกับเด็กทารก (Embryonic Stage) ซึ่งต้องอาศัย
ผู้ดูแล ผู้เรียนจะพูดภาษาเป้าหมายตามผู้สอน และได้ยิน การสนทนาจากผู้สอนและเพื่อน ๆ
ไปด้วยในขณะเดียวกัน

ขั้นที่ 2 เด็กจะรู้สึกว่าจะประสบความสำเร็จ (Self - Assertion Stage)
และไม่จำเป็นต้องอาศัยผู้ดูแล ซึ่งเปรียบได้กับเมื่อผู้เรียนเริ่มพูด คำหรือวลีง่าย ๆ ที่ได้ยิน
ได้เองแล้ว

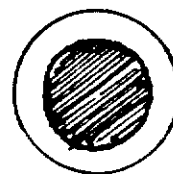
ขั้นที่ 3 ขั้นแยกตัว (Separate Existence Stage) เมื่อผู้เรียนเริ่มเข้าใจ
ภาษาเป้าหมายแล้ว ผู้เรียนจะไม่พ้อหากมีใครมาช่วยแก้ปัญหา ถ้าไม่ต้องการความช่วยเหลือ

ขั้นที่ 4 ขั้นเป็นผู้ใหญ่ (Role Reversal Stage) ผู้เรียนจะพูด อย่างอิสระ
แม้ว่าความรู้จะมีแค่ระดับเบื้องต้นเท่านั้น ผู้เรียนจะพยายามศึกษาหาความรู้ในระบอบภาษาต่อจากครู

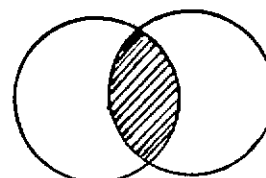
ขั้นที่ 5 ขั้นอิสระ (Independent Adult Stage) เมื่อผู้เรียนเข้าใจภาษา
จากการจำ และการใช้ไวยากรณ์ ผู้เรียนจะเป็นผู้ให้คำปรึกษากับผู้เรียนที่อ่อนกว่าได้ ในขณะ
เดียวกันผู้สอนจะเป็นแหล่งความรู้ให้กับผู้เรียนได้

พัฒนาการของผู้เรียนภาษาตามวิธีการเรียนรู้ภาษาชุมชนอาจจะเขียนออกมา
ในรูปของแผนภูมิได้ดังนี้

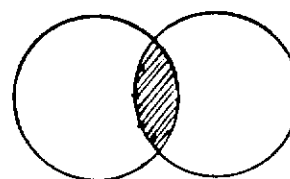
- ขั้นที่ 1 เป็นขั้นที่ผู้เรียนจะต้องฟังผู้สอนมาก ผู้เรียนจะพูดภาษาเป้าหมายตามผู้สอนทุกอย่าง

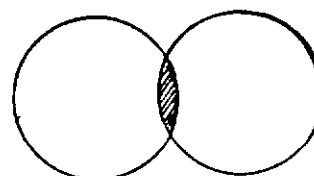
- ขั้นที่ 2 เป็นขั้นที่ผู้เรียนเริ่มพูดภาษาเป้าหมายได้เป็นคำหรือวลี ผู้สอนที่ยังคงให้ความช่วยเหลือบ้าง

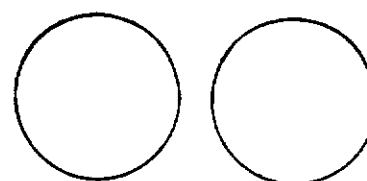
- ขั้นที่ 3 เป็นขั้นที่ผู้เรียน พูดภาษาเป้าหมายกับสมาชิกที่เรียนได้มากขึ้น ผู้สอนจะช่วยเหลือ แก้ไขข้อผิดพลาดเฉพาะที่ใช้ภาษาผิด

- ขั้นที่ 4 เป็นขั้นที่ผู้เรียนต้องการความช่วยเหลือจากผู้สอนเฉพาะเรื่องเท่านั้น เช่น เรื่องความถูกต้องทางไวยากรณ์

- ขั้นที่ 5 เป็นขั้นที่ผู้เรียนสามารถพูดสนทนาสื่อความหมายเป็นภาษาเป้าหมายได้อย่างคล่องแคล่ว และผู้เรียนอาจเป็นผู้ให้คำปรึกษากับสมาชิกกลุ่มได้

7. บทบาทของผู้สอน

หน้าที่ของผู้สอนด้วยวิธีการสอนด้วยการเรียนรู้ภาษาชุมชน ได้มาจากหน้าที่ให้คำปรึกษาของวิธีการให้คำปรึกษาแบบรอเจอเรียน (Rogerian) เมื่อคนไข้หรือผู้รับคำปรึกษามีปัญหา บทบาทของผู้ให้คำปรึกษาจะมีท่าทีที่สงบ ไม่ด่วนตัดสินหรือเสนอแนะสิ่งใด เพียงพยายามทำให้คนไข้รู้สึกปัญหาต่าง ๆ และพยายามเข้าใจปัญหานั้น ๆ ผู้ให้คำปรึกษาจะจับประเด็นสำคัญ และจับความรู้สึกของคนไข้ เพื่อทวนว่าสิ่งนั้นเป็นปัญหาแก่คนไข้จริงหรือไม่ เพียงใด เมื่อคนไข้ยอมรับก็จะพูดออกมาเองว่า สิ่งนั้นเป็นความจริง เป็นต้น การปฏิบัติการรักษาคำปรึกษาของผู้ให้คำปรึกษาจะคล้ายคลึงกับการเป็นผู้สอนปฏิบัติกับผู้เรียน

บทบาทสำคัญของผู้สอนนั้นคือ การเป็นบุคคลหลักที่จะช่วยำให้การพัฒนาการานขั้นตอนการเรียนรู้ทั้ง 5 ดังได้กล่าวแล้วข้างต้น ประสบความสำเร็จได้ ในขั้นตอนแรกของการสอน ผู้สอนต้องให้ความช่วยเหลือ เตรียมแปลภาษาเป้าหมายเพื่อเป็นต้นแบบให้ผู้เรียนได้สอนกันเอง ในขณะที่เดียวกันผู้สอนจะทบทวนที่ที่เสียงและคอยช่วยเหลือเมื่อนักเรียนต้องการ ผู้สอนจะเตรียมหาสำนวนต่าง ๆ ในภาษาที่จำเป็น และการแนะนำไวยากรณ์ให้ผู้เรียน และมีความสามารถมากขึ้น

8. บทบาทของสื่อการเรียนการสอน

วิธีการสอนด้วยการเรียนรู้ภาษาชุมชน บทเรียนเป็นส่วนประกอบที่ไม่สำคัญนัก ส่วนใหญ่บทเรียนจะกำหนด เนื้อหาแก่ผู้เรียนเท่านั้น บทสนทนาจากการเรียน และการทำงานกลุ่มจะเป็นการสร้างสื่อการเรียนการสอนได้ในตัวเอง เช่น การแสดงละครสั้น ๆ การสร้างบทสนทนา เป็นต้น อุปกรณ์การสอนอื่นที่จะเป็นส่วนประกอบ ได้แก่ เครื่องอัดเทป

9. กระบวนการสอน

ในช่วงแรกของการสอน ผู้สอนจะเป็นผู้นำผู้เรียนเข้าสู่กระบวนการเรียนการสอน การจัดกลุ่มการสอนโดยให้ผู้เรียนนั่งเป็นวง และผู้สอนทบทวนที่ที่คอยแปลความที่ผู้เรียนต้องการ สื่อความหมายเป็นภาษาเป้าหมาย และให้ผู้เรียนพูดซ้ำในขณะที่เรียนนั้นมีการอัดเทปเสียงของผู้เรียนไว้ด้วย ผู้สอนอาจกระตุ้นให้ผู้เรียนซักถามกันเองหรือถามผู้สอนเพื่อให้ฝึกภาษาและเตือนความจำในเรื่องที่พูดไปแล้วด้วย จากนั้นจะให้ผู้เรียนฟังเสียงเทป และให้ผู้เรียนพยายามฟังและพิจารณาว่าพูดผิดพูดถูกอย่างไร และควรปรับปรุงอย่างไร

ผู้สอนอาจจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนเพิ่มเติม โดยให้ผู้เรียนเตรียมบทละคร หรือฝึกเขียนเรื่องที่พูดกันมาก่อนได้ กิจกรรมการเรียนรู้การสอนอาจจัดให้ตามลักษณะดังที่กล่าวมาแล้วในเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน

สรุป ลำดับชั้นการเรียนรู้การสอนด้วยการเรียนรู้ภาษาชุมชน มีผู้ที่สรุปขั้นตอนในการสอนภาษาอังกฤษด้วยการเรียนรู้ภาษาชุมชน (วิธีการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์) หลายคน ดังต่อไปนี้

(เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2531 : 59) สรุปขั้นตอนในการสอนวิธีนี้คือ

1. ผู้สอนชักทายผู้เรียนอย่างเป็นกันเองไม่เป็นพิธีการ และแนะนำตัว ผู้สอน (วนซ้ำวนแรก)
2. ผู้สอนให้ผู้เรียนทราบจุดมุ่งหมายของการเรียนภาษาภาษา นั้น
3. ผู้สอนสนทนากับผู้เรียนโดยใช้ภาษาเป้าหมาย
4. จัดกลุ่มให้ผู้เรียนทุกคนมองเห็นหน้ากันได้ ใช้ไมโครโฟน หรือเครื่องบันทึกเสียง เข้าช่วยเป็นอุปกรณ์การสอนประกอบ
5. ให้ผู้สอนยืนอยู่ข้างหลังผู้เรียน คอยกระซิบข้อความที่ผู้เรียนต้องการสื่อสาร
6. ให้ผู้เรียนสื่อสารโดยพูดเป็นภาษาเป้าหมาย
7. ให้ผู้เรียนพูดตาม และบันทึกเสียงไว้
8. ให้ผู้เรียนแต่งข้อความ และพูดบันทึกเสียงไว้
9. ให้ผู้เรียนฟังเสียงของตนจากเทปใหม่เป็นครั้งคราว
10. ผู้เรียนแต่ละคนพูดสื่อความหมายเป็นภาษาเป้าหมาย และคอยช่วยเหลือเพื่อน ๆ ที่ยังจำไม่ได้

ศิธร แสงธนู (2521 : 65 - 66) ได้สรุปลำดับชั้นการเรียนรู้การสอนภาษาตามวิธีสอนนี้ไว้ดังนี้

1. ให้ผู้เรียนร่วมกันคิด และกำหนดหัวข้อเรื่องที่พูด
2. เมื่อผู้เรียนกำหนดหัวข้อเรื่องเป็นภาษาแม่ วิทยากรจะถอดคำพูดของผู้เรียนเป็นภาษาที่เรียน (เช่น ภาษาอังกฤษ)
3. ผู้เรียนกลุ่มหนึ่งประมาณ 6 - 12 คน จะผลัดกันซักถามตามความสนใจของตน เป็นภาษาแม่ภายใต้ขอบเขตของหัวข้อเรื่องที่กำหนด วิทยากรจะถอดคำพูดของผู้เรียนเป็นภาษา

ที่เรียน และให้ผู้เรียนฝึกพูดเลียนแบบตาม แล้วอัดเสียงของผู้เรียนใส่แถบบันทึกเสียงไว้

4. วิทยาการเลือกประโยคที่เห็นว่าผู้เรียนควรจะฝึก แล้วให้คำ ผู้เรียนพูดเป็นประโยค โดยใส่คำที่วิทยากรกำหนดค่าให้แทนที่คำเดิมในประโยค

5. ผู้เรียนทดลองแต่งประโยคของผู้เรียนเองโดยใช้คำศัพท์ที่กำหนดให้มา

6. วิทยากรรวบรวมคำ และประโยคใหม่ พิมพ์ให้ผู้เรียนศึกษา หลังจากที่ได้ฝึกพูดไปแล้ว อนึ่งงานการเรียนแต่ละครั้ง วิทยากรควรพยายามควบคุมคำศัพท์และประโยคใหม่ไม่ให้มีมากจนเกินไป โดยให้เหมาะสมกับเวลา

ธีรบุรณ สมบูรณ์เกลิง (2524 : 42 - 43) ได้สรุปขั้นตอนการสอนวิธีนี้ดังต่อไปนี้

1. เมื่อผู้เรียนนั่งเป็นวงกลมเรียบร้อยแล้ว ผู้สอนจะต้องอธิบายถึงกฎ หรือข้อปฏิบัติของการเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ ให้ผู้เรียนฟังให้เข้าใจเสียก่อน

2. ให้ผู้เรียนเริ่มต้นสนทนาเป็นภาษาแม่ และผู้สอนช่วยแปลให้เป็นภาษาต่างประเทศ บทสนทนาควรเป็นเรื่องที่ผู้เรียนเห็นว่าสำคัญ

3. ผู้สอนจะต้องพยายามควบคุมให้บทสนทนาเป็นธรรมชาติมากที่สุด

4. ผู้สอนไม่จำเป็นต้องบังคับหรือพยายามให้ทุกคนในกลุ่มพูด ให้เป็นไปตามธรรมชาติของการสนทนาโดยทั่ว ๆ ไป ผู้สอนอาจควบคุมเวลาให้บทสนทนาดำเนินไปประมาณ 10 นาที หรือไม่เกิน 15 นาที เป็นอย่างมาก

5. เมื่อผู้เรียนพูดประโยคใดประโยคหนึ่ง เป็นภาษาแม่กับสมาชิกคนหนึ่งในกลุ่ม ผู้สอนจะเดินไปหา และแปลเป็นภาษาต่างประเทศให้ฟัง โดยล้าหลัง เพื่อฝึกจนคิดว่า พูดได้แล้ว ผู้เรียนก็จะพูดประโยคนั้นเป็นภาษาต่างประเทศ ผู้สอนไม่จำเป็นต้องแปลคำต่อคำ แต่แปลเพื่อให้ได้ความหมายที่ต้องการสื่อจริง ๆ

6. ขณะที่ผู้เรียนกล่าวประโยคใดประโยคหนึ่ง เป็นภาษาต่างประเทศ เราจะต้องอัดเสียงของเขาลงในเครื่องบันทึกเสียงด้วย

7. เมื่อจบบทสนทนาแล้ว ผู้สอนจะให้ผู้เรียนฟังบทสนทนาที่จัดไว้ในเครื่องบันทึกเสียง ซึ่งเป็นเสียงเฉพาะภาษาต่างประเทศเท่านั้น และผู้เรียนจะต้องแปลบทสนทนานั้นกลับเป็นภาษาแม่ เพื่อเป็นการตรวจสอบความเข้าใจ

8. ผู้สอนให้ผู้เรียนฟังบทสนทนาอีกครั้งหนึ่ง คราวนี้จะหยุดแต่ละช่วง และเขียนลงบน

กระดานคำเป็นภาษาแม่ของผู้เรียน หากมีคำที่ใช้ซ้ำกัน 4 คำ ผู้สอนจะขีดเส้นนำคำที่ใช้ซ้ำกันนั้นไว้ และคำที่ 4 จะเขียน เป็นภาษาต่างประเทศ

9. ถ้าในบทสนทนามีคำที่ใช้ซ้ำกันหลายคำ และมีคำที่เขียนเป็นภาษาต่างประเทศหลายคำ ผู้สอนจะต้องพยายามให้ผู้เรียนช่วยกันหาความหมายของคำที่เขียนเป็นภาษาต่างประเทศนั้น ในขณะที่เขายังจากบทสนทนาของเขาได้อยู่

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2535 : 102 - 103) ได้สรุปขั้นตอนการสอน ตามวิธีนี้ สำหรับผู้เรียนในระดับที่เริ่มเรียนได้ดังนี้

1. ให้ผู้เรียนนั่งกันเป็นวงกลม โดยมีไมโครโฟนและเครื่องบันทึกเสียงอยู่ตรงกลาง เพื่อใช้บันทึกสิ่งที่ผู้เรียนจะสนทนากันลงไป บางครั้งผู้สอนอาจให้ผู้เรียนแนะนำตัวก่อน โดยผู้เรียนผู้นี้อาจปรึกษากับเพื่อนโดยใช้ภาษาแม่ที่ตนถนัดก็ได้ เมื่อผู้เรียนเริ่มสนทนากัน โดยใช้ภาษาแม่ ซึ่งทุกคนในกลุ่มฟังแล้ว เข้าใจได้ ผู้สอนก็จะถ่ายทอดคำพูดนั้นโดยแปลออกมาเป็นภาษาเป้าหมายที่ต้องการสอน อาจแปลคำต่อคำหรือเป็นวลีก็ได้ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้เรียนว่าสามารถจดจำสิ่งที่ผู้สอนพูดได้แค่ไหน ในแง่นี้ผู้สอนจึงต้องเป็นผู้สังเกตเอง และเข้าใจผู้เรียนด้วย ผู้เรียนพูดภาษาเป้าหมายตามที่ผู้สอนแปลให้จนครบประโยคโดยพูดใส่ไมโครโฟนบันทึกเสียงเอาไว้ ผู้เรียนจะสนทนากันในกลุ่มไปเรื่อย ๆ ผู้สอนก็จะคอยช่วยอยู่ข้าง ๆ ดังที่ได้กล่าวข้างต้นเช่นนี้เรื่อยไป ผู้เรียนจะคอยสังเกตคำที่คนอื่น ๆ ใช้ แล้วก็นำมาดัดแปลงมาใช้แบบของตน

2. เมื่อหมดเวลาที่กำหนดให้สนทนากัน ผู้เรียนก็จะได้ฟังเทป ที่บันทึกเสียงไว้ ทำให้ผู้เรียนรู้ว่าสิ่งที่ตนพูดไปนั้น (ใช้ภาษาเป้าหมายเป็นอย่างไร ผู้เรียนศึกษาบทสนทนาที่ผู้สอนจะถอดเทปออกมาทีละประโยค เขียนภาษาแม่กำกับไว้ด้วยเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจยิ่งขึ้น อธิบายคำศัพท์ต่าง ๆ และรูปประโยคให้ผู้เรียนฟัง จะเห็นได้ว่าผู้สอนรับบทสนทนานั้นเป็นเนื้อหาที่จะสอนผู้เรียน

3. แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อย ๆ ให้ผู้เรียนช่วยกันสร้างประโยคใหม่ ๆ ขึ้น โดยอาศัยคำศัพท์จากบทสนทนานั้นตอนต้น ผู้สอนก็จะช่วยแก้ไขถ้ามีที่ผิด หลังจากนั้นอ่านประโยคที่กลุ่มของตนแต่งมาให้กลุ่มอื่นฟัง

4. ให้ผู้เรียนพูดคุยเกี่ยวกับประสบการณ์ที่ได้รับ ผู้สอนอาจนำกิจกรรมอื่น ๆ เช่น การให้ผู้เรียนอ่านบทสนทนา หรือนำรูปภาพมาช่วยในการฝึกให้ผู้เรียนถามตอบเกี่ยวกับรูปภาพ

นั้นก็ได้ โดยสรุปแล้วผู้สอนจะให้ผู้เรียนสร้างบทสนทนา และบันทึกบทสนทนานั้นแล้วใช้เป็นพื้นฐานสำหรับกิจกรรมในการสอนต่อ ๆ ไป

ทพ เตียวรัตนกุล (2526 : 74 - 76) ได้สรุปวิธีดำเนินการเรียนการสอนภาษาตามขั้นตอนการของวิธีนี้ดังนี้

1. ให้ผู้เรียนนั่งเป็นวงกลม (ประมาณ 6 - 12 คน) วิทยากรอธิบายกฎเกณฑ์หรือข้อปฏิบัติของการเรียนการสอนตามวิธีนี้ให้ผู้เรียนฟังให้เข้าใจก่อน
2. ให้ผู้เรียนเริ่มต้นสนทนากันเป็นภาษาแม่ภาษาชอบเขตของหัวข้อเรื่องนั้น วิทยากรถอดคำพูดของผู้เรียนเป็นภาษาที่เรียน (เช่น ภาษาอังกฤษ) ให้ผู้เรียนฝึกการพูดตาม แล้วถอดเสียงพูดภาษาที่เรียนลงแถบบันทึกเสียงไว้ ส่วนผู้เรียนคนอื่น ๆ พูดเลียนแบบตาม
3. ในขณะที่เรียน วิทยากรจะต้องพยายามควบคุมให้การสนทนาของผู้เรียนเป็นธรรมชาติมากที่สุด
4. วิทยากรไม่จำเป็นต้องบังคับหรือพยายามให้ผู้เรียนทุกคนในกลุ่มต้องพูด คงปล่อยให้ทุกอย่างเป็นไปตามธรรมชาติของการสนทนาโดยทั่ว ๆ ไป สิ่งที่วิทยากรควรจะต้องควบคุมก็คือเรื่องเวลาคือจำกัดไว้ 15 - 20 นาที
5. เมื่อผู้เรียนต้องการจะพูดประโยคใดประโยคหนึ่งเป็นภาษาแม่กับเพื่อนสมาชิกคนหนึ่งคนใดในกลุ่ม เพื่อให้สภาพการเรียนในชั้นไม่ยุ่งวุ่นวาย วิทยากรควรกำหนดกติกาบางอย่างขึ้นมา เช่นให้ผู้เรียนยกมือก่อน เพื่อนำให้ผู้เรียนคนอื่นพูดแทรกขึ้นมา
6. ขณะที่ผู้เรียนพูดประโยคใดประโยคหนึ่งเป็นภาษาที่เรียน วิทยากรจะต้องไม่ลืมที่จะบอกให้ผู้เรียนคนนั้นถอดเสียงของตนเองลงแถบบันทึกเสียงให้ผู้เรียนฟังอีกเป็นภาษาที่เรียนไว้
7. เมื่อจบบทสนทนาแล้ว วิทยากรเปิดแถบบันทึกเสียงให้ผู้เรียนทุกคนฟัง ซึ่งคราวนี้ผู้เรียนจะได้ยินแต่เฉพาะภาษาที่เรียนเท่านั้น
8. วิทยากรเปิดแถบบันทึกเสียงให้ผู้เรียนฟังอีกเป็นครั้งที่สอง คราวนี้จะเป็นการฟังแบบประโยคต่อประโยค ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกถอดความหมายของประโยคนั้นเป็นภาษาแม่เพื่อเป็นการตรวจสอบความเข้าใจ
9. วิทยากรเปิดแถบบันทึกเสียงให้ผู้เรียนฟังอีกเป็นครั้งที่สาม แล้วจดประโยคต่าง ๆ ลงบนกระดาน เพื่อเป็นการเตือนความจำ
10. วันต่อมา วิทยากรเปิดแถบบันทึกเสียงให้ผู้เรียนฟังอีกครั้งหนึ่งพร้อมกับแจกเอกสาร

บทสนทนาให้ผู้เรียนสนทนากันไปแล้วให้ผู้เรียนฝึกพูดตามออกเสียงสูงต่ำ หรือเสียงเน้นที่ยังบกพร่อง
ให้ถูกต้อง หลังจากนั้นจึงเริ่มสนทนากันในหัวข้อเรื่องที่สนใจต่อไป

สรุป ขั้นตอนในการสอนจะดำเนินคล้ายกันคือแบ่งเป็นกลุ่มและดำเนินกิจกรรม
โดยเน้นทักษะฟัง พูด ออกเสียงให้ถูกต้อง ทั้งนี้ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้เรื่องต่าง ๆ ไปพร้อม
กันโดยผู้เรียนมีความรู้สึกอบอุ่น พอใจ ไม่มีการแข่งขันหรือบีบบังคับ พร้อมทั้งมีการบันทึกเสียงภาษา
ที่เรียน เพื่อตรวจสอบความเข้าใจและถูกต้อง

ข้อดี และข้อเสียของวิธีสอนภาษาด้วยการเรียนรู้ภาษาชุมชน มีผู้ที่สรุปข้อดีและ
ข้อเสีย ซึ่งผู้วิจัย ประมวลข้อมูลรวมกันโดยเสนอแยกข้อดี และข้อเสีย หรือข้อจำกัด ดังต่อไปนี้
ธีรบูรณ์ สมบูรณ์ เกลิง (2524 : 45 - 46) ทศุ เตียวรัตนกุล (2526 : 62 - 64)
สุมิตรา อังวัฒนกุล (2535 : 106)

ข้อดี

1. ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ภาษาได้ตรงกับความต้องการของตนเอง และสามารถ
เรียนรู้ได้ภายในระยะเวลาอันสั้น
2. บรรยายภาคในชั้นเรียนน่าเบื่อหน่ายเพราะผู้เรียนมีความรู้สึกรู้ว่าภาษา
ต่างประเทศที่เขาพูดนั้น เป็นผลผลิตจากความคิดของตนเอง
3. ลดการแข่งขันระหว่างผู้เรียนเก่งกับผู้เรียนอ่อน ทุกคนกล้าแสดงออก
และเปิดเผยความคิดเห็นของตนเองออกมาเลย
4. ผู้เรียนสามารถใช้ความคิด สร้างสรรค์ของตนได้อย่างเต็มที่โดยไม่ถูกปิดกั้น
และเรียนรู้ที่จะสร้างประโยชน์ใหม่ ๆ ตามที่ต้องการได้
5. ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ และการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ไม่รู้สึกแก่งแย่งแข่งขันกัน
ทำให้เรียนอย่างสบายใจ และเกิดความสนุกสนานในการเรียน ทำให้มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน
6. ผู้เรียนสามารถเข้าใจความหมายของประโยค ภาษาที่เรียนทุกประโยคได้ทันที
7. การสนทนาสื่อสารกัน มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและตรงกับ
ความต้องการของผู้เรียน
8. ผู้เรียนสามารถพูดอ่าน และเขียนได้ในระยะเวลาที่ไล่เลี่ยกัน
9. เป็นการสอนที่สามารถแก้ปัญหาเฉพาะกลุ่มได้เป็นอย่างดี

ข้อเสีย

1. อาจไม่ได้ผลกับผู้เรียนกลุ่มใหญ่ เพราะผู้สอนอาจจะดูแลไม่ทั่วถึง
 2. วิธีสอนแบบนี้ต้องการผู้เรียนที่มีความสามารถในระดับเดียวกัน มีแรงจูงใจอย่างเดียวกัน และผู้สอนที่มีความสามารถในการใช้ภาษาของผู้เรียนและภาษาต่างประเทศที่สอนนั้นอย่างดี มีความเข้าใจวิธีสอนนี้ สามารถกระตุ้นผู้เรียนให้แสดงออกได้
 3. ผู้เรียนอาจจะเลือกสนทนารื่องที่ไม่สำคัญ หรือเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมหรือขนบธรรมเนียมประเพณี ซึ่งยากที่จะแปลให้เป็นข้อความสั้น ๆ และได้รับความหมายอย่างสมบูรณ์
 4. ไม่สามารถควบคุมการสอนให้เป็นไปตามหลักสูตรได้ เพราะบทสนทนา แต่ละครั้งจะครอบคลุมเนื้อหาที่แตกต่างกัน ทั้งทางด้านไวยากรณ์และคำศัพท์
- จะเห็นว่าข้อดีของวิธีนี้จะส่งผลทางด้านจิตใจต่อผู้เรียนในทางที่ดี กล่าวคือ ผู้เรียนได้เรียนรู้ตรงกับความสนใจ ลดการแข่งขัน ซึ่งทำให้มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน ข้อเสียคือเนื้อหาในการสนทนาถ้ากระจายกระจายเกินไปจะมีปัญหาในการแปล และข้อจำกัดที่ใช้กับกลุ่มเล็กเท่านั้น

งานวิจัยต่างประเทศ

ลาฟาตา (Cruuan. 1976 : 108 ; citing Lafarga. 1966) ได้ทำการศึกษาวิจัยผลของการใช้วิธีสอนภาษาโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชนสอนผู้เรียนระดับปริญญาโททางจิตวิทยาและการศึกษา ภาษาที่ใช้สอนได้แก่ ภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน สเปน และอิตาลีเรียนใช้ระยะเวลาในการทดลองสอนนาน 9 เดือน โดยแบ่งกลุ่มผู้เรียนออกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ผู้เรียนในกลุ่มทดลองเรียนภาษาทั้ง 4 ภาษา พร้อมกันในเวลาเดียวกัน ส่วนผู้เรียนในกลุ่มควบคุมเรียนเพียงภาษาเดียว จากผลการทดลองปรากฏว่า ผู้เรียนในกลุ่มทดลองมีความสามารถทางภาษาเพิ่มขึ้นทั้ง 4 ภาษา บุคลิกภาพ การรับรู้เกี่ยวกับตนเอง และตัวตนในอุดมคติ (Self-Ideal) ของผู้เรียนเปลี่ยนแปลงไปในทางบวก และมีความเข้าใจบทบาทของผู้อื่นดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

เบกิน (Curran. 1976 : 108 - 109 ; citing Begin. 1976) ได้ทำการวิจัยเพื่อดูผลของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการเรียนในสถานการณ์การเรียนตามวิธีสอนภาษาโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชน โดยแบ่งผู้เรียนออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองได้รับการสอนตามขบวนการของวิธีสอนภาษาโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชน ส่วน

กลุ่มควบคุมได้รับการสอนตามขบวนการของวิธีสอนภาษาแบบเดิม ผู้วิจัยจัดให้ผู้เรียนในกลุ่มทดลองได้มีโอกาสพบปะพูดคุยกันอย่างอิสระ และมีประเมินผลกิจกรรมที่จัดขึ้นในแต่ละวันหลังจากนั้นจึงทำการเปรียบเทียบปฏิบัติการทางด้านอารมณ์ของผู้เรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมที่มีต่อการเรียนภาษาโดยทั้งก่อนและหลังการทดลอง ผู้เรียนทั้งสองกลุ่มได้รับการทดสอบความสามารถทางด้านการฟัง การพูด การอ่านเพื่อความเข้าใจ การรู้จักความรู้ทางด้านไวยากรณ์ภาษาฝรั่งเศส เจตคติของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนภาษาฝรั่งเศส และภาษาฝรั่งเศสแคนาเดียน ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนในกลุ่มทดลองมีความสามารถทางด้านการเรียนรู้ภาษาสูงพอ ๆ กับกับผู้เรียนในกลุ่มควบคุม แม้ว่าผู้วิจัยซึ่งทำหน้าที่เป็นวิทยากรจะให้อิสระในการเรียนรู้แก่ผู้เรียนอย่างเต็มที่ก็ตาม นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้เรียนในกลุ่มทดลองมีพัฒนาการทางด้านเจตคติ และอารมณ์ทางบวก โดยเฉพาะผู้เรียนที่มีเชื้อสายฝรั่งเศสแคนาเดียน มีความสนใจในการเรียนภาษาฝรั่งเศสเพิ่มขึ้น ซึ่งในกลุ่มควบคุมไม่มีการเปลี่ยนแปลงในด้านนี้เลย

ทราเนล (Curran. 1976 : 109 ; citing Tranel. n.d.) ได้ทำการวิจัยการเรียนภาษาโดยวิธีสอนภาษาโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชนกับผู้เรียนระดับไฮสคูลชั้นปีที่ 1 ที่เรียนภาษาละตินเป็นภาษาหลัก และผู้เรียนระดับไฮสคูลชั้นปีที่ 3 ที่มีการสอนศาสนาเป็นหลัก จากผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนทั้งสองกลุ่มมีความสามารถทางภาษาสูงขึ้น มีบุคลิกภาพดีขึ้น และช่วยให้ผู้เรียนแต่ละคนมองเห็นลักษณะพิเศษเฉพาะของตนและสมาชิกในกลุ่มแต่ละคน นอกจากนี้ ทราเนล ยังได้ให้ข้อสังเกตเพิ่มเติมที่ได้รับการวิจัยไว้ว่า 1) ซึ่งผู้เรียนต้องการความช่วยเหลือจากผู้อื่นมากเท่าไร ผู้เรียนก็ยิ่งต่อต้านความช่วยเหลือของผู้อื่นมากเท่านั้น 2) การเรียนภาษาตามวิธีสอนภาษาด้วยการเรียนรู้ภาษาชุมชน เป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจต่อกันที่ดีเยี่ยม 3) การเรียนรู้บุคคลในทุก ๆ ด้านเกี่ยวข้องกับความรู้สึก แต่สิ่งนี้จะเกิดขึ้นในชั้นเรียนเท่านั้น 4) การเรียนแบบปกป้องก็คือ การเรียนที่ผู้เรียนพยายามปกป้องตนเองจากความล้มเหลว และความอับอายขายหน้า ดังนั้น การเรียนภาษาตามวิธีสอนนี้อาจจะไม่ได้ผลเท่าที่ควร ถ้าหากสถานการณ์ในชั้นเรียนไม่เอื้ออำนวย และ 5) เป้าหมายสูงสุดของการเรียนก็คือ การรับเอาคุณค่าสูงสุดของตนเองซึ่งเกิดจากการรู้แจ้งเห็นจริง (Insight) ผู้เรียนจะหมดความรู้สึกลึกซึ้งกลัวหรือวิตกกังวล เลิกปกป้องตนเอง และให้ความร่วมมือช่วยเหลือกันชั้นเรียน

ลาฟอว์จ (LaForge. 1971 : 45 - 61) ได้ทำการทดลองศึกษาถึงวิธีการเรียนการสอนโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชน กับผู้เรียนในระดับปริญญาตรีและโท รวมทั้งผู้เรียนที่เรียน

วิชาชีพชั้นสูงด้วย ทีมมหาวิทยาลัยมิชิแกน ในฐานะวิทยากร ลาพอร์จได้จัดให้ผู้เรียนนั่งเป็นวงกลม ซึ่งมีอยู่ประมาณ 5 คน มีโมเดลท่อนวางอยู่ตรงกลางห้อง ก่อนเริ่มเรียน ผู้วิจัยได้อธิบายให้ผู้เรียนทราบถึงความหมายและวิธีการเรียนรู้ภาษาชุมชน วิทยากรยืนอยู่นอกวงกลม ภาษาที่นำมาทดลองสอนได้แก่ ภาษาอินโดนีเซีย และผู้นำใช้ระยะเวลาในการฝึกรวม 2 สัปดาห์ ส่วนภาษาจีนนั้น ทำการฝึกในสัปดาห์สุดท้าย วิทยากรปล่อยให้ผู้เรียนพูดคุยออกมาโดยอิสระว่าสิ่งที่เขาต้องการพูดเป็นภาษาอังกฤษวิทยากรถอดคำพูดของผู้เรียนเป็นภาษาที่เรียน แล้วให้ผู้เรียนพูดเลียนแบบตาม ในการดำเนินการสนทนานี้ใช้เวลาครั้งละประมาณ 15 นาที มีการบันทึกเสียงของผู้เรียนลงแถบบันทึกเสียง และนำมาเปิดให้ผู้เรียนฟัง ช่วยกันวิเคราะห์แก้ไขข้อผิดพลาดจากการวิจัย ผู้วิจัยทุกคนต่างเปิดเผยความเข้าใจออกมาว่า ในช่วงเวลาแห่งความเงียบที่เกิดขึ้นครั้งแล้วครั้งเล่า นั้น เป็นช่วงที่เขาต้องใช้ความคิดอย่างหนักถึงสิ่งที่ได้พูดออกไป และในช่วงเวลาที่เงียบนี้ ช่วยให้ได้พูดกับตนเองในประโยคต่าง ๆ ที่ได้ยินสมาชิกในกลุ่มพูด นอกจากนี้จากการที่นำเอาแถบบันทึกเสียงมาเปิดให้ฟัง ทำให้ได้ฝึกฝนการเรียนรู้ภาษาด้วยตนเองอย่างมากมาย จากผลสรุปของการวิจัยยังพบอีกว่า ผู้เรียนสามารถพูดภาษาที่เรียนได้ดีขึ้น และหลังจากที่ได้เรียนภาษาจีนไปแล้ว ก็สามารถพูดประโยคปฏิเสธ คำสรรพนาม และคำโคด ๆ ได้ ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง มีการสะท้อนความรู้สึกนึกคิดแก่กันและกัน

ธอมป์สัน (Thompson, 1981 : 12) ได้ทดลองใช้การเล่นบทบาทสมมติ (Role Playing) ในการทดสอบภาษาแก่ผู้เรียน ตามแนววิธีสอนภาษาโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชน เพื่อ สร้างบรรยากาศที่ดีสำหรับผู้เรียนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะอย่าง ซึ่งจะสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนได้แก้ไขข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์ของตน รวมทั้งได้เรียนรู้คำศัพท์ใหม่ ๆ จากการสนทนา และเพื่อให้ผู้เรียนได้มีอิสระในการใช้ภาษาอังกฤษ เฉพาะอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพขั้นซีกถามเพิ่มเติม วิทยากรก็ให้อิสระแก่ผู้เรียน สามารถซักถามได้ แต่จะไม่ให้คำอธิบายตรง ๆ แต่จะใช้วิธีการกระตุ้นให้ผู้เรียนช่วยกันคิดหาคำตอบ ในการประชุมสัมมนาครั้งต่อไป วิทยากรจะมองบทสนทนาที่ผู้เรียนพูดสนทนากันไปเมื่อช่วงเวลาที่แล้วให้แกผู้เรียนจากการประชุมสัมมนาครั้งนี้ สามารถช่วยให้ผู้เรียนได้แก้ไขปัญหาทางด้านไวยากรณ์ ตลอดจนช่วยลดความขลาดกลัวของผู้เรียนที่จะได้รับการแก้ไขข้อผิดพลาดจากผู้สอนโดยตรง นอกจากนี้ยังมีโอกาสได้เปิดเผยความคิดของตนเป็นภาษาอังกฤษอีกด้วย

กัลลาเกอร์ (Curran. 1976 : 110 ; citing Gallager. 1973) ได้ทำการทดลองประเมินผลการสอนภาษาโดยใช้วิธีสอนภาษาโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชน และวิธีสอนแบบเดิม (Traditional Approach) ว่าจะให้ผลแตกต่างกันอย่างไรในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บุคลิกภาพและเจตคติของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนภาษาต่างประเทศ โดยแบ่งผู้เรียนในระดับมหาวิทยาลัยออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองเรียนภาษาโดยวิธีสอนภาษาด้วยการเรียนรู้ภาษาชุมชน และเรียนภาษา 2 ภาษาพร้อมกันเป็นเวลาเดียวกันคือภาษาสเปน และภาษาเยอรมัน ส่วนกลุ่มควบคุมให้เรียนเพียงภาษาเดียวโดยวิธีสอนแบบเดิม จากผลการวิจัยพบว่า 1) การเรียนภาษาโดยวิธีสอนภาษาด้วยการเรียนรู้ภาษาชุมชน ทำให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้ภาษาดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งทางด้านความรู้ และการนำไปใช้ 2) การเรียนภาษาสองภาษาพร้อมกันเป็นเวลาเดียวกันสามารถกระทำได้ 3) ผู้เรียนที่ได้รับการสอนโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชน มีความรับผิดชอบดีขึ้นและใช้เวลาว่างไปศึกษาเพิ่มเติมตนเองโดยไม่ต้องมอบหมายงานให้ทำ

เดวิส (Davis. 1979 : 11 - 12) ได้นำวิธีสอนภาษาโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชนไปใช้ในโปรแกรมการเรียนภาษากับผู้เรียนในมหาวิทยาลัยโอไฮโอ ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเข้าร่วมในขบวนการเรียนรู้ในกลุ่ม และเพื่อลดภาวะความวิตกกังวลทางด้านการเรียนภาษาและการเรียนวิทยาศาสตร์ลง โดยผู้สอนสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถที่จะเข้าใจ และสามารถสนทนาภาษาอังกฤษเกี่ยวกับเรื่องราวทางอิเล็กทรอนิกส์กับนักวิศวกรรมชาวอเมริกัน ให้สามารถอ่านตำราอิเล็กทรอนิกส์ที่เขียนเป็นภาษาอังกฤษได้ ในการสอนแต่ละครั้ง ผู้สอนได้จัดชั้นเรียนให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพบปะพูดคุยกันสลับค่าละ 2 ครั้ง และมีการบันทึกเสียงการสนทนานั้นไว้โดยไม่ทำการแก้ไขข้อผิดพลาดโดยทันที การสนทนานี้ใช้เวลาครั้งละประมาณ 15 - 20 นาที ในตอนแรกกลุ่มผู้เรียนจะใช้ระยะเวลาประมาณ 7 - 10 นาทีเพื่ออภิปรายกันถึงเรื่องศัพท์เทคนิคบางตัวที่ยังไม่เข้าใจกัน อนึ่งในการนี้ ผู้สอนสามารถที่จะมอบหมายงานให้ผู้เรียนไปทำมาก่อน โดยให้ผู้เรียนไปอ่านบทความทางอิเล็กทรอนิกส์มาก่อนก็ได้ ผู้สอนทำหน้าที่ซักถามถึงคำศัพท์เทคนิคบางคำที่ผู้เรียนจดจำได้ แล้วจดลงบนกระดานดำ ต่อจากนี้จึงให้ผู้เรียนช่วยกันอภิปรายศัพท์ตัวนั้น และบันทึกเสียงพูดอภิปรายกันนั้นลงแถบบันทึกเสียงตลอดจนให้ผู้เรียนได้อภิปรายกันถึงเรื่องโครงสร้างทางไวยากรณ์ที่พบเห็นอยู่บ่อย ๆ ในตำราวิทยาศาสตร์ เช่น Passive, Non-progressive tenses เป็นต้น ในชั้นเรียน ผู้สอน

อาจจะนำเอาวัตถุที่ผู้เรียนยังไม่เคยพบเห็นกันมาก่อนเลย มาตั้งแสดงให้ดู แล้วเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถาม หรือพูดจาโต้ตอบกัน ต่อจากนั้นจึงให้ผู้เรียนพูดถึงข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์ โดยผู้สอนเขียนหัวข้อข่าวลงบนกระดานดำ เช่น King Khaled is a clinic in Cleveland. He had a successful heart operation. ผู้เรียนทุกคนได้อ่านข่าวนี้มาก่อนแล้วจากหนังสือพิมพ์ที่ใช้ภาษาของตน แล้วให้ผู้เรียนพูดสนทนากันเป็นภาษาที่เรียน ส่วนกิจกรรมในตอนท้ายบทเรียน ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสนทนากันอย่างอิสระ โดยไม่มีการชี้แนะหัวข้อเรื่องให้ หลังจากนั้นก็นำแถบบันทึกเสียงคำพูดของผู้เรียนในวันนั้นมาเปิดให้ทุกคนฟัง หากมีข้อผิดพลาด ผู้สอนจะหยุดแถบบันทึกเสียง ให้ผู้เรียนช่วยกันแก้ไขข้อผิดพลาดนั้นเอง หรือบางทีผู้สอนอาจจะถามคำถาม เช่น What kind of mistakes are you making? ซึ่งถ้าข้อผิดพลาดนั้น เป็นข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์หรือการออกเสียง ผู้สอนก็จะกระตุ้นให้ผู้เรียนช่วยกันคิดหาเหตุผล และแก้ไขให้ถูกต้อง หลังจากที่ได้มีการประมวลหัวข้อปัญหาต่าง ๆ เสร็จแล้วผู้เรียนจะได้มีโอกาสฝึกสนทนากันในเรื่องไวยากรณ์ที่ตนใช้ผิดบ่อย ๆ สืบค้นหาสุดท้ายของการเรียน ผู้สอนจะใช้เวลาพูดคุยกับผู้เรียนถึงปัญหาข้อผิดพลาดเหล่านั้นอีกครั้งหนึ่งเพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้ทราบถึงปัญหาทางด้านไวยากรณ์ และการออกเสียงที่กระจ่างชัดขึ้นจากการทดลองของเควิสครั้งนี้ปรากฏว่า ผู้เรียนมีความสามารถทางการเรียนและการอ่านตำราอิเล็กทรอนิกส์ที่เขียนไว้เป็นภาษาอังกฤษได้เร็วขึ้น และเข้าใจดีขึ้น นอกจากนี้ เควิส ยังได้ให้ข้อสังเกตว่า ผู้สอนควรจะนำเอาวิธีสอนภาษาโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชนไปใช้กับผู้เรียนที่มีพื้นฐานความรู้ทางด้านภาษาอังกฤษมาบ้างแล้ว จึงจะได้ผลดี

ลาฟอร์จ (LaForge. 1977 : 8 - 11, 19) ได้ทำการสอนภาษาโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชน ไปใช้ทดลองกับผู้เรียนชาวญี่ปุ่น ที่ Nanzan High School ทดลองกับนักเรียนชายอายุ 13 - 16 ปี และที่โรงเรียน Nanzan Junior College ทดลองกับนักเรียนหญิงอายุ 18 - 19 ปี โดยใช้เวลาทดลองนาน 3 ปี รวมทั้งมีการจัดกิจกรรมนอกชั้นเรียนด้วย จากการทดลองในระยะต้น ผู้เรียนทั้งสองกลุ่ม มีความรู้สึกวิตกกังวลมาก ในการที่มีผู้สอนอยู่ใกล้ ๆ ผู้เรียนต้องการเป็นอิสระ ต่อมาในระยะหลัง ผู้เรียนจึงค่อย ๆ มีความรู้สึกมั่นใจในการที่มีผู้สอนควรให้การช่วยเหลือ ส่วนในด้านการจัดกิจกรรมกลุ่มนอกชั้นเรียนพบว่า ผู้เรียนที่ Nanzan High School ใช้เวลาส่วนใหญ่ไปกับการท่องเที่ยวระยะที่ยุ่งยากซับซ้อน และพยายามจดจาศัพท์น่าเบื่อ ๆ คำ แต่อย่างไรก็ตาม หลังจากที่ได้ ลาฟอร์จ ทำการ

ทดลองไปได้ระยะหนึ่ง ก็พบว่า ผู้เรียนยังไม่ได้มีโอกาสพบปะพูดคุยกับเจ้าของภาษาชาวต่างประเทศเลย ทำให้การพัฒนาความรู้ความสามารถทางการพูดของผู้เรียนหยุดชะงัก ลาพอร์จจึงหันมาทำการทดลองใหม่ ตั้งแต่พัฒนาการเรียนรู้อาเซียนชั้นที่ 1 และทำไปเรื่อย ๆ จนถึงชั้นที่ 5 ผลปรากฏว่า ผู้เรียนยังคงมีความวิตกกังวลอยู่ ลาพอร์จจึงจัดให้ผู้เรียนได้มีการฝึกสนทนากันในกลุ่มเล็ก ๆ เช่น การฝึกพูดแนะนำตัว การฝึกการถาม - ตอบภายในกลุ่ม การฝึกพูดจาโต้ตอบกัน และการเล่าประสบการณ์ต่าง ๆ กันทั้งนี้ ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาญี่ปุ่นได้โดยลาพอร์จทำหน้าที่เป็นผู้ถอดคำของผู้เรียนเป็นภาษาอังกฤษและเพื่อให้การเรียนภาษาของผู้เรียนประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้น ผู้เรียนแต่ละคนจึงถูกชักถามให้เตรียมตัวตั้งคำถามเป็นภาษาอังกฤษ และพูดให้กลุ่มฟัง อาจจะให้ผู้เรียนคนอื่น ๆ ในกลุ่มซักถามก็ได้ แต่หลังจากที่ฝึกกิจกรรมนี้ไปได้ระยะหนึ่ง ก็ยังปรากฏว่า ผู้เรียนยังไม่เป็นอิสระอย่างสมบูรณ์จากกลุ่ม ดังนั้นเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จักบทบาทของ ผู้สอน และต้องการให้ผู้สอนช่วยแก้ไขข้อผิดพลาดให้ นอกจากนี้ ลาพอร์จ ยังได้จัดให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพูดคุยสนทนากับผู้สอน โดยแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ กลุ่มละประมาณ 10 - 15 คน แต่ละกลุ่มมีเวลาประมาณ 10 นาที สำหรับการสนทนากัน ผู้สอนมาให้การชี้แนะหัวข้อเรื่องแก่ผู้เรียน บ่อยครั้งที่ผู้เรียนค่อย ๆ ลดลง และหมดไปจนที่สุด ต่อจากนั้น ลาพอร์จ ได้จัดให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพูดคุยกันแบบตัวต่อตัว โดยแบ่งผู้เรียนออกเป็น 2 แถวสนทนากันเป็นคู่ ๆ ใช้เวลาสนทนาคู่ละประมาณ 3 นาที เปลี่ยนคู่สนทนากันไปเรื่อย ๆ จนครบใช้เวลาทำกิจกรรมทั้งหมดทั้งสิ้น 45 นาที จากผลการจัดกิจกรรม ผู้เรียนแต่ละคนรายงานว่า

- 1) รู้สึกสนุกสนานที่ได้รู้จักกับสมาชิกทุกคนในชั้น
- 2) ได้มีโอกาสใช้ภาษาอังกฤษด้วยความรู้สึกสบายใจในสถานการณ์ที่เหมือนกัน
- 3) รู้สึกมั่นใจมากขึ้นในการพูดคุยกับวิทยากร ในท้ายที่สุด

ลาพอร์จ ได้จัดให้มีการชมรมภาษาอังกฤษขึ้น โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้บางสิ่งบางอย่างที่อยู่นอกเหนือจากตำราวิชาการต่าง ๆ ฝึกให้ผู้เรียนรู้จักพูดโทรศัพท์เป็นภาษาอังกฤษ มีการสัมภาษณ์บุคคลต่าง ๆ พบปะสังสรรค์กับครอบครัวชาวต่างชาติ จากผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามวิธีสอนภาษาโดยการเรียนรู้อาเซียนครั้งนี้ ปรากฏว่าผู้เรียนชาวญี่ปุ่นทั้งสองกลุ่มมีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น และมีความสนใจในการเรียนดีขึ้น

ราฟ (Rapp. 1987 : 1050) ได้ศึกษาการเข้าใจความหมายในภาษาที่สอง (ภาษาฝรั่งเศส) ของนักเรียนระดับไฮสคูลชั้นปีที่ 4 โดยวิธีสอนด้วยการเรียนรู้อาเซียน

งานวิจัยนี้ได้สำรวจการเข้าใจความหมายในภาษาที่สองของนักเรียนในแต่ละบุคคล และระหว่างบุคคล มีการทดสอบธรรมชาติของการปฏิสัมพันธ์ของมนุษย์ และประสบการณ์การเรียนรู้ของนักเรียนด้วย ทดลองโดยให้นักเรียนเขียนบทสนทนาเกี่ยวกับกิจกรรมที่ทำประจำวัน และแต่งเรียงความโดยเลือกหัวข้อเรื่อง ตามแบบของ Mortimer Adler โดยมี Roman Jakobson เป็นผู้ช่วยในการเปลี่ยนความเข้าใจถูกต้องตามการใช้ภาษา ผลการวิจัยพบว่า การเปิดเผยถึงความรู้สึก ความสนใจ คุณค่า และความคิดรวบยอดของนักเรียนในบริบทที่เขียนนั้น สามารถสนองความต้องการของบุคคล และได้ประสบการณ์ที่มีค่าต่างจากเดิม ภาษานับเนื้อความ (Texts) แสดงให้เห็นถึงความรู้สึกที่แตกต่างในตนเองและการเข้าใจผู้อื่นของนักเรียน

งานวิจัยในประเทศ

ธีรบุรณั สมบูรณ์เกลิง (2524 : 39 - 46) ใช้วิธีสอนภาษาแบบกลุ่มสัมพันธ์ (Community Language Learning) สอนภาษาไทยให้กับนักเรียนจากประเทศออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และสหรัฐอเมริกา หลังจากการสอนสิ้นสุดลงแล้ว ผู้เรียนรู้สึกประทับใจมาก กล่าวคือ ผู้เรียนมีความรู้สึกว่าเขาสามารถพูดคุยภาษาไทยได้เอง และมีความเชื่อมั่นในตัวเองสูง เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มอื่นที่เรียนโดยวิธีสอนแบบอื่น

ทฤษฎี เตียวรัตนกุล (2526 : 90 - 96) ได้ทำการทดลองใช้วิธีสอนภาษาแบบกลุ่มสัมพันธ์ (Community Language Learning) สอนภาษาอังกฤษให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนบางคล้าวิทยาคม จ.ฉะเชิงเทรา จำนวน 10 คน เป็นระยะเวลา 1 เดือน หลังจากสิ้นสุดการสอนแล้ว ผลของการวิจัยพบว่า ความสามารถทางด้านทักษะการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังจากได้รับการสอน โดยวิธีสอนภาษาแบบกลุ่มสัมพันธ์มีมากกว่าก่อน ได้รับการสอนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และ .05

ศรีรัตน์ กาเนิดบุญ (2531 : 66) ทดลองใช้วิธีสอนภาษาแบบกลุ่มสัมพันธ์ (Community Language Learning) สอนภาษาอังกฤษให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพุทธจักรวิทยา จ.กรุงเทพฯ จำนวน 15 คน ทดลองสอน 40 ครั้ง ครั้งละ 20 นาที ผลของการวิจัยพบว่านักเรียนมีพัฒนาการในการเรียนภาษาอังกฤษก้าวหน้าขึ้นเป็นขั้นที่ 3:40% ขั้นที่ 4:33.33% และขั้นที่ 5:26.67%

ควรชนี บุทธเสรี (2528 : 56) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการฟัง-

พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 คน ที่เรียนโดยวิธีสอนแบบ การให้คำปรึกษากับการสอนตามคู่มือครูของหนังสือ Getting Through to People ผลของการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีผลสัมฤทธิ์ในด้านการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กล่าวโดยสรุป วิธีสอนโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชน (วิธีสอนภาษาแบบกลุ่มสัมพันธ์ วิธีสอนแบบการให้คำปรึกษา) เป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนการสอน ภาษาที่เป็นภาษาเป้าหมาย

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนตามแนววรรณฐาน

แนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบวรรณฐาน (Genre-Based Approach) การสอนภาษา ตามแนวทฤษฎีนี้ ยึดบทเรียนหรือกิจกรรมเป็นหลัก ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยป้อนที่สำคัญในการให้ รูปแบบภาษาแก่ผู้เรียน ดังนั้นบทเรียนหรือกิจกรรมนั้นต้องได้รับการพัฒนาอย่างถูกต้องและ เหมาะสมที่จะเป็นปัจจัยป้อนเพื่อให้เป็นรูปแบบของภาษาที่เหมาะสมด้วย และยึดหลักการ การพัฒนาจากแนวทฤษฎีทางภาษาศาสตร์เชิงระบบ (Systemic Linguistics) ซึ่งมี รายละเอียดดังต่อไปนี้ (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2534 : 24 - 27)

ทฤษฎีและหลักการ

แนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบวรรณฐาน (Genre-Based Approach) ได้รับการพัฒนา มาจากกลุ่มนักภาษาศาสตร์ชาวออสเตรเลียกลุ่มหนึ่ง ได้แก่ Jim Martin, Joan Rothery, Frances Christie, Brian Gray และ Mary Macken (Martin and Rothery. 1980 ; 1981 ; Christie. 1987 ; 1989) แนวทฤษฎีนี้จะยึดหลักเกี่ยวกับทฤษฎี ภาษาศาสตร์เชิงระบบ (Systemic Linguistic Theory) ของ M.A.K. Halliday ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญทางภาษาศาสตร์ระดับโลก และเป็นที่ยอมรับนับถือกันโดยทั่วไปในกลุ่มของ นักภาษา และผู้สอนภาษา ในสมัยปัจจุบันทฤษฎีภาษาศาสตร์เชิงระบบดังกล่าวจะเน้นการใช้ภาษา เพื่อการสื่อเนื้อความจากบริบทภาษานานาและเทศะต่าง ๆ ที่ใช้กันนในสังคมหรือชุมชนซึ่งย่อม จะมีสถานการณ์แวดล้อม และวัฒนธรรมที่แตกต่างกันไป และมีอิทธิพลต่อการใช้ภาษาของบุคคล ต่าง ๆ ในสังคมหรือชุมชนนั้น ๆ หลักการสำคัญของแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบวรรณฐานจะอิง

หลักการสำคัญของแนวทฤษฎีการสอนภาษาศาสตร์เชิงระบบ ดังจะแยกกล่าวตามประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. ภาษาและความหมาย (Language and Meaning)

ในสังคมหรือชุมชนหนึ่ง ๆ ย่อมมีภาษาเพื่อใช้ในการสื่อความหมายในการสื่อสารระหว่างบุคคลต่าง ๆ รูปของภาษาอันได้แก่ เสียง ระเบียบไวยากรณ์ คำ ซึ่งเป็นคำพูด ตัวอักษร หรือสัญลักษณ์ที่ใช้เป็นสื่อในการติดต่อสื่อสารย่อมจะผิดแผกแตกต่างกันไปด้วย แล้วแต่สภาพแวดล้อมของสถานการณ์ต่าง ๆ วัฒนธรรม สังคม และธรรมชาติ ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อการพัฒนารูปแบบภาษานั้น ๆ ทำให้เป็นที่เข้าใจและยอมรับกันในแต่ละสังคมหรือชุมชน ยกตัวอย่างเช่น ภาษาไทยมีรูปพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ ในการกำหนดเสียงแตกต่างจากภาษาอื่น ๆ เช่น ภาษาจีน และภาษาอังกฤษ ระเบียบไวยากรณ์ก็แตกต่างกัน การเรียงคำเป็นประโยคก็ย่อมแตกต่างกันไปด้วย เช่น ภาษาไทยใช้คำคุณศัพท์วางไว้หลังคำนาม แต่ภาษาอังกฤษคำคุณศัพท์ส่วนมากจะวางไว้หน้าคำนาม เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม แม้ว่ารูปของภาษาที่ใช้ในแต่ละสังคมหรือชุมชนจะแตกต่างกันในแต่ละภาษาทุกมุมโลก แต่เป้าหมายของการสื่อสารที่จะใช้ภาษาลั้น ๆ จะเหมือนกัน นั่นคือความเข้าใจเนื้อความ (Text) ที่ต้องการติดต่อสื่อสารโดยใช้ภาษาเป็นสื่อ ไม่ว่าจะเป็นการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน หรือแม้แต่การใช้ภาษาใบ้ หรือภาษากาย ความหมายของภาษาจึงเป็นหัวใจสำคัญในการใช้ภาษาการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลต่าง ๆ ในสังคมจะประสบความสำเร็จได้ก็ด้วยความเข้าใจความหมายในการติดต่อสื่อสาร ความสามารถในการเข้าใจเนื้อความของเรื่องในการสื่อสารจึงนับว่าเป็นทักษะสำคัญของมนุษย์ในชุมชน หรือสังคมที่พึงตระหนักเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนได้ในสังคมจากการติดต่อสื่อสาร

2. ภาษาและบริบทภาษา (Language and Context)

ความเข้าใจความหมายของภาษาในการติดต่อสื่อสารย่อมขึ้นอยู่กับบริบทภาษา หรือความแวดล้อมในสถานการณ์และวัฒนธรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในกาลและเทศะต่าง ๆ กัน การเข้าใจเนื้อความจากการติดต่อสื่อสารไม่ว่าจะเป็นภาษาพูดหรือภาษาเขียน บริบทภาษา (Context) ย่อมจะต้องได้รับการพิจารณาเป็นอันดับแรกเพราะบริบทภาษาจะเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้เนื้อความเป็นที่เข้าใจได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ความหมายของภาษาจึงจะชัด

เจนในการติดต่อสื่อสาร ยกตัวอย่างเช่น

ประโยคภาษาไทยที่ว่า ไม้ "ชัน" เวลาเช้า และเขา "ชัน" เมื่อคันทัน
คำว่า "ชัน" ทั้งสองประโยคมีรูปภาษาคือ เสียงตัวอักษร และสระ แบบเดียวกันทุกประการ
แต่ความหมายของคำว่า "ชัน" ในสองประโยคนี้ไม่เหมือนกันเลย "ชัน" ในประโยคนั้น
หมายถึงอาการส่งเสียงของไม้เวลาเช้า ส่วน "ชัน" ในประโยคที่สองนี้หมายถึงอาการที่
หมุนเพื่อทำให้นั่น

หรือในประโยคภาษาอังกฤษที่ว่า She is a "kind" person. และประโยค
What "kind" of tree is that? คำว่า "kind" ทั้งสองประโยค มีรูปแบบคือ เสียง
ตัวอักษร และสระ เหมือนกันทุกประการ แต่ความหมายของคำว่า "kind" ในสองประโยคนี้
ไม่เหมือนกันเลย "kind" ในประโยคนแรกมีความหมายว่า ใจดี มีเมตตา แต่ "kind"
ในประโยคที่สองมีความหมายว่าประเภทหรือชนิด

ดังนั้น การเข้าใจภาษาจึงไม่ใช่เพียงทำความเข้าใจคำ ระเบียบ ไวยากรณ์
หรือเสียงแยกเดี่ยวออกมาจากบริบทภาษาได้ ความเข้าใจภาษาจะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อเรามี
ความเข้าใจบริบทภาษา ซึ่งจะช่วยให้เนื้อความแน่นแฟ้นขึ้น (Halliday. 1985 : 5)

เนื้อความของภาษาอาจมีความสำคัญ 2 ประเด็นคือ

1. เป็นผล (Output หรือ Product) ของการสื่อความหมาย (Halliday.
1983 : 10) หมายถึง เนื้อความจะทำให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องราวได้ชัดเจนขึ้น
ว่าหมายถึงสิ่งใด

2. เป็นกระบวนการ (Process) ของการใช้ภาษา หมายถึง เนื้อความ
จะทำให้เข้าใจได้ว่าควรใช้ภาษาอย่างไร เพื่อให้การสื่อความหมายเป็นที่เข้าใจได้ในแต่ละ
ชนิดของลักษณะการพูดหรือการเขียน

ลักษณะของบริบทภาษาที่มีบทบาทในการทำให้เนื้อความมีความสำคัญและได้
ความหมายที่ชัดเจน คือ บริบทภาษาของสถานการณ์ต่าง ๆ (Context of Situation)
และบริบทภาษาของวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง (Context of Culture) บริบทภาษาของ
สถานการณ์ต่าง ๆ เป็นบริบทที่สำคัญมาก เพราะจะเป็นสื่อเนื้อความของสังคมหรือชุมชน ให้เห็น
ลักษณะของการใช้ภาษาอย่างจริงจังในสภาพแวดล้อม กาล และเทศะ บริบทภาษาของ
สถานการณ์ต่าง ๆ จะประกอบไปด้วยองค์ประกอบสำคัญของภาษา 3 ประการ ซึ่งจะมีอิทธิพล

ทำให้ความหมายของภาษาเปลี่ยนแปลงไปได้ดังนี้

1. เรื่องราว (Field) หมายถึง เนื้อหาของสิ่งที่เรากำลังพูด หรือข้อความที่อ่านหรือเขียนเพื่อการติดต่อสื่อสาร ซึ่งเราถือว่าเป็นข้อความต่อเนื่อง (Discourse) โดยอาจเป็นได้ทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน เรื่องราวในข้อความต่อเนื่องนี้จะบอกได้ว่าอะไรกำลังเกิดขึ้น เช่น เรากำลังพูดถึงกีฬาชนิดหนึ่ง เรื่องราวที่เรากำลังสื่อข้อความนั้น

2. ความสัมพันธ์ของผู้ใช้ภาษา (Tenor) หมายถึง การใช้ภาษาระหว่างผู้ใช้ภาษาในข้อความต่อเนื่องเพื่อการสื่อสาร ซึ่งจะทำให้การใช้ภาษา เช่น การเลือกใช้คำ การวางโครงสร้างประโยค การใช้เสียง ฯลฯ แตกต่างกันไปได้ในแต่ละสถานการณ์ เช่น ผู้ที่กำลังรายงานเกี่ยวกับกีฬาเป็นผู้รายงานข่าววิทยุ ภาษาที่ใช้ของผู้รายงานข่าวก็จะมีลักษณะเป็นการรายงาน ไม่มีการใช้สรรพนามหรือคำนามเฉพาะเจาะจงกับผู้ใดผู้หนึ่ง จะพูดกล่าวโดยทั่ว ๆ ไป ความสัมพันธ์ของคนรายงานข่าวกับผู้ฟัง จะเป็นการกำหนดการใช้ภาษาในลักษณะดังกล่าว หากผู้พูด 2 คน ซึ่งเป็นเพื่อนสนิทกันพูดคุยกันเกี่ยวกับเรื่องกีฬาแสดงความเห็นเกี่ยวกับกีฬาที่แข่งขันกันมา ผู้พูดนั้นก็จะมีลักษณะภาษาอีกแบบหนึ่ง แตกต่างจากรายงานข่าวของผู้รายงานข่าวกับผู้ฟัง การใช้ภาษาของผู้ใช้ภาษาระหว่างคน 2 คน พูดคุยกันนั้นย่อมจะใช้ภาษาที่แตกต่างกันไปได้ แม้จะเป็นเรื่องเดียวกันก็ตาม

3. วิธีในการใช้ภาษา (Mode) หมายถึง วิธีการสื่อความหมายของภาษา ภาษาที่ใช้ในบริบทต่าง ๆ จะมีวิธีการสื่อความหมายได้หลายอย่าง เช่น เป็นภาษาพูด ภาษาเขียน หรือใช้ภาษาภาพจากการ์ตูน เป็นต้น

ตัวอย่าง การรายงานเรื่องการแข่งขันฟุตบอลของนักข่าวที่เสนอต่อผู้ฟัง ใช้ภาษาพูดมาใช้ภาษาเขียน แต่ด้านนักรายงานให้ผู้อ่าน เช่น ลงข่าวหนังสือพิมพ์ภาษาที่ใช้จะเป็นภาษาเขียน ซึ่งย่อมจะมีลักษณะภาษาในการใช้ภาษาต่างกันทั้งในภาษาพูดและภาษาเขียน

จะเห็นได้ว่าองค์ประกอบทั้ง 3 อย่าง ในบริบทของสถานการณ์ภาษานั้นมีอิทธิพล ทำให้การใช้ภาษาแตกต่างกันไปในลักษณะต่าง ๆ ทั้งสิ้น ซึ่งจะทำให้ข้อความในแต่ละบริบทนั้นแตกต่างกันไปด้วย ตามกาลและเทศะของการใช้ภาษาที่เหมาะสมในแต่ละสถานการณ์หรือสิ่งแวดล้อม

บริบททางวัฒนธรรม (Context of Culture) ในแต่ละสถานการณ์ที่เราใช้ภาษากันนั้น ย่อมเกี่ยวข้องกับเรื่องราวในชีวิตประจำวัน ซึ่งย่อมจะเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมที่ยอมรับ

กันในแต่ละสังคมหรือชุมชนด้วยการใช้คำ สำนวนต่าง ๆ ย่อมจะแตกต่างกันไปตามวัฒนธรรมที่ เกี่ยวข้องกับสังคมหรือชุมชนนั้น ๆ เนื้อความในบริบททางวัฒนธรรมย่อมจะแตกต่างกันไปด้วยใน แต่ละสังคม หรือชุมชนนั้น ๆ ยกตัวอย่าง เช่น ในภาษาไทยที่ใช้กันในบ้านภาคอีสาน คำว่า "กูตัว" เมื่อเราอาบน้ำคนอีสานจะพูดว่า "กูซำโคล" หรือในภาษาอังกฤษ "First Floor" หมายถึง ชั้นที่ 1 ของตึก แต่ในสหรัฐอเมริกาหมายถึงชั้นใต้ดิน (Basement) เป็นต้น เมื่อเราเข้าใจ ว่าวัฒนธรรมกับเนื้อความที่ใช้อยู่ใน มีความหมายอย่างไรในแต่ละบริบทหนึ่ง ๆ ความเข้าใจ ความหมายที่แท้จริงของการใช้ภาษานั้นก็ย่อมจะชัดเจนขึ้น

3. ภาษาและท่าเียบภาษา (Language and Register)

เมื่อบริบทภาษามีอิทธิพลทำให้ "เนื้อความ" ของสารที่สื่อสารกันเป็นที่เข้าใจ และมีความหมายชัดเจนขึ้น องค์ประกอบของบริบทภาษาก็มีอิทธิพลที่จะทำให้ลักษณะของการใช้ ภาษาต่างกัน บริบทภาษาในแต่ละสถานการณ์ หรือวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องแตกต่างกันไป ท่าเียบ ภาษา (Register) หรือศัพท์เฉพาะที่ใช้ในแต่ละสถานะก็ย่อมแตกต่างกันไปด้วย เช่น เมื่อพูดถึง พระเจ้าแผ่นดิน ท่าเียบภาษาที่ใช้เฉพาะ อันได้แก่ คำราชาศัพท์ก็จำเป็นต้องนำมาใช้ให้ถูกต้อง เหมาะสมท่าเียบภาษาจึงมีความสัมพันธ์กับบริบททางภาษาที่แตกต่างกันไปตามกาลและเทศะ ตามเรื่องราวกล่าวถึงตามความสัมพันธ์ของผู้ใช้ภาษา และตามลักษณะวิธีการในภาษาเพื่อการฟัง การพูด การอ่าน หรือการเขียน เป็นต้น

ท่าเียบภาษาจึงแตกต่างกันไปตามลักษณะของบริบทภาษาที่ใช้

4. การเรียนรู้ภาษาในบริบท (Language Learning in Context)

การเรียนรู้เพื่อการใช้ภาษาทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน ควรเริ่มจากการรับรู้แบบ ภาษาที่ถูกต้อง ตามลักษณะของบริบทภาษาต่าง ๆ ในสถานการณ์ต่าง ๆ รวมทั้งเกี่ยวข้องกับ วัฒนธรรมต่าง ๆ ด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อความของภาษาในบริบทนั้นได้อย่างถูกต้อง จึงจะนับได้ว่าผู้เรียนภาษาได้อย่างมีความหมาย

ลักษณะของบริบทภาษาและเนื้อความต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับรูปแบบที่ถูกต้อง จากการเลียนแบบการฝึกหัดภายใต้การควบคุมของผู้สอน และจากการหาประสบการณ์ฟัง พูด อ่าน และเขียนด้วยตนเอง จากตัวอย่างรูปแบบภาษาที่เคยเรียนไป แบบหรือชนิดของภาษา หรืออรรถ

ลักษณะนั้นนักภาษาศาสตร์การศึกษาใช้คำจากภาษาฝรั่งเศสว่า "Genre" ซึ่งหมายถึงแบบหรือชนิดของเนื้อความต่าง ๆ ในแต่ละบริบทของสถานการณ์และวัฒนธรรม ซึ่งหมายถึงจุดมุ่งหมายที่แน่นอน คายตัวในการให้ผู้รู้ภาษาประสบความสำเร็จในการใช้ภาษา ซึ่งนักวางหลักสูตรผู้สอนและผู้เรียนภาษาจำเป็นต้องยึดเป็นหลักในการเรียนการสอนภาษา ผู้สอนสามารถนำอรรถลักษณะของเนื้อความต่าง ๆ มาใช้เป็นรูปแบบของกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งผู้เรียนจะมีโอกาสฝึกฝน และใช้ภาษาเป็นอิสระได้เป็นของตนเองมากที่สุด

อรรถลักษณะของภาษา (Genre)

อรรถลักษณะของภาษาจะมีเป้าหมายในตัวเองที่ชัดเจนที่จะสื่อความให้ผู้ฟัง (หากเป็นภาษาพูด) และผู้อ่าน (หากเป็นภาษาเขียน) สามารถเข้าใจเนื้อความที่ได้ฟัง หรือผู้เขียนมีเจตนาอย่างไรในการสื่อความ เช่น ผู้พูดหรือผู้เขียนมักกล่าวถึงเรื่องโดยทั่วไป หรือเฉพาะเจาะจง เป็นความรู้สึกส่วนตัวหรือเป็นความเห็นกลาง ๆ โดยทั่วไป เป็นต้น

การเข้าใจอรรถลักษณะของเนื้อความต่าง ๆ จะทำให้การฟัง หรือการอ่านชัดเจนขึ้น การจับใจความสำคัญของเรื่อง การหารายละเอียดของเรื่องราวทั้งการแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ เกี่ยวกับเนื้อความที่อ่าน จะทำได้ง่ายขึ้น เพราะคนฟังหรือคนอ่านมีจุดมุ่งหมายในการอ่านที่แน่นอนและชัดเจน นอกจากนี้แล้วการลำดับความคิดตามเนื้อความจะเป็นได้ง่ายขึ้นด้วย หากผู้ฟังหรือผู้อ่านเข้าใจอรรถลักษณะต่าง ๆ ของเนื้อความนั้น เพราะในแต่ละอรรถลักษณะจะมีลำดับของการดำเนินเนื้อความที่แน่นอน เป็นขั้นเป็นตอน ตั้งแต่เริ่มเนื้อความในบริบทจนกระทั่งจบ ลำดับของการดำเนินเนื้อความในแต่ละอรรถลักษณะจะมีการลำดับเนื้อความแตกต่างกันไปบ้างเหมือนกัน การใช้ภาษาในแต่ละอรรถลักษณะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทำเนียบภาษาจะเปลี่ยนแปลงไปตามอรรถลักษณะในแต่ละเนื้อความของบริบทหนึ่ง ๆ ด้วย เช่น การเขียนเรื่องที่มีอรรถลักษณะ เป็นการรายงานเพื่อให้ความรู้ ภาษาที่ใช้จะเป็นภาษากลาง ๆ ไม่ใช้คำสรรพนามเฉพาะเจาะจง เช่น จะนำใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 1 แต่จะใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 3 แทน เป็นต้น ระเบียบวาทกรรมต่าง ๆ ที่จะต้องสัมพันธ์ ในการวางประโยคก็จะแตกต่างกันไปด้วย ทำให้การใช้วาทกรรมมีระบบและเปลี่ยนแปลงไปตามอรรถลักษณะของเนื้อความที่พูดหรือเขียน เช่น การใช้คำสันธาน การใช้คำบุพบท และการใช้คำวิเศษณ์ต่าง ๆ

ในภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ อรรถลักษณะของภาษาทั้งที่เป็นภาษาพูดและภาษาเขียนมีหลายชนิดดังจะยกตัวอย่างอรรถลักษณะที่สำคัญที่ใช้อยู่ทั่วไปในการสื่อความ ดังนี้

1. เรื่องเล่าจากประสบการณ์ (Recount)
2. รายงาน (Reprot)
3. การอธิบาย (Explanation)
4. เรื่องเกี่ยวกับความคิดเห็น (Exposition)
5. วิธีการ (Procedure)
6. เรื่องเล่าหรือบรรยายเชิงจินตนาการ (Narrative)
7. อภิปราย (Discussion)
8. การสังเกต (Observation)

อรรถลักษณะดังกล่าว โดยทั่วไปจะมีรายละเอียดของโครงสร้างในการดำเนินเรื่องของเนื้อความ เพื่อการสื่อความหมายของภาษา และลักษณะของภาษาดังนี้

1. เรื่องเล่าจากประสบการณ์ (Recount) เป็นเรื่องที่เขียนเล่าถึงเหตุการณ์ที่ผ่านมา และจากประสบการณ์ของผู้เขียน

1.1 ลักษณะโครงสร้างในการดำเนินเรื่องของเนื้อความ

- 1.1.1 เริ่มด้วยบทนำ
- 1.1.2 มีลำดับของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง
- 1.1.3 มีบทสรุป

1.2 ลักษณะของภาษา

- 1.2.1 มีคำวิเศษณ์บอเวลาและลำดับของเหตุการณ์
- 1.2.2 อ้างถึงบุคคลอย่างเฉพาะเจาะจง
- 1.2.3 เป็นเรื่องเล่าซึ่งจะเป็นเรื่องในอดีต
- 1.2.4 มีคำเชื่อมเพื่อบอกลำดับการเกิดเหตุการณ์ก่อนหลัง และให้

ใจความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน เช่น แล้วดังนั้น จากนั้น ต่อจากนั้นก่อนหน้านี้ หลังจาก ฯลฯ

- 1.2.5 ตอนท้ายของเรื่องจะบอกคำนิยมหรือความเห็นส่วนตัว

ตัวอย่าง

I'm a reporter for a daily newspaper. Last week I was very busy. I did a lot of work. As a result, I didn't have time to go to the movies, and I didn't go to the gymnasium, I did some new assignments every day. I went to different parts of town to get information about a tennis match, a fire, a robbery, an accident, and a meeting. Then I wrote articles about them.

2. รายงาน (Report) เป็นการเขียนเพื่อให้ความรู้แก่ผู้อ่าน

2.1 ลักษณะโครงสร้างในการดำเนินเรื่องของเนื้อความ

2.1.1 จะมีบทนำ โดยกล่าวถึงเรื่องโดยทั่ว ๆ ไป ซึ่งอาจจะให้คำจำกัดความหรือนิยามทั่วไปของเรื่อง

2.1.2 บอกรายละเอียดของเรื่องนั้น ๆ เช่น ประเภท ลักษณะท่าที หรือลักษณะของพฤติกรรม คุณค่าที่มีต่อมนุษย์ ฯลฯ

2.2 ลักษณะของภาษา

2.2.1 ใช้คำหรือภาษาเป็นกลางไม่เฉพาะเจาะจง

2.2.2 มีคำกริยาแสดงอาการ การกระทำ การแสดง ความเป็นเจ้าของ เช่น เป็น อยู่ คือ ฯลฯ

2.2.3 อาจมีหัวข้อกล่าวนำเป็นเรื่อง ๆ

2.2.4 มักเป็นประโยคบอกเล่า

ตัวอย่าง

Diamonds are very valuable. The largest and most perfect diamonds are cut up into gems. These diamonds are so valuable that the one size of them maybe worth thousands of dollars

The smallest and least perfect diamonds are used in industry.

Some of them are mixed with powdered metals to make grinding wheels. Such a grinding wheel is needed for polishing very hard steel.

The diamond is the hardest substance known. Diamonds are so hard that they may be used for cutting and polishing steel plates.

3. การอธิบาย (Explanation) เป็นการเขียนเกี่ยวกับสาเหตุและกระบวนการของการเกิดปรากฏการณ์ต่าง ๆ โดยให้รายละเอียดเกี่ยวกับเหตุการณ์ และผลว่าเกิดขึ้น ได้อย่างไร และเหตุใดจึงเกิดขึ้น

3.1 ลักษณะโครงสร้างในการดำเนินเรื่องของเนื้อความ

3.1.1 บอกหลักการ สาเหตุและผล บอกลักษณะของเหตุการณ์นั้น ๆ

3.1.2 ลักษณะของภาษา

3.2 ลักษณะของภาษา

3.2.1 เป็นประโยคบอกเล่า

3.2.2 ใช้ภาษาเป็นกลางไม่เฉพาะเจาะจง

3.2.3 มีคำสันธานเชื่อมประโยค เพื่อบ่งบอกความเป็นเหตุเป็นผลต่อกัน

3.2.4 ใช้คำวิเศษณ์เพื่อการขยายความของการกระทำให้ชัดเจนขึ้น

ตัวอย่าง

We all live on the Earth. But what is the Earth like ? The Earth is round and made up of land. But the water doesn't cover up all the land. Some of the land rises above the water. An astronaut, traveling into space not far above the Earth, sees green on the land. Do you know what green is? Green is the color of trees and other plants living on the Earth. What else lives on the Earth? Many kinds of animals live on the Earth. People are animals too. And don't forget all the plants and fish and other animals that live in the sea. The Earth is covered with living things.

4. เรื่องเกี่ยวกับความคิดเห็น (Exposition) เป็นการเขียนแสดงความคิดเห็นส่วนตัวหรือความคิดของตนเองหรือของผู้อื่นที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อาจจะเป็นการถกเถียงหรือโต้แย้ง

4.1 ลักษณะโครงสร้างในการดำเนินเรื่องของเนื้อความ

4.1.1 แสดงเหตุผลเกี่ยวกับเรื่องที่เขียนหรือแสดงความคิดเห็น
(เช่น แสดงประโยชน์หรือความสำคัญ)

4.1.2 มีข้อความหรือประโยคสนับสนุนเหตุและผลที่เสนอในแต่ละความคิด

4.1.3 มีบทสรุปย้ำการแสดงความคิดเห็นของตน เพื่อเน้นความสำคัญของเรื่องให้น่าสนใจและน่าเชื่อถือ

4.2 ลักษณะของภาษา

4.2.1 มีข้อความหรือเนื้อความที่เกี่ยวกับความคิดเห็นของตนเอง

4.2.2 มีประโยคสนับสนุนหรือมีการขยายความในแต่ละความคิด

4.2.3 ใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 1 และบุรุษที่ 3 ในการกล่าวถึง

4.2.4 มีคำแสดงเจตคติ

ตัวอย่าง

I am sure seaweed is good food and there is a lot of iron in it. Iron is good for the blood and the heart. Some Welsh and Irish people make bread with seaweed. People also use it to make jelly and ice cream. The Japanese usually eat the seaweed in a soup. Now you can imagine how good and delicious food the seaweed is.

5. วิธีการ (Procedure) เป็นการเขียนแนะนำการปฏิบัติ ซึ่งจะกล่าวถึงวิธีการกระบวนการ หรือขั้นตอนการปฏิบัติที่ชัดเจน

5.1 ลักษณะโครงสร้างในการดำเนินเรื่องของเนื้อความ

5.1.1 ต้องมีจุดมุ่งหมายในการเขียนที่แน่นอน

5.1.2 ำท้ายละเอียดของวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

5.1.3 เรียงลำดับขั้นตอนการปฏิบัติ

5.2 ลักษณะของภาษา

5.2.1 เป็นประโยคคำสั่ง

5.2.2 ใช้คำกริยาที่บ่งบอกการปฏิบัติ

5.2.3 ใช้ภาษาเป็นกลาง ๆ ไม่เฉพาะเจาะจง ไม่อ้างอิงตัวบุคคล

5.2.4 ใช้คำนาม

ตัวอย่าง : How to make Jack -O'-lantern

You will need:

a pumpkin (or a turnip) a felt pen

a sharp knife a candle (or torch)

a spoon

Procedure :

1. Cut off the top of the pumpkin or turnip and scoop out the pulp with the spoon. Save the top to use as a lid.

2. Next draw on the eyes, nose and mouth with the felt pen. Now cut them out carefully

3. You can light your Jack - O' - lantern with the candle or torch place inside.

4. Put the top back on and your lantern is ready.

6. เรื่องเล่าหรือบรรยายเชิงจินตนาการ (Narrative) เป็นการเขียนเรื่องเล่า จินตนาการส่วนมากจะเป็นเรื่องนิทานหรือนิยาย

6.1 ลักษณะโครงสร้างในการดำเนินเรื่องของเนื้อความ

6.1.1 มีการนำเรื่อง กล่าวความเป็นไปของเรื่อง บ่งบอกตัวบุคคล สถานที่หรือเวลา

6.1.2 มีลำดับของเหตุการณ์ในเรื่อง

6.1.3 แสดงปัญหาของเรื่อง

6.1.4 แสดงการคลี่คลายของเรื่องหรือการแก้ปัญหา

6.1.5 อาจาคติพจน์ หรือข้อเตือนใจท้ายเรื่อง

6.2 ลักษณะของภาษา

6.2.1 เป็นเรื่องเล่าในอดีต หรือเป็นเรื่องที่ผ่านมาแล้ว

6.2.2 ใช้บุพบทบ่งบอกเวลา สถานที่

6.2.3 ใช้สรรพนามบุรุษที่ 1 ในการกล่าวถึงหรืออ้างอิงบุคคล หรือสิ่งของอื่น ๆ

6.2.4 อาจมีการชัก ย้ำเรื่อง

6.2.5 ใช้คำสันธานเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของเรื่องและบ่งบอกความเป็นเหตุเป็นผล ความคล้ายตามและความขัดแย้ง ฯลฯ

ตัวอย่าง

Once upon a time, there lived a very poor farmer who had nothing but a goose. He fed it well and it grew up. One day the goose laid an egg. To the farmer's surprise, the egg was pure gold the goose had laid a golden egg. The farmer was very glad. He sold the egg for a large sum of money.

Every day the goose laid a golden egg and the poor farmer became richer and richer. But he did not think he was rich enough. He wanted to have a big and beautiful house for his family, diamonds and rubies for his wife and daughters, and more land and houses for his sons. "One golden egg a day is not enough," the farmer thought. "I want all the golden eggs now. But how shall I get them? Ah yes, I must kill the goose,"

When he woke up the next morning, therefore, he called the goose at once which came to him trustingly. Quickly the man grabbed its neck and wrung it. Then he cut open the goose. Alas, there were no golden eggs inside. Now he did not have even one golden egg a day.

7. การอธิบาย เป็นการเขียนเพื่อแสดงถึงเหตุผลและความจำเป็นซ้ำให้เห็นข้อดีข้อเสีย เป็นการจูงใจให้อ่านคล้อยตาม

7.1 ลักษณะโครงสร้างในการดำเนินเรื่องของเนื้อความ

7.1.1 กล่าวถึงข้อขัดแย้ง หรือสนับสนุนโดยมีการอ้างอิงแสดงผล

7.1.2 ตอนท้าย กล่าวเสนอแนะ เชิงสรุปว่า ควรทำหรือสนับสนุนอย่างไร โดยย้ำหลักการหรือความสำคัญของเรื่อง เช่นเดียวกับบทนำ

7.2 ลักษณะของภาษา

7.2.1 มีข้อความแสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องของตนเองและผู้อื่น

7.2.2 ใช้ประโยคบอกเล่า

7.2.3 มีข้อความสนับสนุนหรืออ้างอิงหรืออ้างเหตุผล

7.2.4 ใช้คำเชื่อม เช่น คำสันธาน คำบุพบท คำวิเศษณ์ เพื่อแสดงความขัดแย้งคล้อยตามหรือเป็นเหตุเป็นผลแก่กัน

ตัวอย่าง : Give up smoking !

You know Marlboro, Winston or Krongthip. They are the names of cigarettes. Cigarettes are a form of habit-forming drug. If you smoke then, you will need them very often, more and more Smoking isn't good for anyone. Althouth, it is bad, peolpe still smoke. It can destroy your lungs if you smoke every day for a long time. Day after day you will have bad health. You may become a cancer patient. That's not all. Anyone around you can get the smoke of cigarettes and that is bad for their health too. The smoke can spread very far in the air and make air pollution. And cigarette ends make the floor dirty. But there are ways to quit smoking. The first is to decrease the amount you smoke in one day. The second is avoid smoking public places such as hospitals and restaurants. But the most important is your mind. If you really want to give up, you can.

Dont think about it in your spare time. Try to find something to do.
If you want to live in this beautiful world for a long time, give up
smoking today.

8. การสังเกต (Observation) เป็นการเขียนเพื่อให้ความเห็นและให้รายละเอียด
ของการสังเกตสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

8.1 ลักษณะโครงสร้างในการดำเนินเรื่องของเนื้อความ

8.1.1 มีบทนำเกี่ยวกับสิ่งที่สังเกต ป่งเวลาหรือสถานที่

8.1.2 มีลำดับของการบอกรายละเอียด

8.1.3 ให้ความเห็นเกี่ยวกับการสังเกต

8.2 ลักษณะของภาษา

8.2.1 มีคำวิเศษณ์บ่งบอกเวลาหรือสถานที่ และลำดับของการบอก

รายละเอียด

8.2.2 ใช้คำคุณศัพท์บอกลักษณะของคำนามต่าง ๆ

8.2.3 ใช้ภาษาเป็นกลาง ๆ ไม่เฉพาะเจาะจงในการอ้างอิง

ตัวอย่าง

Germ

These living seeds in the air are called germs. Germs are like
seeds ; they grow. They do not grow by becoming larger ; they grow by
becoming more in number. They grow very quickly. One germ becomes
two ; two germs become four, four germs become eight - sixteen - thirty -
two - sixty - Four

ประโยชน์ของการสอนภาษาตามแนวทฤษฎีอรรถฐาน

วิภาดา ประสารทวิทย์ (2535 : 53) ได้สรุปประโยชน์ของการสอนภาษาตามแนวทฤษฎีอรรถฐานเป็นข้อ ๆ ดังต่อไปนี้

1. ผู้เรียนได้รับความสนุกสนานจากกิจกรรมการเรียนรู้การสอนทุกขั้นตอน เช่น การที่ได้ดูภาพ แล้วช่วยกันทายเรื่องราวเกี่ยวกับภาพ
2. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะทางภาษาอย่างเป็นธรรมชาติโดยเน้นความเข้าใจความหมายหรือความคิดรวบยอด ก่อนที่จะเข้าใจเสียง และสัญลักษณ์ในลักษณะของบูรณาการ เช่นในขั้นตอนที่ 1 และ 2
3. ผู้เรียนมีโอกาสได้ฝึกการใช้ภาษาในทักษะต่าง ๆ ในลักษณะบูรณาการตั้งแต่ในขั้นตอนที่ 1 ถึงขั้นตอนสุดท้าย โดยกิจกรรมต่าง ๆ เช่นการซักถาม การได้ตอบ และการเล่าเรื่อง
4. ผู้เรียนมีโอกาสได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้ฝึกการทำงานแบบประชาธิปไตย การยอมรับฟังความคิดเห็น และการฝึกความรับผิดชอบต่อการทำงาน
5. ผู้เรียนมีโอกาสแสดงความสามารถเฉพาะด้านและเกิดความคิดสร้างสรรค์ ได้หลายรูปแบบ เช่นการสร้างเรื่องเอง การแสดงบทบาทสมมติ เป็นต้น

งานวิจัยที่เกี่ยวกับการสอนตามแนวอรรถฐานในต่างประเทศ

เคน ฮีแลนด์ (Ken Hyland. 1990) ได้ทำการวิจัยศึกษาผลของการสอนคำอธิบายอรรถลักษณะที่มีต่อการเขียนเรียงความภาษาอังกฤษเชิงโต้แย้ง (Argumentative Essay) พร้อมทั้งนำเสนอรูปแบบภาษาของการเขียนการเรียงความลักษณะนี้ ซึ่งปรากฏว่ามีประโยชน์มากและส่งผลกระทบต่อคุณภาพของงานเขียนมากที่สุด

เลวิส (Lewis. 1983) ได้ทำการวิจัยเรื่องบทบาทของความสนใจที่มีต่อความคล่องในการเขียน และคุณภาพของการเขียน จากการที่ได้สัมภาษณ์ และได้กรอกแบบสอบถามเกี่ยวกับความสนใจของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาทั้งนักเรียนที่ใช้ภาษาที่สองและไม่คล่องพบว่า เด็กผู้หญิงมีความสนใจอรรถลักษณะต่าง ๆ โดยเฉพาะการแสดงความคิดเห็น และเขียนเรื่องราวส่วนตัว ส่วนเด็กผู้ชายชอบอรรถลักษณะต่าง ๆ พอ ๆ กัน แต่สรุปว่า การที่เด็กชอบที่จะเรียนวิธีการใช้ภาษาตามสถานการณ์ต่าง ๆ หลายรูปแบบ หรือหลายอรรถลักษณะส่งผลให้เด็กชอบงานเขียน และเขียนได้คล่องขึ้น

เชคเตอร์ และเชคเตอร์ (Shechter and Schechter. 1987 : 23 - 25) ได้ศึกษาความสามารถในการอ่านและเขียนตามแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐาน ของเด็กนักเรียนในเมืองซึ่งต่างวัฒนธรรมในห้องเรียนเดียวกัน จำนวน 30 คน ระดับ 5 ใช้การวิจัยแบบสังเกตพฤติกรรม (Ethnographic Observation) ใช้เวลา 1 ปี เนื้อหาที่ใช้ในการสอนคืออรรถลักษณะ 2 ชนิด คือ เรื่อง นวนิยายวิทยาศาสตร์ และเรื่องจินตนาการ (Science Fiction Versus Fantasy) จากนั้นผู้สอนและผู้วิจัยทำการประเมินผลการเรียนรู้ภาษาและความเข้าใจเรื่องราวจากการสัมภาษณ์และการเขียนเล่าเรื่อง ผลการวิจัยพบว่า บริบทที่นำมาใช้นั้นช่วยทำให้นักเรียนมีความเข้าใจภาษาและการใช้ภาษาได้อย่างดียิ่ง

มาร์แชล (Marshall. 1991 : 3 - 13) ได้นำแนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐานมาใช้ในการเขียนรายงาน (Report Writing) ในวิชาเฉพาะสาขากับนักศึกษาในมหาวิทยาลัย เทคโนโลยี Papua New Guinea สาขาวิทยาศาสตร์ ซึ่งใช้ภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ ผู้สอนได้ฝึกการใช้รูปแบบทางภาษา เพื่อให้นักศึกษาสามารถที่จะใช้โครงสร้างการเขียนรายงานในวิชาเฉพาะสาขาเพื่อสื่อความคิด สำหรับการประเมินผลงานของนักศึกษานั้นได้ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วย ซึ่งผู้สอนได้รับความสะดวกมากเพราะโปรแกรมนี้จะช่วยตอบคำถาม และให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักศึกษาในการเขียนรายงานทุก ๆ ด้าน เช่น จุดมุ่งหมาย เครื่องมือและเนื้อหาที่ใช้ วิธีการ ผลการทดสอบ เป็นต้น ยิ่งไปกว่านั้น ผลประโยชน์ของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ยังช่วยให้ผู้สอนสามารถประเมินผลงานเขียนรายงานได้อย่างถูกต้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนตามแนวอรรถฐานในประเทศไทย

ภาสกร แจ่มจันทร์เกษม (2534 : 134) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ และความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนด้วยแนวทฤษฎีการสอนแบบอรรถฐาน กับวิธีสอนตามคู่มือ ผลการวิจัยปรากฏว่านักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนด้วยแนวทฤษฎีการสอนแบบอรรถฐาน มีความสามารถในการอ่านและความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษแตกต่างจากกลุ่มที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ ส่วนความคิดสร้างสรรค์ทางภาษานั้น นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วิภาดา ประสารทรัพย์ (2535 : 92) ได้วิเคราะห์เปรียบเทียบพัฒนาการของการ

เขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนเขียนด้วยวิธีสอนเขียนตามแนววรรณฐาน กับวิธีสอนเขียนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีความสามารถเชิงพัฒนาการของการเขียนภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกัน นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความสามารถเชิงพัฒนาการของการเขียนภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุปจากผลการศึกษาครั้งนี้จะเห็นได้ว่าการสอนที่ยึดแนวทฤษฎีวรรณฐานจะช่วยทำให้ผู้เรียนสามารถสื่อความคิดได้ง่ายขึ้นเพราะมีรูปแบบที่ชัดเจน

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมนุษยสัมพันธ์

มนุษยสัมพันธ์

1. ความหมาย

พินัส หันนาคินท์ (2524 : 120) ให้ความหมายของมนุษยสัมพันธ์ไว้ว่าเป็นความสามารถที่คน ๆ หนึ่งสามารถถ่ายทอดความรู้สึกหรือความคิดไปยังผู้อื่น และขณะเดียวกันก็สามารถที่จะเข้าใจความคิดและความรู้สึกของอีกฝ่ายหนึ่งได้ด้วย ทั้งนี้ก็เพื่อที่จะก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในงานกิจกรรมที่บุคคลทั้งสองฝ่ายมีความสนใจร่วมกันและมีจุดหมายปลายทาง

ผม แสงสิงแก้ว (2523 : 56) กล่าวว่า มนุษยสัมพันธ์ เป็นวิชาที่ว่าด้วยศาสตร์และศิลป์ในการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีกับบุคคล เพื่อให้ได้มาซึ่งความรักใคร่ นับถือ ความจงรักภักดี และความร่วมมือ

ควิส (เสถียร เหลืองอร่าม. 2519 : 2 ; อ้างอิงมาจาก Davis. n.d.) กล่าวว่ามนุษยสัมพันธ์ก่อให้เกิดวัตถุประสงค์และแรงจูงใจในกลุ่มคน เพื่อในกลุ่มคนร่วมกันทำงานอย่างได้ผล และมีประสิทธิภาพ โดยทำให้ได้รับความพึงพอใจ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ จิตใจ และสังคมทั่วทุกคน

จุลจักร ในพันธ์ (2529 : 41) ได้สรุปว่า มนุษยสัมพันธ์ หมายถึงลักษณะท่าทีหรือการกระทำของนักเรียนต่อเพื่อน ในขณะดำเนินกิจกรรมกลุ่มไปสู่เป้าหมายที่กำหนดและมีพฤติกรรมบ่งชี้ด้านมนุษยสัมพันธ์หลายประการด้วยกัน เช่น ความมาจกว้าง ความเห็นอกเห็นใจ และการติดต่อสื่อสาร

วิจิตร อวระกุล (2528 : 25) ให้ความหมายของมนุษยสัมพันธ์ไว้ว่าเป็นการ

ติดต่อเกี่ยวข้อง ระหว่างมนุษย์อันจะเป็นสะพานทอดไปสู่การสร้างมิตร ชนะมิตร และจงใจคน รวมทั้งการสร้างหรือพัฒนาตนเองให้เป็นที่ยอมรับจากใคร่ชอบพอกันคนทั่วไปอย่างกว้างขวาง ได้รับความสนับสนุนร่วมมือจากบุคคลทุกฝ่าย เป็นการสร้างคนให้เป็นคนดีของสังคม พร้อมทั้งแสดงให้เห็นลักษณะสำคัญของการเป็นผู้นำในอนาคตอีกด้วย

ลาวัณย์ มหาทุมะรัตน์ (2529 : 4) ให้ความหมายของมนุษย์สัมพันธ์ไว้ว่า มนุษย์สัมพันธ์ หมายถึง ความสามารถที่จะแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น ซึ่งได้แก่ บิรมย์แจ่มใส ด้วยความจริงใจ การรู้จักกล่าวทักทายผู้อื่นก่อน พูดจาสุภาพ เหมาะสมกับเรื่อง บุคคล เวลา และสถานที่ การให้การยอมรับยกย่องชมเชยผู้อื่น เป็นผู้ฟังที่ดี และยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น

ประสพ รัตนกร (2526 : 8) สรุปว่า มนุษย์สัมพันธ์ คือความสัมพันธ์ที่มีในระหว่างบุคคล อันประกอบด้วย อยู่ด้วยการคบกันและมีความสุข รักใคร่ นับถือกัน และก่อประโยชน์สุขร่วมกัน

พลิบา (สัมฤทธิ์ แก้วอาจ. 2517 : 15 ; อ้างอิงมาจาก Flippo) กล่าวว่า "มนุษย์สัมพันธ์ คือการรวมคนให้ทำงานร่วมกันในลักษณะที่มุ่งให้เกิดความร่วมมือ ประสานความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เพื่อบังเกิดผลบรรลุเป้าหมาย

มนุษย์สัมพันธ์ คือ มวลแห่งความรู้ที่มีระเบียบและกำลังพัฒนาซึ่งมุ่งอธิบายพฤติกรรมของแต่ละบุคคลในองค์การ และมนุษย์สัมพันธ์นี้เป็นการนำเอาหลักวิชาของพฤติกรรมศาสตร์ทุกสาขามาใช้ในการบริหารงานบุคคล (สัมฤทธิ์ แก้วอาจ. 2517 : 1115 ; อ้างอิงมาจาก Huneryager. n.d. and Hukman. n.d.)

มนุษย์สัมพันธ์ หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ การติดต่อ การอยู่ร่วมกัน การทำงานร่วมกัน เพื่อให้มนุษย์เรารมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ทั้งนี้จะช่วยทำให้เกิดการติดต่อกัน ได้ผลดีมีความสุขทุกฝ่าย มีความจริงใจ บริสุทธิ์ใจ แม้จะใช้ระยะเวลาอันสั้นก็ตาม
มะยม (นามแฝง) (2527 : 16)

มนุษย์สัมพันธ์หมายถึงการติดต่อสัมพันธ์กันระหว่างบุคคลกับบุคคล (ทีศนา แชนมณี. 2524 : 11)

มนุษย์สัมพันธ์ คือความสามารถที่จะเข้ากับผู้อื่นได้ดี และก่อให้เกิดสัมพันธภาพที่มีความหมายขึ้น (ชูชัย สมิตธิโกร และสมชาย เตียวกุล. 2530 : 6 ; อ้างอิงมาจาก Fullton. 1982)

ถนอมศรี เหลาหา (2535 : 71) สรุปไว้ว่า มนุษยสัมพันธ์ หมายถึงลักษณะ ทำที่หรือการกระทำของนักเรียนต่อคนอื่นในขณะดำเนินกิจกรรมกลุ่มไปสู่เป้าหมายที่กำหนดและมีพฤติกรรมบ่งชี้ตามมนุษยสัมพันธ์ คือความมาจกกว้าง ความเห็นอกเห็นใจ การติดต่อสื่อสาร และความรับผิดชอบ

สรุปได้ว่า มนุษยสัมพันธ์หมายถึง พฤติกรรมในการติดต่อเกี่ยวข้องกับระหว่างบุคคล ด้วยสัมพันธภาพอันดี เพื่อให้เกิดความรักใคร่ นับถือ ความร่วมมืออันดีต่อกันและสามารถอยู่ร่วมกัน ทำงานร่วมกันอย่างเป็นสุข

2. ความสำคัญของมนุษยสัมพันธ์

สมาน จงอ้อมกลาง (2526 : 9) กล่าวว่า มนุษยสัมพันธ์ เป็นสิ่งที่สำคัญมาก ทั้งในการดำเนินชีวิตประจำวันและปฏิบัติงาน คนเราไม่สามารถจะอยู่โดยลำพังคนเดียวได้ ต้องติดต่อกับคนอื่นทุกระยะเวลา ตลอดชีวิต ดังนั้น การที่จะสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุขนั้น จำเป็นต้องมีมนุษยสัมพันธ์อันดีด้วย

วิทยา เทพยา (2524 : 3) ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของมนุษยสัมพันธ์ว่ามีดังนี้

1. ก่อให้เกิดความราบรื่นในการคบหาสมาคม
2. ก่อให้เกิดความพอใจยินดี และความร่วมมือในการทำงาน
3. ก่อให้เกิดความเชื่อถือรักใคร่ซึ่งกันและกัน
4. ก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน
5. ก่อให้เกิดความสำเร็จในกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์ร่วมกัน

วิจิตร วุฒบางกูร (ม.ป.ป. : 131 - 132) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของ มนุษยสัมพันธ์ ได้ดังนี้

1. ทำให้เกิดความเข้าใจอันดี ความสามัคคีในหมู่คณะ
2. ทำให้บรรยากาศในการทำงานราบรื่น
3. ทำให้การติดต่อสื่อสารกันได้ง่ายและมีผลดี
4. ทำให้เกิดความร่วมมือในการทำงาน
5. ทำให้เกิดพลังร่วมในการทำงาน และขจัดความขัดแย้งในกลุ่ม

พวรรณทิพย์ ศิริวรรณบุญ (2531 : 5) กล่าวว่า มนุษยสัมพันธ์เป็นศาสตร์ที่มี

ประโยชน์ในการอยู่ร่วมกันเป็นสังคมของมนุษย์ ตั้งแต่ชุมชนไปจนถึงครอบครัว มนุษย์สัมพันธ์มีบทบาทและความสำคัญอย่างยิ่งต่อการสร้างสถาบันหรือองค์การทางสังคม เพราะทำให้มนุษย์เรียนรู้ที่จะยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น และยอมรับบุคคลอื่นบนพื้นฐานของความเป็นมนุษย์เท่ากัน เรียนรู้ที่จะสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน คนเก่งที่มีความสามารถสูง ถ้าขาดมนุษยสัมพันธ์ก็กลายเป็นบุคคลที่เบียดประโยชน์ เพราะไม่มีโอกาสที่จะปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มคนและแสดงความสามารถให้ปรากฏแก่กลุ่มคน และความเก่งนั้นก็จะไร้ค่าและหมดความหมายไปในที่สุด เพราะไม่มีใครก่อให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนร่วมและสังคมได้ ฉะนั้น มนุษย์สัมพันธ์จึงมีบทบาทอย่างยิ่งในการอยู่ร่วมกันเองของมนุษย์อย่างมีสันติสุข

กล่าวโดยสรุป ความสำคัญของมนุษยสัมพันธ์มีความจำเป็นในการอยู่ร่วมกันของมนุษย์ในสังคม อันจะนำมาซึ่งความสันติสุข

3. การสร้างมนุษยสัมพันธ์

พรหมพิพย์ ศิริวรรณยุคย์ (2531 : 58 - 59) กล่าวว่า การที่คนเรารวมกันเป็นกลุ่มนั้น กลุ่มจะสามารถดำเนินกิจกรรมอยู่ได้เป็นเวลานานนั้น จะต้องมียุทธศาสตร์ในกลุ่ม ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการปฏิบัติงานของกลุ่ม นอกจากมนุษยสัมพันธ์ในกลุ่ม ยังจะต้องสร้างมนุษยสัมพันธ์กับกลุ่มอื่นด้วย เพราะในสังคมนั้นสมาชิกคนหนึ่งอาจสังกัดในกลุ่มต่าง ๆ ได้หลายกลุ่ม องค์ประกอบในการสร้างมนุษยสัมพันธ์ในกลุ่มที่อาจประมวลจากแนวคิดของนักบริหารและนักจิตวิทยามีดังต่อไปนี้

1. ต้องเชื่อความสามารถและมีความไว้วางใจซึ่งกันและกันในการทำงานร่วมกัน นั้น สมาชิกต้องมีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน เชื่อถือและให้เกียรติกัน เชื่อว่าเรามีความสามารถที่จะทำงานของเราให้สำเร็จได้ด้วยตัวเราเองไม่ก้าวก่ายสิทธิและหน้าที่ของผู้อื่นถ้าเขาไม่ต้องการความช่วยเหลือ

2. พร้อมที่จะช่วยเหลือกันเสมอ สมาชิกในกลุ่มทุกคนต้องพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จนสามารถปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ ไม่เกี่ยงงาน มีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมงานเสมอ

3. มีการติดต่อสื่อสารที่ดี พยายามทุกวิถีทางที่จะให้ทุกคนได้แสดงความคิดเห็น ปัญหา และงานของกลุ่ม การติดต่อสื่อสารควรเป็นไปลักษณะสองทาง หรือหลายทาง รู้จัก

การพูดในทางสร้างสรรค์มากกว่าการทำลาย

4. รู้จักการทำงานร่วมกันอย่างมีระบบ ความสัมพันธ์ในกลุ่มจะเกิดขึ้นถ้าการทำงานนั้นเป็นไปอย่างมีขั้นตอน และเป็นระบบที่คล่องตัว หัวหน้างานและผู้ปฏิบัติงานรู้จักวิธีการทำงานของตน

5. รู้จักใช้กระบวนการในการทำงาน ในการทำงานร่วมกันต้องมีวิธีการทำงานที่เป็นขั้นตอน สมาชิกในกลุ่มทุกคนต้องมีส่วนในการทำงาน การจัดกระบวนการในการทำงานของกลุ่มนั้น จะทำให้งานลุล่วงไปได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ และพร้อมกับการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกในกลุ่มด้วย

ธเนศ ถาวรณสี (2531 : 17) กล่าวว่า คนเราจะมีมนุษยสัมพันธ์ได้จะต้องมีหลักสำคัญ 3 ประการคือ

1. มีความเข้าใจในพฤติกรรม การแสดงออกของเพื่อนมนุษย์ด้วยตนเอง
2. มีความเข้าใจในความต้องการ และสิ่งแวดล้อมของคนอื่น
3. มีความเข้าใจในการปรับตัวให้เข้ากับคนอื่น

เสนอ อินทรสุขศรี (2526 : 1 - 14) กล่าวว่าไว้ว่า การสร้างมนุษยสัมพันธ์ต่อผู้ร่วมงานมีหลักที่ควรปฏิบัติโดยทั่วไป พอสรุปได้ดังนี้

1. พึงทบทวนเป็นมิตรกับผู้เกี่ยวข้องกับทุกคน ซึ่งจะเป็นการสร้างบรรยากาศที่ทำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกัน เช่น รู้จักทักทายปราศรัยกับบุคคลต่าง ๆ พยายามจดจำบุคคลที่เราทักทาย ใช้คำพูดที่เหมาะสม และยกย่องให้เกียรติผู้ร่วมงานด้วยความจริงใจ เป็นต้น
2. มองผู้อื่นในแง่ดีเสมอ การมีเจตคติที่ดีต่อกัน จะเป็นจุดเริ่มแรกของการมีความเข้าใจที่ดีต่อกัน เช่น ต้องคำนึงเสมอว่าคนเราแตกต่างกัน ไม่ควรนำข้อบกพร่อง และเรื่องส่วนตัวของผู้อื่นมาพูด หรือเปิดเผย เป็นต้น
3. จงหลีกเลี่ยงการกระทำสิ่งที่ไม่ดีต่อผู้อื่น เกิดความขุ่นเคือง ไม่พอใจ เช่น ไม่ควรก้าวร้าว และกระทบกระทั่งกับผู้อื่น ไม่ควรตำหนิติเตียนผู้ร่วมงานต่อหน้าคนเป็นจำนวนมาก และไม่แสดงอารมณ์โกรธ ไม่พอใจโดยปราศจากเหตุผล เป็นต้น
4. มีความเป็นกันเองและให้ความสนับสนุนช่วยเหลือเพื่อนร่วมงาน ซึ่งจะทำให้ผู้ร่วมงานเกิดความรู้สึกสบายใจ และทำให้เกิดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานเช่นทักทาย

เปิดเผย และเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานเข้าพบ หรือแสดงความคิดเห็น หรือสนับสนุนความคิดเห็นที่ดีของเขา หาโอกาสที่จะเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ผู้ร่วมงานจัดขึ้น ยกย่องชมเชยผู้ที่มีความสามารถในการปฏิบัติงานเสมอ

5. หาทางขจัดความขัดแย้งใด ๆ ที่เกิดขึ้นโดยทันที เพราะถ้าปล่อยไว้ จะก่อให้เกิดผลเสียแก่หน่วยงานมาก กล่าวคือ หาต้นเหตุของการขัดแย้ง พยายามวางตัวเป็นกลาง และตัดสินด้วยความยุติธรรม

6. กำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนในการขอความร่วมมือจากคนอื่น เพราะวัตถุประสงค์ คือเครื่องมือที่ช่วยชี้แนะทางการปฏิบัติว่าทำอะไร ทำแล้วได้อะไร ผู้รับผิดชอบคืออะไร เป็นต้น

7. หาทางกระตุ้นเตือนความอยากรู้อยากเห็นในแผนการที่ตนต้องการความร่วมมือเพื่อให้ผู้อื่นร่วมมือด้วยดี เช่นนี้ให้เห็นประโยชน์อันจะได้รับร่วมกันเมื่อได้มีการร่วมมือกัน ถือว่าเขาเป็นคนหนึ่งที่มีความสำคัญ ต้องรับผิดชอบด้วยกัน ถ้าหากมีผู้ซึ่งไม่เห็นด้วย และไม่ร่วมมือ ต้องหาถึงต้นเหตุและหาทางเอาชนะใจเขาด้วยเหตุผลอันดี

คาร์เนกี (อาซา ซอจิตต์เมตต์. 2525 : 206 ; อ้างอิงมาจาก Carnegie) กล่าวถึง วิธีปฏิบัติเพื่อทำให้ผู้อื่นชอบ 6 ประการดังนี้

1. จงเอาใจใส่อย่างแท้จริงต่อผู้อื่น
2. จงยิ้ม
3. จงรู้จักเรียกชื่อผู้ที่เรารอคอย
4. จงเป็นนักฟังที่ดี จงสนับสนุนให้อีกฝ่ายหนึ่งคุยถึงเรื่องของเขา
5. สนทนากับเรื่องให้อีกฝ่ายหนึ่งสนใจ
6. จงทำให้ผู้อื่นเกิดความรู้สึกเป็นคนสำคัญและจงทำด้วยความบริสุทธิ์ใจ

สุชา จันทรเฒ (2525 : 74 - 76) ได้กล่าวถึงวิธีสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อผู้อื่น ดังนี้

1. พยายามทำตนให้เป็นผู้แจ่มใส ร่าเริง เป็นคนยิ้มง่าย
2. จงกระตุ้นให้ผู้อื่นเกิดกำลังใจในโอกาสที่มีความยากลำบากหรือความสับสน
3. จงเป็นคนเคารพต่อเหตุผล
4. จงให้ความช่วยเหลือแก่ผู้อื่น และเปิดโอกาสให้ผู้อื่นที่มีน้ำใจได้ช่วยเหลือตน

5. จงเป็นผู้ยินดีรับฟังผู้อื่น
6. จงตรงต่อเวลา และรักษาคำมั่นสัญญา
7. จงหลีกเลี่ยงการชิงดีชิงเด่นอย่างไม่เป็นธรรม
8. จงอย่าถือตนเหนือกว่าผู้อื่น

สรุปได้ว่า หลักการการสร้างมนุษยสัมพันธ์ของบุคคลโดยทั่ว ๆ ไป หรือภายในกลุ่ม หรือกลุ่มบุคคลอื่น ควรปฏิบัติดังนี้ คือ ยืนหยัดแน่วแน่ด้วยความจริงจัง กล่าวทักทายผู้อื่นก่อน พูดด้วยวาจาสุภาพเหมาะสมกับเรื่อง บุคคล เวลา และสถานที่ ยอมรับฟังความคิดเห็นที่ดี ของผู้อื่น ให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือสนับสนุน และหลีกเลี่ยงความผิดพลาดของผู้อื่น มีความรับผิดชอบต่อการทำงาน ทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ

4. การพัฒนมนุษยสัมพันธ์

จากการที่ได้ศึกษาความหมายและวิวัฒนาการในเนื้อหาวิชามนุษยสัมพันธ์ ซึ่ง วรรณทิพย์ ศิริวรรณกุล ได้สรุปความสำคัญเนื้อหาวิชา 5 ประเด็นด้วยกัน คือ

1. การพัฒนาศักยภาพของตน (Self-Development) ได้แก่ การศึกษา พัฒนาค้นเองตามศักยภาพให้ดีที่สุด ทั้งทางร่างกาย จิตใจ และบุคลิกภาพ เพื่อให้ตนเป็นสมาชิก ที่มีประสิทธิภาพของสังคม และเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นและสังคมโดยรวมและเพื่อการดำรงชีวิตอย่างสันติสุขของตนเอง

2. การเรียนรู้ความรับผิดชอบ (Responsibility) ได้แก่ การเรียนรู้ ความรับผิดชอบตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในการปฏิบัติงาน ในการทำงานร่วมกัน เพื่อให้งานนั้น บรรลุเป้าหมายอย่างดีที่สุด

3. การติดต่อสื่อสาร (Communications) ได้แก่ การศึกษาวิธีการติดต่อ สื่อสารเช่นใด จึงทำให้เกิดความสัมพันธ์อันดีในกลุ่มมาหากกลุ่มได้มีความเห็นสอดคล้องกัน และมีความเข้าใจตรงกัน

4. การจูงใจ (Motivation) ได้แก่ การศึกษาการจูงใจตนเองและการจูงใจผู้อื่นให้มีทัศนคติตรงกัน มีจุดมุ่งหมายร่วมกัน เพื่อจุดประสงค์ในการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ รวมตลอดจนถึงการจูงใจตนเองให้มีระเบียบและความรับผิดชอบ

5. การเห็นใจหรือเข้าใจความต้องการของผู้อื่น (Empathization) ได้แก่

การรู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา ศึกษาความแตกต่างของแต่ละบุคคล ตระหนักถึงปัญหาของแต่ละคน
ซึ่งไม่เหมือนกัน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมนุษยสัมพันธ์

งานวิจัยต่างประเทศ

ชูดท์ (Shoudt. 1976 : 2754 - A) ได้ใช้บทบาทสมมติในการฝึกทักษะ
ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนอนุบาล จำนวน 75 คน
ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกโดยใช้บทบาทสมมติมีนิสัยเอื้อเฟื้อซื่อสัตย์กว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับ
การฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เกลสส์ (Glaess. 1966 : 113 - A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาความสัมพันธ์
ระหว่างบุคคลในหอพักหญิงของวิทยาลัย กลุ่มทดลองจำนวน 9 คน ถูกเลือกโดยวิธีสุ่มแบบ
และเป็นผู้ร่วมงานในหอพัก และเป็นผู้ริเริ่มและดำเนินโปรแกรมต่าง ๆ ในหอพัก ส่วนกลุ่ม
ควบคุมจำนวน 9 คน เลือกโดยการลงมติจากเพื่อน กลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมซึ่งสร้างขึ้นเพื่อ
ให้มีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคล ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มทดลองมีการพัฒนาด้านความเป็นมิตร
ทัศนคติในด้านบวกต่อเพื่อน มีความพอใจในการใช้ชีวิตที่สุดท้ายในมหาวิทยาลัย การมีส่วนร่วม
ในกลุ่มใหญ่และการแสดงถึงบุคลิกที่ไม่คุ้นเคยกับบุคคลอื่นลดลง

งานวิจัยในประเทศ

กรรณิกา ชาดิมนตรี (2533 : 139) ได้เปรียบเทียบความสามารถทางการอ่าน
การเขียนภาษาอังกฤษและมนุษยสัมพันธ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอน
แบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนตามคู่มือครู ผลปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบ
มุ่งประสบการณ์ภาษามีมนุษยสัมพันธ์ แตกต่างจากนักเรียนที่เรียนตามคู่มือครู

กัญญิกา นิลวงศ์ (2530 : 55) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจงานการอ่าน
ภาษาอังกฤษ และมนุษยสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมแบบล่า
คำตอบและกิจกรรมตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนโรงเรียนมัธยมวัดธาตุทอง
เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2529 จำนวน 40 คน ผลการวิจัยพบว่า
กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมมีมนุษยสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จารุวรรณ เพ็ญสุข (2533 : 73) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและมนุษยสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษาด้วยวิธีสอนแบบกากรเรียนเป็นทีมที่จัดกิจกรรมด้วยวิธีการใช้กรณีตัวอย่าง การสอนตามคู่มือครู ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมมีมนุษยสัมพันธ์แตกต่างกัน

จุลจักร์ โนนันท์ (2529 : 75) ได้ทำการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคิดสร้างสรรค์ และมนุษยสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนวิทยาศาสตร์ ด้วยวิธีกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ที่ใช้เกมและวิธีกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ที่ใช้การอภิปราย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนโรงเรียนสุวรรณสุทธารามวิทยา แขวงบางซื่อ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำนวน 45 คน ผลการวิจัยพบว่า ความมีมนุษยสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน

ชูชัย สมितिโกร และสมชาย เตียวกุล (2530 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาผลของประสบการณ์กลุ่มฝึกมนุษยสัมพันธ์ที่มีต่อทัศนคติส่วนบุคคลตามการรับรู้ของผู้รับการฝึก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2528 จำนวน 36 คน ผลการวิจัยพบว่าผู้รับการฝึกมนุษยสัมพันธ์มีทัศนคติส่วนบุคคลเพิ่มขึ้นมากกว่าผู้ที่ไม่ได้รับการฝึกมนุษยสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และจากการวิเคราะห์ข้อมูลตามแบบสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกมนุษยสัมพันธ์และแบบสอบถามปลายเปิด พบว่าผู้ที่ได้รับการฝึกมนุษยสัมพันธ์มีทัศนคติที่ดีต่อการฝึกอบรมและได้รับประโยชน์อย่างมากจากการฝึก

ถนอมศรี เหลาหา (2534 : 107) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางการเรียน แรงจูงใจ ในการเรียนภาษาอังกฤษ และมนุษยสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีกระบวนการเขียนของเฮวินส์กับการสอนด้วยวิธีตามคู่มือครู ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีมนุษยสัมพันธ์แตกต่างกัน

นพมาศ ศรีกุล (2532 : 62) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา ภาษาไทย และมนุษยสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยการสอนแบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์กับการสอนตามคู่มือแนวการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา ผลการศึกษาพบว่า มนุษยสัมพันธ์ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกัน

เนาวรัตน์ นุ่มอุรา (2534 : 87) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน

ภาษาอังกฤษและมนุษยสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนตามรูปแบบ
เอริกา กับการสอนตามคู่มือครู ผลการศึกษาพบว่านักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
มีมนุษยสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลาวัญย์ มหาทมะรัตน์ (2529 : 52) ได้ทำการศึกษาผลของการใช้กิจกรรม
กลุ่มในการพัฒนามนุษยสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา
ครั้งนี้เป็นนักเรียนโรงเรียนศรีศักดิ์สุวรณวิทยา อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ปีการศึกษา
2528 จำนวน 24 คน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกกิจกรรมกลุ่มมีการพัฒนา
มนุษยสัมพันธ์สูงขึ้นกว่าเดิม

โสมสิทธิ์ บุญยั้ง (2532 : 47) ได้ศึกษาเปรียบเทียบมนุษยสัมพันธ์ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเต็มแสงโชปาทองวิทยา จังหวัดนครราชสีมา โดยการใช้การสอน
แบบการเล่นของไทย และการสอนแบบปกติ ผลการศึกษาพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบ
การเล่นของไทยมีมนุษยสัมพันธ์สูงกว่ากลุ่มควบคุม

จากผลการวิจัยดังกล่าวจะเห็นได้ว่า กิจกรรมกลุ่ม กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ทำให้
บุคคลมีมนุษยสัมพันธ์ในด้านต่าง ๆ ดีขึ้น อันจะส่งผลถึงความสำเร็จในการเรียนของนักเรียนต่อไป

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่าวิธีสอนด้วยการเรียนรู้
ภาษาชุมชนตามแนวทฤษฎีอรรถฐาน และมนุษยสัมพันธ์ น่าจะมีผลต่อความสามารถทางการเรียนทั้ง
พูดภาษาอังกฤษ (วิจัยต้องการศึกษาว่าเป็นเช่นนั้น หรือไม่และได้ห้แนวทางในการตั้งสมมติฐาน
ในการวิจัยดังนี้

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการเรียนรู้
ภาษาชุมชนตามแนวทฤษฎีอรรถฐาน กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกัน
2. ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการเรียนรู้
ภาษาชุมชนตามแนวทฤษฎีอรรถฐาน กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกัน
3. มนุษยสัมพันธ์ของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชน
ตามแนวทฤษฎีอรรถฐาน กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามหัวข้อต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การกำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการทดลอง
3. การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
4. การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่กำลังเรียน วิชาภาษาอังกฤษหลัก 3 (อ.013) โรงเรียนบุษวัฒนา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา อนาคตเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2536 จำนวน 10 ห้อง รวมเป็นนักเรียนทั้งสิ้น 400 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่กำลังเรียน วิชาภาษาอังกฤษหลัก 3 (อ.013) โรงเรียนบุษวัฒนา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา อนาคตเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2536 จำนวน 2 ห้องเรียน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย แบบ จับสลากโดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม จากจำนวนประชากรดังกล่าวข้างต้น จำนวนนักเรียน 40 คน แล้วจับสลากให้ห้องหนึ่งเป็นกลุ่มทดลอง และอีกห้องหนึ่งเป็นกลุ่มควบคุม รวมนักเรียนที่เป็น กลุ่มตัวอย่าง มีจำนวน 80 คน

การกำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการทดลอง

1. แผนการสอนรายวิชา อ 013 (อังกฤษหลัก 3) สำหรับใช้สอนกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนโดยการเรียนรู้อาษาชุมชนตามแนวทฤษฎีอรรถฐาน จำนวน 4 แผน
2. แผนการสอนรายวิชา อ.013 (อังกฤษหลัก 3) สำหรับใช้สอนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู จำนวน 4 แผน

3. แบบทดสอบความสามารถทางการฟัง การพูด ภาษาอังกฤษซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นและหาคุณภาพแล้ว

4. แบบสอบถามมนุษยสัมพันธ์ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นตามหลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยของ เนาวรัตน์ นุ่มอุรา (2534 : 264 - 266) กรรณิกา นิลวงศ์ (2530 : 140 - 141) บุษบงศ์ รักเรียน (2533 : 246 - 248)

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพแผนการสอนสำหรับกลุ่มทดลอง

1.1 ศึกษาจุดประสงค์ของหลักสูตรภาษาอังกฤษมัธยมศึกษาตอนต้น ทุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง ทุทธศักราช 2533) จุดประสงค์รายวิชา อ 013 วิชา ภาษาอังกฤษหลัก 3 ศึกษาหนังสือแบบเรียน English for a Changing World Book II เพื่อเป็นแนวทางในการเลือกเนื้อหาตามแนวทฤษฎีวรรณ

1.2 ศึกษาและคัดเลือกเนื้อหาที่จะใช้ในการทดลองจำนวน 4 เรื่อง ตามแนวทฤษฎีวรรณ ประกอบด้วยอรรถลักษณะ 2 ประเภท คือ Procedure Genre และ Narrative Genre ให้ความยากง่ายของเนื้อหาในระดับเดียวกันกับหนังสือ

1.3 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับวิธีการสอนด้วย การเรียนรู้ภาษาชุมชนตามแนวทฤษฎีวรรณ

1.4 สร้างแผนการสอนทักษะ ฟัง พูด ภาษาอังกฤษด้วยวิธีการเรียนรู้ภาษาชุมชนตามแนวทฤษฎีวรรณ ของกลุ่มทดลอง ซึ่งมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นปฐมนิเทศ

1.1 ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละประมาณ 10 คน นั่งเป็นแถวตามผังที่ครูกำหนดให้ ครูอธิบายรายละเอียดของเนื้อหาแบบอรรถลักษณะทั้ง 2 ชนิด คือชนิดวิธีการและชนิดเรื่องเล่าหรือบรรยายจากจินตนาการ โดยให้ดูตัวอย่างประกอบกับการใช้แผนภูมิเพื่อสรุปโครงสร้างทางภาษาที่ใช้ในการพูดแต่ละประเภท

ขั้นที่ 2 ขั้นปฏิบัติการ

2.1 ครูเสนอเนื้อเรื่องที่จะเรียนตามอรรถลักษณะภาษาที่คัดเลือกไว้ เช่นเรื่องที่จะเรียนเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร พิจารณาจากองค์ประกอบต่าง ๆ เช่น

ภาพ แผนภูมิ ของจริง เป็นต้น นักเรียนพูดเรื่องที่จะเรียนเป็นภาษาไทยด้วยความคิดของตนเอง ครูพูดกลับเป็นภาษาอังกฤษตามความนั้น และนักเรียนพูดซ้ำจนจบเรื่อง ในขณะที่เรียนครูเปิดเทป อัดเสียงไว้ด้วย

2.2 ครูเปิดเทปให้นักเรียนฟังใหม่อีกครั้ง เพื่อตรวจสอบความเข้าใจและความถูกต้อง

2.3 ให้นักเรียนแยกกลุ่มนั่งในลักษณะวงกลมเพื่อฝึกพูดตามข้อ 3.2.1 อีกครั้งเป็นภาษาอังกฤษ ครูเข้าฟังและให้ความช่วยเหลือที่ละกลุ่มจนครบทุกกลุ่ม ซึ่งนักเรียนในแต่ละกลุ่มใช้เทปอัดเสียงพูดของกลุ่มไว้ด้วย เพื่อให้ครูได้ตรวจสอบจากการฟังเทปนั้น

2.4 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มหลักกันเขียนเรื่องที่พูดนั้นลงบนกระดาษแผ่นใหญ่ โดยมีครูเป็นผู้ช่วยเหลือตรวจสอบความถูกต้องพร้อม ๆ กันกับนักเรียนกลุ่มอื่น ๆ และแนะนำหรือเพิ่มเติมในเรื่องต่าง ๆ เช่น การใช้ไวยากรณ์ การใช้คำศัพท์

2.5 ให้นักเรียนฝึกพูดตามเรื่องใน 2.4 ที่เขียนร่วมกันผ่านการตรวจสอบแล้ว

ขั้นที่ 3 ขั้นเสริมทักษะ หรือถ่ายโอนการเรียนรู้

3.1 ให้นักเรียนฝึกสนทนาเป็นคู่ เล่นบทบาทสมมติ เล่นเกมต่าง ๆ เพื่อทบทวน ฝึกความแม่นยำ และเสริมทักษะทางภาษาในการฟัง พูด

1.5 นำนแผนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางการสอนภาษาอังกฤษ 3 ท่าน คือ รศ.ดร.เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย ดร.บังอร พานทอง และดร.ชุติมา เจียมศิริ ตรวจสอบความเที่ยงตรงแบบเนื้อหาและความเหมาะสมของการใช้ภาษา

1.6 นำนแผนการสอนที่ได้รับการตรวจแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองสอนกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนฤๅษาวตนา ที่มีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คน เพื่อหาข้อบกพร่อง และเวลาที่เหมาะสมของขั้นตอนและแบบฝึกหัดที่ใช้ในการสอนเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่งก่อนที่จะนำไปสอนจริง

2. การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพแผนการสอนสำหรับกลุ่มควบคุม

2.1 ศึกษาจุดประสงค์ของหลักสูตรภาษาอังกฤษ อ 013 ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) เช่นเดียวกับขั้นตอนที่ 1.1 และ 1.2

ในการสร้างแผนการสอนของกลุ่มทดลอง

2.2 สร้างแผนการสอนโดยยึดแนวการสอนตามคู่มือครูของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา จำนวน 4 แผน โดยยึดจุดประสงค์และเนื้อหาเดียวกันกับที่ใช้ในแผนการสอนของกลุ่มทดลอง ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 สร้างความสนใจด้วยการซักถาม สร้างสถานการณ์ ใช้รูปภาพ เกี่ยวกับเรื่องที่นักเรียนจะได้ฟัง

ขั้นที่ 2 แจ้งจุดประสงค์ว่านักเรียนจะเรียนอะไร และสามารถทำอะไรได้บ้าง เมื่อนักเรียนเรียนจบบทเรียน

ขั้นที่ 3 ทบทวนความรู้เดิมที่จำเป็น เช่น คำศัพท์ โครงสร้าง สำนวน โดยอาศัยสื่อประกอบ

ขั้นที่ 4 เสนอบทเรียนใหม่เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ เช่น คำศัพท์ และโครงสร้าง สำนวนที่นักเรียนจะได้ฟังจากเรื่อง

ขั้นที่ 5 ำหนดแนวการเรียนรู้ ใช้รูปภาพ การสร้างสถานการณ์ เพลง เกม หรือการเล่าเรื่อง แล้วให้นักเรียนเดาเรื่องที่จะเกิดขึ้น

ขั้นที่ 6 นักเรียนลงมือปฏิบัติโดยฟังเรื่องจากเทปแล้วทำแบบฝึกหัด

ขั้นที่ 7 แจ้งผลการปฏิบัติ ชมเชยเมื่อนักเรียนทำถูก แก้ไขหากำลังใจ เมื่อนักเรียนทำผิด

ขั้นที่ 8 การประเมินผลการปฏิบัติ จากการสังเกตพฤติกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน

ขั้นที่ 9 ส่งเสริมความแม่นยำ และถ่ายโอน แบ่งกลุ่มรายงานผล หรือเตรียมเรื่องมาพูด จัดประกวดสุนทรพจน์ วิชาสนทนา สัมภาษณ์, ฯลฯ

2.3 นำแผนการสอนที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญการสอนภาษาอังกฤษ 3 ท่าน คือ รศ.ดร.เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย ดร.บังอร พานทอง ดร.ชุติมา เจียมศิริ ตรวจสอบแก้ไขตามเกณฑ์เนื้อหา และจุดประสงค์และวิธีสอนของกลุ่มควบคุม

2.4 ดำเนินการเช่นเดียวกับ 1.6

3. การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถทางการฟัง การพูดภาษาอังกฤษ ตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบที่ใช้วัดทักษะฟัง - พูด จากหนังสือต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

3.1.1 Modern Language Testing (Vallete 1977)

3.1.2 Language Test at School (Oller. 1979)

3.1.3 Foreign Language Testing (Clark. 1972)

3.1.4 เทคนิคการเขียนข้อสอบ (ชวาล แพรัตกุล 2520 : 133 - 210)

3.1.5 เทคนิคการสร้างข้อทดสอบสำหรับวัดและประเมินผลการใช้ภาษา
เพื่อการสื่อสาร (อัจฉรา วงศ์โสธร. 2529 : 230 - 242)

3.2 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถทางการฟัง พูด โดยแบ่งเป็น 2 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบทดสอบวัดความสามารถทางการฟังภาษาอังกฤษตาม
จุดประสงค์การเรียนรู้ในแผนการสอน โดยให้นักเรียนฟังเรื่องราวจากเทป แล้วตอบคำถาม
เกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

ฉบับที่ 2 แบบทดสอบวัดความสามารถทางการพูด โดยให้ฟังคำถามจากครู
แล้วตอบคำถามทันทีที่ลงในเทป

การให้คะแนนความสามารถทางการพูด ใช้เกณฑ์การให้คะแนนตามแบบ
The Clark four scale system ของ คลาร์ก (Clark. 1972) ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดระดับความสามารถของพฤติกรรมในการพูด คือ การออกเสียง
คำศัพท์ ไวยากรณ์ และความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา ซึ่งกำหนดเป็น 4 ระดับ

เกณฑ์การให้คะแนนตามระดับความสามารถของพฤติกรรมในการพูด 4 ด้าน

การออกเสียง

ระดับ	1. ยังพูดไม่ได้และได้ตอบไม่ได้	0 คะแนน
	2. ออกเสียงผิด ๆ พูดแล้วเข้าใจยาก	1
	3. ออกเสียงผิดเป็นครั้งคราว แต่โดยทั่วไปแล้วเข้าใจได้	2
	4. ออกเสียงถูกต้องพูดได้	3

คำศัพท์

ระดับ	1. ใช้ศัพท์ผิดและได้ตอบไม่ได้	0 คะแนน
	2. ใช้ศัพท์บ่อย ๆ แต่ใช้ศัพท์ในเหตุการณ์นั้นไม่ได้	3
	3. สื่อความหมายได้เป็นส่วนใหญ่ ใช้ศัพท์ได้เหมาะสม	6
	4. ใช้ศัพท์ได้เหมาะสมในทุกสถานการณ์	9

ไวยากรณ์

ระดับ	1. โครงสร้างไวยากรณ์ผิด ไม่สามารถสื่อสารได้	0 คะแนน
	2. ใช้ไวยากรณ์เบื้องต้นผิด วลีถูกต้องบ้าง	4
	3. ใช้โครงสร้างไวยากรณ์ได้ถูกต้อง มีข้อผิดพลาดเล็กน้อย	8
	4. ไม่มีข้อผิดพลาดทั้งในการใช้ศัพท์หรือโครงสร้าง	12

ความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา

ระดับ	1. พูดแล้วหยุดนาน พูดไม่จบประโยคหรือได้ตอบไม่ได้	0 คะแนน
	2. พูด ๆ แล้ว พูดต่อไปไม่ได้ พยายามพูดต่อไปโดยเริ่มต้นใหม่	2
	3. บทสนทนาเป็นธรรมชาติและต่อเนื่อง บางครั้งยังติดตะกุกตะกัก	4
	4. บทสนทนาเป็นธรรมชาติ หยุดบ้างเช่นเดียวกับเจ้าของภาษา	6

3.3 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางการสอนภาษาอังกฤษ 3 ท่าน คือ รศ.ดร.เลาวลักษณ์ รัตนวิชัย ดร.สุติมา เขียวศิริ และดร.บังอร พานทอง ตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยพิจารณาว่าข้อสอบที่สร้างขึ้นมานั้นสอดคล้องกับเนื้อหา และจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่โดยใช้เกณฑ์การกำหนดคะแนนความคิดเห็นไว้ดังต่อไปนี้ (บุษเชิด วิทยุอนันพงษ์. 2526 : 88 - 91)

- 1 ข้อคำถามมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
- 0 ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่
- 1 ข้อคำถามไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

บันทึกผลการพิจารณาถึงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนในแต่ละข้อแล้วนำไปหาค่าดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา หรือดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อทดสอบกับจุดประสงค์ โดยผู้วิจัยจะคัดเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า หรือเท่ากับ 0.5 ซึ่งแสดงว่าข้อทดสอบนั้นมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ส่วนค่าทดสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องน้อยกว่า 0.5 ผู้วิจัยจะคัดเลือกหรืออาจจะนำไปปรับปรุงแก้ไขใหม่

3.4 นำแบบทดสอบที่ได้แก้ไขปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบุญวัฒนา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2536 จำนวน 50 คน เพื่อวิเคราะห์หาค่าของแบบทดสอบดังต่อไปนี้

3.4.1 หาค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดความสามารถทางการฟัง โดยนำข้อสอบมาวิเคราะห์ที่เป็นรายข้อ ข้อตอบถูกได้ 1 คะแนน ข้อตอบผิดหรือไม่ตอบให้ 0 คะแนน แล้วนำมาวิเคราะห์คุณภาพเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 27 % ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ และหาค่าความยากง่าย (p) โดยใช้สูตรอย่างง่าย (ล้วน สายยศ. และอังคณา สายยศ. 2531 : 179) และค่าอำนาจจำแนก (r) โดยใช้สูตรอย่างง่าย (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2530 : 137) แล้วจึงคัดเลือกข้อสอบที่มีระดับความยากง่าย อยู่ในช่วง .20 - .80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป จำนวน 30 ข้อ ได้ข้อทดสอบที่มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง .20 - .70 และค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .20 - .44

3.4.2 นำแบบทดสอบวัดความสามารถทางการฟังที่ได้คัดเลือกได้ตามเกณฑ์ในข้อ 3.4.1 ไปทดสอบเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2536 โรงเรียนบุญวัฒนา อ.เมือง จ.นครราชสีมา จำนวน 50 คน โดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์ริชาร์ดสัน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 48 - 170) ได้ค่าความเชื่อของแบบทั้งหมดทั้งฉบับเท่ากับ .66

3.4.3 นำแบบทดสอบวัดความสามารถทางการพูดที่ตรวจแก้ไขแล้วไปทดสอบกับนักเรียนกลุ่มเดียวกันที่ทดสอบทักษะการฟัง มาหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ

โดยตรวจและรวมคะแนนทุกข้อของแต่ละคนเข้าด้วยกัน แล้วนำมาเรียงลำดับคะแนนของผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดถึงต่ำสุด โดยใช้เทคนิค 25% แล้วนำคะแนนแต่ละข้อของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ มาทดสอบหาค่านัยสำคัญโดยใช้ t-test (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 ; 185) แล้วคัดเลือกข้อทดสอบที่มีค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป ซึ่งถือว่ามีความจำแนกสูง อยู่ในเกณฑ์ใช้ได้จำนวน 10 ข้อ ได้ค่าอำนาจจำแนกเท่ากับ 12.20 - 18.70

3.4.4 รวมข้อทดสอบที่คัดเลือกไว้จัดทำเป็นฉบับแล้วนำไปหาค่าความสอดคล้องของการตรวจคะแนนของผู้ตรวจ 2 คน โดยคำนวณจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตามวิธีเพียร์สัน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2530 : 153) ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .77

4. แบบสอบถามวัดมนุษยสัมพันธ์

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามวัดมนุษยสัมพันธ์โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

4.1 ศึกษาจากเอกสารเกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์ ของวิจิตร อวระกุล

พรณีพิทย์ ศิริวรรณกุล และศึกษางานวิจัยด้านมนุษยสัมพันธ์ของ กัญฉิกา นิลวงศ์ (2530 : 140 - 144) เนาวรัตน์ ปุ่มอุรา (2534 : 264 - 266) บุษบงศ์ จักเรียน (2533 : 246 - 248) และศึกษาการสร้างแบบทดสอบตามโดยใช้มาตราส่วน ประมาณค่า 3 ระดับ (Rating Scale) เพื่อเป็นแนวทางการสร้าง จากนั้น จึงสร้างแบบสอบถามวัดมนุษยสัมพันธ์โดยให้มีข้อความทั้งทางบวก และทางลบ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีจำนวน 40 ข้อ เพื่อวัดพฤติกรรมของนักเรียน 5 ด้าน คือ

1. ความใจกว้าง
2. ความเห็นอกเห็นใจ
3. การติดต่อสื่อสาร
4. ความรับผิดชอบ
5. การจริงจัง

4.2 ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ตัวเลือก คือ

ทำ อาจจะทำ และไม่ทำ การให้คะแนนสำหรับข้อความทางบวกจะได้ 2 1 และ 0 ตามลำดับ ส่วนข้อความทางลบจะได้คะแนน 0 1 และ 2 ตามลำดับ

ตัวอย่างแบบสอบถามวัดมนุษยสัมพันธ์

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนดให้ แล้วทำเครื่องหมาย ลงในกระดาษ
คำตอบให้ตรงกับตัวเลือก ก ข หรือ ค ที่ตรงกับลักษณะของนักเรียนมากที่สุด คำตอบของนักเรียน
จะไม่มีถูกหรือผิด เพราะนักเรียนแต่ละคนย่อมมีลักษณะนิสัย ความรู้ ความคิดเห็น หรือการกระทำ
ต่าง ๆ กัน คำตอบของนักเรียนจะมีประโยชน์มากที่สุด ถ้านักเรียนตอบตรงตามความเป็นจริง

ความใจกว้าง

- (0) สมาชิกกลุ่มของสุริยพรตกลงกันไม่ได้ว่าจะให้ใครเป็นตัวแทนแข่งขันตอบปัญหาภาษาอังกฤษ ถึงแม้ว่าสมาชิกหลายคนในกลุ่มเสนอชื่อสุริยพรเป็นตัวแทน แต่สุริยพรก็ไม่รับ
นักเรียนจะทำเช่นสุริยพรหรือไม่

ก. ทำ ข. อาจจะทำ ค. ไม่ทำ

ความเห็นอกเห็นใจ

- (0) หลังจากสมศรีทำข้อสอบภาษาอังกฤษเสร็จแล้วก็ออกมานั่งซึม นุจรียสังเกตเห็นจึง
เข้าไปถามถึงสาเหตุ สมศรีบอกว่าทำข้อสอบไม่ได้เลย นุจรียจึงบอกล่าว่า
"ไม่ต้องเสียใจ คงมีหลายคนที่ทำไม่ได้เช่นเธอ" นักเรียนจะทำเช่นนุจรียหรือไม่

ก. ทำ ข. อาจจะทำ ค. ไม่ทำ

การติดต่อสื่อสาร

- (0) ในขณะที่กลุ่มเอออกไปอภิปรายหน้าชั้นและเปิดโอกาสให้กลุ่มอื่นซักถาม กลุ่มบีถาม
คำถามวกวนจนกลุ่มเอสับสน หากคำตอบไม่ได้ กลุ่มเอจึงบอกกับกลุ่มบีว่า คำถาม
ไม่ชัดเจน นักเรียนจะทำเช่นกลุ่มเอหรือไม่

ก. ทำ ข. อาจจะทำ ค. ไม่ทำ

ความรับผิดชอบ

- (0) ไพรัชได้รับมอบหมายงานจากกลุ่มแต่ไม่สามารถปฏิบัติให้สำเร็จได้ จึงนำงานไปให้เพื่อนอธิบาย แล้วพยายามทำใหม่ให้เสร็จ นักเรียนจะทำเช่นไพรัชหรือไม่
- ก. ทำ ข. อาจจะทำ ค. ไม่ทำ

การสนใจ

- (0) หิศมีย่นกับอนุสรณ์ว่าเขาไม่อยากมาเรียนหนังสือแล้วเพราะทางบ้านไม่มีเงินส่งเรียน อนุสรณ์จึงแนะนำให้ไปปรึกษาฝ่ายแนะแนวของโรงเรียน ซึ่งอาจจะช่วยได้ในเรื่องของการศึกษา และอาจจะพาไปพบอาจารย์เอง นักเรียนจะทำเช่นอนุสรณ์หรือไม่
- ก. ทำ ข. อาจจะทำ ค. ไม่ทำ

4.3 นำแบบสอบถามวัดมนุษยสัมพันธ์ในการเรียนฟังพูดภาษาอังกฤษไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านคือ รศ.พวงรัตน์ ทวีรัตน์ รศ.ดร.เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย และรศ.อัจฉรา สุชาวัฒน์ ตรวจสอบเนื้อหาว่าตรงตามคุณลักษณะต่าง ๆ ตามนิยามปฏิบัติการ ที่ตั้งไว้หรือไม่ รวมทั้งตรวจสอบความเหมาะสมและความชัดเจนของการใช้ภาษา เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน

4.4 นำแบบสอบถามวัดมนุษยสัมพันธ์ในการเรียนฟัง - พูด ภาษาอังกฤษ ไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบุษยวัฒนา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน

4.5 หาค่าอำนาจจำแนกของข้อความ (t) เป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25% กลุ่มสูง กลุ่มต่ำ และวิธีการทางสถิติแบบที (t-test) คัดเลือกข้อความที่มีค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป ซึ่งถือว่ามีความน่าเชื่อถือสูงอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ (ส่วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 185) โดยคัดเลือกไว้จำนวน 20 ข้อ ได้ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 2.2 - 6.8

4.6 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (ส่วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 171) ได้ความเชื่อมั่นเท่ากับ .87

การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบ Randomized Control Group Pretest Posttest Design (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 67) ซึ่งมีแบบแผนการทดลองดังตาราง 3

ตาราง 1 แบบแผนการทดลอง

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
ER	T1	X	T2
CR	T1	~X	T2

สัญลักษณ์ที่ใช้

ER	แทน กลุ่มทดลองที่ได้มาโดยการสุ่ม
CR	แทน กลุ่มควบคุมที่ได้มาโดยการสุ่ม
T1	คือ การสอบก่อนทำการทดลอง
T2	คือ การสอบหลังจากทำการทดลอง
X	คือ การจัดกระทำ (treatment) ที่ให้กับกลุ่มทดลองคือวิธีสอนด้วยการเรียนรู้ภาษาชุมชน ตามแนวทฤษฎีอรรถฐาน
~X	คือ ไม่ได้รับการจัดกระทำ (Treatment) อย่างกลุ่มทดลอง คือได้รับการสอนตามคู่มือครู

2. วิธีดำเนินการทดลอง

- 2.1 จัดปฐมนิเทศเพื่อทำความเข้าใจกับนักเรียนถึงวิธีการเรียน บทบาทของผู้เรียน เป้าหมายของการเรียน จุดประสงค์ของการเรียนในครั้งนี้ และวิธีประเมินผลการเรียนรู้
- 2.2 ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) กับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ด้วยแบบ

ทดสอบวัดความสามารถในการเขียนฟัง - พูดภาษาอังกฤษ และแบบสอบถามวัดมนุษยสัมพันธ์

2.3 ค่าในการสอนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้เนื้อหาเดียวกัน ระยะเวลาเดียวกัน โดยผู้วิจัยเป็นผู้สอนเองทั้ง 2 กลุ่ม

2.4 การทดสอบหลังการทดลอง (Post-test) ให้นักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนฟัง - พูดภาษาอังกฤษ และแบบสอบถามวัดมนุษยสัมพันธ์ ฉบับเดียวกับการทำการทดสอบก่อนการทดลอง

2.5 ตรวจหาคะแนนแบบทดสอบวัดความสามารถทางการฟัง - พูดภาษาอังกฤษ และแบบสอบถามวัดมนุษยสัมพันธ์ในการเรียนภาษาอังกฤษ แล้วนำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย (Mean) และความแปรปรวนของคะแนน (Variance)
2. การทดสอบสมมติฐานข้อ 1, 2 และ 3 โดยใช้ t-test แบบ Difference Score

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน หาค่าสถิติพื้นฐานดังต่อไปนี้
 - 1.1 หาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) คำนวณจากสูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

(ส่วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 59)

1.2 หาค่าความแปรปรวน (S^2) ของคะแนนคำนวณจากสูตร

$$S^2 = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N - 1)}$$

เมื่อ S^2 แทน ความแปรปรวน

$\sum X$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

(ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 59)

2. สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้

โดยใช้สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

(บุตเชิด วิทยานันตพงษ์. 2526 : 88 - 91)

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบความสามารถทางการฟังภาษาอังกฤษ
โดยใช้สูตร KR - 20 ของคูเคอร์ ริชาร์ดสัน

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{pq}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ r_{tt} หมายถึง ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

n หมายถึง จำนวนข้อของเครื่องมือวัด

p หมายถึง สัดส่วนของผู้ที่ทำถูกในแต่ละข้อ

$$p = \frac{\text{จำนวนคนที่ทำถูก}}{\text{จำนวนคนทั้งหมด}}$$

q หมายถึง สัดส่วนของผู้ที่ทำผิดในข้อหนึ่ง คือ $1 - p$

S_t^2 หมายถึง ค่าความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

(ส่วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 148 - 170)

2.3 หาค่าความยากง่ายโดยใช้สูตรอย่างง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ
ความสามารถทางการฟัง

$$p = \frac{R}{N}$$

P แทน ค่าความยากง่ายเป็นรายข้อ

R แทน จำนวนคนที่ทำข้อนั้นถูก

N แทน จำนวนคนที่ทำข้อนั้นทั้งหมด

(ส่วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 179)

$$r = \frac{R_u - R_e}{N/2}$$

- r หมายถึง ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ
 R_u หมายถึง จำนวนผู้ที่ตอบถูกในข้อนี้ในกลุ่มเก่ง
 R_e หมายถึง จำนวนผู้ที่ตอบถูกในข้อนี้ในกลุ่มอ่อน
 N หมายถึง จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
 (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 137)

2.4 ทหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามวัดมนุษยสัมพันธ์ โดยใช้ t - test

$$t = \frac{X_H - X_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

- เมื่อ t แทน ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม
 X_H แทน ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
 X_L แทน ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
 S_H^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่มสูง
 S_L^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่มต่ำ
 n_H แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มสูง
 n_L แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มต่ำ

(ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 171)

2.5 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวัดมนุษยสัมพันธ์ โดยใช้สูตร Alpha Coefficient

$$\alpha = \frac{n}{n - 1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

n แทน จำนวนข้อของแบบสอบถามทั้งฉบับ

$\sum s_i^2$ แทน ผลรวมของค่าความแปรปรวนของแบบสอบถามเป็นรายข้อ

s_t^2 แทน ค่าความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

(ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 171)

2.6 หาค่าความสอดคล้องของการตรวจให้คะแนนการพูด โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ เพียร์สัน

$$r_{XY} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r_{XY} หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างผู้ตรวจ 2 คน

N หมายถึง จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

$\sum X$ หมายถึง ผลรวมของคะแนน X ผู้ตรวจคนที่ 1

$\sum Y$ หมายถึง ผลรวมของคะแนน Y ผู้ตรวจคนที่ 2

$\sum X^2$ หมายถึง ผลรวมของคะแนน X แต่ละตัวยกกำลัง 2

$\sum Y^2$ หมายถึง ผลรวมของคะแนน Y แต่ละตัวยกกำลัง 2

$\sum XY$ หมายถึง ผลรวมของผลคูณของคะแนน X กับคะแนน Y

(ทองรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 125)

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานข้อ 1, 2, และ 3 ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมโดยใช้ t - test แบบ Independent ในรูป Different Score

$$t = \frac{MD_1 - MD_2}{S_{MD1 - MD2}}$$

$$\text{ซึ่ง } S_{MD1 - MD2} = \sqrt{\frac{S_{D1}^2}{n_1} + \frac{S_{D2}^2}{n_2}}$$

$$\text{และ } S_D^2 = \frac{\sum (D_1 - MD_1)^2 + \sum (D_2 - MD_2)^2}{n_1 + n_2 - 2}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน t-distribution

D แทน คะแนนของความแตกต่างระหว่างการทดสอบก่อนการเรียน
กับหลังการเรียน

MD₁ แทน คะแนนเฉลี่ยของความแตกต่างระหว่างการทดสอบหลังการเรียน
กับก่อนการเรียนของกลุ่มทดลอง

MD₂ แทน คะแนนเฉลี่ยของความแตกต่างระหว่างการทดสอบหลังการเรียน
กับก่อนการเรียนของกลุ่มควบคุม

S_D² แทน ความแปรปรวนของคะแนนความแตกต่างระหว่างการทดสอบ
หลังการเรียนกับก่อนการเรียนของกลุ่มทดลอง

- S_D^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนความแตกต่างระหว่างการทดสอบ
หลังการเรียนกับการเรียนของกลุ่มควบคุม
- n_1 แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มทดลอง
- n_2 แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มควบคุม
- (ส่วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 87)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ให้ความหมายสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

t	หมายถึง ค่าสถิติของการแจกแจงแบบที
$\bar{X}_{pre}$	หมายถึง ค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนการทดลอง
$\bar{X}_{post}$	หมายถึง ค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังการทดลอง
MD	หมายถึง ค่าเฉลี่ยของผลต่างของคะแนนระหว่างก่อนและหลังการทดลอง
$SMD_1 - MD_2$	หมายถึง ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของผลต่างระหว่างคะแนนหลังและก่อนการทดลอง
N	หมายถึง จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$*$	หมายถึง ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
$**$	หมายถึง ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
กลุ่มทดลอง	หมายถึง กลุ่มที่ได้รับการสอนโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชนตามแนวทฤษฎีอรรถฐาน
กลุ่มควบคุม	หมายถึง กลุ่มที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. การเปรียบเทียบความสามารถทางการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชนตามแนวทฤษฎีอรรถฐานกับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู
2. การเปรียบเทียบความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชนตามแนวทฤษฎีอรรถฐานกับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู
3. การเปรียบเทียบมนุษยสัมพันธ์ของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชนตามแนวทฤษฎีอรรถฐานกับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การเปรียบเทียบความสามารถทางการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการเรียนรู้อาษาชุมชนตามแนวทฤษฎีอรรถฐานกับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบวัดความสามารถทางการฟังภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลอง แล้วนำค่าเฉลี่ยของผลต่างของคะแนนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมาเปรียบเทียบกัน โดยใช้ t - test แบบ Independent ในรูป Difference Score ได้ผลดังแสดงไว้ในตาราง 2

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถทางการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอน โดยการเรียนรู้อาษาชุมชนตามแนวทฤษฎีอรรถฐานกับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

กลุ่ม	N	$\bar{X}_{Pre}$	$\bar{X}_{Post}$	MD	$SMD_1 - MD_2$	t
กลุ่มทดลอง	40	17.48	20.75	3.27	0.74	2.23*
กลุ่มควบคุม	40	14.65	16.27	1.62		

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 2 ปรากฏว่า ความสามารถทางการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มทดลอง กับกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการเรียนรู้อาษาชุมชนตามแนวทฤษฎีอรรถฐาน กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู มีความสามารถทางการฟังภาษาอังกฤษแตกต่างกันซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ 1 โดยกลุ่มทดลองมีความสามารถสูงกว่ากลุ่มควบคุม

2. การเปรียบเทียบความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอน โดยการเรียนรู้ภาษาชุมชนตามแนวทฤษฎีอรรถฐานกับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบวัดความสามารถทางฟังภาษาอังกฤษก่อนและหลัง การทดลอง แล้วนำค่าเฉลี่ยของผลต่างของคะแนนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมาเปรียบเทียบ กัน โดยใช้ t - test แบบ Independent ในรูป Difference Score ได้ผลดังแสดงไว้ ในตารางที่ 3

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการ สอน โดยการเรียนรู้ภาษาชุมชนตามแนวทฤษฎีอรรถฐานกับนักเรียนที่ได้รับการสอนตาม คู่มือครู

กลุ่ม	N	$\bar{X}_{Pre}$	$\bar{X}_{Post}$	MD	$S_{MD_1 - MD_2}$	t
กลุ่มทดลอง	40	16.40	22.42	6.02	0.43	6.48**
กลุ่มควบคุม	40	13.80	17.03	3.23		

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 3 ปรากฏว่า ความสามารถทางการพูด ภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มทดลอง กับกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชนตามแนวทฤษฎี อรรถฐาน กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู มีความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยกลุ่มทดลองมีความสามารถสูงกว่า กลุ่มควบคุม

3. การเปรียบเทียบมนุษยสัมพันธ์ของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชน ตามแนวทฤษฎีอรรถฐานกับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

ผู้วิจัยทำการทดลองวัดมนุษยสัมพันธ์ก่อนและหลังการทดลองแล้วนำค่าเฉลี่ยของผลต่างของคะแนนของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมมาเปรียบเทียบกันโดยใช้ t - test แบบ Independent ในรูป Difference Score ได้ผลดังแสดงไว้ในตารางที่ 4

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบมนุษยสัมพันธ์ของนักเรียนที่ได้รับการสอน โดยการเรียนรู้ภาษาชุมชนตามแนวทฤษฎีอรรถฐานกับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

กลุ่ม	N	$\bar{X}_{Pre}$	$\bar{X}_{Post}$	MD	$S_{MD_1 - MD_2}$	t
กลุ่มทดลอง	40	45.70	49.55	3.85	0.72	3.31**
กลุ่มควบคุม	40	43.65	45.12	1.47		

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 4 บ่งชี้ว่า มนุษยสัมพันธ์ของนักเรียนในกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชนตามแนวทฤษฎีอรรถฐาน กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู มีมนุษยสัมพันธ์แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ 3 โดยกลุ่มทดลองมีมนุษยสัมพันธ์ดีกว่ากลุ่มควบคุม

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการเรียนรู้อาษาชุมชนตามแนวทฤษฎีอรรถฐานกับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการเรียนรู้อาษาชุมชนตามแนวทฤษฎีอรรถฐานกับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู
3. เพื่อเปรียบเทียบมนุษยสัมพันธ์ของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการเรียนรู้อาษาชุมชนตามแนวทฤษฎีอรรถฐาน กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ความสามารถทางการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการเรียนรู้อาษาชุมชนตามแนวทฤษฎีอรรถฐานกับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกัน
2. ความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการเรียนรู้อาษาชุมชนตามแนวทฤษฎีอรรถฐานกับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกัน
3. มนุษยสัมพันธ์ของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการเรียนรู้อาษาชุมชนตามแนวทฤษฎีอรรถฐาน กับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษา

1. ประชากร

ประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบุษวัฒนา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2536 จำนวน 10 ห้องเรียน รวมเป็นนักเรียนทั้งสิ้น 400 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบุษวัฒนา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2536 จำนวน 2 ห้องเรียน ซึ่งได้มาจากการ

ลุ่มอย่างง่าย แบบจับสลากโดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่มจากประชากรดังกล่าวข้างต้น แล้วจับสลากให้ห้องหนึ่งเป็นกลุ่มทดลอง และอีกห้องหนึ่งเป็นกลุ่มควบคุม รวมนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 80 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย

- 3.1 แผนการสอนของกลุ่มทดลองใช้การสอนโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชนตามแนวทฤษฎีอรรถฐาน จำนวน 4 แผน ซึ่งได้ผ่านการทดลองใช้ และปรับปรุงแก้ไขแล้ว
- 3.2 แผนการสอนของกลุ่มควบคุมใช้การสอนตามคู่มือครูจำนวน 4 แผน
- 3.3 แบบทดสอบวัดความสามารถทางการฟังเป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีลักษณะเป็นข้อความที่บรรยายเรื่องราว และกำหนดสถานการณ์ของบทสนทนา เป็นแบบทดสอบที่มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา และสอดคล้องกับจุดประสงค์ซึ่งได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว แต่ละข้อมีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง .20 - 0.79 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.20 - .44 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ .66
- 3.4 แบบทดสอบวัดความสามารถทางการพูด ซึ่งมีจำนวน คำถาม 10 ข้อ ซึ่งเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน โดยแต่ละคำถามจะมีรูปภาพประกอบเพื่อกระตุ้นให้ผู้สอบตอบ ซึ่งแบบทดสอบนี้ได้ผ่านการวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ แต่ละข้อได้ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 12.20 - 18.70 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่า .77
- 3.5 แบบทดสอบวัดมนุษยสัมพันธ์เป็นแบบทดสอบวัดพฤติกรรมในด้านความใจกว้าง ความเห็นอกเห็นใจ การติดต่อสื่อสาร ความรับผิดชอบ และการรู้จัก โดยมีความถามในทางบวก และทางลบ จำนวน 20 ข้อ ซึ่งแบบสอบถามนี้ได้ผ่านการวิเคราะห์หาคุณภาพโดยการหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อได้ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 2.2 - 6.8 ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .87

4. วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยดำเนินการสอนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มขนาดเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2536 เป็นเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 คาบ รวมเวลาการสอนทั้งกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมทั้งสิ้น 32 คาบ โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

4.1 ประเมินเพื่อทำความเข้าใจกับนักเรียนถึงวิธีการเรียน บทบาทของผู้เรียน เข้ามาช่วยการเรียน จุดประสงค์ของการเรียน และวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ในการทดลองครั้งนี้

4.2 ทำการทดสอบนักเรียนก่อนเรียนทั้งกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมโดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถทางการฟัง การพูดภาษาอังกฤษ และแบบทดสอบวัดมนุษยสัมพันธ์

4.3 ดำเนินการสอน กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างตามแผนการสอนที่ได้สักร่างไว้ จำนวนกลุ่มตัวอย่างกลุ่มละ 16 คาบ

4.4 ทำการสอบหลังการสอนกับนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถทางการฟัง การพูดภาษาอังกฤษ และแบบทดสอบวัดมนุษยสัมพันธ์ ชุดเดิมที่ใช้ทดสอบก่อนการสอน

4.5 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ทาค่าสถิติพื้นฐานพื้นฐานของตัวแปร
2. เปรียบเทียบความสามารถทางการฟัง การพูดภาษาอังกฤษ และมนุษยสัมพันธ์ ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชนตามแนวทฤษฎีอรรถฐาน กับการสอนตามคู่มือครู โดยใช้ t - test แบบ Independent ในรูป Difference Score

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. ความสามารถทางการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชนตามแนวทฤษฎีอรรถฐาน สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชนตามแนวทฤษฎีอรรถฐานสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. มนุษยสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชนตามแนวทฤษฎีอรรถฐานสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางการฟัง การพูดภาษาอังกฤษ และมนุษยสัมพันธ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชนตามแนวทฤษฎีอรรถฐานกับการสอนตามคู่มือครูได้ข้อค้นพบซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชนตามแนวทฤษฎีอรรถฐานมีความสามารถทางการฟังและความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจพิจารณาได้ว่า เป็นผลสืบเนื่องมาจากเหตุผลดังต่อไปนี้

1.1 วิธีสอน วิธีสอนโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชน เป็นวิธีที่เน้นหลักการปฏิสัมพันธ์ทางภาษาระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน ซึ่งเป็นหลักการสำคัญในการสื่อความหมายทางด้านการฟังและการพูด กล่าวคือผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติกิจกรรมทางภาษาโดยอาศัยผู้สอนในตอนแรก ผู้เรียนได้จดจำภาษาที่ตนต้องการสื่อสารจากผู้สอนมาใช้ในการสนทนา ทำให้เกิดประสบการณ์ในการใช้ภาษาด้วยตนเอง การพัฒนาทักษะทางด้านการฟัง การพูด จึงเป็นไปตามธรรมชาติ และส่งผลให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสารได้ ในทางตรงกันข้ามวิธีสอนตามคู่มือครุนั้น ผู้สอนจะเป็นผู้ที่มีบทบาทในการสอนสูง ครูจะเน้นการบรรยายและฝึกโครงสร้างทางภาษาเป็นส่วนใหญ่ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนจึงมีค่อนข้างน้อย

วิธีสอนโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชน เน้นหลักการใช้ภาษาแม่ (ภาษาไทย) พูดสื่อสารในเนื้อเรื่อง ก่อนที่จะถ่ายโอนมาเป็นภาษาอังกฤษ โดยมีผู้สอนเป็นผู้ช่วยเหลือในการถ่ายโอน จึงทำให้ผู้เรียนสามารถพูดเนื้อเรื่องตามความคิดของตนเองได้ โดยไม่ต้องกังวลกับคำศัพท์และโครงสร้างภาษา ทำให้รู้สึกว่าการเรียนภาษาอังกฤษเป็นเรื่องง่าย เกิดความมั่นใจในการพูดสื่อสาร หลังจากที่มีผู้สอนช่วยถ่ายโอนภาษาแล้ว ผู้เรียนสามารถจำรูปแบบภาษาได้เป็นอย่างดี ส่งผลให้การเรียนรู้ทางภาษาเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง ต่างจากวิธีสอนตามคู่มือครูที่ผู้สอนใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารเป็นส่วนใหญ่ ผู้เรียนอาจจะยังไม่คุ้นเคยกับการใช้ภาษาอังกฤษในการพูดสื่อสาร จึงทำให้เกิดความประหม่า ความวิตกกังวลและไม่สามารถใช้ภาษาเพื่อสื่อสารตามความคิดของตนเองได้

วิธีสอนโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชน อาศัยการเรียนรู้โดยใช้ทักษะกระบวนการกลุ่ม จึงทำให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนซึ่งตรงกับสภาพความเป็นจริงในสังคม

ในขณะที่ผู้เรียนรอการถ่ายทอดจากผู้สอน ผู้เรียนต้องฟังอย่างตั้งใจเพื่อที่จะจำรูปแบบไปสนทนากับเพื่อนเป็นภาษาอังกฤษได้และผู้เรียนคนอื่นๆในกลุ่มได้ร่วมฟังด้วย จึงทำให้สามารถช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการสนทนาได้โดยอิสระ ช่วยให้เกิดการเรียนรู้จริง การเรียนรู้แบบกลุ่มนี้ยังทำให้มีการพัฒนาทางด้านอารมณ์และสังคม กล่าวคือ ในขณะที่เรียน ผู้เรียนต้องคำนึงถึงช่องว่างระหว่างผู้เรียนด้วยกัน มีการให้เกียรติกัน ทุกคนในกลุ่มได้เรียนรู้ความคิดความรู้สึกของกันและกัน นอกจากนั้นผู้เรียนยังได้ฝึกกิจกรรมกลุ่มย่อยที่เกี่ยวข้องกับบทเรียน เช่น การแสดงบทบาทสมมติจากเรื่องที่เรียน จับคู่สนทนา ซึ่งช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะทางการฟังและการพูดมากยิ่งขึ้น ในขณะที่การสอนตามคู่มือครูไม่เน้นการฝึกทักษะกระบวนการกลุ่ม ผู้เรียนจึงขาดโอกาสในการสนทนา ทำให้การพัฒนาทักษะทางการฟังและการพูดไม่ก้าวหน้าไปอย่างที่ต้องการจะเป็น

1.2 สื่อการเรียนการสอน นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชนได้รับสื่อที่เป็นเนื้อหาการเรียนจากอรรถลักษณะภาษาชนิดต่างๆ ซึ่งได้จากแนวทฤษฎีวรรณฐานที่ช่วยให้ผู้เรียนได้รูปแบบของโครงสร้างทางภาษาและการใช้ภาษาอย่างถูกต้อง ชัดเจน เนื้อความนั้นจะเกิดความหมายเป็นที่เข้าใจได้ตรงกัน ผู้ฟังและผู้พูดต้องคำนึงถึงภาษาและความหมาย ภาษาและบริบทภาษา ภาษาและท่าเนียบภาษา จึงทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาที่เป็นรูปแบบในการสื่อสารได้ดี ในทางตรงกันข้าม นักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูไม่มีความรู้เกี่ยวกับรูปแบบและโครงสร้างทางภาษาของเนื้อหาที่ใช้เรียน ทำให้ไม่มีแนวทางในการสื่อสารเพียงแค่อ่านเรื่องแล้วทำความเข้าใจในเรื่อง

การใช้แผนภูมิสรุปโครงสร้างทางภาษาและตัวอย่างคำถามในการดำเนินเรื่องตามอรรถลักษณะ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคิดรวบยอด และผู้เรียนจะเกิดกระบวนการทางความคิด เพื่อหารายละเอียดที่จะใช้ในการสนทนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความเข้าใจในเนื้อเรื่องได้ดี จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า ผู้เรียนพูดสนทนานำเนื้อเรื่องนั้นๆตามความคิดของตนเอง ตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งจบเรื่องได้ โดยไม่ติดขัดและสนุกสนานกับการเรียน ในขณะที่การสอนตามคู่มือครูดำเนินการโดยการถามตอบตามเนื้อเรื่องเท่านั้น

สื่อสำคัญที่ใช้ในการสอนโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชน ได้แก่ เทปบันทึกเสียงที่ใช้บันทึกเสียงของผู้เรียน ซึ่งทำให้เกิดแรงจูงใจให้ผู้เรียนมีความสนใจในการสนทนา นอกจากนั้นผู้เรียนยังใช้เพื่อทบทวนบทเรียน หรือฝึกพูดตามจนกระทั่งสนทนาได้เอง และผู้สอนสามารถ

แก้ปัญหาการพูดผิดพลาดของผู้เรียนได้ สำหรับการสอนตามคู่มือครู ไม่มีการใช้เทปบันทึกเสียง ผู้สอนจะอ่านเรื่องให้ผู้เรียนฟังและให้ตอบคำถาม จึงทำให้บทเรียนไม่น่าสนใจเท่าที่ควร

นอกจากนี้สื่ออื่นๆที่ใช้ประกอบการเรียนในกลุ่มทดลอง เช่น รูปภาพ ของจริง ซึ่งทำให้ผู้เรียนได้รับปัจจัยบ่อนที่สามารถเข้าใจเรื่องที่สนทนาได้ง่ายขึ้น ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี ในขณะที่การเรียนรู้ในกลุ่มควบคุมใช้เพียง รูปภาพ บัตรคำ จึงทำให้ผู้เรียนต้องใช้เวลาทำความเข้าใจกับบทเรียนเพิ่มขึ้น ทำให้เกิดการเรียนรู้ช้า

1.3 สภาพบรรยากาศในการเรียนการสอนและการจัดชั้นเรียน

นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชน มีสภาพบรรยากาศในการเรียนการสอนดีกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู กล่าวคือ ในการเรียนการสอน ผู้สอนจะไม่บังคับให้ผู้เรียนพูดออกมาถ้าผู้เรียนยังไม่พร้อม โดยวิธีการสอนก็ไม่มีการแข่งขัน แต่พยายามช่วยเหลือที่จะให้ผู้เรียนพูดสนทนาและกล้าแสดงออก ทำให้ไม่เกิดความเครียด นอกจากนี้ผู้สอนพยายามเสริมสร้างความรู้สึกละเอียดและเจตคติที่ดี โดยหาโอกาสพบปะผู้เรียนทุกคน เพื่อเกิดความคุ้นเคยเป็นกันเอง ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดกำลังใจและเกิดความเชื่อมั่นในตนเองที่จะเรียนรู้นานทางภาษาได้ดี ในทางตรงกันข้ามนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู มีสภาพบรรยากาศในการเรียนการสอนไม่ดี การสอนเน้นเนื้อหาและความถูกต้องในการใช้ภาษา ทำให้ผู้เรียนเกิดความวิตกกังวลว่าจะตอบคำถามผิด เกิดความเครียดและขาดความเชื่อมั่นในการเรียน

การจัดชั้นเรียนสำหรับการสอนโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชน ส่งผลให้นักเรียนเกิดความสามารถทางด้านการฟังและการพูดได้ดี ทั้งนี้เนื่องจากการออกแบบชั้นเรียน (Classroom Design) ที่ทำให้ง่ายแก่การเข้ากลุ่มตามกระบวนการเรียนการสอน เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อย ส่งผลดีต่อการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน จากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่า นักเรียนใช้เวลาเพียงเล็กน้อยในการเข้ากลุ่มและไม่ส่งเสียงดัง นักเรียนสามารถดำเนินกิจกรรมต่อทันที ในขณะที่การสอนตามคู่มือครูไม่มีการจัดชั้นเรียน และนักเรียนมีโอกาเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มเป็นบางครั้ง

จากเหตุผลข้างต้น เป็นการสนับสนุนข้อค้นพบที่ว่า การสอนโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชน ตามแนวทฤษฎีอรรถฐาน ทำให้ผู้เรียนพัฒนาความรู้ ความสามารถทางด้านการฟัง และการพูด ภาษาอังกฤษได้ดีกว่าการสอนตามคู่มือครู

2. นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชนตามแนวทฤษฎีอรรถฐาน มีมนุษยสัมพันธ์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเหตุผลต่อไปนี้

การสอนโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชนตามแนวทฤษฎีอรรถฐานนั้น ขั้นตอนการสอนทั้งหมดมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นกลุ่มอย่างต่อเนื่อง ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมตั้งแต่เริ่มแรก ช่วยให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอน และระหว่างผู้เรียนด้วยกันตลอดเวลา กิจกรรมดังกล่าวนี้ได้นำการสนทนาเนื้อเรื่องตามความคิดของผู้เรียน การตอบคำถาม การสัมภาษณ์ การอภิปราย การแสดงบทบาทสมมติ จะเห็นได้ว่า การมีส่วนร่วมในกิจกรรมดังกล่าวนี้เป็นไปในลักษณะต่างๆ เช่น การพึ่งพาอาศัยกัน มีความรับผิดชอบ มีการติดต่อสื่อสารที่ดี พร้อมทั้งจะช่วยเหลือกัน รู้จักการทำงานร่วมกันอย่างมีระบบ มีความเห็นอกเห็นใจกัน หาท่างขจัดความขัดแย้งใดๆ รู้จักใช้กระบวนการในการทำงาน มีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน เป็นต้น ลักษณะต่างๆดังกล่าวนี้ เป็นองค์ประกอบหรือเป็นหลักปฏิบัติในการสร้างมนุษยสัมพันธ์ พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์ (2531 : 58 - 59) ; เสนอ อินทสุขศรี (2526 : 1 - 14) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญนิภา นิลวงศ์ (2530 : 59 - 60) ที่พบว่าการเรียนเป็นกลุ่มจะช่วยให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการสื่อสาร ใช้คำพูดที่เหมาะสม สามารถสร้างมนุษยสัมพันธ์ให้เกิดกับผู้เรียนได้

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบวิธีสอนตามคู่มือครู พบว่ามีการจัดกิจกรรมกลุ่มบ้างในบางโอกาส เช่น เล่นเกมส์ทางภาษา ซึ่งเป็นกิจกรรมกลุ่มที่ไม่เป็นระบบและต่อเนื่อง ทำให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนด้วยกันน้อย ดังนั้นการพัฒนามนุษยสัมพันธ์ของผู้เรียนจึงต่ำกว่าผู้ที่ได้รับการสอนโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชนตามแนวทฤษฎีอรรถฐาน

จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้ว เป็นการสนับสนุนข้อค้นพบที่ว่า การเรียนด้วยวิธีสอนโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชนตามแนวทฤษฎีอรรถฐาน ทำให้นักเรียนมีความสามารถทางการฟัง การพูดภาษาอังกฤษ และมนุษยสัมพันธ์สูงกว่าการเรียนด้วยการสอนตามคู่มือครู

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่อาจเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนดังนี้

1.1 จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า การสอนโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชนตามแนวทฤษฎีอรรถฐานส่งผลดีในด้านความสามารถทางการฟัง การพูดภาษาอังกฤษ และมนุษยสัมพันธ์ ซึ่งคงจะเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่จะนำไปสอนนักเรียนในระดับต่างๆ เพื่อช่วยเพิ่มพูนทักษะการฟัง การพูดภาษาอังกฤษให้ดียิ่งขึ้น

1.2 เทปบันทึกเสียง ควรอยู่ในสภาพดี และเพียงพอที่จะใช้ในการดำเนินกิจกรรม การเรียนการสอนในแต่ละกลุ่ม มิฉะนั้นอาจจะทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายแทนที่จะสนุกกับการเรียน

1.3 เนื้อหาที่ใช้เรียน ควรมีการใช้วรรณกรรมชนิดอื่นเพิ่มขึ้น เพื่อให้มีความหลากหลายในการเรียน เช่น Recount Genre Report Genre

1.4 ในห้องเรียนที่มีนักเรียนจำนวนมากควรมีการออกแบบชั้นเรียนที่ดี เพื่อจะได้ไม่นำบวกรวมกลุ่มอื่นๆ ในขณะฝึกปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอน

1.5 ในชั้นถ่ายโอนการเรียนรู้ ควรจัดกิจกรรมให้หลากหลาย นอกจากการแสดงบทบาทสมมติ ฝึกสนทนาเป็นคู่ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ถ่ายโอนการเรียนรู้ดีขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้นคว้าต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการสอนโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชนตามแนวทฤษฎีอรรถฐานกับทักษะเขียนด้วย

2.2 ควรมีการทดลองกับนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เนื่องจากเป็นวัยที่สนใจในการทำกิจกรรม และอาจจะช่วยปลูกฝังให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีในการเรียนภาษาอังกฤษแต่เริ่มแรก

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลทิพย์ เสวตมาลย์. ระดับความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530. อัดสำเนา.
- กรรณิกา ชาคิมนครศรี. การเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษ และมนุษยสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- กัญฉิกา นิลวงศ์. การศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและมนุษยสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมแบบล่าคำตอบและกิจกรรมตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- คาร์เนกี เกล. วิธีชนะเล่ห์มิตรและจูงใจคน. แปลโดย อาษา ขอจิตต์เมตต์. พิมพ์ครั้งที่ 15. กรุงเทพฯ : ขอจิตต์เมตต์, 2525.
- จารุวรรณ เพ็ญสุข. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและมนุษยสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษาด้วยวิธีสอนแบบการเรียนรู้เป็นทีมที่จัดกิจกรรมด้วยวิธีการใช้กรณีตัวอย่างกับการสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- จุลจักร โนนันธ์. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคิดสร้างสรรค์และมนุษยสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนวิทยาศาสตร์ด้วยวิธีการกระบวนกรกลุ่มสัมพันธ์ ที่ใช้เกมกับวิธีการกระบวนกรกลุ่มสัมพันธ์ที่ใช้ข้อปริยาย. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อัดสำเนา.
- ชวาล แพรัตกุล. เทคนิคการเขียนข้อสอบ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิทักษ์อักษร, 2520.

- ชูชัย สมितिกร และสมชาย เดียวกุล. ผลของประสบการณ์กลุ่มฝึกมนุษยสัมพันธ์ที่มีต่อทัศนคติส่วนบุคคลตามการรับรู้ของผู้รับการฝึก. เชียงใหม่ : คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2530.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- ดรรชนี ยุทธเสรี. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการฟัง - พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยการสอนแบบการให้คำปรึกษากับการสอนตามคู่มือครูของ หนังสือ Getting Through to People. บริษัทนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.
- ณอมศรี เหลาหา. การเปรียบเทียบความสามารถทางการเขียน แรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษและมนุษยสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีกระบวนการเขียนของเฮวินส์ กับการสอนด้วยวิธีตามคู่มือครู. บริษัทนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.
- ทศุ เดียวรัตนกุล. วิธีสอนภาษาแบบกลุ่มสัมพันธ์ : การศึกษาเชิงพรรณนา. บริษัทนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.
- ทิสนา แหมมณี. "ทฤษฎีกลุ่มสัมพันธ์ในการสอน กลุ่มสัมพันธ์," ทฤษฎีและแนวปฏิบัติเล่ม 1. กรุงเทพฯ : บุรพาศิลป์การพิมพ์, 2522.
- _____. "การพัฒนารูปแบบการฝึกทักษะการทำงานกลุ่มสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา," การวิจัยการศึกษา. 17(3) : 82 - 98 ; กรกฎาคม - กันยายน 2530.
- _____. คู่มือสำหรับผู้ศึกษาเทปโทรทัศน์เรื่องมนุษยสัมพันธ์ในการทำงาน. กรุงเทพฯ : คณะครูศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- ทิสนา เทียนเล่ม. "กระบวนการเรียนรู้โดยการทำงานกลุ่ม," วารสารศาสตร์. 5(6) : 31 ; สิงหาคม - พฤศจิกายน 2515.
- ธีรบูรณ์ สมบูรณ์เกลิง. "วิธีสอนภาษาแบบกลุ่มสัมพันธ์," วารสารภาษปริทัศน์. 2(1) : 39 - 46 ; มกราคม - พฤษภาคม 2524.

- นพมาศ ตริกุล. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และมนุษย์สัมพันธ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยการสอนแบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ กับการสอนตามคู่มือครูของการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรุงเทพมหานคร.
 ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
 2532. อัดสำเนา.
- นิตยา ประพตกิจ. การเปรียบเทียบความสามารถในการฟัง - พูด ภาษาอังกฤษและ แรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยอาศัย โครงสร้างระดับยอด และการสอนตามคู่มือครู. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.
- นิพนธ์ ศศิธร, สุภัตตรา สุภาพ, และประสงค์ ราชผล. แบบเรียนภาษาไทย รายวิชา ท 011 การพูดชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช,
 2524.
- เนาวรัตน์ นุ่มอุรา. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และมนุษย์สัมพันธ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนตามรูปแบบเอริกา (ERICA MODEL) และการสอนตามคู่มือครู. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.
- บุษเชิด ภูณานันทพงศ์. การสอนอิงเกณฑ์ - แนวคิดและวิธีการ. กรุงเทพฯ :
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.
- บุษบงศ์ รักเรียน. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมพื้นฐานด้าน มนุษย์สัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยวิธีสอนกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์และวิธีสอนตามคู่มือครู. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- เบญจา สิบเสน. การศึกษามลสัมฤทธิ์ทักษะการฟัง - พูดและแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยวิธีฝึกความเข้าใจแบบสูตรทัศนของเคลลี.
 ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
 2530. อัดสำเนา.

ประสพ รัตนกร. "คัมภีร์มนุษย์สัมพันธ์," วารสารสื่อสารมวลชน. 3(2) : 8 - 10 ;
พฤศจิกายน 2526 - มีนาคม 2527.

ปัทมา เทพจักรพงศ์. การสอนอ่านเอาเรื่องภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการกลุ่ม. วิทยานิพนธ์
ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517. อัดสำเนา.

ฝน แสงสิงแก้ว. "มนุษย์สัมพันธ์," สุขภาพ. 8 ; มกราคม 2533.

พนัส หันนาดินทร์. หลักมนุษย์สัมพันธ์ต่อการบริหารในองค์การ. กรุงเทพฯ : แพรวพิทยา, 2510.

พระมหาธเนศ ถาวรโมลี. "การสร้างมนุษย์สัมพันธ์," เสียงธรรม. 31(4) : 18 - 20 ;
กรกฎาคม - ธันวาคม 2531.

พรหมทิพย์ ศิริวรรณบุญ. มนุษย์สัมพันธ์. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์, 2531.

พวงเพ็ญ อินทรประวัติ. วิธีสอนภาษาอังกฤษ. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สงขลา, 2521.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญผล, 2531.

ภาสกร แจ่มจันทร์เกษม. การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่าน การเขียน
ภาษาอังกฤษ และความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
ที่ได้รับการสอนด้วยแนวทฤษฎีการสอนแบบอรรถฐานกับวิธีสอนตามคู่มือครู.

ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2534. อัดสำเนา.

ยุพิน พุทธาพิพัฒน์. การเปรียบเทียบความสามารถในการฟัง การพูด แรงจูงใจ และ
ความคงทนในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอน
โดยวิธีตามแนวทฤษฎีธรรมชาติ และวิธีการสอนตามคู่มือครู. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.

เยาวลักษณ์ บุญศิริ. การเปรียบเทียบความเข้าใจภาษาอังกฤษด้วยการฟังจากการสอนโดย
ใช้เทปกับการสอนโดยใช้สไลด์เทปเสียง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522. อัดสำเนา.

- ลาวัณย์ มหาทุบะรัตน์. ผลของการใช้กิจกรรมกลุ่มในการพัฒนามนุษย์สัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. ปรินฤพานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศึกษาพรการพิมพ์, 2528.
- _____. หลักการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บริษัทศึกษาพรจำกัด, 2531.
- _____. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : บริษัทศึกษาพร จำกัด, 2536.
- วิจิตร อวาทกุล. เทคนิคมนุษยสัมพันธ์. กรุงเทพฯ : บริษัทโอเอสพรีนติ้งเฮาส์ จำกัด, 2532.
- วิภาดา ประสารทรัพย์. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในเชิงพัฒนาการของการเขียนภาษาอังกฤษและเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนเขียนด้วยวิธีสอนเขียนตามแนวอรรถฐานกับวิธีสอนตามคู่มือครู. ปรินฤพานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.
- วีณา จันทนาโกเมฆ. "จะสอนอะไรในชั่วโมงการฟัง," ภาษาปริทัศน์. 104 : 114 ; ภาคต้นปีการศึกษา 2530.
- มะยม, นามแฝง "มนุษยสัมพันธ์," มิตรครู. 26(3) : 13 - 21 ; 15 กรกฎาคม 2527.
- มัทนา มณีกุล. การหาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถวิสัยในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารจากการทดสอบโดยตรงและโดยอ้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. เขตท้องที่การศึกษา 2 กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2529. อัดสำเนา.
- มัทนี โอเมะคุปต์. "มนุษยสัมพันธ์ในการปฏิบัติงาน," วารสารพัฒนาที่ดิน. 24(266) : 40 - 42 ; กรกฎาคม 2530.
- วิทยา เทพยา. มนุษยสัมพันธ์. กรุงเทพฯ : แพรวพิทยา, 2524.

ศิธร แสงธนู. "วิธีสอนแบบเจียบและเรียนภาษาแบบช่วยกันเป็นกลุ่ม," วารสารมนุษยศาสตร์.

2(3) : 56 - 66 ; ปรากฏการณ์ที่ 2 ปีการศึกษา 2521.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น. พุทธศักราช 2521 ฉบับปรับปรุง

อมรินทร์การพิมพ์, 2533.

ศรีนครินทร์วิโรฒ ปทุมวัน, มหาวิทยาลัย. รายงานการวิจัยเรื่องความรู้ทางภาษาศาสตร์

ของครูสอนภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น คณะมนุษยศาสตร์.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ ปทุมวัน, 2528.

ศรีรัตน์ กาเนิด. การศึกษาวิธีการสอนภาษาอังกฤษแบบกลุ่มสัมพันธ์ : ทฤษฎีและการปฏิบัติ.

ปริทัศน์พิมพ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร,

2535. อัดสำเนา.

สมถวิล ธนะโสภณ. "ข้อคิดบางประการในการสอนพูดภาษาอังกฤษ," ศึกษาศาสตร์ปริทัศน์.

50 - 55 ; กุมภาพันธ์ 2523.

สมภพ ลิวิวรรณ. การเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ที่เรียนสังคมศึกษาโดยวิธีกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์กับการสอนแบบปกติ. ปริทัศน์พิมพ์

กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร, 2526.

อัดสำเนา.

สัมฤทธิ์ แก้วอาจ. "พฤติกรรมกับมนุษย์สัมพันธ์," รัฐสภาสาร. 32(11) : 2 - 25 ;

พฤศจิกายน 2527.

สุชา จันทน์เอม. จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2525.

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์. การสอนทักษะภาษาอังกฤษและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ :

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

สุเว พงษ์ทองเจริญ. วิธีสอนภาษาอังกฤษสำหรับผู้เริ่มเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 2.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ, 2520.

_____. วิธีสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ,

2520.

เสนอ อินทาสุขศรี. "มนุษย์สัมพันธ์กับบุคคลทุกระดับ," วารสารจุฬาลงกรณ์ธุรกิจปริทัศน์.

6(22) : 1 - 14 ; กันยายน 2526.

- เสาวลักษณ์ รัตนวิทย์. เอกสารการสอนหลักสูตร และการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534.
- _____. การพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาเล่ม 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534.
- เสถียร เหลืองอร่าม. หลักมนุษยสัมพันธ์ต่อการบริหารในองค์การ. กรุงเทพฯ : แพร่พิทยา, 2519
- สมสันต์ บุญอิง. การเปรียบเทียบมนุษยสัมพันธ์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในการสอนแบบการเล่นของไทย และการสอนตามปกติ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.
- อรรถ กิจการ. การศึกษาการใช้ภาษาอังกฤษสลับเปลี่ยนกับภาษาไทย และหน้าที่ของภาษาอังกฤษที่ครูไทยใช้ในการสอนภาษาอังกฤษ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- อัจฉรา วงศ์โสธร. เทคนิคการสร้างข้อสอบภาษาอังกฤษสำหรับวัดและประเมินผลการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2529.
- อาษา ขจรจิตต์เมตต์. วิธีชนะมิตรและจู่ใจคน. พิมพ์ครั้งที่ 15. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ขอขจรจิตต์เมตต์, 2525.
- Allen, Edward David and Rebecca M. Valette. Modern Language Classroom Techniques. New York : Harcourt Brace, Jovanovich, Inc., 1972.
- Asher, J.J. Learning Another Language Through Action. California : Sky Oaks Production, Inc., 182.
- Barker, Larry L. Communication. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice Hall, 1978.
- Bartz Walter H. "Testing Oral Communication in the Foreign Language Classroom," Language in Education : Theory and Practice. Virginia : The Center for Applied Linguistics, 1979.

- Begin, Y. Evaluative and Emotional Factors in Learning a Foreign Language. Montreal : Desclee and Cie (Bellemin), 1971.
- Bott, Donald E. "English as a foreign Language : The Usual Secondary Approach," มนุษยศาสตร์ปริทัศน์. 2(2) : 32 - 34 ; 1980.
- Brown, H. Douglas. "Some Limitations of C-L/CLL Models of Second Language Teaching," TESOL Quarterly. 11(4) : 365 - 372 ; December, 1977.
- Byrne, Donne. Teaching Oral English. London : Longmans, 1976.
- Christie, Frances. "Writing in Schools : Generic structures as Ways of Meaning," in Functional Approaches to Writing Research Perspectives. London : Frances Printer, 1980.
- Christie, F. Genres as choice in Tan Reid (ed). The Place of Genre in Learning : Current Debates. Typereader Publications University : Geelong, Voictoria, 1987.
- Clark, J.L.D. Foreign Language Testing : Theory & Practice. Philadelphia : Center for Curriculum Development. 1972.
- Combs, Arthur W. "Affective Education on None at all," Journal of The Education Leadership. 39(7) : 495 - 497 ; April, 1982.
- Curran, Charles A. Counselling - Learning : A Whole Person Model for Education. New York : Grune & Stratton, 1972.
- _____. Counseling - Learning in Second Languages. Illinois : Apple River Press, 1970.
- Davis, James N. "Community Language Learning and English for Science and Technology," TESOL Newsletter XIII. (2) : 11 - 12 ; April, 1979.

- Divis, Keith. Human Relations at work. New York : McGraw - Hill Company, 1962.
- Doe, Norman. "The Use of the Mother Tongue in ESL," TESOL Newsletter XIII. (4) : 27 - 28 ; August, 1979.
- Dunham, J. "Appropriate Leadership Patterns," Educational Research XII. February, 1965.
- Dunn, Kenneth and Rita Dunn. "Dispelling Outmoded Beliefs about Student Learning," Educational Leadership. 45 : 52 - 62 ; March, 1987.
- Fan, Chung Teh. Item Analysis Table. New Jersey : Educational Testing Service, Princeton, 1952.
- Finocchiaro, Marry. Teaching Children Foreign Language. New York : McGraw - Hill Inc., 1964.
- Finocchiaro, Marry and Christopher Brumfit. The Functional Notional Approach : From Theory to Practice. New York : Oxford
- Funk, Hal D. and Gary D. Funk. "Guidelines for developing listening skill," The Reading Teacher. 660 - 663 : 1989.
- Glaess, Herman Lewin. "Developing Interpersonal Relation In a College Girls' Dormitory," Dissertation Abstracts International. 27(1) : 113-A - 114-A ; July, 1962.
- Glatthorn, Allen A. "The Small Group Instruction," Encyclopedia of Education. edited by Lee C. Deighton, VIII. 1971.
- Good, Carter V. Dictionary of Education. New York : McGraw - Hill Book Company, Inc., 1959.

- Green, Harry A. and Walter T. Petty. Developing Language Skills in the Elementary Schools. Boston : Milyn and Bacon Inc., 1978.
- Harris, Davis P. Teaching English as a Second Languagea. Bombay : McGraw-Hill, 1974.
- Haskel, John F. "An Eclectic Method," TESOL Newsletter XII. (2) : 19 - 21 ; April, 1978.
- Hayes, Curtis W., Jacob Ornstein and William W. Gagne. ABC's of Language and Linguistics. Silver Spring, Maryland Institute of Modern Language, Inc., 1977.
- Heaton, J.B. Writing English Language tests. London : Longman Group Limited, 1975.
- Hyland, Ken. "Effects of Genre Descript in Argumentative Essay," in Research the Teaching of English. 232(3) : 236 - 34 ; June, 1944.
- Kadler, Eric H. Linguistics and Teaching Foreign Languages. N.Y. : Wastrand Reinhold Company, 1977.
- Krashen, Stephen D. and Tracy D. The Natural Approach. The Alemany Press, 0983.
- LaForge, Paul G. "Community Language Learning : A Pilot Study," Language Learning. 21 : 45 - 62 ; June, 1971.
- _____. "Community Language Learning : An Experiment in Japan," English Teaching Forum. XV(1) : 8 - 11, 19, January, 1977.

- LaForge, Counseling and Culture in Second Language Acquisition.
Oxford : Pergamon Press, 1983.
- Linder, Cathy. Oral Communication Testing. Illinois : National
Textbook Company, 1977.
- Littlewood, William. Communicative Languages Teaching. London :
Cambridge University Press, 1981.
- Mackey, William. Language Teaching Analysis. Indiana University
Press, 1965.
- Madsen, Harold S. Techniques in Testing. Oxford : Oxford University
Press, 1983.
- Marshall, Stewart. "A Genre-Based Approach to the Teaching of Report-
Writing," ESP Journal. Washington DC : 10 : 3 - 13 ; 1991.
- Oller, John W. Language Tests at School. Longman Group Ltd., 1979.
- Paulston, Christina Bralt and Howard R. Selekman. "Interaction
Activities in Foreign Classroom : or How to Grow the Tulip
Rose," in Developing Communication Skills. 1983.
- Rapp, Carla Jean. "Student Meaning in a Second Language : A Different
Way of Being in the Same Place," Dissertation Abstracts
International. 49(5) : 1050-A ; 1987.
- Richards and Rogers. Approach and Methods in Language Teaching.
Cambridge University Press, 1986.
- Rivers, Wilga M. Teaching Foreign Language Skills. Chicago :
The University of Chicago Press, 1968.

- Rivers, Wilga M. and Mary S. Temperly. A Practical guide to the Teaching of English as a second or Foreign Language. New York: Oxford University Press, 1978.
- Schumann, John H. "Affective Factors and the Problems of age in Second Language Acquisition," Language Learning. 25(2) : 209 - 235 ; December, 1975.
- Schmuck, Richard A. and Patricia A. Schmuck. Group Process in the Classroom. Towa : WMC Brown Co., 1971.
- Scott, Rogers. "Speaking in Keith, John and Keith, Morrow (Eds)," Communication in the Classroom. Longman Group Ltd., 1981.
- Searle, J.R. Speech Acts. Cambridge University Press, 1978.
- Shechter, Myrian and Sandra R. Schechter. Children's Acquisition of Literary Genre : Science Fiction Versus Fantasy. Toronto : Ontario Institute for Studies in Education ; Toronto Board of Education, 1987.
- Shoudt, John Tomas. "The Effect of Early Level of Role-Taking Skill on the Efficacy of Role Playing Training with Kindergarten Children," Dissertation Abstrats International. 37 : 2754-A; November, 1976.
- Sprenger, Arnold. "Group Work in Foreign-Language Learning: A Report," English Teaching Forum. XI(5) : 12 - 15 ; November-December, 1973.
- Stammer, John D. "Target:The Basics of Listening," Language Arts 54. September, 1977.
- Stevick, Earl W. "Community Language Learning," Foreign Language Service. Washington D.C., 1975.

- _____. Teaching Languages : A Way and Ways. Rowly,
Massachusetts : Newbury House Publishers, Inc., 1980.
- _____. Memory Meaning and method : Some Psychological Perspectives
on Language Learning. Rowley, Mass : Newbury House, 1976.
- Strother, Deborah Burnett. "Practical Applications of Research on
listening," Phi Delta Kappan. 68 : 625 - 628 ; April, 1987.
- Thompson, Gregory J. "Role Playing in CLL for the ESP. Classroom,"
TESOL Newsletter XV. (6) : 12 ; December, 1981.
- Tranel, Daniel D. "Questioning in Counseling-Learning," TESOL
Newsletter XV. (4) : 19 - 20 ; August, 1980.
- Tutolo, Danial J. "A Cognitive Approach to Teaching Listening,"
Language Arts 54. September, 1977.
- Valette, Rebecca M. and Renee Desick. Modern Language Performance
Objective and Individualization. Harcourt Brace Jovanovich,
1972.
- Vallette, Rebecca M. Modern Language Testing. New York : Harcourt
Brace, 1977.
- Varela, Lourdes Y. "Recent Forces in Language Teaching and Their
Implications for Language Education in Southeast Asia,"
RELJ Journal. 9(2) : 37 - 42 ; December, 1978.
- Walker, Richard F. The English Used by Entering Children at Traeger
Park School. Canberra : Australian Curriculum Development
Center Occasional Paper II, 1983.
- Widdowson, H.G. Teaching Language as communication. Oxford
University Press, 1983.

חנאמארת

ภาคผนวก ก

แผนการสอนวิชาหลัก 3

Lesson Plan for Fifty - Minutes' Sessions

Subject : English 013
Class : M.2
Time : 50 minutes a session - total 16 sessions.

Objectives :

1. Students will be able to communicate along the situations by speaking and listening.
2. Students will be able to comprehend the story.

Text :

1. Procedure Genre
2. Narrative Genre

Lesson Plan for Experimental Group
Period 1 - 4 M.2 English 013

Content : How to make Jack-O'-Lantern

Phases of Instruction :

Students do the activities by the following steps.

Step 1 : Orientation.

Activities :

1. Divide the students into 4 groups of 10, follow the teacher's classroom design plan.

2. The teacher explains about Procedure Genre by letting the students see the chart with the example in order to conclude the language features.

eg. เป็นวิธีการทำอะไร —> ทำอุปกรณ์อะไรบ้าง —> ทำอย่างไร
(ลำดับการทำที่ละขั้น)

Step 2 : Procedure

Activities :

1. The teacher shows a picture of lantern, then shows a pumpkin, a knife, a candle, etc. and asks the students what Genre is.

2. Let the students make a dialogue of how to make Jack-O'-Lantern in Thai. Then the teacher translates them into English whenever the students say the dialogue. Then the students repeat after the teacher.

eg. St₁ : เป็นวิธีการทำอะไร

T : What is this procedure about ?

St₁ : What is this procedure about ?

St₂ : เป็นวิธีทำตะเกียงแจ๊ค

T : It's about "How to make Jack - O' - Lantern.

St₂ : It's about "How to make Jack - O' - Lantern.

etc.

3. The teacher records the dialogue when the students are speaking until it is complete.

4. The teacher replays the tape cassette for the students in order to check the correctness and comprehension of the dialogue.

5. Let the students break into 4 round groups to practice speaking English, using from step 2 in activity 2.

6. The teacher goes to listen and to help the students do the fifth activity in each group.

7. The students in each group record the dialogue when they are practising, then the students can check the correctness from listening to each tape cassette.

8. Let the students in each group write the dialogue on each big piece of paper with the teacher's help to check the correctness

9. The teacher explains about the imperative sentences and some vocabulary items.

eg. lantern n., felt n., scoop v., pulp n.,
light v., turnip n., pumpkin n.

10. Let the students practise speaking by using the eighth activity again.

Step 3 : Transfer

Activities :

1. Let a student come to the front of the classroom to show how to make Jack - O' - Lantern.

2. Let the students ask and answer the questions about the dialogue in pair.

- eg. 1. What is the Procedure about ?
2. What will you need ?
3. How can you scoop out the pulp ?
4. Can you light the Jack-O'-Lantern ?
5. Where can you see Jack-O'-Lantern ?

Evaluation :

1. By observing the students' activities.
2. By checking the result of the worksheets.

Teaching Aids :

1. Real things eg. a pumpkin, a knife, etc.
2. Tape recorders.
3. Tape cassette
4. A chart
5. Text (Made by the students based on Procedure Genre)

How to make Jack-O'-Lantern

A : What is this procedure about ?

B : It's about "How to make Jack-O'-Jantern."

A : What will we need ?

B : A sharp knife.

A : And what else ?

B : A pumpkin and a spoon.

A : Is that all ?

B : No, there are a candle, a felt pen and a match.

A : Is that all ?

B : Yes.

A : How do you make it ?

B : First, cut off the top of the pumpkin and scoop out the pulp with a spoon. Save the top to use as a lid.

A : What will you do next ?

B : Next, draw on the eyes, nose and mouth with a felt pen and cut them out carefully.

A : What will you do then ?

B : Then light the candle with a match and place it inside of the lantern.

A : What will you do next ?

B : Put the top back on the lantern. It's ready.

Lesson Plan for Experimental Group
Period 5 - 8 M.2 English 013

Content : How to make a fish mobile.

Phases of Instruction :

Students do the activities by the following steps.

Step 1 : Orientation

Activities :

1. Divide the students into 4 groups of 10, follow the teacher's classroom design plan.
2. The teacher reviews the Procedure Genre again for a short time, then continues with the next Procedure Genre lesson.

Step 2 : Procedure

Activities :

1. The teacher shows a picture of a mobile, then shows a drawing pin, pieces of card, etc., and asks the students what Genre is.

2. Let the students make a dialogue of how to make a fish mobile. Then the teacher translates them into English whenever the students say the dialogue. The students repeat after the teacher.

eg. St₁ : นี่เป็นวิธีการทำอะไร

T : What is this procedure about ?

St₁ : What is this procedure about ?

St₂ : มันเป็นวิธีการทำโมบายปลา

T : It is about how to make a fish mobile.

St₂ : It is about how to make a fish mobile.

St₃ : มีอุปกรณ์อะไรบ้าง

T : What things will you need ?

St₃ : What things will you need ?

etc.

3. The teacher records the dialogue when the students are speaking until it is complete.

4. The teacher replays the tape cassette for the students in order to check the correctness and comprehension of the dialogue.

5. Let the students break into 4 round groups to practise speaking English by using from step 2 in activity 2.

6. The teacher goes to listen and helps the students do the fifth activity in each group.

7. The students in each group record the dialogue when they are practising, then the teacher can check correctness from listening to each cassette.

8. Let the students in each group write the dialogue on a big piece of paper with the teacher's help to check the correctness.

9. The teacher explains about "How to answer questions" and some vocabulary items.

eg. thread n., mobile n., balance n., wire n., fix v.

10. Let the students practise speaking by using the eighth activity again.

Step 3 : Transfer

Activities :

1. Let the students make some other animal mobiles in each group. eg. the bear mobile.

2. Let the students complete the passage about "How to make a fish mobile."

This Genre is ____ Genre. It's about, "How to make a ____." You will need a drawing pin, pieces of ____ (20 X 10 cms.), pieces of thin wire, strong thread and colouring ____.

First, take a piece of card and ____ it in half. Draw the ____ of half a fish. Then cut out the fish and open the card. Next, draw the eye and colour the fish. Make ____ at the top of the fish's back in the middle with a pin. ____ your fish to a piece of wire with some thread. Then fix the ____ together. Remember : all your fish must ____ . Now hang your mobile from the ceiling.

Evaluation :

1. By checking the result of the exercise.
2. By observing the students' activities.

Teaching Aids :

1. Text (Made by the students based on Procedure Genre)
2. Real thing eg. pieces of cards, thread, etc.
3. Tape recorders
4. Tape cassette
5. A chart

Text (Made by the students based on Procedure Genre)

How to make a fish mobile

- A : What is this procedure about ?
- B : It's about "How to make a mobile."
- A : What mobile is it ?
- B : It's a fish mobile.
- A : What will we need ?
- B : Some thread.
- A : And what else ?
- B : There are a pin and pieces of wire.
- A : Is that all ?
- B : No, there are colouring pen and pieces of cards of 20 x 10 cms.
- A : Is that all ?
- B : Yes.
- A : How do you make it ?
- B : First, take a piece of card fold it in half and draw the shape of half a fish.
- A : What will you do next ?
- B : Cut out the fish.
- A : What will you do next ?
- B : Next, open the card. Now draw the eye and colour your fish.
- A : What will you do next ?
- B : With the pin, make a hole at the top of the fish's back in the middle for some thread.
- A : Will it be finished ?
- B : No. Fix your fish to the piece of wire, then fix the wires together. Then you will get a fish mobile.

Lesson Plan for Experimental Group
Period 9 - 12 M.2 English 013

Content : The Crow and the Swan

Phases of Instruction :

Students do the activities by the following steps.

Step 1 : Orientation

Activities :

1. Divide the students into 4 groups of 10, follow the teacher's classroom design plan.

2. The teacher explains about Narrative Genre by letting the students see the chart with the example in order to conclude the language features.

eg. ใคร → ทำอะไร → ที่ไหน → เมื่อใด → อย่างไร
แล้วเกิดอะไรขึ้น (ลำดับเรื่องก่อนหลัง) → ปัญหาคืออะไร →
แก้ไขได้อย่างไร → สรุปแล้วเรื่องนี้มีคติสอนใจอะไรบ้าง

Step 2 : Procedure

Activities :

1. The teacher shows a picture of the story and asks the students to guess what Genre is. Then start to talk about the story.

2. Let the students make a dialogue about the story "The Crow and the Swan" from the beginning until the end of them in Thai. Then the teacher translates them into English. The students repeat after her.

eg. St₁ : อะไร

T : What is this ?

St₂ : กา

T : He is the Crow.

St₃ : กา กำลังทำอะไร

T : What is the Crow doing ?

St₃ : What is the Crow doing ?

St_A : เขากำลังดื่มน้ำที่ทะเลสาบ

T : He is drinking by the lake.

St_A : He is drinking by the lake.
etc.

3. The teacher records the dialogue when the students are speaking until it is complete.

4. The teacher replays the tape cassette for the students in order to check the correctness and comprehension of the story.

5. Let the students break into 4 round groups to practise speaking English by using from step 2 in activity 2 once more.

6. The teacher goes to listen and to help the students do the fifth activity in each group.

7. The students in each group record the dialogue when they are practising, for the teacher can check the correctness from listening to each cassette.

8. Let the students in each group write the dialogue on each big piece of paper with the teacher's help to check the correctness.

9. The teacher explains about the simple present tense and some vocabularies.

eg. glide v., whole adj., swan n., motto n., become v.,
start v., still adv., thirty adj., crow n.

10. Let the students practise speaking English following the dialogue in the eight activity again.

Step 3 : Transfer

Activities :

1. Let the students discuss the motto of the story, whether it is right or wrong, agree or disagree.

2. Let the students complete the story from the words given :

like	lake	Crow	water	stay
become	still	motto	Swan	whole

While the _____ is drinking by the lake, a _____ glides by. He see that the Swan is very beautiful with her white feather all over. So he wants to be white _____ her. He keeps looking at the Swan at the _____ every day. He thinks that if he _____ in the _____, he may _____ white. So he goes into the water the _____ day and the whole night. He comes out of the water in the morning because he feels cold. Then he sees that he is _____ black.

The _____ is "We should think carefully before we copy the others."

Evaluation :

1. By observing the students' activities.
2. By checking the result of the exercise.

Teaching Aids :

1. Text (Made by the students based on Procedure Genre)
2. Picture
3. Tape recorders
4. Tape cassette
5. A chart

Text (Made by the students based on Procedure Genre)

The Crow and the Swan

A : Who's this ?

B : He's the Crow.

A : How is the weather today ?

B : It's very hot today.

A : How does the Crow feel ?

B : He feels very hot and thirsty.

A : What is the Crow doing ? Where ?

B : He is drinking some water at the lake.

A : What does he see as he is drinking some water ?

B : He sees a Swan gliding by.

A : How does the Crow think when he sees the Swan ?

- B : He thinks the Swan is very beautiful.
- A : What does the Crow say to the Swan ?
- B : He says, "How beautiful you look".
- A : And what else does the Crow think about the Swan ?
- B : He thinks, "I wish I were like you. And if I stay in water I will be white".
- A : What does the Crow do next ?
- B : He jumps into the water and stays there the whole day and the whole night.
- A : Is he still in the water in the morning ? Why ?
- B : No, he isn't in the water because he feels cold.
- A : Is he white ?
- B : No, he's still black.
- A : How does the Crow feel when he sees he's still black ?
- B : He feels sad and goes away.
- A : What is the motto ?
- B : The motto is, "We should think carefully before we copy the others."

Lesson Plan for Experimental Group
Period 13 - 16 M.2 English 013

Content : The Ant and the Grasshopper

Phases of Instruction : Students do the activities by the following steps.

Step 1 : Orientation

Activities :

1. Divide the students into 4 groups of 10, follow the teacher's classroom design plan.
2. The teacher reviews the Procedure Genre again for a short time, then continues with the next Narrative Genre.

Step 2 : Procedure

Activities :

1. The teacher shows a picture of the Ant and the Grasshopper, and then the others. Then let the students guess what Genre is.
2. Let the students make a dialogue about the story "The Ant and the Grasshopper" from the beginning until the end of them in Thai. Then the teacher translates them into English. The students repeat after her.

eg. St₁ : อะไร

T : What ?

St₁ : What ?

St₂ : มดตัวหนึ่งและจิกกะจันตัวหนึ่ง

T : They are the Ant and the Grasshopper.

etc.

3. The teacher records the dialogue when the students are speaking until it is complete.
4. The teacher replays the tape cassette for the students in order to check the correctness and comprehension of the story.
5. Let the students break into 4 round groups to practise speaking English by using the dialogue from step 2 in activity 2.

6. The teacher goes to listen and helps the students do the fifth activity in each group.

7. The students in each group record the dialogue when they are practising, then the teacher can check correctness from listening to each tape cassette.

8. Let the students in each group write the dialogue on a big piece of paper with the teacher's help to check the correctness.

9. The teacher explains about the present continuous tense and some vocabularies items.

eg. grasshopper n., laugh v., gather v., opportunity n.

10. Let the students practise speaking English by using the dialogue from activity 8.

Step 3 : Transfer

Activities :

1. Let the students discuss the the motto of the story, whether it is right or wrong, agree or disagree.

2. Let the students complete the sentences according to the story.

eg. 1. The Ant and the Grasshopper are ____.

2. The ____ is lazy. He sings and plays all day.

3. The Ant works hard and goes to ____ some food.

4. It ____ for many days and the Grasshopper has no food.

5. The Ant ____ food to the Grasshopper because he need to food himself.

Evaluation :

1. By observing the students' activities.

2. By checking the result of the exercise.

Teaching Aids :

1. Text (Made by the students based on Narrative Genre)

2. Pictures

3. Tape recorders

4. Tape cassettes

5. A chart

Text (Made by the students based on Narrative Genre)

The Ant and the Grasshopper

- A : What's this ?
B : He's the Ant.
A : What's this ?
B : He's the Grasshopper.
A : What are they ?
B : They're friends.
A : What are they doing ?
B : They are talking. And they play every day.
A : What does the Ant say to the Grasshopper ?
B : He says, "The rain's coming soon. Let's gather some food."
A : What does the Grasshopper answer ?
B : He answers, "There is a long time still. Let us play."
A : So, what does the Ant do ?
B : He goes to gather some food.
A : What does the Grasshopper do ?
B : He only sleeps and plays.
A : What else does the Grasshopper do ?
B : He laughs at the Ant who is working hard.
A : What happen one day ?
B : It rains hard. And it rains for many days.
A : Can the Grasshopper find some food ?
B : No, he can't.
A : What does the Grasshopper do ?
B : He asks the Ant for some food.
A : Does the Ant give some food to the Grassgopper ?
B : No, he doesn't.
A : Why doesn't the Ant give some food ?
B : Because he has only a little food for himself.
A : what does the Grasshopper do ?
B : He goes away sadly.
A : What is the motto ?
B : The motto is, "We should never lose a good opportunity."

Lesson Plan for Control Group
Period 1 - 4 M.2 English 013

Content : How to make Jack-O'-Lantern

How to make Jack-O'-Lantern

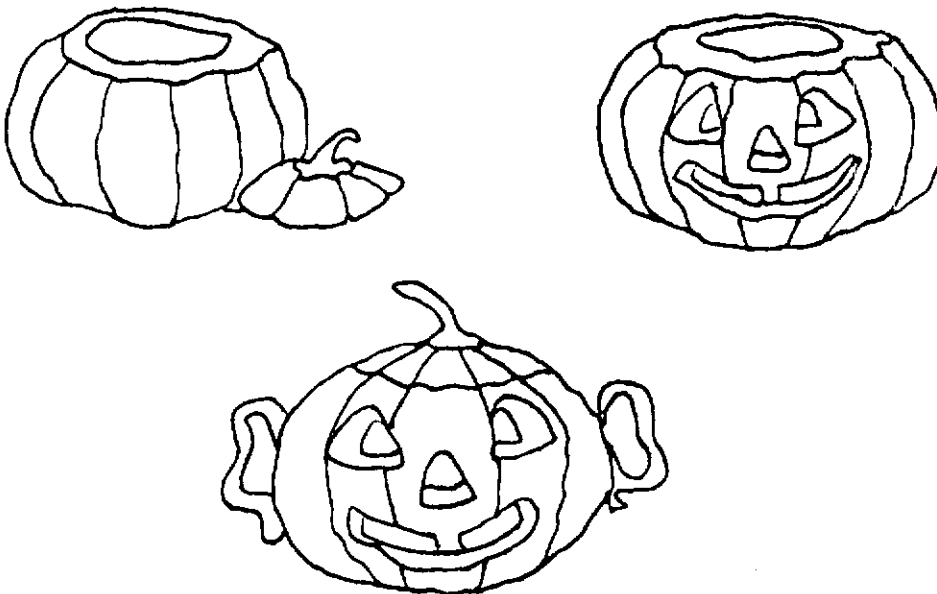
Jack-O'-Lanterns are popular at Hattowe'en in America. You can make one yourself. Try to get hold of a pumpkin, as they are easier to cut.

You will need :

a pumpkin (or a turnip)	a felt pen
a sharp knife	a candle (or torch)
a spoon	

For this project ask an adult to do all the cutting and carving. Cut off the top of the pumpkin or turnip and scoop out the pulp with the spoon. Save the top to use as a lid.

Next draw on the eyes, nose and mouth with the felt pen. Now cut them out carefully. You can light your Jack-O'-Lantern with the candle or torch placed inside. Put the top back on and your lantern is ready. But do be careful - flames are dangerous.

Phases of Instruction :

Students do the activities by the following steps.

Teaching Activities :

1. Leading to the lesson.

The teacher stimulates the students by letting them see the picture of various kinds of lanterns, then asks the students for questions in order to build their attention and lead them to the lesson.

eg. T : What's this ?

St : It's a lamp.

T : Good. (Shows another kind of lamp.)

T : What's this ?

St : It's a lamp.

T : Yes, we also call it a lantern.

etc.

2. Teacher states objectives of teaching.

2.1 The students will be able to communicate in the situations by speaking and listening.

2.2 The students will be able to comprehend the story.

3. Revising the prior knowledge.

The teacher explains about about vocabulary, grammatical structure. eg. Present simple tense.

4. Presenting the new lesson.

The teacher explains the new vocabulary and grammatical structure by using word cards and structural charts and examples also.

eg. lantern n., felt n., scoop v., pulp n.,

light v., turnip n., pumpkin n.

5. Teaching.

The teacher reads the passage to the students aloud and the students listen.

The teacher explains the details of the passage and asks the question about the passage.

6. Students study.

Let the students listen to the passage, then answer the questions about the passage.

7. Checking the students' exercises.

The teacher checks the students' exercise, and corrects their mistakes and explains them clearly one more time to help them understand the passage better.

8. Evaluation.

Evaluate the students by asking them questions, observing them when they do the exercises and correct their exercises.

9. Emphasis and transfer.

Let students do the exercise and let them take note of new vocabulary and grammatical structure in their notebooks.

Teaching Aids :

1. Picture
2. Word cards
3. A chart

Lesson Plan for Control Group
Period 5 - 8 M.2 English 013

Content : How to make a fish mobile

Make a fish mobile

You need ;

pieces of card, 20 X 10 cms.

A drawing pin

Pieces of thin wire

Strong thread

Colouring pens

Make the fish ;

1. Take a piece of card and fold it in half.
2. Draw the shape of half a fish

3. Cut out the fish.
4. Open the card. Now draw the eye and colour your fish.

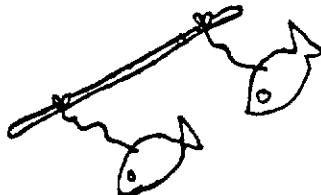

Make the mobile ;

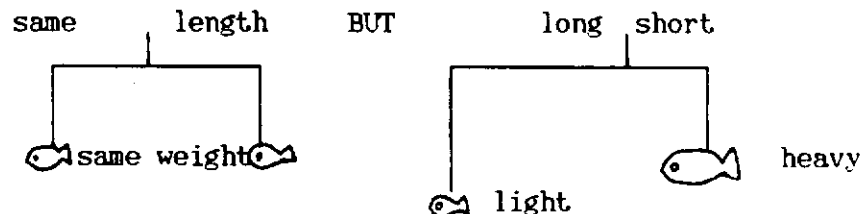
5. With the pin, make a hole at the top of the fish's back, in the middle.

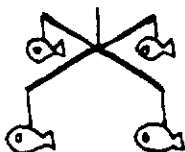
6. Fix your fish to a piece-of-wire with some thread.
- Then fix the wires together.

Remember : all your fish must balance.

7. Now hang your mobile from the ceiling. Like the feature, the mobile moves in the warm air currents.

Phases of Instruction :

Students do the activities by the following steps.

Teaching Activities :

1. Leading to the lesson.

The teacher stimulates the students by letting them see the picture of various kinds of mobiles, then asks the students for questions in order to build their attention and lead them to the lesson.

eg. T : What is this ?

St. : Sorry, I don't know.

T : O.K. I'll tell you. We call it mobile.

(Teacher shows a picture of fish mobile)

T : What kinds of this mobile ?

St. : It is a fish mobile.

2. Teacher states objectives of teaching.

2.1 The students will be able to communicate in the situations by speaking and listening.

2.2 The students will be able to comprehend the story.

3. Revising the prior knowledge.

The teacher explains about about vocabulary, grammatical tructure. eg. thread, wire, Present Simple Tense.

4. Presenting the new lesson.

The teacher explains the new vocabulary and grammatical structure by using word cards and structural charts and example also.

eg. thread n., mobile n., balance n., wire n., fix v.

"How to answer questions"

5. Teaching.

The teacher reads the passage to the students aloud and the students listen. Then the students repeat after the teacher.

The teacher explains the details of the passage and asks the question about the passage.

6. Students study.

Let the students listen to the passage, then answer the questions about the passage.

7. Checking the students' exercises.

The teacher checks the students' exercises and corrects their mistakes and explains them clearly one more time to help them understand the passage better.

8. Evaluation.

Evaluate the students by asking them questions, observing them when they do the exercises and correct their exercises.

9. Emphasis and transfer.

Let students do more exercises or give them homework to summarise or revise the content and let them take note of new vocabulary and grammatical structure in their notebooks.

Teaching Aids :

1. Picture
2. Word cards
3. A chart

Lesson Plan for Control Group
Period 9 - 12 M.2 English 013

Content : The Crow and the Swan

It is a hot day. The Crow is drinking by the lake. The Crow is thirsty. He drinks and drinks. As the Crow is drinking, a Swan glides by. The Swan is very beautiful. She is white all over. The Crow says to the Swan, "How beautiful you look! I wish I were white like you." The Swan does not reply. She glides away. The Crow comes to the lake every day. He comes to look at the Swan. The Crow then says to himself, "If I stay in the water, I may become white." So he goes into the water again, the Crow stays in the whole day and the whole night. By morning, the Crow feels very cold. He comes out of water. The Crow looks at himself all over. He is still black! The Crow is very sad. He goes away.

Motto "We should think carefully before we copy the others."

Phases of Instruction :

Students do the activities by the following steps.

Teaching Activities :

1. Leading to the lesson

The teacher stimulates the students by letting them see the pictures of Aesop's fables, then asks the students for questions in order to build their attention and lead them to the lesson.

eg. (Teacher shows a picture of the Shepherd - boy and the wolf)

Teacher : Have you ever heard the Aesop's fables ?

What is this story about ?

etc.

2. Teaches states objectives of teaching.

2.1 The students will be able to communicate in the situation (story) by speaking and listening.

2.2 The students will be able to comprehend the story.

3. Revising the prior knowledge.

The teacher explains about the vocabulary, grammatical structure.

eg. Adverbs of time in Present Simple Tense, Imperative sentences, etc.

4. Presenting the new lesson.

The teacher explains about the new vocabulary and grammatical structure by using word cards and structural charts and example also.

eg. crow, glide, thirsty, etc.

Present Simple Tense.

5. Teaching.

The teacher reads the passage to the students aloud and the students listen. Then repeat after the teacher.

The teacher explains the details of the passage and asks the question about the passage.

6. Students study.

Let the students listen to the passage, then answer the questions about the passage.

7. Checking the students' exercises.

The teacher checks the students' exercises, and corrects their mistakes and explains them clearly one more time to help them understand the passage better.

8. Evaluation.

Evaluate the students by asking them questions, observing them when they do the exercises and correct their exercises.

9. Emphasis and transfer.

Let the students discuss the motto of the story. Let them take note of new vocabulary and grammatical structure in their notebooks.

Teaching Aids :

1. Pictures
2. Word cards
3. A chart

Lesson Plan for Control Group
Period 13 - 16 M. 2 English 013

Content : The Ant and the Grasshopper

The Ant and the Grasshopper

The Ant and the Grasshopper are friends. They meet and play every day. One day, the Ant says to the Grasshopper. The rains will come soon. "Let us gather some food." "There is time still," says the Grasshopper. "Let us play."

The Ant does not want to play. He goes away to gather food. The Ant works hard. The Grasshopper does not work. He sings and plays all day. He laughs at the Ant and says, "You're silly Ant, why do you work so hard ? Come and play." The Ant does not play with the Grasshopper. He goes on working.

One morning the rain comes. It rains and rains. It rains for many days. The Grasshopper has no food. He is very hungry. He goes to see the Ant. He asks the Ant for food, "I cannot give you any food," says the Ant, "I need the food myself." The Grasshopper goes away sadly.

Motto "We should never lose a good opportunity."

Phases of Instruction :

Students do the activities by the following steps.

Teaching Activities :

1. Leading to the lesson

The teacher stimulates the students by letting them see the pictures of the Ant and the Grasshopper in the Aesop's fable, then asks them for questions in order to build their attention and lead them to the lesson.

eg. T : What is this story about ?

St. : It's about the Ant and the Grasshopper.

2. Teaches states objectives of teaching.

2.1 The students will be able to communicate in the situations by speaking and listening.

2.2 The students will be able to comprehend the story.

3. Revising the prior knowledge.

The teacher explains about the vocabulary, grammatical structure.

eg. Present Continuous Tense.

4. Presenting the new lesson.

The teacher explains the new vocabulary and grammatical structure by using word cards and structural charts and examples also.

eg. grasshopper n., gather v., silly adj., opportunity n.

laugh v., etc.

Present Continuous Tense.

5. Teaching.

The teacher reads the passage to the students aloud and the students listen. Then repeat after the teacher.

The teacher explains the details of the passage and asks the questions about the passage.

6. Students study.

Let the students listen to the passage, then answer the questions about the passage.

7. Checking the students' exercises.

The teacher checks the students' exercises, and corrects their mistakes and explains them clearly one more time to help them understand the passage better.

8. Evaluation.

Evaluate the students by asking them questions, observing them when they do the exercises and correct their exercises.

9. Emphasis and transfer.

Let the students discuss the motto of the story. Let them take note of new vocabulary and grammatical structure in their notebooks.

Teaching Aids :

1. Pictures
2. Word cards
3. A chart

ภาคผนวก ข .

- แบบทดสอบวัดความสามารถทางการฟังภาษาอังกฤษ
- แบบทดสอบวัดความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ
- แบบสอบถามวัดมนุษยสัมพันธ์

แบบทดสอบวัดความสามารถในการฟัง

ระดับมัธยมศึกษา

จุดประสงค์ ฟังการสนทนาและข้อความสั้นๆ แล้วตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังได้
คำสั่ง แบบทดสอบฉบับนี้แบ่งเป็น 3 ตอน ตอนละ 20 ข้อให้นักเรียนทำทุกข้อ
ลงในกระดาษคำตอบ

PART A: ให้นักเรียนฟังข้อความหรือบทสนทนาสั้นๆ แล้วเลือกรูปภาพที่ตรงกับข้อความหรือบทสนทนานั้น

1. A: Hello!

B: Oh, hi! How are you ?

A: Fine. Did you have a good trip ?

a.

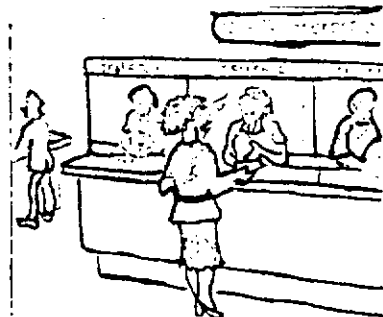
b.

c.

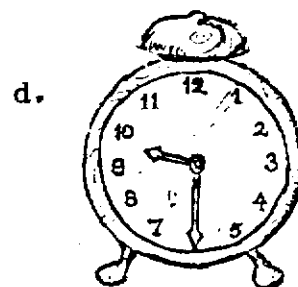
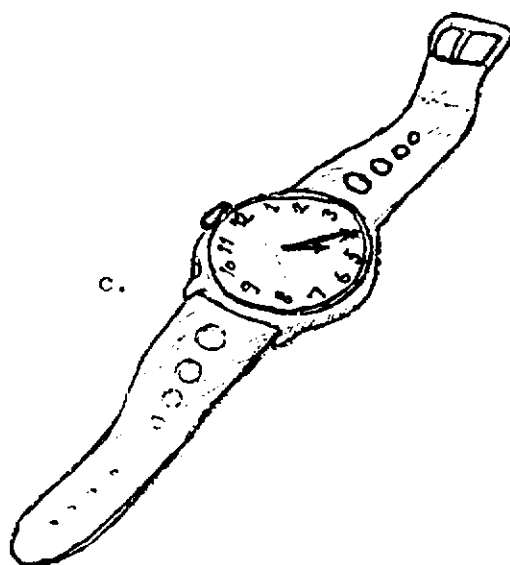
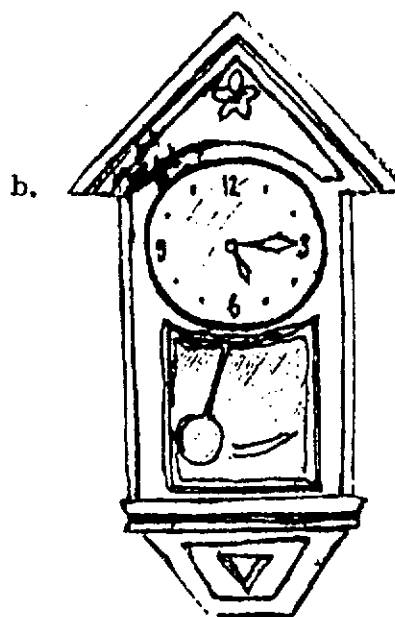
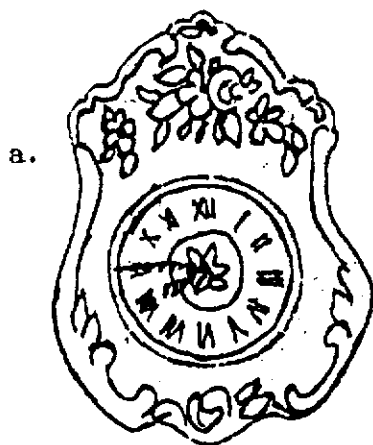

d.

2. A: What time does the movie start ?

B: A quarter to eight. We'd better hurry up.

3. A: Who's next ?

B: A meat pie and white coffee please.

Oh, and do you have any apples ?

A: Sorry. We're out of apples.

B: Oh, well just the meat pie and coffee
thanks.

A: That's \$ 1.45. Thank you.

a.

b.

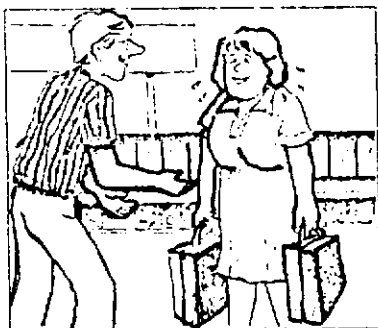
c.

d.

4. A: Would you like a hand ?

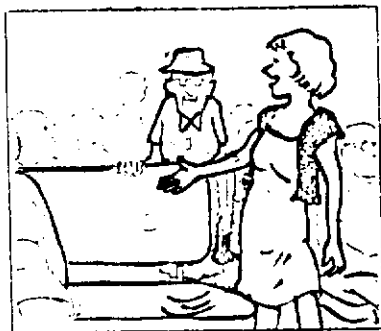
B: Oh, thanks very much.

a.

b.

c.

d.

5. A: OK. I'll pick you up at 8. What's your address ?

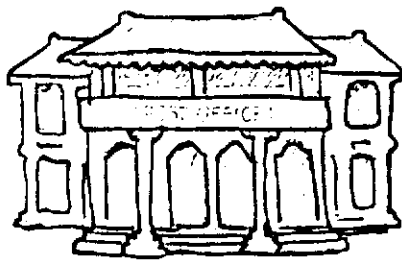
B: 21 Barker Street.

A: What's that ?

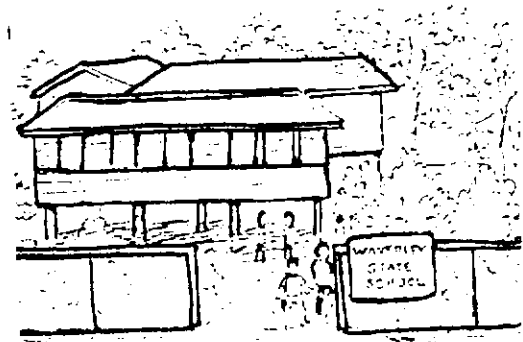
B: Well, you go through the shopping center and up the hill, and it the second street on the right.

A: Is that near the school ?

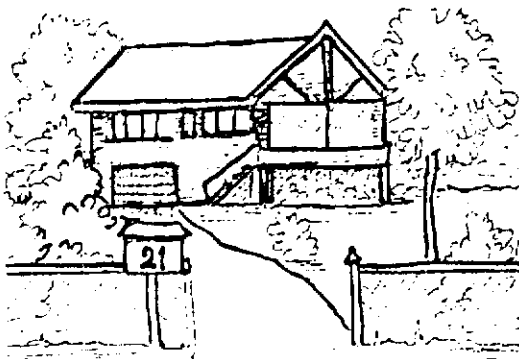
B: Yeah, that's right.

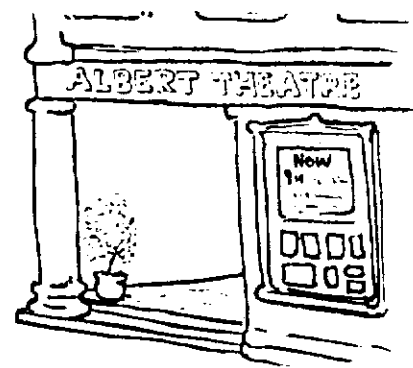
a.

b.

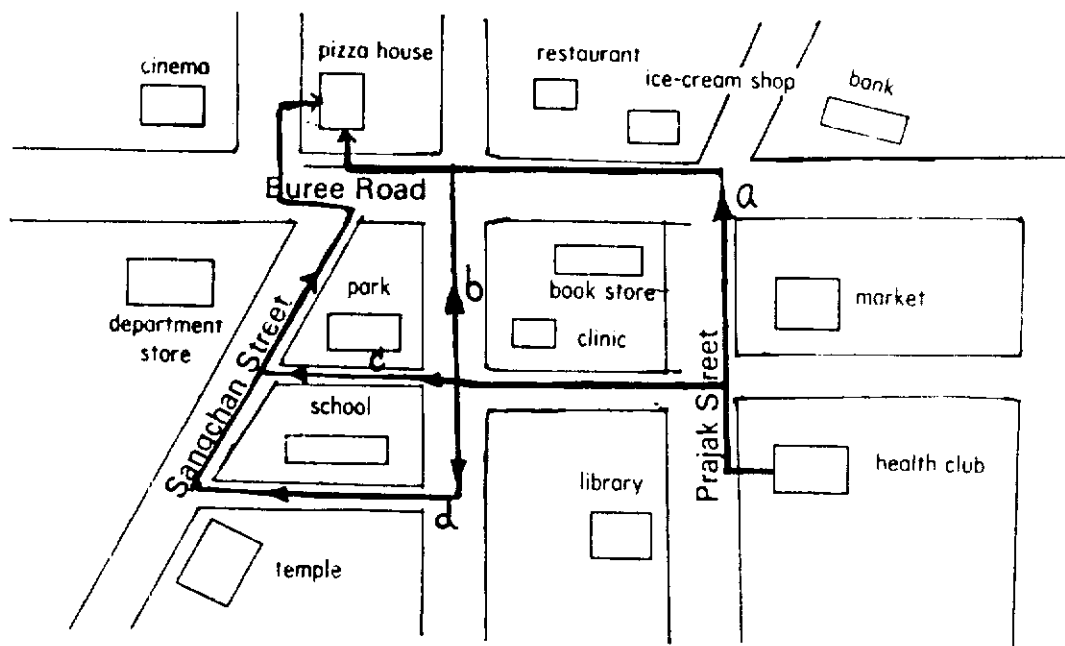
c.

d.

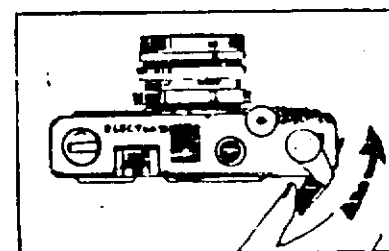
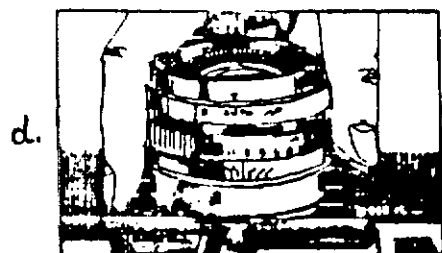
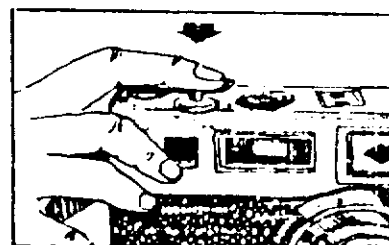
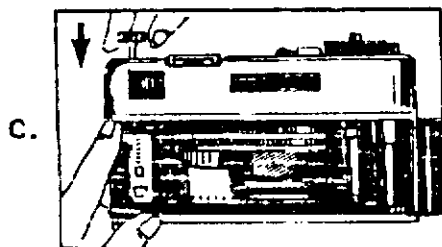
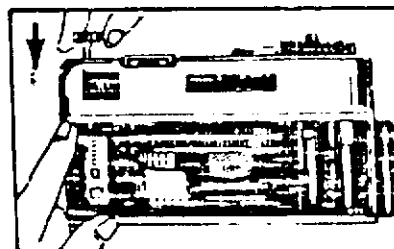
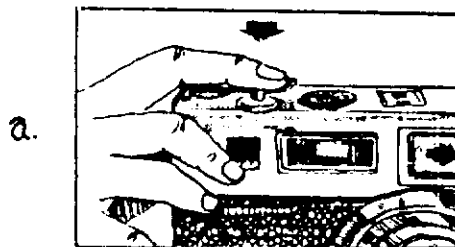
6. A: Excuse me. Can you tell me the way to the Pizza House, please ?

B: Yes. From here go down Prajak Street. Take the second turning on the left, then second on the right. It's on the right.

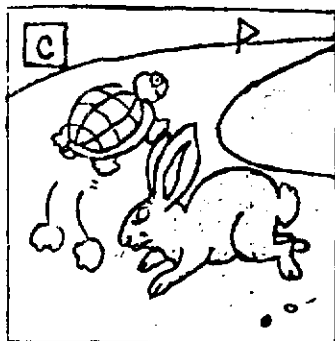
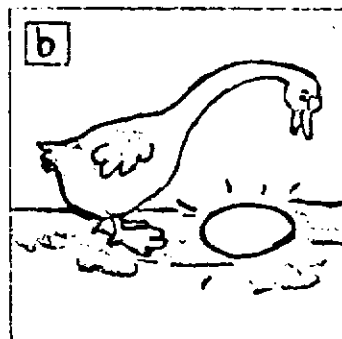
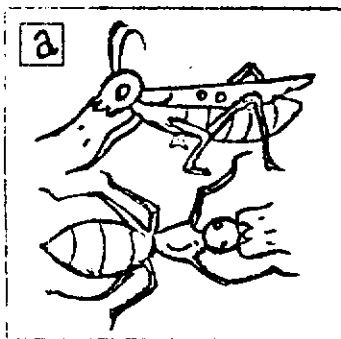
7. A: Please tell me how to take a photograph.

B: OK. First put the film in the camera
then move the film on. Next focus the
lens and press the shutter.

8. A: Have you ever heard the Aesop fables ?

B: Yes. I've heard the Tortoise and
the Hare.

9. A: The Snack are ready.

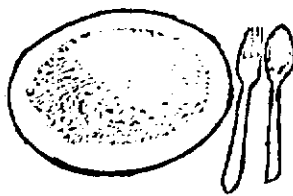
B: OK. Mom. Thanks. Let's get something
to eat.

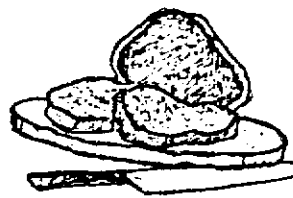
a.

b.

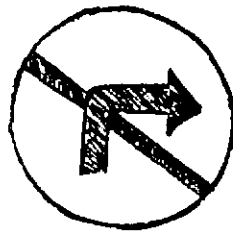
c.

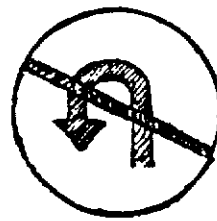
d.

10. A: What mustn't we do when we see this sign ?

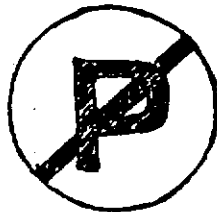
B: We mustn't make a Uturn.

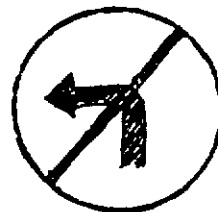
a.

b.

c.

d.

PART B: Listen to the conversations then choose the correct answer. a,b,c or d

1. Man: What work have you done ?
Woman: Well, I was a nurse for six years.
then I worked in a bank. And now
I'm a secretry.
Question- What is the woman ?

a. A nurse	b. A banker
c. A bank	d. A secretary

2. Man: We arrived here last night.
Woman: It's nice here. But we prefer
Florence. We went to Florence
last for three weeks in the spring.
Question- How long did the woman and her
friend stay in Florence ?

a. Last year	b. Last night
c. For three weeks	d. In the spring

3. Man: Can I help you ?

Woman: Yes, please. I want one double
room and one single room for
for my daughter for two nights.

Question- How many rooms does the woman want?

- a. Two rooms.
- b. Two nights.
- c. One single.
- d. For her daughter.

4. Man: Did you make a cake for dinner ?

There's a sweet smell in the air.

Woman: No, that's the new soap I bought to
clean Fifi. Doesn't our little dog
smell good now ?

Question- What is the Fifi ?

- a. A cat.
- b. A dog.
- c. A new soap.
- d. A cake.

Use answer the question 5 - 7

Man: What are your plans for your vacation ?

Woman: We're going to visit our grandparents in the USA.

Man: For how long ?

Woman: We'll stay with them for two weeks.

man: When are you leaving ?

Woman: Next mounth.

5. Question- What is the woman going todo on her vacation ?

- a. USA.
- b. Visit her grandparents.
- c. Plan.
- d. Next month.

6. Question- Where the woman's grandparents live ?

- a. In the USA.
- b. Next mounth.
- c. In Thailand.
- d. On her vacation.

7. Question- When will she go ?

- a. Two weeks.
- b. A week.
- c. Next month.
- d. On 15th December.

Use answer the question 8 - 10

Woman: Look, I've got everything. You've got a reserved seat in coach three, seat number 2 C.

Man: Right.

Woman: Here's your ticket, second class return to Brightley.

Man: Okey.

Woman: your train leaves from platform six in ten minutes. It takes three hours to get there.

Man: Do I have to change ?

Woman: No. the train stops at Nottingham, but you don't have to change.

8. Question- Who will take a trip ?

- a. Man.
- b. Woman.
- c. Man and Woman.
- d. No one.

9. Question- How is that person going ?

- a. By bus.
- b. By plane.
- c. By train
- d. By car.

10. Question- What is the destination ?

- a. Nottingham.
- b. Brightley.
- c. Seat 2 C.
- d. Return.

PART 3: Listen to the short passage. Then choose the best answer.

I am twenty and Manod's twenty-three. we met in our frist year at college. I've known him for three years now. I'm not sure I want to marry him. He's handsome and nice. But I never feel secure with him because he seems to be interested in other girls most of the time.

1. Question- Who is Manod ?

- a. He is twenty years old.
- b. He is handsome and nice.
- c. He is the frist year student.
- d. He is the speaker's boy friend.

2. Question- How long has the speaker known
Manod ?

- a. 3
- b. 2
- c. 1
- d. 20

3. Question- How does Manod look like ?

- a. He is twenty-three years old.
- b. He is now the fourth year at college.
- c. He is handsome and nice.
- d. He like the speaker.

AESOP

Aesop was thought to have been a Greek slave. He told many stories about animals that acted like men. Each story has a lesson for the listeners. Some of his stories were retold in poetry form by Socrates. He was famous for his wisdom. His popular fables are the tortoise and the hare, The Goose that laid the Golden Egg and the Grasshopper and the Ant. The fables have been published in many languages.

4. Question- What did Aesop do ?

- a. He acted like animals.
- b. He had a lesson for the listeners.
- c. He was popular.
- d. He told many stories about animals

5. Question- What is his one of his popular fables ?

- a. Snow White.
- b. The little mermaid.
- c. The Grasshopper.
- d. One night in Japan.

LINCOLN

Abraham Lincoln was born in 1809 in the United states. He was one of the greatest politicians of American history. In 1861 he became President of the United States. He was opposed to slavery. The people in the southern states were displeased. This led to the Civil War. His speech at Gettysburg was very famous. Lincoln was killed in a theater by an actor in 1865.

6. Question- When was Abraham Lincoln born ?

- a. In 1809.
- b. In 1890.
- c. In 1861.
- d. In 1865.

7. Question- Who was he ?

- a. The President of the southern state.
- b. He was one of the American history.
- c. He led to the Civil War.
- d. The President of the U.S.A.

8. Question- What led to the Civil War ?

- a. Abraham Lincoln.
- b. His speech at Gettysburg.
- c. The people in the southern states were displeased about slavery.
- d. Lincoln was killed.

SEA WORLD

Spend a fun-filled day with your family and friends! Get out of the city and enjoy with sports at Sea World. We have scuba diving, water skiing, windsurfing, waterscooters, etc. For children, they will have fun with our racing slide, double slide, and wave pool. For a great day with family and friends, come to Sea World.

Opening hours: 11.00 a.m.- 7.00 p.m. weekdays

10.10 a.m.- 7.00 p.m. weekends

9. Question- Where should this place be ?

- a. In the city.
- b. In the town near the sea.
- c. In Bangkok.
- d. In the sea.

10. Question- Which sport can you enjoy there ?

- a. Football.
 - b. Tennis.
 - c. Scuba diving.
 - d. Golf.
-

แบบทดสอบวัดความสามารถทางการพูด

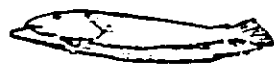
ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2

จุดประสงค์ นักเรียนสามารถพูดสื่อความหมายตามสถานการณ์ที่กำหนดได้

Answer the questions by using pictures given.

1. What is your favourite food ?
2. What are you saving money for ?
3. Do you enjoy sports ? Which one ?
4. What time did you go to bed last night ?
5. Do you have any pets ? Please tell me ?
6. What would you like to be in the future ?
7. What country would you like to visit ?
8. Where would you rather be on your holiday ?
10. What would you rather like to do in your free time ?

1. a

1. b

1. c

1. d

1. e

2. a.

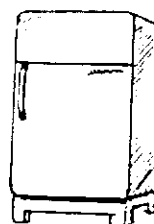
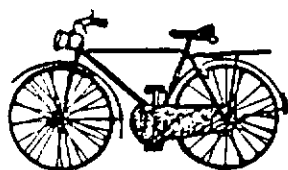
2. c.

2. b

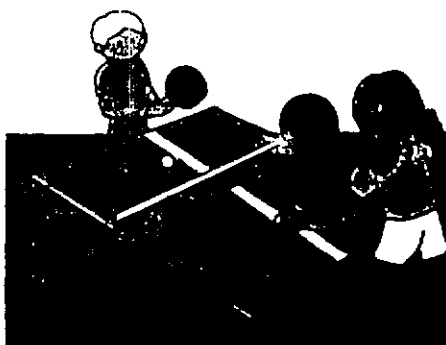

2. e

2. d

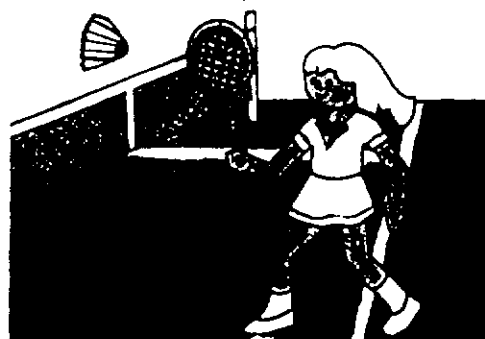
3. b

3. a

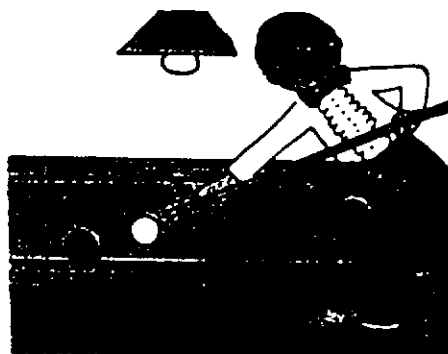
3. c

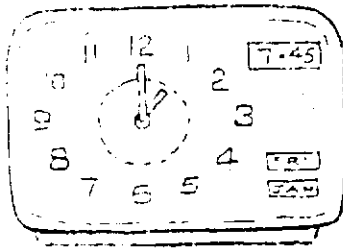
3. d

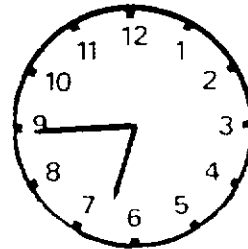
3. e.

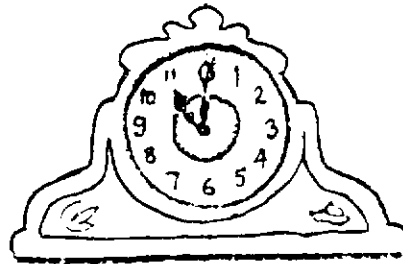
Δ. b.

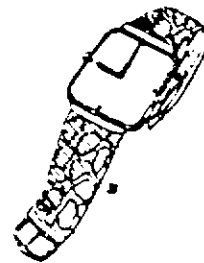
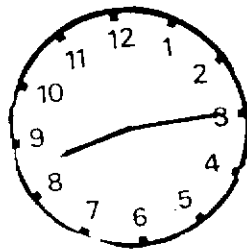
Δ. δ

Δ. C

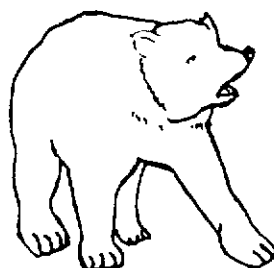

Δ. d

Δ. e

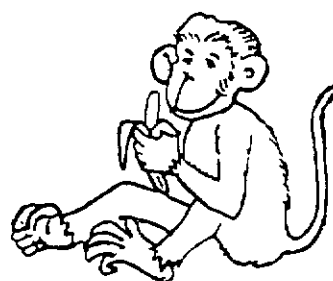
5. a

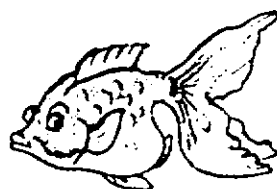
5. b

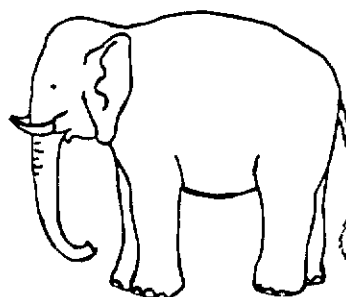
5. c

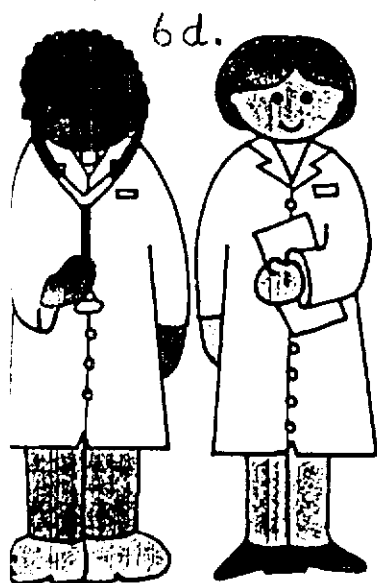
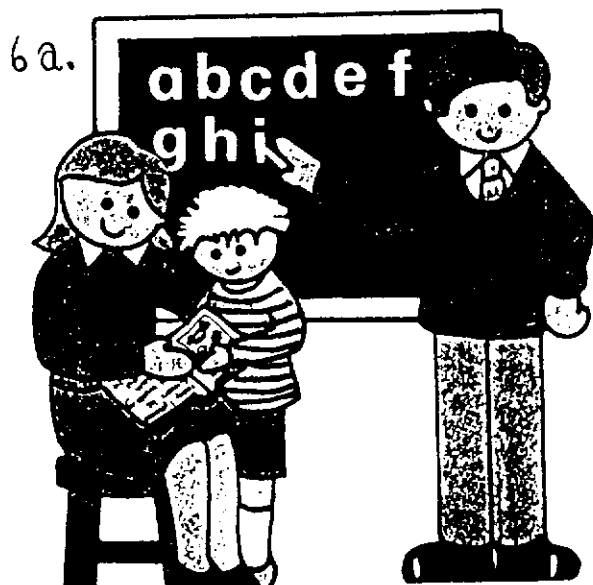

5. d

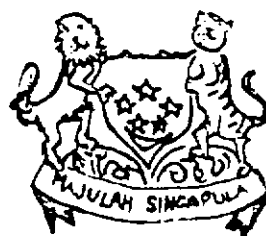

5. e

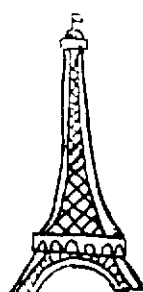

7. a

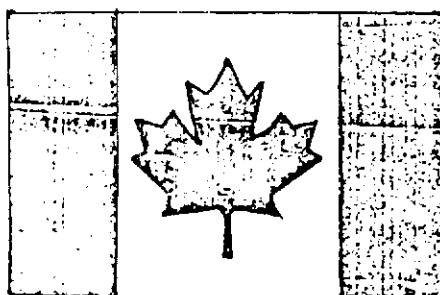
7. b

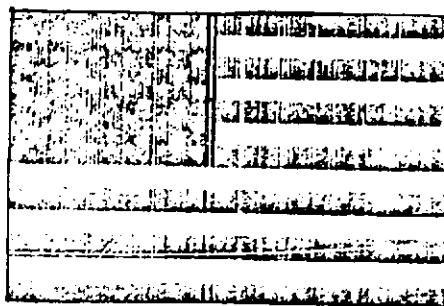
7. c

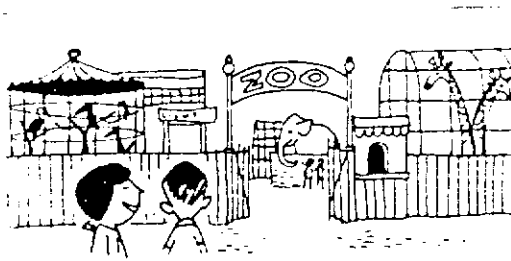
7. d

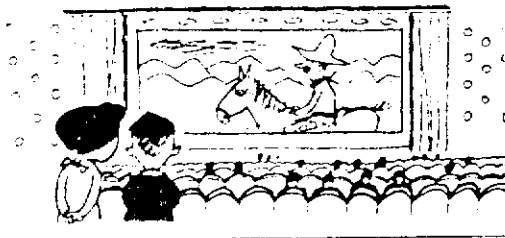
7. e

8. a

8. b

8. c

8. d

8. e

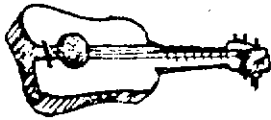
a. 8

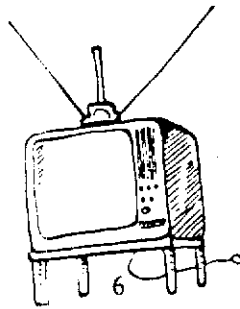
a. b

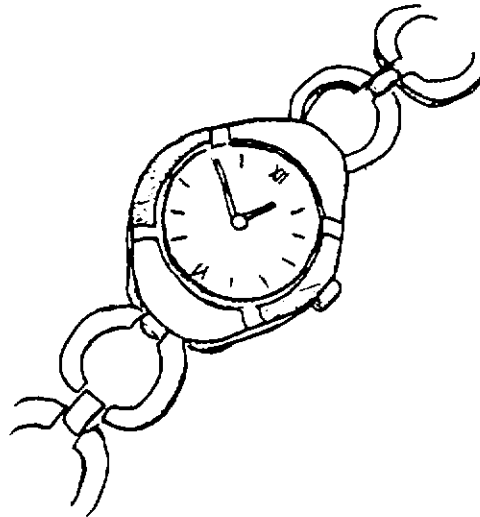
a. c

a. d

a. e.

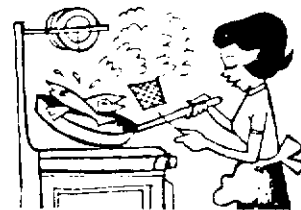
10. a

10. b

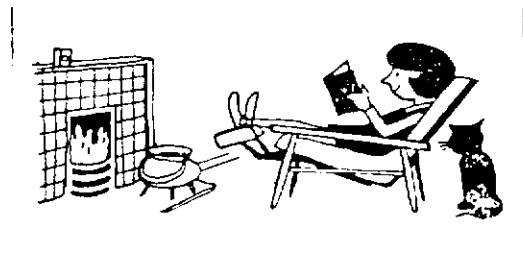
10. c

10. d

10. e.

5. ในการแข่งขันกีฬาสีของโรงเรียน ถึงแม้ว่าชัยชนะจะเป็นนักกีฬา เขาก็จะมาช่วยเชียร์และ
บริการน้ำดื่มแก่เพื่อนนักกีฬาคู่ด้วยกันในช่วงที่ยังไม่ลงแข่งขัน นักเรียนจะทำเช่นไรหรือไม่
- ก. ทำ ข. อาจจะทำได้ ค. ไม่ทำ
6. ขณะที่เพื่อนวิ่งเล่นไล่จับกันจากปียืนอยู่บริเวณนั้นจึงถูกเพื่อนวิ่งชนอย่างแรงโดยไม่ตั้งใจ จากที่
เจ็บ แม้เพื่อนจะกล่าวขอโทษและพาไปทานแผลให้ แต่จากที่ยังคงคิดว่าเพื่อนอีก นักเรียนจะ
ทำเช่นไรหรือไม่
- ก. ทำ ข. อาจจะทำได้ ค. ไม่ทำ
7. จอมใจทีมเบสบอลสนามภาษาอังกฤษของวศีกลับไปพักที่บ้าน วศิไม่อยากจะยอมจึงบอกให้บีม
คนอื่น โดยอ้างว่า เขายังฟังไม่จบ นักเรียนจะทำเช่นไรหรือไม่
- ก. ทำ ข. อาจจะทำได้ ค. ไม่ทำ
8. ในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มครั้งหนึ่ง สมาชิกของแต่ละกลุ่มกำลังสรุปหาคำตอบ บริษัทกับสุชาติ
เป็นสมาชิกที่อยู่กลุ่มเดียวกันเกิดมีปากเสียงกันขึ้น จึงคิดว่าเพื่อนร่วมกลุ่มของบริษัทกับสุชาติ
จึงพูดจาใส่ร้ายทั้งสองคนทำให้เข้าใจกัน นักเรียนจะกระทำเช่นจินตนาหรือไม่
- ก. ทำ ข. อาจจะทำได้ ค. ไม่ทำ
9. แวดตามักพูดเสียงแข็งและไม่เมตตาต่อเพื่อน ๆ บ่อย ๆ ไม่ว่าที่ใด เพราะคิดว่าคุณได้แล้ว
เพื่อนฟังรู้เรื่องเป็นใช้ได้ และเพื่อน ๆ ก็รู้ลักษณะของตนแล้ว ว่าตนพูดไม่เพราะแต่จริงใจ
เพราะคิดว่าเป็นความจริงใจกับทุกคนที่เขาพูดด้วยก็น่าจะเพียงพอแล้ว นักเรียนคิดว่าแวด
เหมาะสมหรือไม่
- ก. เหมาะสม ข. ไม่เหมาะสม ค. ไม่แน่ชัด

ก. ทา

๒. **อากะกะ**

ค. ไม่ทำ

6. ขณะที่เพื่อนวิ่งเล่นไล่จับกันจากปีนอยู่บริเวณนั้นจึงถูกเพื่อนวิ่งชนอย่างแรงโดยไม่ได้ตั้งใจ จากปีเจ็บ แม้เพื่อนจะกล่าวขอโทษและพาไปทานแผลให้ แต่จากปีก็ยังคิดว่าเพื่อนอีก นักเรียนจะทำเช่นจากปีหรือไม่

ก. ท้า

๒. **อาวละทานิ**

ค. ไม่ทำ

7. จอมใจยืมเทพเสนาภาษาอังกฤษของวาศีกลับไปพึ่งที่บ้าน วาศีไม่อยากให้ยืมจึงบอกให้ยืมคนอื่น โดยอ้างว่า เขายังฟังไม่จบ นักเรียนจะทำเช่นใดหรือไม่

ก. ท้า

๒. **อานนดะทัก**

ค. นมท่า

8. ในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มครั้งหนึ่ง สมาชิกของแต่ละกลุ่มกำลังสรุปหาคำตอบ ปรัชญากับสุชาติ เป็นสมาชิกที่อยู่กลุ่มเดียวกันเกิดมีปากเสียงกันขึ้น จินตนา เพื่อนร่วมกลุ่มของปรัชญากับสุชาติ จึงหุดจกไล่เกลียดทั้งสองคนให้เข้าใจกัน นักเรียนจะทำไมเช่นจินตนาหรือไม่

מ. חר

๒. อากะกะ

ค. นก

9. แวดตามักพูดเสียงแข็งไม่ผ่อนนวลกับเพื่อน ๆ บ่อย ๆ ไม่ว่าทำดี เพราะคิดว่าพูดแล้วให้เพื่อนฟังรู้เรื่องเป็นใช้ได้ และเพื่อน ๆ ก็รู้ลักษณะของตนแล้ว ว่าตนพูดไม่เพราะแต่จริงใจ เพราะคิดว่ามีความจริงใจกับทุกคนที่เขาพูดด้วยก็น่าจะเพียงพอแล้ว นักเรียนคิดว่าแวดาทำเหมาะสมหรือไม่

ก. เหมะสม

๒. ไม้เหมาะ

ค. ไม่แน่นอน

10. เวลาเพื่อนขอยืมสิ่งของ เช่น ไม้บรรทัด ยางลบ ดินสอ สุนัขมีมักจะพูดว่า "ก็อย่างอื่นซื้อได้ ของจำเป็นแบบนี้ทำไมไม่ซื้อ" นักเรียนจะเป็นเช่นสุนัขหรือไม่
ก. ทำ ข. อาจจะทำ ค. ไม่ทำ
11. ในขณะที่กลุ่ม เอ. ออกไปอภิปรายหน้าชั้นและเปิดโอกาสให้กลุ่มอื่นซักถาม กลุ่ม บี.ถามคำถามวกวนจนกลุ่ม เอ. ลับสนทนาตอบไม่ได้ กลุ่ม เอ. จึงบอกกับกลุ่ม บี. ว่า คำถามไม่ชัดเจน นักเรียนจะทำเช่นกลุ่ม เอ. หรือไม่
ก. ทำ ข. อาจจะทำ ค. ไม่ทำ
12. โพรซได้รับมอบหมายงานจากกลุ่ม แต่ไม่สามารถปฏิบัติตามให้สำเร็จได้ โพรซจึงนำไปให้เพื่อน อธิบายแล้วพยายามทำใหม่ นักเรียนจะทำเช่นโพรซหรือไม่
ก. ทำ ข. อาจจะทำ ค. ไม่ทำ
13. อัฒสึเข้าใจผิดคิดว่าจูริรัตน์น้ำหนักง้อไบ๊ จึงโกรธและว่าจูริรัตน์หลายอย่าง ความจริง สุชาติเป็นคนง้อไบ๊ สุชาติเห็นว่าอัฒสึกำลังว่าจูริรัตน์ สุชาติจึงบอกว่าตนเองน้ำหนักง้อไบ๊ และขอโทษอัฒสึและจูริรัตน์ นักเรียนจะทำเช่นสุชาติหรือไม่
ก. ทำ ข. อาจจะทำ ค. ไม่ทำ
14. แท่งทิพย์รู้ว่าต้องออกไปพูดหน้าชั้นกับเพื่อนในกลุ่ม แต่แท่งทิพย์ไม่ชอบออกไปพูดหน้าชั้นอย่างมาก จึงไม่ไปโรงเรียนในวันรุ่งขึ้น นักเรียนจะทำเช่นแท่งทิพย์หรือไม่
ก. ทำ ข. อาจจะทำ ค. ไม่ทำ
15. เมื่อวานปรีดาและประอรรถมีหน้าตาอิดโรย เนื่องจากต้องช่วยกันทำงานให้เสร็จ จึงยอมกลับบ้านค่ำนี้จะมีหัวและเหนื่อย นักเรียนจะทำเช่นปรีดาและประอรรถหรือไม่
ก. ทำ ข. อาจจะทำ ค. ไม่ทำ ค.

16. วันนี้อารมณ์และเพื่อน ๆ นัดกันไปเที่ยว โดยนัดไปขึ้นรถที่บ้านของวิไล และกำหนดเวลาถึง 08.00 น. เป็นอย่างช้า จารย์ไปซื้ออาหารและขนมที่ตลาด จึงไปถึงบ้านวิไลช้าไป 20 นาที แต่จารย์ไม่กังวลเพราะคิดว่าถึงอย่างไรเพื่อนก็ต้องรอตน นักเรียนจะทำเช่นจารย์หรือไม่
- ก. ทำ ข. อาจจะทำ ค. ไม่ทำ
17. พิศมัยบ่นกับอนุสรณ์ว่า เขาไม่อยากมาเรียนหนังสือแล้ว เพราะทางบ้านไม่มีเงินส่งเรียน อนุสรณ์จึงแนะนำให้ไปปรึกษาฝ่ายแนะแนวของโรงเรียน ซึ่งอาจจะช่วยได้ในเรื่องของทุนการศึกษา และอาสาจะพาไปพบอาจารย์เอง นักเรียนจะทำเช่นอนุสรณ์หรือไม่
- ก. ทำ ข. อาจจะทำ ค. ไม่ทำ
18. ในการทำงานกลุ่ม จุริรัตน์ไม่ได้ทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย หัวหน้ากลุ่มจึงพูดว่า "ถ้าไม่ทำ ก็จะไม่ให้อยู่ในกลุ่มด้วย" นักเรียนจะทำเช่นหัวหน้ากลุ่มหรือไม่
- ก. ทำ ข. อาจจะทำ ค. ไม่ทำ
19. วรณาชอบคุยในห้องเรียนเวลาที่ครูกำลังสอน พรทิพย์นั่งอยู่ข้าง ๆ จึงหันมามองและบอกให้ลดเสียงคุ้ยลงหน่อยทั้งครูไม่รู้เรื่อง วรณาจึงหยุดพูด พรทิพย์จึงขอบคุณ นักเรียนจะทำเช่นพรทิพย์หรือไม่
- ก. ทำ ข. อาจจะทำ ค. ไม่ทำ
20. เสกสรรเป็นนักเรียนที่เรียนหนังสือเก่ง มีจิตใจโอบอ้อมอารี ชอบช่วยเหลือเพื่อนเสมอ ๆ และมักพูดคุยกับเพื่อนที่ชอบเอาเปรียบเพื่อนคนอื่น ๆ อยู่เสมอว่า ควรช่วยเหลือเพื่อนทำงานกลุ่มบ้าง เพื่อให้เพื่อน ๆ เห็นความมีน้ำใจ นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำของเสกสรรหรือไม่
- ก. เห็นด้วย ข. ไม่แน่นอน ค. ไม่เห็นด้วย

ก. ท้า

๒. ภาวะขาด

ค. นมท่า

17. พิศมัยบ่นกับอนุสรณ์ว่า เขาไม่อยากมาเรียนหนังสือแล้ว เพราะทางบ้านไม่มีเงินส่งเรียน อนุสรณ์จึงแนะนำให้ไปปรึกษาฝ่ายแนะแนวของโรงเรียน ซึ่งอาจจะช่วยหาเงินเรื่องของการศึกษา และอาจจะพาไปพบอาจารย์เอง นักเรียนจะทำเช่นอนุสรณ์หรือไม่

၂. ၅၁

๒. ภาวะจำเป็น

ค. ข่งทง

18. ในการทำงานกลุ่ม จุริรัตน์ไม่ได้ทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย หัวหน้ากลุ่มจึงพูดว่า "ถ้าไม่ทำ ก็จะไม่ให้อยู่ในกลุ่มด้วย" นักเรียนจะทำเช่นหัวหน้ากลุ่มหรือไม่

ר"ח. ח.

ប. ចារបង្ហាញ

ค. ไม่ทำ

19. วรรณดาชอบคุยในห้องเรียนเวลาที่ครูกำลังสอน พรทิพย์นั่งอยู่ข้าง ๆ จึงหันมามองและบอกให้ลดเสียงคุยลงหน่อยทั้งครูไม่รู้เรื่อง วรรณดาจึงหยุดพูด พรทิพย์จึงขอบคุณ นักเรียนจะทำเช่นพรทิพย์หรือไม่

11. 7th

ប. ចារបង្ហាញ

ค. ไม้ท-

20. เสกสรรเป็นนักเรียนที่เรียนหนังสือเก่ง มีจิตใจอบอุ่นอารี ชอบช่วยเหลือเพื่อนเสมอ ๆ และมักพูดกับเพื่อนที่ชอบเอาเปรียบเพื่อนคนอื่น ๆ อยู่เสมอว่า ควรช่วยเหลือเพื่อนทำงานกลุ่มบ้าง เพื่อให้เพื่อน ๆ เห็นความมีน้ำใจ นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำของเสกสรรหรือไม่?

ก. เห็นด้วย

๒. ง่าย ๆ

ค. ไม่เห็นด้วย

ภาคผนวก ค.

- ตารางค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดความสามารถทางการฟังภาษาอังกฤษ
- ตารางค่าที่ (t) ของแบบทดสอบวัดความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ
- ตารางค่าที่ (t) ของแบบทดสอบวัดมนุษยสัมพันธ์
- ตารางคะแนนความสามารถทางการฟังภาษาอังกฤษของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
- ตารางคะแนนความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
- ตารางคะแนนมนุษยสัมพันธ์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ตาราง 5 ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความสามารถทางการฟัง

ข้อที่	p	r	ข้อที่	p	r
1.	.46	.22	16.	.70	.24
2.	.44	.20	17.	.70	.24
3.	.62	.31	18.	.24	.31
4.	.58	.27	19.	.47	.44
5.	.33	.27	20.	.40	.23
6.	.46	.29	21.	.27	.22
7.	.53	.27	22.	.48	.20
8.	.39	.20	23.	.43	.24
9.	.27	.31	24.	.54	.38
10.	.61	.24	25.	.63	.33
11.	.37	.27	26.	.79	.20
12.	.22	.36	27.	.51	.21
13.	.36	.24	28.	.44	.24
14.	.50	.22	29.	.43	.27
15.	.54	.42	30.	.70	.38

ตาราง 6 ค่าอำนาจจำแนก (t) ของแบบทดสอบวัดความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษ

ข้อที่	ค่า t
1.	14.63
2.	14.60
3.	13.35
4.	12.20
5.	18.70
6.	16.30
7.	12.35
8.	14.75
9.	16.37
10.	13.00

ตาราง 7 ค่าอำนาจจำแนก (t) ของแบบสอบถามวัดความสุขสัมพัทธ์

ข้อที่	t	ข้อที่	t
1.	3.40	11.	3.04
2.	6.80	12.	4.00
3.	2.29	13.	4.21
4.	2.20	14.	3.75
5.	5.11	15.	3.20
6.	3.52	16.	3.78
7.	4.94	17.	4.60
8.	4.00	18.	2.67
9.	2.25	19.	4.00
10.	5.88	20.	2.95

ตาราง 8 คะแนนความสามารถทางการฟังของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง

เลขที่	กลุ่มทดลอง		เลขที่	กลุ่มควบคุม	
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง		ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
1	22	26	1	14	14
2	20	26	2	17	22
3	15	15	3	18	13
4	16	18	4	17	24
5	15	17	5	15	15
6	18	20	6	13	16
7	16	17	7	10	16
8	20	24	8	12	18
9	22	23	9	14	19
10	20	19	10	15	18
11	20	25	11	14	19
12	21	29	12	12	14
13	17	23	13	18	13
14	21	18	14	13	16
15	12	14	15	14	15
16	21	27	16	14	20
17	17	22	17	20	11
18	18	25	18	13	23
19	12	15	19	16	13
20	14	16	20	13	15
21	17	25	21	19	17

ตาราง 8 (ต่อ)

เลขที่	กลุ่มทดลอง		เลขที่	กลุ่มควบคุม	
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง		ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
22	17	19	22	11	11
23	16	19	23	14	8
24	18	20	24	12	10
25	19	21	25	16	11
26	18	24	26	9	14
27	17	20	27	13	18
28	13	18	28	14	9
29	19	20	29	17	22
30	22	23	30	15	20
31	17	22	31	17	20
32	14	18	32	16	15
33	17	20	33	15	24
34	18	21	34	14	17
35	17	19	35	15	13
36	16	21	36	18	23
37	16	18	37	10	14
38	17	25	38	14	17
39	17	15	39	20	22
40	17	23	40	15	12

ตาราง 9 คะแนนความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
ก่อนและหลังการทดลอง

เลขที่	กลุ่มทดลอง		เลขที่	กลุ่มควบคุม	
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง		ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
1	15	22	1	13	20
2	18	23	2	13	20
3	21	28	3	14	16
4	13	20	4	16	20
5	20	22	5	12	16
6	16	25	6	14	16
7	11	16	7	11	16
8	16	21	8	18	20
9	14	20	9	16	20
10	20	23	10	18	20
11	16	22	11	16	20
12	13	20	12	13	18
13	17	25	13	10	10
14	13	20	14	18	20
15	16	23	15	11	16
16	13	20	16	12	15
17	22	28	17	12	16
18	13	20	18	16	20
19	20	28	19	18	20
20	20	25	20	16	20

ตาราง 9 (ต่อ)

เลขที่	กลุ่มทดลอง		เลขที่	กลุ่มควบคุม	
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง		ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
21	13	20	21	18	20
22	16	22	22	20	23
23	19	25	23	16	15
24	18	23	24	13	15
25	19	25	25	13	14
26	11	18	26	12	15
27	19	27	27	13	15
28	18	18	28	11	12
29	20	25	29	13	15
30	11	16	30	12	14
31	14	18	31	10	10
32	13	24	32	13	16
33	15	20	33	13	16
34	11	16	34	14	16
35	20	23	35	12	17
36	16	25	36	14	20
37	20	28	37	13	20
38	20	26	38	11	15
39	17	25	39	12	16
40	18	22	40	12	18

ตาราง 10 คะแนนบุบยสัมพันธ์ของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง

เลขที่	กลุ่มทดลอง		เลขที่	กลุ่มควบคุม	
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง		ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
1	46	50	1	51	46
2	50	52	2	50	44
3	40	52	3	41	42
4	52	50	4	49	50
5	46	48	5	39	40
6	51	55	6	33	36
7	40	44	7	40	46
8	50	53	8	46	45
9	40	50	9	47	49
10	41	48	10	49	46
11	53	55	11	48	51
12	44	50	12	48	49
13	40	48	13	42	43
14	41	49	14	46	51
15	43	50	15	45	47
16	43	51	16	41	42
17	48	48	17	46	47
18	45	54	18	36	40
19	41	46	19	40	45
20	42	47	20	48	48
21	44	46	21	40	42

ตาราง 10 (ต่อ)

เลขที่	กลุ่มทดลอง		เลขที่	กลุ่มควบคุม	
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง		ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
22	47	49	22	48	51
23	48	54	23	48	39
24	41	46	24	48	51
25	48	49	25	44	44
26	43	48	26	44	45
27	48	53	27	41	43
28	49	46	28	40	42
29	49	51	29	45	47
30	51	52	30	45	47
31	46	46	31	40	45
32	48	48	32	44	45
33	52	53	33	39	42
34	43	52	34	39	43
35	47	49	35	42	45
36	41	42	36	43	44
37	50	51	37	39	45
38	46	48	38	42	45
39	43	50	39	42	43
40	49	49	40	48	50

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางบุหงา คณาวรงค์

เกิดวันที่ 19 เดือนพฤศจิกายน พุทธศักราช 2496

สถานที่เกิด อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 34 ถนนปัทมาเล อำเภอเมือง
จังหวัดนครราชสีมา 30000

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน อาจารย์ 2 ระดับ 6

สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนบุตุวัฒนา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2513 ม.ศ. 5 จากโรงเรียนสุนารีวิทยา อำเภอเมือง

จังหวัดนครราชสีมา

พ.ศ. 2517 ศศ.บ. การสอนภาษาอังกฤษ จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

พ.ศ. 2536 กศ.ม. วิชาเอกการมัธยมศึกษา สาขาการสอน

ภาษาอังกฤษ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร

การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางการฟัง การพูดภาษาอังกฤษและมนุษยสัมพันธ์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชน
ตามแนวทฤษฎีอรรถฐานกับการสอนตามคู่มือครู

บทคัดย่อ

ของ

บุหงา ฅณาวงศ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการมัธยมศึกษา

ธันวาคม 2536

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางการฟัง การพูด-
ภาษาอังกฤษ และมนุษยสัมพันธ์ของนักเรียน ที่ได้รับการสอนโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชน
ตามแนวทฤษฎีอรรถฐานกับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอนุวัฒนา อำเภอเมือง
จังหวัดนครราชสีมา ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษ 3 อ 013 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2536
ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายมีจำนวน 80 คน จับสลากแยกเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม
กลุ่มละ 40 คน ดำเนินการทดลองโดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบ Randomized Control
- Group Pretest - Posttest Design กลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยการเรียนรู้
ภาษาชุมชนตามแนวทฤษฎีอรรถฐาน กลุ่มควบคุมได้รับการสอนตามคู่มือครู ใช้เวลาทดลอง
กลุ่มละ 16 คาบ คาบละ 50 นาที โดยใช้เนื้อหาเดียวกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ แบบทดสอบวัดความสามารถทางการฟัง การพูด
ภาษาอังกฤษ และแบบสอบถามวัดมนุษยสัมพันธ์ การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ t - test แบบ
Independent ในรูป Difference Score

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความสามารถทางการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการ
เรียนรู้ภาษาชุมชนตามแนวทฤษฎีอรรถฐานสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ความสามารถทางการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการ
เรียนรู้ภาษาชุมชนตามแนวทฤษฎีอรรถฐานสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01
3. มนุษยสัมพันธ์ของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการเรียนรู้ภาษาชุมชนตามแนว
ทฤษฎีอรรถฐานดีกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

A COMPARATIVE STUDY OF MATTHAYOM SUKSA II STUDENT'S ENGLISH LISTENING
SPEAKING ABILITY AND HUMAN RELATIONSHIP THROUGH THE COMMUNITY
LANGUAGE LEARNING METHOD BASED ON GENRE BASED APPROACH
AND THROUGH THE METHOD IN THE TEACHER'S MANUAL.

AN ABSTRACT

BY

BU-NGA KANAWARONG

Presented in partial fulfillment of the requirements for
Master of Education degree in Secondary Education
at Srinakharinwirot University

December 1993

The purpose of this study was to compare Mathtayom Suksa II student's English Listening Speaking Ability and human relationship through the Community Language Learning Method based on Genre Based Approach and through the method in the teacher's manual.

The sample used in this study was 80 Matthayom Suksa II students learning "English 3" (E 013) of Boonwattana School Muang District, Nakornratchasima Province in Academic year 1993. This sample was simply randomized and divided into experimental and control groups with forty students in each. The randomized control group ; pretest - posttest design was used in the experiment. The experimental group was taught through the Community Language Learning based on Genre Based Approach ; whereas the control group was taught through the method in the Teacher's Manual. Each group was taught with the same contents for sixteen 50 minutes's periods.

The instruments were the English Listening, Speaking Ability Tests and Human Relationship Test constructed by the researcher, with the reliability of 0.66, 0.77 and 0.86 respectively.

Statistical technique used in this study was the t - test Difference Score

The result of the study indicated that :

1. The English listening ability of the students taught through the Community Language Learning based on Genre Based Approach and the method in the Teacher's Manual was significantly different at the .05 level.

2. The English speaking ability of the students taught through the Community Language Learning based on Genre Based Approach and the method in the Teacher's Manual was significantly different at the .01 level.

3. The human relationship of the students taught through the Community Language Learning based on Genre Based Approach and the method in the Teacher's Manual was significantly different at the .01 level.